
CIVIL SZERVEZETEK

(EGYESÜLETEK ÉS ALAPÍTVÁNYOK)

JOGI ÉRTESÍTŐJE

XIV. évf. 2. szám

(Civil Közlöny)

2017. szeptember

KÖZÉRDEKŰ ÖNKÉNTESSÉG, CIVIL INFORMÁCIÓS RENDSZER, ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉSI ESZKÖZÖK

**(Jogszabály-tervezetek véleményezése, népszavazás, közérdekű adat,
demonstráció, alkotmánybíróság, alapvető jogok biztosa.)**

Tartalomjegyzék:

1. A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben 2. old.
2. A civil szervezetek információs rendszeréről szóló 24/2012. (IV. 25.) KIM rendelet a módosításokkal egységes szerkezetben 9. old.
3. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben ... 13. old.
4. A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben 22. old.
5. A jogszabálytervezetek és szabályozási koncepciók közzétételéről és véleményezéséről szóló 301/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a módosításokkal egységes szerkezetben 26. old.
6. A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben 28. old.
7. Kivonat a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvényből a módosításokkal egységes szerkezetben 43. old.
8. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben 78. old.
9. A közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadatkereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a módosításokkal egységes szerkezetben 108. old.
10. A közérdekű adat iránti igény teljesítéséért megállapítható költségterítés mértékéről szóló 301/2016. (IX. 30.) Korm. rendelet a módosításokkal egységes szerkezetben 120. old.
11. A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben 122. old.
12. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény a módosításokkal egységes szerk. 124. old.
13. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény a módosításokkal egys. szerk, 141. old.

1. A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben

*(2017. szeptember 15. napján hatályos
szöveg.)*

Az Országgyűlés elismeri a társadalom tagjainak szolidaritásán alapuló, az állampolgárok öntevékenységet kifejező, a személyeknek és közösségeiknek más vagy mások javára ellenszolgáltatás nélkül végzett önkéntes tevékenységét. Annak érdekében, hogy e jelentős társadalmi erőforrás a közcélok elérése érdekében is mind hatékonyabban mozgósíthatóvá váljon, az Országgyűlés a jelen törvény megalkotásával meghatározza a közérdekű önkéntes tevékenység alapvető szabályait, továbbá kedvezmények és garanciák biztosításával ösztönözni kívánja az állampolgárok és szervezeteik részvételét a társadalom előtt álló feladatok megoldásában, a közcélok elérésében. A kitűzött célok elérése és a közérdekű önkéntes tevékenységben való társadalmi részvétel jogi feltételeinek megteremtése érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. § (1) A törvény hatálya

a) a 3. § (1) bekezdése szerinti természetes személynél, jogi személynél és egyéni cégnél (a továbbiakban: fogadó szervezet) Magyarországon végzett,

b) a magyar állampolgár által a 3. § (1) bekezdésének a)-e) pontja szerinti fogadó szervezetnél Magyarország területén kívül (a továbbiakban: külföld) végzett közérdekű önkéntes tevékenységre terjed ki.

(2) A törvény hatálya nem terjed ki

a) az önkéntes véradásra,

b) az önkéntes, illetve létesítményi tűzoltóként végzett tevékenységre,

c) a polgári természetörként végzett tevékenységre.

d) a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti közösségi szolgálatra.

(3) E törvény nem érinti a 3. § (1) bekezdésén kívüli személynél, szervezetnél, illetve tevékenységi körben

más vagy mások javára, ellenszolgáltatás nélkül végzett önkéntes tevékenységet.

2. § (1) Közérdekű önkéntes tevékenység a fogadó szervezetnél a 3. §-ban meghatározott tevékenységi körben ellenszolgáltatás nélkül végzett tevékenység, kivéve, ha

a) a személy a tevékenységet maga vagy a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója javára végzi,

b) a tevékenység jogszabályi kötelezésen, jogerős bírósági határozaton, illetve hatósági kötelezésen alapul, vagy

c) a felek úgy állapodnak meg, hogy azt más jogviszony keretében végzik, így különösen polgári jogi jogviszonyban egyesület, alapítvány vagy közalapítvány kezelő szervének, vagy vallási közösség tagjaként.

(2) Ellenszolgáltatásnak minősül minden olyan vagyoni előny, amelyhez az önkéntes vagy közeli hozzátartozója a közérdekű önkéntes tevékenységhez kapcsolódóan jut.

(3) Nem minősül ellenszolgáltatásnak a fogadó szervezet által

a) az önkéntesnek adott, a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges munkaruházat, védőfelszerelés és -anyag,

b) a közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásnak, szállásnak, étkezésnek az önkéntes részére történő biztosítása, illetve ezek bizonylattal igazolt költségének az önkéntes részére történő megtérítése, valamint a személyi jövedelemadóról szóló törvény kiküldetési rendvényre vonatkozó szabályai megfelelő alkalmazásával - az önkéntes részére kiküldetési rendvény alapján a saját személygépkocsi fogadó szervezet érdekében történő használatára tekintettel kifizetett azon összeg, amely nem haladja meg a saját személygépkocsi munkáltató érdekében történő használatára tekintettel bizonylat nélkül elszámolható költségtérítésként kifizethető összegének nagyságát,

c) az önkéntesnek a közérdekű önkéntes tevékenység biztonságos ellátása érdekében biztosított védőoltás, szűrővizsgálat és más betegségmegelőző szolgáltatás,

d) az önkéntes részére biztosított - a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges - iskolarendszeren kívüli képzés költségei,

e) az önkéntes tulajdonában álló, a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges állat élelmezésének, ellátásának, képzésének biztosítása, illetve ezek bizonylattal igazolt költségének az önkéntes részére történő megtérítése,

f) az önkéntes tulajdonában vagy használatában álló eszköz - közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében történő - működtetéséhez szükséges feltételeknek az - önkéntes részére történő biztosítása, illetve ezek bizonylattal igazolt költségének megtérítése,

g) az önkéntesnek a közérdekű önkéntes tevékenység során bekövetkező halála, testi sérülése, egészségkárosodása esetére kötött élet-, egészség- és balesetbiztosítás, illetve annak díja, valamint az önkéntes által okozott kár megtérítésére, illetve az önkéntes által elkövetett személyiségi jogi jogsértésért járó sérelemdíj megfizetésére kötött felelősségbiztosítás, illetve annak díja,

h) az önkéntesnek külföldön végzett közérdekű önkéntes tevékenység esetén, illetve a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező nem magyar állampolgár által végzett közérdekű tevékenység esetén adott napidíj, ha annak egy hónapra számított összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér mindenkor havi összegének húsz százalékát,

i) az önkéntesnek a közérdekű önkéntes tevékenységért nyújtott jutalom, feltéve, hogy annak éves összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér minden-kori havi összegének húsz százalékát.

(4) Több fogadó szervezettel önkéntes jogviszonyban álló személy ugyanarra az időszakra csak egy fogadó szeri vezettől kaphat napidíjat, és erről köteles értesíteni a többi fogadó szervezetet.

(5) A külföldön végzett közérdekű önkéntes tevékenység, illetve a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező nem magyar állampolgár által végzett közérdekű önkéntes tevékenység esetén nem magyarországi székhelyű szervezet a (3) bekezdés szerinti juttatások biztosítását a fogadó szervezettel megkötött szerződésben átvállalhatja. Ebben az esetben a fogadó szervezet és a nem magyarországi székhelyű szervezet a (3) bekezdés szerinti juttatások biztosításáért egyetemlegesen felel.

3. § (1) Fogadó szervezet lehet

a) a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;

b) a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;

c) a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;

d) a magyarországi székhelyű civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;

e) a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy vagy vallási tevékenységet végző szervezet a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;

f) a jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai, vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a közszolgáltatásait igénybevevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében a magyarországi székhelyű, illetve magyar hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező, jogképes

fa) szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény vagy hálózat,

fb) egészségügyi szolgáltató,

fc) köznevelési intézmény,

fd) felsőoktatási intézmény,

fe) muzeális intézmény,

ff) nyilvános könyvtár,

fg) közlevéltár,

fh) nyilvános magánlevéltár,

fi) közművelődési intézmény [az fa)-fi) alpontokban foglaltak a továbbiakban együtt: fogadó intézmény];

g) a nem jogképes fogadó intézmény fenntartója a fogadó intézmény jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai, vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a fogadó intézmény közszolgáltatásait igénybevevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében.

(2) Építésiengedély-köteles munkában való részvételre önkéntes az (1) bekezdés a)-e) pontja szerint foglalkoztatható.

(3) A fogadó szervezet feladatainak ellátásához jogszabályban, illetve hatósági határozatban előírt létszámfeltételek önkéntes foglalkoztatásával nem teljesíthetők.

(4) Az a fogadó szervezet, amely jogszabály alapján köteles az általa nyújtott szolgáltatás során okozott kár megtérítésére, illetve a személyiségi jogi jogsértésért járó sérelemdíj megfizetésére felelősségbiztosítási szerződést kötni, önkéntest akkor foglalkoztathat, ha a felelősségbiztosítási szerződés kiterjed az önkéntes által okozott kár megtérítésére, illetve az önkéntes által elkövetett személyiségi jogi jogsértésért járó sérelemdíj megfizetésére is.

4. § (1) Önkéntes az lehet, aki tizedik életévét betöltötte.

(2) Az önkéntes elláthat minden olyan tevékenységet, a) amelyre vonatkozóan megfelel a jogszabályokban meghatározott képesítési, egészségügyi, nyilvántartásba (vételi és egyéb feltételeknek, valamint ' b) amelynek ellátását törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet (a továbbiakban együtt: jogszabály) nem köti

meghatározott jogviszonyhoz, illetve amelynek önkéntessel történő ellátását jogszabály nem zárja ki.

(3) Aki a fogadó szervezettel fennálló más jogviszony keretében ellenszolgáltatás fejében munkát végez, a munkakörébe tartozó feladatokat a fogadó szervezetnél önkéntes jogviszonyban nem végezheti.

(4) Aki a fogadó szervezetnél jogszabályi kötelezésen, jogerős bírósági határozaton, illetve hatósági kötelezésen alapuló tevékenységet végez, az e körbe tartozó feladatokat a fogadó szervezetnél önkéntes jogviszonyban nem végezheti.

(5) A tanuló nem létesíthet önkéntes jogviszonyt azzal a nevelési-oktatási intézménnyel, amellyel tanulói jogviszonyban, kollégiumi tagsági viszonyban áll. Ez a korlátozás nem vonatkozik a köznevelési intézmény által szervezett és a tanulói jogviszonnyal, kollégiumi tagsági viszonnal összefüggő kötelezettséget nem érintő táboroztatási tevékenységre és egyéb közösségi programokra.

(6) A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy (a továbbiakban: harmadik országbeli állampolgár) - ide nem értve a menekültként vagy menedékesként elismert, bevándorolt, illetve letelepedett személyt - közérdekű önkéntes tevékenységet akkor végezhet, ha

a) a fogadó szervezet az önkéntes által okozott kár megtérítésére, illetve az önkéntes által elkövetett személyiségi jogi jogsértésért járó sérelemdíj megfizetésére felelősségbiztosítási szerződést kötött,

b) az önkéntes szállása, ellátása és visszautazása biztosított, valamint

c) az önkéntes egészségügyi szolgáltatásra jogosult, vagy rendelkezik az egészségügyi szolgáltatások költségét fedező biztosítással.

5. § (1) A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a cselekvőképeségében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

(2) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a cselekvőképeségében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.

(3) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet.

(4) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg

a) tanítási szünet ideje alatt a napi három órát és a heti tizenkét órát,

b) tanítási időben a heti hat órát és

ba) tanítási napon a napi két órát,

bb) tanítási napon kívül a napi három órát.

(5) A tizenhatodik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg a napi négy és fél órát és a heti tizennyolc órát.

(6) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

6. § (1) A közérdekű önkéntes tevékenység önkéntes jogviszony keretében végezhető, amely a fogadó szervezet és az önkéntes között megkötött önkéntes szerződéssel jön létre. Az önkéntes szerződésben meg kell határozni

a) a közérdekű önkéntes tevékenység tartalmát,

b) a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásának helyét,

c) a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítandó időt és a pihenőidőt, valamint

d) azokat a 2. § (3) bekezdésének a)-h) pontja szerinti juttatásokat, amelyeket az önkéntesnek biztosítanak, és rendelkezni kell azokról az önkéntes szerződés megszűnésének esetére.

(2) A fogadó intézménynél, illetve annak fenntartójánál végzett közérdekű önkéntes tevékenység esetén jogszabály meghatározhatja az önkéntes szerződés további kötelező tartalmi elemeit is.

(3) A korlátozottan cselekvőképes kiskorú személy és a cselekvőképeségében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy önkéntes szerződést csak a törvényes képviselő beleegyezésével köthet.

(4) Kiskorúsága miatt cselekvőképtelen önkéntes esetén az önkéntes jogviszonnyal kapcsolatos jognyilatkozatokat a törvényes képviselő teszi meg, de az önkéntes szerződés megkötéséhez és módosításához az önkéntes beleegyezése szükséges.

(5) Az önkéntes szerződést írásba kell foglalni, ha

a) az önkéntes szerződést határozatlan időre vagy legalább tíz napra - tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a cselekvőképeségében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében

részlegesen korlátozott nagykorú önkéntes esetén legalább két napra - kötik,

b) az önkéntes a 2. § (3) bekezdésének b)-h) pontja szerint juttatásban részesül,

c) az önkéntest engedélyköteles építési munkában való részvételre foglalkoztatják,

d) a közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön végzik,

e) az önkéntes harmadik országbeli állampolgár, ide nem értve a menekültként vagy menedékesként elismert, bevándorolt, illetve letelepedett személyt,

f) bármelyik fél azonnali hatályú felmondáshoz való jogát korlátozzák,

g) az önkéntes kéri, vagy

h) ezt jogszabály elrendeli.

(6) A fogadó szervezet az írásba foglalt önkéntes szerződést annak megszűnésétől számított öt évig megőrzi.

7. § (1) Az önkéntes szerződés megszűnik

a) az önkéntes halálával vagy cselekvőképtelenné válásával,

b) a fogadó szervezet jogutód nélküli megszűnésével természetes személy esetén halálával,

c) a vállalt közérdekű önkéntes tevékenység teljesítése-vei,

d) a szerződésben meghatározott idő lejártával, feltétel bekövetkeztével,

e) közös megegyezéssel történő megszüntetéssel,

f) felmondással,

g) az önkéntesek foglalkoztatásának - a 13. § (3) bekezdése szerinti - megtiltásáról rendelkező határozat jogerőre emelkedésével.

(2) Az önkéntes szerződést - ha jogszabály vagy az önkéntes szerződés másként nem rendelkezik - bármelyik fél azonnali hatállyal felmondhatja.

(3) A korlátozottan cselekvőképes kiskorú önkéntes és a cselekvőkéességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú önkéntes az önkéntes szerződést a törvényes képviselője hozzájárulása nélkül is felmondhatja.

(4) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a cselekvőkéességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú önkéntes, illetve törvényes képviselője azonnali hatályú felmondáshoz való joga az önkéntes szerződésben nem korlátozható.

8. § (1) A fogadó szervezet köteles biztosítani

a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit,

b) a szükséges pihenőidőt,

c) a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését, valamint

d) tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a cselekvőkéességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú önkéntes esetén a közérdekű önkéntes tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

(2) Ha az önkéntes szerződés másként nem rendelkezik, a fogadó szervezet gondoskodik

a) a közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállásról és étkezésről, ha a köz-érdekű önkéntes tevékenységet külföldön végzik, vagy az önkéntes Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező nem magyar állampolgár,

b) a 4. § (6) bekezdésének c) pontja szerinti biztosítási szerződés megkötéséről és a biztosítási díj megfizetéséről.

9. § (1) Az önkéntes köteles

a) a közérdekű önkéntes tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni, és

b) a közérdekű önkéntes tevékenység során tudomására jutott személyes adatot, üzleti és egyéb titkot megőrizni.

(2) Az önkéntes köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné.

(3) Az önkéntes nem köteles a fogadó szervezet utasításait teljesíteni, ha annak végrehajtása

a) az önkéntes életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné, vagy

b) jogszabályba vagy az önkéntes szerződésbe ütközik.

(4) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, az önkéntes köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. Az önkéntes nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelemfelhívási kötelezettségének eleget tett.

10. § (1) Az önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt az önkéntes felróható magatartása okozta, - az önkéntes szerződés eltérő rendelkezése hiányában - a fogadó szervezet az önkéntesői követelheti kárának megtérítését.

(2) Amennyiben az önkéntes bizonyítja, hogy

a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára, vagy

b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges dologban a közérdekű önkéntes tevékenység végzésének helyén keletkező kára

az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag az önkéntes elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely az önkéntes felróható magatartásából származott.

(3) Az önkéntes közeli hozzátartozója az önkéntes halálából eredő kárát a (2) bekezdésben foglaltak szerint érvényesítheti.

11. § (1) A fogadó szervezet a családpolitikáért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter) köteles - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével előzetesen - bejelenteni az önkéntesek foglalkoztatását, és a bejelentett adatokban bekövetkező változásokat. A bejelentést a miniszter által e célra rendszeresített és a miniszter által vezetett minisztérium honlapján, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 14. § (1) bekezdése szerinti honlapon (a továbbiakban: Civil Információs Portál), valamint a kormányzati portálon közzétett adatlapon vagy elektronikus űrlapon kell teljesíteni. Az adatlap és az elektronikus űrlap adattartalmát az 1. melléklet határozza meg.

(2) Ha az önkéntes szükséghelyzetben történő alkalmi foglalkoztatásának előzetes bejelentésére nincs lehetőség, a bejelentési kötelezettségnek a közérdekű önkéntes tevékenység megkezdésétől számított tizenöt napon belül kell eleget tenni. Az 1. melléklet 1-3. pontja szerinti adatokban bekövetkező változást az azt követő tizenöt napon belül kell bejelenteni.

(3) A bejelentéshez csatolni kell

a) helyi önkormányzatok társulása esetén a társulási megállapodás másolatát;

b) civil szervezet és közhasznú szervezet esetén

ba) a hatályos létesítő okirat másolatát, és

bb) a fogadó szervezet adatairól a nyilvántartást vezető bíróság által kiállított, harminc napnál nem régebbi kivonatot, a cégkivonat kivételével;

c) nyilvántartásba nem vett belső egyházi jogi személy esetén a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 16. § (2) bekezdése szerinti igazolás másolatát,

d) egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozók nyilvántartásába történő bejelentkezésről, illetve a változásbejelentésről kiadott, az egyéni vállalkozó hatályos adatait tartalmazó igazolás (igazolások) másolatát, vagy az egyéni vállalkozónak az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő hatályos adatait igazoló, harminc napnál nem régebbi hatósági bizonyítványt;

e) fogadó intézmény, illetve annak fenntartója esetén annak igazolását, hogy a fogadó intézmény jogszerűen működik.

(4) Ha a bejelentéshez

a) a civil szervezet, közhasznú szervezet nem csatolta a (3) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti iratot, a miniszter a civil szervezet, közhasznú szervezet bírósági nyilvántartásba vett adatait a civil és egyéb, bírósági bejegyzéssel létrejött, cégnek nem minősülő szervezetek országos névjegyzékéből szerzi be, illetve ellenőrzi,

b) az egyéni vállalkozó nem csatolta a (3) bekezdés d) pontja szerinti iratot, a miniszter az adatokat az egyéni vállalkozók nyilvántartásából szerzi be, illetve ellenőrzi.

(4a) A bejelentést benyújtó egyházi jogi személy adatait, a (3) bekezdés c) pontja szerinti esetben pedig a bevett egyház és a nyilatkozatot kiállító személy adatait a miniszter a bevett egyházak nyilvántartásából szerzi be, illetve ellenőrzi.

(4b) A cégjegyzékben nyilvántartott fogadó szervezet cégkivonatát a miniszter a cégnyilvántartásból elektronikus úton, közvetlen lekérdezéssel szerzi be.

(5) (Hatályon kívül helyezve.)

(6) Közhasznú szervezet esetén az adatváltozás bejelentésekor a létesítő okirat másolatát csak akkor kell mellékelni, ha az abban megjelölt cél, illetve tevékenységi kör megváltozott.

(7) Az (1)-(2) bekezdések szerinti változásbejelentés azon adatok tekintetében, amelyeket más nyilvántartás közhitelesen tartalmaz, úgy is teljesíthető, hogy az adatváltozásról a közhiteles nyilvántartást vezető szerv - ha ezt töle a fogadó szervezet kéri - az (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül értesíti a családpolitikáért felelős minisztert.

(8) A fogadó szervezetek bejelentésére, az adatváltozás bejelentésére és a fogadó szervezetek nyilvántartásából történő törlésre irányuló eljárások költségmentesek.

12. § (1) A 11. §-ban foglaltak szerint bejelentett adatokról a miniszter a fogadó szervezetek nyilvánossága és az önkéntesek védelme érdekében nyilvántartást vezet.

(1a) A fogadó szervezetek nyilvántartása hatósági nyilvántartás, amely közhitelesen tanúsítja a bejelentkezési kötelezettség teljesítését, a bejelentés tartalmát az 1. melléklet 1., 4. és 5. pontja szerinti adatok tekintetében, valamint a 13. § (3) bekezdése szerinti adatokat.

(2) A nyilvántartásba vételről a miniszter kizárólag az iratok alapján dönt. A miniszter megtagadja a bejelentő, illetve a bejelentésben meghatározott tevékenységi kör nyilvántartásba vételét, illetőleg törli a nyilvántartásból a fogadó szervezetet, illetve tevékenységi kört, ha

a) a bejelentő nem a 3. § (1) bekezdése szerinti fogadó szervezet,

b) kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a bejelentésben megjelölt tevékenységi körben önkéntes nem foglalkoztatható.

(3) A nyilvántartásban szereplő adatokat a miniszter a Civil Információs Portálon közzéteszi.

(4) A miniszter a nyilvántartásban szereplő adatokat átadja a munkaügyi hatóságnak és a munkavédelmi hatóságnak az önkéntesek jogszabályszerű foglalkoztatásának ellenőrzése céljából.

13. § (1) Ha a munkaügyi hatóság vagy a munkavédelmi hatóság, az adóhatóság, a fogadó szervezet szakmai vagy törvényességi ellenőrzését, illetve felügyeletét ellátó szerv észleli, hogy a fogadó szervezet a bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, erről a fogadó szervezet nevének, székhelyének és adószámának megjelölésével értesíti a minisztert.

(2) Ha a miniszter tudomására jut, hogy a fogadó szervezet a bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, felhívja a fogadó szervezetet a kötelezettség teljesítésére.

(3) Ha a bejelentési kötelezettségének a fogadó szervezet a felhívás kézhezvételét követő harminc napon belül nem tesz eleget, a miniszter határozatban - a jogsértés súlyának figyelembevételével - legfeljebb egy évre megtiltja a fogadó szervezetnek önkéntes foglalkoztatását, és az általa vezetett nyilvántartásban feltünteti

a) a fogadó szervezet nevét, székhelyét és adószámát,

b) a tilalom kezdetének és megszűnésének időpontját.

14. § (1) A fogadó szervezet - az önkéntes jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek gyakorlása, valamint a jogviszonnyal kapcsolatos hatósági ellenőrzés érdekében - nyilvántartást vezet azokról az önkéntesekről, akikkel a megkötött önkéntes szerződést nem foglalták írásba. A nyilvántartás tartalmazza

a) az önkéntes természetes személyazonosító adatait, valamint, ha az önkéntes nem magyar állampolgár, az állampolgárságát,

b) az önkéntes lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási, illetve szálláshelyét,

c) kiskorú önkéntes és a cselekvőképességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott önkéntes esetén a törvényes képviselő természetes személyazonosító adatait és lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét,

d) a 6. § (1) bekezdésének a)-c) pontjában meghatározottakat,

e) a közérdekű önkéntes tevékenység megkezdésének időpontját, valamint

f) azt az időpontot, amikor a jogviszony hatálya megszűnik.

(2) A fogadó szervezet a nyilvántartást az önkéntes jogviszony megszűnését követően öt évig köteles megőrizni. A fogadó szervezet megszűnése, illetve halála esetén a nyilvántartást a jogutódja, örököse, jogutód nélküli megszűnése esetén az iratok megőrzésére jogszabály vagy határozat alapján kötelezett őrzi.

(3) A fogadó szervezet az önkéntesre vonatkozó tény, adatot, véleményt harmadik személlyel csak törvényben meghatározott esetben vagy az önkéntes hozzájárulásával közölhet. Az önkéntesre vonatkozó adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai célú felhasználásra - személyazonosításra alkalmatlan módon - átadhatóak.

(4) A fogadó szervezeteknek az önkéntesre vonatkozó adatok a Központi Statisztikai Hivatal részére - a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben - statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

15. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, az önkéntes szerződés megkötésére, érvénytelenségére, módosítására, teljesítésére, megszűnésére, a szerződésszegésre, a törvényes képviselő közreműködésére, az önkéntes jogviszonnyal kapcsolatos jogok gyakorlására és a kötelezettségek teljesítésére, valamint a kárviselésre és a kártérítésre a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni.

(2) E törvénynek az önkéntes jogviszonyra vonatkozó szabályaitól - ha e törvény vagy nemzetközi szerződés

kivételt nem tesz - az önkéntes szerződésben érvényesen eltérni nem lehet.

16. § - 25. § (Hatályon kívül helyezve.)

26. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

(2) Ez a törvény a harmadik országok állampolgárai tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazásának feltételeiről szóló, 2004. december 13-i 2004/114/EK tanácsi irányelv önkéntes szolgálatra vonatkozó rendelkezéseinek való megfelelést szolgálja.

(3) Ez a törvény az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Községek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Községek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. melléklet a 2005. évi LXXXVIII. törvényhez

A fogadó szervezet és az adatmódosítás bejelentésére szolgáló adatlapok és elektronikus űrlapok adattartalma

1. A fogadó szervezet neve, székhelye, típusa és adószáma, cégjegyzékben nyilvántartott fogadó szervezet esetén cégjegyzékszám, költségvetési szerv fogadó szervezet esetén törzskönyvi nyilvántartási száma.
2. A fogadó szervezet kapcsolattartójának neve, beosztása és elérhetősége.
3. A fogadó szervezet telephelye, telefonszáma, elektronikus levélcíme vagy más olyan, a kapcsolat felvételéhez szükséges adata, amelynek nyilvántartásba való felvételét kéri.
4. Az önkéntesek közreműködésével ellátni kívánt tevékenységi körök és tevékenységek, valamint a fogadó szervezet nyilatkozata arról, hogy ezek a tevékenységi körök és tevékenységek megfelelnek a 3. §-ban foglaltaknak.
5. A fogadó szervezet nyilatkozata arról, hogy a fogadó szervezet kíván-e
 - 5.1. építésiengedély-köteles munkában való részvételre önkéntest foglalkoztatni, és ha igen, annak helyéről,
 - 5.2. tizenharmadik életévét be nem töltött önkéntest foglalkoztatni,
 - 5.3. a cselekvőképességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú önkéntest foglalkoztatni,
 - 5.4. külföldön végzendő közérdekű önkéntes tevékenységre önkéntest foglalkoztatni,
 - 5.5. olyan önkéntest foglalkoztatni, aki a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, ide nem értve a menekültként vagy menedékesként elismert, bevándorolt vagy letelepedett személyt.

2. A civil szervezetek információs rendszeréről szóló

24/2012. (IV. 25.) KIM rendelet

a módosításokkal egységes szerkezetben

(2017. szeptember 15. napján hatályos szöveg.)

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 73. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a 20. § tekintetében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva - az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § b) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben -, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 12. § i) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva az alábbiakat rendelem el.

1. A rendelet alkalmazási köre

1. § (1) E rendelet alkalmazási köre kiterjed minden Civil Információs Portálon közzéteendő adatra.

(2) A közzéteendő adatokat az 1. melléklet tartalmazza.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. adat: jogszabály rendelkezése alapján a Civil Információs Portálon közzéteendő vagy e rendelet alapján elérhetővé tett tény, adat, nyilatkozat vagy egyéb dokumentum;

2. adatfelelős: az a szerv, amelynek kezelésében vagy ismeretében lévő adatot az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) rendelkezése alapján a Civil Információs Portálon nyilvánosságra kell hozni;

3. alapkezelő: a Nemzeti Együttműködési Alap (a továbbiakban: Alap) a társadalmi és civil kapcsolatok

fejlesztéséért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) rendeletében meghatározott kezelő szerve;

4. Civil Információs Portál: a miniszter által működtetett, a Civil tv. 14. § (1) bekezdésében meghatározott internetes felület;

5. civil szervezetek információs rendszere: a Civil Információs Portál, a Civil tv. 51. §-a szerinti civil információs centrumok és az 53. § (3) bekezdése szerinti szakmai monitoring rendszer összessége;

6. döntéshozó: a Civil tv. 53. § (5) bekezdésében megjelölt fejezetet irányító szerv, az alappal rendelkezésre jogosult miniszter, továbbá a költségvetési előirányzat kezelője;

7. döntési lista: az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 74. § alapján meghatározott rangsor, amelyet a miniszter a pályázatok elbírálásával egyidejűleg készít;

8. közzétételre kötelezett: az a civil- vagy közhasznú szervezet, továbbá testület, költségvetési szerv, amelyre nézve jogszabály a Civil Információs Portálon történő közzétételi kötelezettséget ír elő;

9. közzétételért felelős: a minisztervezetése alá tartozó társadalmi és civil kapcsolatokfejlesztéséért felelős szervezeti egység;

10. szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás: a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény X. fejezete szerinti szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás,

11. testületi tag: az Alap tanácsának (a továbbiakban: Tanács) vagy kollégiumának tagja.

3. A Civil Információs Portál

3. § (1) A Civil Információs Portálon közzétételre kerül, kérelemre lekérdezhető illetve hozzáférhető:

a) a közérdekű önkéntes tevékenység nyilvántartásáért felelős szervezet a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Köt.) 11. §-ában meghatározott,

b) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Szf.) 6/A. § (3) bekezdése és a 6/C. § (6) bekezdése szerinti,

c) a megszűnt civil szervezet vagyona felhasználásának módjával kapcsolatban a Civil tv. 10/A. § (1) bekezdése szerinti,

d) a civil információs centrumok tevékenységére vonatkozóan az általuk a Civil tv. 52. § (1) bekezdés f) pontja szerint szolgáltatott,

e) az államháztartás központi alrendszeréből nyújtott támogatási programokra és támogatásokra vonatkozóan a pályázati kiírások, támogatási döntések és támogatások alapvető, a Civil tv. 53. § (6) bekezdése szerinti,

f) a jelentős költségvetési támogatásban részesülő szervezet vezető tisztségviselőjének, a Civil tv. 53/B. § (3) bekezdése szerinti,

g) az Alap működésével kapcsolatos, a Civil tv. 67. § (2) bekezdése, a 69. § (4) és (5) bekezdése, a 71. § (4) bekezdése szerinti,

h) a Civil tv. 30. § (3) bekezdése szerinti beszámolóban és annak mellékleteiben foglalt,

i) a civil szervezetre vonatkozó, országos névjegyzékben szereplő,

j) a rendezett munkaügyi kapcsolatok feltételeiről és az igazolás módjáról szóló 1/2012. (I. 26.) NGM rendelet 13. § (1) bekezdése szerint nyilvánosságra hozott,

k) a civil szervezet döntése alapján közzétett további - így különösen létesítő okirat -

l) a civil szervezetekről - az adószám, a név, a székhely, az alkalmazottak száma és a telephely(ek) vonatkozásában - az adóhatóság által az adózás rendjéről szóló törvény alapján az adózót terhelő adókötelezettség jogszerű teljesítéséhez, a költségvetési támogatás jogszerű igénybevételéhez a honlapján közzétett,

m) a civil szervezetekről a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 6. § (2) bekezdése szerinti statisztikai regiszterben tárolt nyilvános adat.

(2) A Civil Információs Portálon megjelenített adatokhoz való akadálymentes hozzáférést a vakok és gyengénlátók számára is biztosítani kell.

(3) A Civil Információs Portál az (1) bekezdés b)-j) pontja szerint közzétett adatokat öt évig tárolja.

(4) A vezető tisztségviselő vagy nyilatkozatának kezelésére, nyilvántartására, a vagy nyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó részletes szabályokat a miniszter által kiadott szabályzat határozza meg.

4. Az adatok közzététele

4. § (1) A közzétételre kötelezett a közzeendő adatot a Civil Információs Portál e célra kialakított felületén keresztül elektronikusan továbbítja a közzétételért felelőshöz. Az Alappal kapcsolatosan a jogszabályban meghatározott közzeendő adatokat a közzétételért felelős jóváhagyása után a közzétételre kötelezett teszi közzé.

(2) A szöveges adatot olyan formátumban kell a közzétételért felelős részére továbbítani, amely biztosítja a szövegben való kereshetőséget. Amennyiben a közzeendő dokumentum érvényességének feltétele valamely személy vagy szerv aláírása, az aláírt dokumentum képileg egyező elektronikus másolatát is mellékelni kell.

(3) A Civil Információs Portált a közzétételért felelős szerkeszti. A közzétételt elutasítja, ha a közzététel jogszabályba ütközik. A közzétételért felelős a közzététel megtagadásáról és a megtagadás okáról az adat beérkezését követő három munkanapon belül tájékoztatja az adatfelelőst.

(4) A közzétételért felelős a Civil Információs Portálhoz a közzétételre kötelezett részére hozzáférést biztosít.

5. § Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a közzétételért felelős a számítástechnikai rendszerben történő rögzítéstől számított öt napon belül a Civil Információs Portálon közzéteszi az adatot.

6. § (1) Bármely, civil szervezetek számára is részvételi lehetőséget biztosító pályázat kiírója, a pályázattal kapcsolatos hirdetmények közzététele, valamint a civil szervezetekkel kapcsolatos adatok lekérdezése céljából kérheti a közzétételért felelőstől az 5. § szerinti felülethez hozzáférés biztosítását.

(2) Az (1) bekezdés szerinti pályázat kiírója, valamint az alapkezelő a számítástechnikai rendszeren keresztül elektronikus igazolást kap a lekérdezés pillanatában fennálló adatokról.

7. § Az adatfelelős tudomására jutását követően haladéktalanul kezdeményezi a valóságnak nem megfelelő adatok helyesbítését. A helyesbítés megtörténtéig az adatok nem tehetők közzé.

8. § A közzétételért felelős az adatok közzétételre történő megküldéséről, továbbá az adat közzétételéről, módosításáról, törléséről, és archiválásáról elektronikus nyilvántartást vezet.

5. Állami szervek adatszolgáltatása

9. § (1) Az Országos Bírósági Hivatal biztosítja annak lehetőségét, hogy az általa vezetett, országos névjegyzék adatai közötti keresést a Civil Információs Portálon keresztül is lehessen kezdeményezni, továbbá a keresési eredmény adatait megjeleníteni.

(2) A Civil Információs Portál segítségével az országos névjegyzékből a civil szervezet neve, székhelye, nyilvántartási száma vagy adószáma alapján lehet keresést végezni, továbbá az alábbi szempontok szerint lehet csoportosítva adatokat gyűjteni:

a) a szervezet típusa,

b) a szervezet székhelye szerinti település,

c) a szervezet célja szerinti besorolás,

d) közhasznú jogállás.

(3) A (2) bekezdés szerinti csoportosított lekérdezés, a lekérdezés eredményeként a csoportosított adat mellett tartalmazza az egyes csoportokba tartozó civil szervezetek nevét, székhelyét, adószámát és a számviteli beszámoló adatait is.

10. § (1) A kincstár a kincstári monitoring rendszerbe érkezett, Civil tv. 53. § (4) bekezdése szerinti leválogatott adatokat a szervezetek közötti együttműködési megállapodás szerint, az e célra kialakított számítástechnikai rendszeren keresztül megküldi a miniszternek.

(2) A miniszter a Civil tv. 53. § (5) bekezdése szerinti döntéséről elektronikus úton visszajelez az adatfelelősnek és a kincstárnak. A kincstár a visszajelzést követően a Civil tv. 53. § (5) bekezdésében meghatározott határidő elteltéig a döntésnek megfelelően dolgozza fel az adatokat.

11. § A Köt.12. § (3) bekezdésében meghatározott közzététel helye a Civil Információs Portál.

12. § A miniszter a Civil Információs Portálon belül önálló honlapot működtet, melyen keresztül az alapkezelő teljesíti a Civil tv. 69. § (4)-(5) bekezdésében meghatározott kötelezettségeit.

6. Az Alap testületi tagjainak adatszolgáltatása

13. § (1) A kollégium elnöke a Tanácsnak történő megküldéssel egyidejűleg megküldi a közzétételért felelős részére a Civil tv. 70. § (1) bekezdése szerinti beszámolóját.

(2) A Tanács elnöke az elfogadást követő 15 napon belül megküldi a közzétételért felelős részére a Civil tv. 70. § (2) bekezdése szerinti beszámolóját.

14. § A Tanács elnöke az alapkezelőn keresztül teljesíti a Civil tv. 67. § (2) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségét.

7. A civil szervezetek adatszolgáltatása

15. § (1) A civil információs centrumok a Civil tv. 52. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségüknek elektronikus úton tesznek eleget.

(2) A Civil tv. 53/A. § (1) bekezdésében meghatározott jelentős költségvetési támogatásban részesülő szervezet vezető tisztségviselője az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény melléklete szerinti vagyonnyilatkozatát zárt borítékban küldi meg a Civil Információs Portál szerkesztőse részére, amely a letétbe helyezés idejét és tényét közzéteszi a Civil Információs Portálon.

8. Civil információs centrumok

16. § (1) A Civil tv. 51. § (2) bekezdése szerinti nyilvános pályázat nyertesei jogosultak a miniszter által adományozott civil információs centrum cím viselésére a (4) bekezdésben meghatározott szerződés időszaka alatt.

(2) Minden megyében, valamint a fővárosban a pályázaton nyertes civil szervezet működteti a civil információs centrum szolgáltatásait, a támogatási időszak alatt használhatja a civil információs centrum megnevezést.

(3) A civil információs centrum a Civil tv. 51. §-a és 52. §-a szerinti szolgáltatásokat ellenszolgáltatás nélkül nyújtja.

(4) A nyilvános pályázat nyerteseivel a miniszter határozott idejű szakmai együttműködési megállapodást köt. A határozott idő elteltével a cím viselésére vonatkozó jogosultság megszűnik.

17. § (1) A civil információs centrum cím jogosultja félévente szakmai beszámolási kötelezettséggel tartozik a miniszter felé.

A szakmai beszámoló tartalmazza a miniszterrel kötött 16. § (4) bekezdés szerinti szakmai együttműködési megállapodás szerinti tevékenységek időarányos teljesítésének bemutatását.

(2) Ha a miniszter a 16. § (4) bekezdés szerinti szakmai együttműködési megállapodásban foglalt tevékenységek időarányos ellátásában mulasztást, hiányosságot, vagy szabálytalanságot állapít meg, a címet azonnali hatállyal visszavonja.

(3) A miniszter a cím visszavonásával egyidejűleg a szakmailag megfelelő pályázatokból álló, döntési lista szerint, az adott ellátási területre vonatkozó, rangsorban következő civil szervezettel szakmai együttműködési megállapodást köt.

9. Záró rendelkezések

18. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A 3-15. §, valamint az 1. melléklet 2013. július 1. napján lép hatályba.

19. § (1) A Civil Információs Portált 2013. január 1. napjáig kell üzembe helyezni.

(2) Az adatfelelős a Civil Információs Portál üzembe helyezését követő 30 napon belül köteles az első adatokat közölni, ezt követően az adatszolgáltatást az adatátadási módtól függően folyamatosan, illetve rendszeresen biztosítani.

20. § (Módosító rendelkezés.)

1. melléklet a 24/2012. (IV. 25.) KIM rendelet

Az adatfelelősök a közzétételt elrendelő jogszabályi hely megnevezésével

	A	B			változás	(5) bekezdés c) pontja	
	adat	jogszabályhely			11. NEA pályázati felhívás, a részletes pályázati kiírás és a hozzá kapcsolódó döntések	Civil tv. 69. §(4) bekezdése, (5) bekezdés d) pontja	Folyamato
1.	Szf. 6/A. § (3) bekezdése szerinti adatok, a jogszabályi feltételeknek megfelelő azon kedvezményezettekről, akik számára az átutalás megtörtént	Az Szf. 6/A. § (4) bekezdése	Rendel	12. Tanács és a kollégiumok döntése a döntés meghozatalától számított harminc napon belül	Civil tv. 69. § (5) bekezdés a) pontja	A megho	számít
			nyilat	13. Tanács és a kollégiumok tagjainak neve	Civil tv. 69. § (5) bekezdés b) pontja	Folyan	
			utolsó	14. A pályázati azonosító, a támogatás célja, a pályázó neve, címe, adószáma, képviselőjének neve, a pályázatot kiíró kollégium megnevezése, a pályázati felhívás címe, az igényelt és elnyert összeg, továbbá ha a pályázó valamely tanácsi, illetve kollégiumi tagnak a 67. § (1) bekezdése szerinti érdekeltségi körébe tartozik, a pályázati adatok között közzétételre kerül e tanácsi, illetve kollégiumi tag neve	Civil tv. 69. § (5) bekezdés e) pontja	Folyan	
			követő	15. A Tanács és a kollégiumok nyilvános üléseinek helye, időpontja, napirendje	Civil tv. 69. § (5) bekezdés g) pontja	Folyan	
2.	Az Szf. 6/C. § (1) bekezdése szerinti, az átutalt összeg kedvezményezett általi felhasználásáról szóló közlemények	Az Szf. 6/C. § (6) bekezdése	Felhas	16. A kollégium és az Alapkezelő beszámolója	Civil tv. 70. § (1) bekezdése	A T	elfoga
			követő	17. A Tanács beszámolója az Országgyűlés bizottságának	Civil tv. 70. § (2) bekezdése	Április	
			június	18. A NEA elektori gyűlésének helye, időpontja és a mandátumvizsgálat módja, az ügyrend	Civil tv. 71. § (4) bekezdése	Folyan	
3.	Az Szf. 6/C. § (3) bekezdése szerinti kizáró határozatok	Az Szf. 6/C. § (6) bekezdése	Felhas	19. az adózót terhelő adókötelezettség teljesítéséhez, költségvetési támogatás igénybeviteléhez jogszerű közzétett adat	Civil tv. 14. § (3) bekezdés b) pont	Folyan	
			követő	20. statisztikai regiszterben tárolt nyilvános adat	Civil tv. 14. § (3) bekezdés c) pont	Folyan	
			30. nap				
4.	Közérdekű önkéntes tevékenység hatósági nyilvántartás adatai	A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény 12. § (3) bekezdése	Folyan				
5.	A civil szervezetek országos névjegyzékben szereplő adatai	Civil tv. 14. § (3) bekezdése a) pontja	Folyan				
6.	A letétbe helyezett beszámoló és közhasznúsági melléklet	Civil tv. 14. § (3) bekezdés a) pontja; 30. § (3) bekezdése	Folyan				
7.	A civil információs centrumok által közölt információk	Civil tv. 52. § (1) bekezdés a)-e) pontja	Folyan				
8.	A kincstári monitoring rendszer részére megküldött támogatási adatok	Civil tv. 53. § (6) bekezdése	Folyan				
9.	A jelentős költségvetési támogatásban részesülő szervezet vezető tisztségviselőjének vagyonynyilatkozatának letétbe helyezése tényét és idejét	Civil tv. 53/B. § (3) bekezdése	A vagyonynyilatkozat átvételét követő 15 napon belül	Vezető tisztségviselő			
10.	A tanácsi és kollégiumi tagok érdekeltségi körébe tartozó civil szervezetek neve, az ezzel kapcsolatos	Civil tv. 67. § (1) bekezdése; 67. § (2) bekezdése; 69. §	Folyamatosan	Testületi tagok, Tanács elnöke Alapkezelő			

3. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben

Az Országgyűlés az Alaptörvény T) cikkében foglaltak végrehajtására, a jogállamiság követelményeinek a jogalkotás során történő magas szintű érvényesítése érdekében, a jogalkotó által kitűzött szabályozási célokat hatékonyan szolgáló, megalapozott jogszabályok kidolgozásának elősegítésére, továbbá annak érdekében, hogy a jog megismerhetőségének feltételei összhangban álljanak a XXI. század adta lehetőségekkel, a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1) E törvény hatálya

a) a jogszabályokra, valamint
b) a normatív határozatra és normatív utasításra (a továbbiakban együtt: közjogi szervezetszabályozó eszköz) terjed ki.

(2) E törvény rendelkezéseit

a) a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabályokra a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló törvényben,

b) a különleges jogrendben alkotható jogszabályra a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvényben

(3) A IV. Fejezet rendelkezéseit az Alaptörvény és módosítása előkészítésére is alkalmazni kell.

(4) E törvénynek a jogszabályokra vonatkozó rendelkezéseit - a 3-6. §, a 13. § (1) bekezdése, a 16. §, a 18-20. § és a 26. § (1) bekezdése kivételével - a közjogi szervezetszabályozó eszközre is megfelelően alkalmazni kell.

II. FEJEZET

A JOGALKOTÁS ALAPVETŐ KÖVETELMÉNYEI

2. § (1) A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.

(2) Jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy

korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.

(3) A jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell megállapítani, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a jogszabály alkalmazására való felkészülésre.

(4) A jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály

a) megfeleljen az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek,

b) illeszkedjen a jogrendszer egységébe,

c) megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek és

d) megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek.

3. § Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.

4. § Ha egy tárgykört törvény szabályoz, törvényben kell rendezni az alapvető jogintézményeket és a szabályozási cél megvalósulásával összefüggő lényeges garanciákat.

5. § (1) A jogszabály alkotására adott felhatalmazásban meg kell határozni a felhatalmazás jogosultját, tárgyát és kereteit. Ha a miniszteri rendelet esetében a felhatalmazásban adott jogalkotási jogosultság nem önálló, a felhatalmazásban az egyetértési jog jogosultját is meg kell jelölni. Miniszteri rendelet kiadására adott felhatalmazásban a felhatalmazás jogosultját feladatkör szerint kell megjelölni.

(1a) Ha a felhatalmazás jogosultja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, társulás esetén - ha a társulási megállapodásban meghatározott feladat- és hatáskör a felhatalmazás tárgyának szabályozására kiterjed - az önkormányzati rendelet megalkotására a társulási megállapodásban kijelölt vagy ennek hiányában a társulás székhelye szerinti helyi önkormányzat képviselő-testülete jogosult. A rendelet megalkotásához a társulásban résztvevő helyi önkormányzat képviselő-testületének hozzájárulása szükséges.

(1b) Ha a felhatalmazás jogosultja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, társult képviselő-testület esetén - ha az adott ügy szabályozásáról az egyes települések képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló törvény szerint nem

önállóan dönt - az önkormányzati rendelet megalkotására a társulás székhelye szerinti helyi önkormányzat jogosult a társult képviselő-testület döntésének megfelelően.

(2) A felhatalmazás jogosultja a jogi szabályozásra másnak további felhatalmazást nem adhat.

(3) A szabályozás tárgykörébe tartozó alapvető jogintézmények, jogok és kötelezettségek alapvető szabályainak megállapítására, a jogszabály egészének végrehajtására, valamint olyan tárgykör szabályozására, amit a felhatalmazást adó jogszabály nem szabályoz, nem lehet felhatalmazást adni.

(4) A felhatalmazás jogosultja a jogszabályt köteles megalkotni, feltéve, hogy a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik.

III. FEJEZET

A JOGSZABÁLY HATÁLYA ÉS MÓDOSÍTÁSA

1. A jogszabály területi és személyi hatálya

6. § (1) A jogszabály területi hatálya Magyarország területére, az önkormányzati rendelet területi hatálya a helyi önkormányzat közigazgatási területére terjed ki. Az önkormányzati rendelet területi hatálya az 5. § (1a) bekezdés szerinti esetben a társulásban részt vevő helyi önkormányzatok, az 5. § (1b) bekezdés szerinti esetben a társult képviselő-testületben részt vevő települési önkormányzatok közigazgatási területére terjed ki.

(2) A jogszabály személyi hatálya

a) Magyarországon területén a természetes személyekre, jogi személyekre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre, valamint Magyarországon területén kívül a magyar állampolgároknak,

b) önkormányzati rendelet esetében a helyi önkormányzat közigazgatási területén a természetes személyekre, jogi személyekre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre, az 5. § (1a) bekezdés szerinti esetben a társulásban részt vevő helyi önkormányzatok, az 5. § (1b) bekezdés szerinti esetben a társult képviselő-testületben részt vevő települési önkormányzatok közigazgatási területén a természetes személyekre, jogi személyekre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki.

(3) A jogszabály területi, illetve személyi hatályát a jogszabályban az 5. § (1a) és (1b) bekezdés szerinti esetben, valamint akkor kell kifejezetten meghatározni, ha az az (1) és (2) bekezdéstől eltérő területre, illetve személyi körre terjed ki.

2. A jogszabály időbeli hatálya, módosítása és hatályon kívül helyezése

7. § (1) A jogszabályban meg kell határozni a hatálybalépésének napját, amely a jogszabály kihirdetését követő valamely nap lehet.

(2) Ha a szabályozás célja másként nem érhető el, a jogszabály hatálybalépésének napja a kihirdetés napja is lehet, ebben az esetben a hatálybalépés időpontját órában kell meghatározni, mely nem előzheti meg a kihirdetés időpontját.

(3) Ha a hatálybalépés naptári napja nem határozható meg, a hatálybalépés valamely jövőbeli feltétel bekövetkeztének időpontjához is köthető.

(4) Ha a szabályozás célja másként nem érhető el, törvény rendelkezhet úgy, hogy a hatálybalépéséről külön törvény rendelkezik.

(5) A jogszabály egyes rendelkezéseinek hatálybalépésére különböző - a jogszabály hatálybalépését követő - időpontokat is meg lehet állapítani.

(6) A végrehajtási jogszabály a felhatalmazást tartalmazó jogszabály kihirdetésével egyidejűleg vagy azt követően, a felhatalmazó rendelkezés hatálybalépését megelőzően kihirdethető. A végrehajtási jogszabályt, jogszabályi rendelkezést a felhatalmazást adó jogszabály azon rendelkezésével egyidejűleg kell hatályba léptetni, amelynek a végrehajtására irányul, kivéve, ha a felhatalmazó rendelkezés a végrehajtási jogszabály kiadását nem teszi kötelezővé.

(7) A jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés - a (2) bekezdésben meghatározott eset kivételével - a hatálybalépése napjának kezdetén lép hatályba.

8. § (1) A hatályos jogszabályi rendelkezést a jogalkotói hatáskörrel rendelkező szerv jogszabály megalkotásával, a módosítani kívánt jogszabályi rendelkezést tételesen megjelölő, a módosítást kimondó jogszabályi rendelkezéssel módosíthatja.

(2) Nem lehet módosítani a jogszabály megjelölését, a rendelet bevezető részét, a hatályba lépett jogszabályi rendelkezés hatálybaléptető rendelkezését, valamint jogszabállyal - a fordítási hiba kivételével - a jogszabályban kihirdetett nemzetközi szerződés, a nemzetközi szerződéshez fűzött fenntartás, kifogás és nyilatkozat szövegét.

9. § (1) Nem hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés nem módosítható vagy helyezhető hatályon kívül.

(2) Ha a szabályozás célja másként nem érhető el, a jogalkotói hatáskörrel rendelkező szerv jogszabályban rendelkezhet úgy, hogy a kihirdetett, de még hatályba nem lépett jogszabályi rendelkezés a kihirdetett

szövegtől eltérő szöveggel lép hatályba, vagy a kihirdetett, de még hatályba nem lépett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés nem lép hatályba.

10. § (1) A hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályát veszti

a) ha a hatályon kívül helyezendő jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést tételesen megjelölő, a hatályon kívül helyezést kimondó jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezi,

b) ha a módosítandó jogszabályi rendelkezést tételesen megjelölő, annak helyébe lépését kimondó jogszabályi rendelkezés módosítja,

c) a 12. § (2) és (3) bekezdésében meghatározottak szerint, vagy

d) ha azt az Alkotmánybíróság vagy a bíróság megsemmisíti.

(2) A hatályos jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést az (1) bekezdés a) pontja szerint - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a hatályon kívül helyezni kívánt jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés megalkotására hatáskörrel rendelkező szerv helyezheti hatályon kívül.

(3) Hatályon kívül helyezhető

a) törvényben kormányrendelet, a Kormány tagjának rendelete a miniszterelnök miniszterelnök-helyettest kijelölő rendelete kivételével és az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete a rendelet kiadásában való helyettesítésére jogosult helyettesét kijelölő rendelete kivételével,

b) kormányrendeletben - ha kormányrendelet adott felhatalmazást, vagy ha a törvényben adott felhatalmazás hatályát vesztette és a tárgykör szabályozására új felhatalmazó rendelkezést nem alkottak - a miniszterelnök miniszterelnök-helyettest kijelölő rendelete kivételével a Kormány tagjának rendelete.

(4) A Kormány rendeletével hatályon kívül helyezheti azon kormányrendeleteket, amelyek módosítására vagy hatályon kívül helyezésére - a felhatalmazás hatályvesztése miatt - már nincs felhatalmazása.

(5) A Kormány tagja rendeletével hatályon kívül helyezheti a feladatkörébe tartozó azon miniszteri rendeleteket, miniszterelnöki rendeleteket, amelyeket felhatalmazás nélkül alkottak meg, vagy amelyek módosítására vagy hatályon kívül helyezésére - a felhatalmazás hatályvesztése miatt - már nincs felhatalmazása.

(6) A hatályvesztés időpontjának meghatározása esetén rögzíteni kell a hatályvesztés naptári napját, vagy azt valamely jövőbeli feltétel bekövetkeztének időpontjához kell kötni. Ha a szabályozás célja

másként nem érhető el, a hatályvesztés időpontja órában is meghatározható.

(7) A hatályvesztés napjának meghatározása esetén a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a nap kezdetén veszti hatályát.

(8) Az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés - ha az Alkotmánybíróság a határozatában eltérően nem rendelkezik - a nap kezdetén veszti hatályát. A bíróság által megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés a nap kezdetén veszti hatályát.

11. § Ha jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépésére vagy hatályvesztésére valamely jövőbeli feltétel bekövetkeztekor kerül sor, a feltétel bekövetkezéséről a bekövetkezés naptári napjának megjelölésével határozatot kell közzétenni, kivéve, ha a jogszabály hatálybalépése valamely más jogszabály hatálybalépéséhez kötődik. A jogszabálynak rendelkeznie kell arról, hogy a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételére mely feladatkörrel rendelkező miniszter köteles. Önkormányzati rendelet esetén a határozatot a jegyző az önkormányzati rendelet kihirdetésére vonatkozó rendelkezések szerint teszi közzé.

12. § (1) A módosító rendelkezés és hatályon kívül helyező rendelkezés a hatálybalépéssel, vagy ha a módosító, illetve a hatályon kívül helyező rendelkezés a módosítást, illetve hatályon kívül helyezést meghatározott időponthoz vagy jövőbeli feltételhez köti, ennek az időpontnak vagy jövőbeli feltételnek a bekövetkezésével végrehajtottá válik.

(2) A jogszabály (1) bekezdés szerint végrehajtottá vált rendelkezése a végrehajtottá válást követő napon hatályát veszti.

(3) A kizárólag

a) az (1) bekezdés szerint végrehajtottá vált rendelkezést,

b) hatályba léptető rendelkezést, illetve

c) az európai uniós követelményekre utaló rendelkezést

tartalmazó jogszabály az (1) bekezdés szerint utoljára végrehajtottá vált rendelkezése végrehajtottá válását követő napon hatályát veszti.

13. § (1) A felhatalmazó rendelkezés hatályon kívül helyezése esetén - kivéve, ha egyidejűleg a tárgykör szabályozására azonos tartalommal új felhatalmazó rendelkezést alkottak - a hatályon kívül helyezésről rendelkező jogszabályban intézkedni kell a végrehajtási jogszabály hatályon kívül helyezéséről vagy a végrehajtási jogszabály azon rendelkezésének

a hatályon kívül helyezéséről, amely a felhatalmazás végrehajtására irányul.

(2) Ha a jogszabály minden rendelkezése végrehajtottá vált, rendelkezni kell annak hatályon kívül helyezéséről.

14. § (1) A módosító jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezése vagy 12. § (2) vagy (3) bekezdése szerinti hatályvesztése nem érinti az általa módosított jogszabályi rendelkezés hatályát.

(2) Jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályon kívül helyezése vagy 12. § (2) vagy (3) bekezdése szerinti hatályvesztése nem eredményezi a korábban általa hatályon kívül helyezett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés újbóli hatálybalépését.

3. A szabályozási átmenet

15. § (1) A jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálybalépését követően

- a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
- b) megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni.

(2) A jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálya alatt

- a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
- b) megkezdett eljárási cselekményekre

a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.

IV. FEJEZET

A JOGSZABÁLYOK ELŐKÉSZÍTÉSE

4. A jogszabály szakmai tartalmának és jogrendszerbe illeszkedésének biztosítása

16. § (1) A jogszabály előkészítőjének feladata - a 2. § (4) bekezdésében foglalt követelmények figyelembevételével - a jogszabály szakmai tartalmának kialakítása.

(2) A 2. § (4) bekezdésében foglalt követelmények érvényesítéséről a kormányzati jogszabály-előkészítő tevékenység során a Kormány az igazságügyért felelős miniszter útján gondoskodik. E követelmények érvényre juttatása érdekében a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter

a) a törvény és a kormányrendelet tervezetét az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben terjeszti a Kormány elé,

b) a miniszteri rendeletet az igazságügyért felelős miniszter véleményének kikérését követően adja ki.

(3) Ha a miniszteri rendelet tervezetével az igazságügyért felelős miniszter alkotmányossági vagy európai uniós jogi szempontból nem ért egyet, a vitás kérdésben a jogszabály előkészítéséért felelős

miniszter és az igazságügyért felelős miniszter közös előterjesztése alapján a Kormány dönt.

(4) Az önálló szabályozó szerv vezetője a rendeletét a 2. § (4) bekezdésében foglalt követelmények érvényesülése érdekében az igazságügyért felelős miniszter véleményének kikérését követően adja ki.

5. Előzetes hatásvizsgálat

17. § (1) A jogszabály előkészítője - a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű - előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a Kormány által előterjesztendő törvényjavaslat, illetve kormányrendelet esetén a Kormányt, önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell. Miniszteri rendelet rendelkezhet úgy, hogy az általa meghatározott esetben a közjogi szervezetszabályozó eszköz előkészítője előzetes hatásvizsgálatot végez.

(2) A hatásvizsgálat során vizsgálni kell

a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen

aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,

ab) környezeti és egészségi következményeit,

ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint

b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

6. Indokolási kötelezettség

18. § (1) A jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a társadalmi, gazdasági, szakmai okokat és célokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait.

(2) A jogszabály tervezetének indokolásában tájékoztatást kell adni a javasolt szabályozás és az európai uniós jogból eredő kötelezettségek összhangjáról, valamint a 20. § szerinti egyeztetési kötelezettségről.

7. A jogszabálytervezetek véleményezése

19. § (1) Ha törvény valamely állami, helyi önkormányzati vagy más szervezet számára kifejezetten jogot biztosít arra, hogy a jogállását vagy a feladatkörét érintő jogszabályok tervezeteit véleményezhesse, a jogszabály előkészítője köteles

gondoskodni arról, hogy az érintett szerv e jogával élhessen.

(2) A jogszabály előkészítője a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló törvényben meghatározottak szerint gondoskodik arról, hogy a jogszabály tervezete megismerhető és véleményezhető legyen.

(3) A kormányzati jogszabály-előkészítő tevékenység során készített jogszabálytervezetek véleményezésére a Kormány ügyrendje további rendelkezéseket állapíthat meg.

8. A jogszabálytervezetek egyeztetése az Európai Unió intézményeivel és tagállamaival

20. § (1) Ha az Európai Unió alapját képező szerződések vagy valamely uniós jogi aktus rendelkezései alapján a jogszabály tervezetét az Európai Unió egyes intézményeinek és tagállamainak, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak előzetesen bejelentésre vagy egyéb véleményezésre (a továbbiakban együtt: előzetes bejelentés) meg kell küldeni, az előzetes bejelentést a Kormány által rendeletben meghatározott eljárásban kell lefolytatni.

(2) Ha az előzetes bejelentési kötelezettség alá tartozó jogszabály tervezetét nem miniszter terjesztette elő a jogalkotónak, az előterjesztő a Kormány rendeletében kijelölt miniszternél kezdeményezi az előzetes bejelentési eljárás lefolytatását. A Kormány rendeletében kijelölt miniszter a kezdeményezésről tájékoztatja a jogszabály tárgya szerint feladatkörrel rendelkező minisztert és az igazságügyért felelős minisztert.

(3) Ha a nem a Kormány által előterjesztett törvényjavaslatot előzetes bejelentésre meg kell küldeni, és a (2) bekezdés szerint az előzetes bejelentési eljárás lefolytatását nem kezdeményezték, a jogszabály tárgya szerint feladatkörrel rendelkező miniszter, illetve az igazságügyért felelős miniszter - az előterjesztő és a másik miniszter egyidejű tájékoztatása mellett - a Kormány rendeletében kijelölt miniszternél kezdeményezi az előzetes bejelentési eljárás lefolytatását. A Kormány rendeletében kijelölt miniszter az előzetes bejelentési eljárás eredményéről haladéktalanul tájékoztatja az előterjesztőt, a jogszabály tárgya szerint feladatkörrel rendelkező minisztert és az igazságügyért felelős minisztert.

(4) Ha a Magyar Nemzeti Bank elnöke rendelete tervezetét előzetes bejelentésre meg kell küldeni az Európai Központi Banknak, a megküldésről a Magyar Nemzeti Bank elnöke gondoskodik.

(5) Ha az önálló szabályozó szerv vezetője rendeletének tervezetét meg kell küldeni előzetes bejelentésre, a megküldésről az önálló szabályozó szerv vezetője gondoskodik.

(6) Az előzetes bejelentési kötelezettség alá tartozó jogszabály az előzetes bejelentési eljárás befejezését követően alkotható meg.

V. FEJEZET

A JOGRENDSZER FOLYAMATOS FELÜLVIZSGÁLATA

9. Utólagos hatásvizsgálat

21. § (1) A miniszter folyamatosan figyelemmel kíséri a feladatkörébe tartozó jogszabályok hatályosulását, és szükség szerint lefolytatja a jogszabályok - a 17. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok szerinti - utólagos hatásvizsgálatát, ennek során összeveti a szabályozás megalkotása idején várt hatásokat a tényleges hatásokkal.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hatásvizsgálat lefolytatásáról az általa alkotott rendelet esetén a Magyar Nemzeti Bank elnöke, az önálló szabályozó szerv vezetője, az önkormányzati rendelet esetén a jegyző gondoskodik.

10. A jogszabályok tartalmi felülvizsgálata

22. § (1) A jogalkalmazás és az utólagos hatásvizsgálat tapasztalatait is figyelembe véve a miniszter gondoskodik arról, hogy a tárgykört érintő új jogi szabályozás vagy módosítás megalkotása során, ennek hiányában e célból kiadott jogszabály keretében

a) az elavult, szükségtelenné vált,

b) a jogrendszer egységébe nem illeszkedő,

c) a szabályozási cél sérelme nélkül egyszerűsíthető, a jogszabály címzettjei számára gyorsabb, kevésbé költséges eljárásokat eredményező szabályozással felváltható,

d) a normatív tartalom nélküli, tartalmilag kiüresedett vagy egyébként alkalmazhatatlan, vagy

e) az indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű szabályozást megvalósító,

a feladatkörébe tartozó jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezésére, illetve megfelelő módosítására kerüljön sor.

(2) Az (1) bekezdés szerinti felülvizsgálat lefolytatásáról az általa alkotott rendelet esetén a Magyar Nemzeti Bank elnöke, az önálló szabályozó szerv vezetője, az önkormányzati rendelet esetén a jegyző gondoskodik.

VI. FEJEZET

KÖZJOGI SZERVEZETSZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK

23. § (1) Normatív határozatban szabályozhatja

- a) az Országgyűlés,
 - b) a Kormány és más testületi központi államigazgatási szerv,
 - c) az Alkotmánybíróság,
 - d) a Költségvetési Tanács
- szervezetét és működését, tevékenységét, valamint cselekvési programját.

(2) Normatív határozatban szabályozhatja a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját és az általa irányított szervek tevékenységét és cselekvési programját, valamint az általa irányított szervek szervezetét és működését.

(3) Normatív határozatban szabályozhatja a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete a saját és az általa irányított szervek szervezetét és működését, tevékenységét, valamint cselekvési programját.

(4) Normatív utasításban szabályozhatja

- a) a köztársasági elnök,
 - b) a miniszterelnök,
 - c) az (1) bekezdés b) pontja szerinti központi államigazgatási szerv kivételével a központi államigazgatási szerv vezetője,
 - d) az Országos Bírósági Hivatal elnöke,
 - e) a legfőbb ügyész,
 - f) az alapvető jogok biztosa,
 - g) a Magyar Nemzeti Bank elnöke,
 - h) az Állami Számvevőszék elnöke,
 - i) a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője, valamint
 - j) a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke (a továbbiakban együtt: polgármester) és a jegyző a vezetése, az irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét.
- (5)** Törvényben meghatározott tárgykörben normatív utasítást adhat ki
- a) az Országgyűlés,
 - b) a köztársasági elnök,
 - c) az Alkotmánybíróság,
 - d) az alapvető jogok biztosa,
 - e) az önálló szabályozó szerv, valamint
 - f) a minisztérium

hivatali szervezetének vezetője, amely a szerv állományába tartozó személyekre kötelező.

24. § (1) A közjogi szervezetszabályozó eszköz jogszabállyal nem lehet ellentétes. A közjogi szervezetszabályozó eszközben jogszabály rendelkezése nem ismételtető meg.

(2) A közjogi szervezetszabályozó eszközökre vonatkozó rendelkezések nem érintik a kibocsátásukra jogosultak - más jogszabályon alapuló - egyedi határozat meghozatalára vagy egyedi utasítás adására vonatkozó jogát.

(3) Állami szerv vagy köztestület tevékenységét és működését szabályozó - törvény alapján kiadható - más jogi eszköz jogszabállyal és közjogi szervezetszabályozó eszközzel nem lehet ellentétes.

VII. FEJEZET

A KIHIRDETÉS, A KÖZZÉTÉTEL ÉS A NEMZETI JOGSZABÁLYTÁR

11. Magyarország hivatalos lapja

25. § (1) Magyarország hivatalos lapja a Magyar Közlöny. A Magyar Közlönyt a kormányzati portálon történő elektronikus dokumentumként való közzététellel kell kiadni, melynek szövegét hitelesnek kell tekinteni.

(2) Jogszabálynak a módosított, illetve a hatályukat vesztett rendelkezéseivel egységes szerkezetbe foglalt szövege (a továbbiakban: egységes szerkezetű szöveg) a Magyar Közlönyben nem tehető közzé.

25/A. § (1) A Magyar Közlöny kiadása során a Magyar Közlöny felelős szerkesztője az elektronikus dokumentumot minősített elektronikus aláírásával és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel látja el, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja. A Magyar Közlöny és a mellékleteként megjelenő külön sorozatának egyes lapszámain a megjelenés dátumát fel kell tüntetni, amely nem lehet korábbi, mint az időbélyegzőben szereplő naptári nap.

(2) A Magyar Közlöny felelős szerkesztőjét és a helyettesítésére jogosult személyt az igazságügyért felelős miniszter normatív utasításban jelöli ki.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott elektronikus aláírás ellenőrzéséhez a Magyar Közlöny felelős szerkesztője és a helyettesítésére jogosult személy aláírásaihoz tartozó nyilvános kulcsok a kormányzati portálnak a Magyar Közlöny közzétételére szolgáló oldalán érhetőek el.

(4) A Magyar Közlöny közzétett számai a kormányzati portálról nem távolíthatók el, azok archiválására az elektronikus archiválásról szóló jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) A Magyar Közlöny felelős szerkesztője a Magyar Közlöny oldalhú másolatát papíron megküldi a köztársasági elnöknek, az Országgyűlés elnökének, az Alkotmánybíróság elnökének, a Kúria elnökének, az Országos Széchényi Könyvtárnak és az Országgyűlési Könyvtárnak.

(6) A Magyar Közlöny oldalhú másolata papíron, illetve digitális adathordozón is terjeszthető.

(7) A Kormány által rendeletben kijelölt szerv kérelemre, igazgatási szolgáltatási díj ellenében a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú oldalhú másolatot készít.

12. A jogszabályok kihirdetése

26. § (1) A jogszabályokat az önkormányzati rendelet kivételével a Magyar Közlönyben kell kihirdetni.

(2) A minősített adatot nem tartalmazó közjogi szervezetszabályozó eszközt - a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetőjének normatív utasítása, a helyi önkormányzat képviselő-testületének és a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületének normatív határozata, valamint a polgármester és a jegyző normatív utasítása kivételével - a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

(3) A Kormány rendeletét - a Kormány döntését követően haladéktalanul - a miniszterelnök írja alá, akit e tekintetben az általa rendeletben erre kijelölt miniszterelnök-helyettes helyettesíthet.

(4) A Kormány tagja rendelet kiadásában (aláírásában) nem helyettesíthető.

(5) A köztársasági elnök által aláírt törvénynek, a Magyar Nemzeti Bank elnöke rendeletének, az önálló szabályozó szerv vezetője rendeletének és a (3)-(4) bekezdés szerint aláírt rendeletnek a Magyar Közlönyben való kihirdetéséről - a kézhezvételt követően haladéktalanul - az igazságügyért felelős miniszter gondoskodik.

(6) A fővárosi és megyei kormányhivatal vezetőjének normatív utasítása, a helyi önkormányzat képviselő-testületének és a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületének normatív határozata, valamint a polgármester és a jegyző normatív utasítása kivételével a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzétételéről - az arra jogosult általi aláírását követően - az igazságügyért felelős miniszter a kézhezvételt követően haladéktalanul gondoskodik.

13. A jogszabályok megjelölése a kihirdetés során

27. § (1) A törvény megjelölése annak kihirdetése során magában foglalja a törvény kihirdetésének évét, sorszámát, a törvény elnevezést és a törvény címét.

(2) Törvény kivételével a jogszabály megjelölése annak kihirdetése során magában foglalja a jogszabály megalkotójának megjelölését, a sorszámát, a kihirdetésének napját, a jogszabály elnevezését és címét.

14. Helyesbítés

28. § (1) Ha a jogszabály Magyar Közlönyben megjelent szövege eltér a jogszabály aláírt szövegétől, a jogszabály aláírója - törvény esetén a köztársasági elnök vagy az Országgyűlés elnöke - a jogszabály hatálybalépését megelőzően, de legkésőbb a kihirdetést követő hatodik munkanapig kezdeményezi az eltérés helyesbítését (a továbbiakban: helyesbítés).

(1a) A köztársasági elnöknek az (1) bekezdéssel a hatáskörébe utalt döntéséhez ellenjegyzés nem szükséges.

(2) A helyesbítésre a jogszabály hatálybalépését megelőzően, de legkésőbb a kihirdetést követő tizedik munkanapon kerülhet sor, ha az (1) bekezdés szerinti eltérést az igazságügyért felelős miniszter megállapítja.

(3) A helyesbítést a Magyar Közlönyben kell közzétenni. A közzétételről az igazságügyért felelős miniszter a kezdeményezést követően haladéktalanul gondoskodik.

14/A. Egyes más jogi aktusok nyilvánossága

28/A. § A Magyar Közlöny a 26. § (1) bekezdésében foglaltak mellett tartalmazza

a) az Alkotmánybíróság azon határozatait és végzéseit, amelyeknek a Magyar Közlönyben való közzétételét törvény vagy az Alkotmánybíróság elrendelte, valamint az Alkotmánybíróság teljes ülési állásfoglalásait,

b) a jogegységi határozatokat, valamint a Kúria azon határozatait, amelyeknek a Magyar Közlönyben való közzétételét törvény felhatalmazása alapján a Kúria elrendelte,

c) (Hatályon kívül helyezve.)

d) a minősített adatot tartalmazó, valamint az érintetteknek közvetlenül megküldött határozatok kivételével az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány, a miniszterelnök és a Nemzeti Választási Bizottság nem normatív határozatait,

e) a miniszterek azon nem normatív határozatait, amelyeknek hivatalos lapban való közzétételét jogszabály elrendeli, és

f) az Országgyűlés, a Kormány és más testületi központi államigazgatási szerv, az Alkotmánybíróság és a Költségvetési Tanács minősített adatot nem tartalmazó normatív határozatait.

28/B. § (1) A Magyar Közlöny mellékletét képező - annak külön sorozataként megjelenő - Hivatalos Értesítő tartalmazza

a) a 23. § (4) bekezdés a)-h) pontjában és (5) bekezdésében megjelölt személyek minősített adatot nem tartalmazó normatív utasításait,

b) azokat a közleményeket, amelyeknek a Magyar Közlönyben, illetve más hivatalos lapban való közzétételét jogszabály elrendeli vagy a közzététel kezdeményezésére jogszabály által feljogosított személy kezdeményezi, és

c) azokat a hirdetményeket, amelyek a Magyar Közlöny hivatalos jellegéhez igazodnak és erre tekintettel azok Magyar Közlönyben való közzétételére a Magyar Közlöny felelős szerkesztője engedélyt adott.

(2) Az (1) bekezdést a Közbeszerzési Értesítőben, a Céglözlönyben és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala hivatalos lapjában közzétenni rendelt közleményekre nem kell alkalmazni.

(3) Törvény által elrendelt közzététel kivételével az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott közlemények és hirdetmények Magyar Közlönyben történő közzétételéért közzétételi díjat kell fizetni. A közzétételi díj mértékének meghatározása során az (1) bekezdés b) pontjában foglaltak tekintetében figyelembe kell venni a közzétételt előíró jogszabály szabályozási szintjét és a közzététel gyakoriságát. A közzétételi díjmértéke az (1) bekezdés c) pontjában foglaltak tekintetében nem lehet alacsonyabb az (1) bekezdés b) pontjában foglaltak tekintetében meghatározott legalacsonyabb összegnél.

28/C. § (1) Az e törvényben nem említett hivatalos lapokat a miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján, az önálló szabályozó szerv, az autonóm államigazgatási szerv és a kormányhivatal a honlapján történő közzététellel adja ki.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hivatalos lapban jogszabály, közjogi szervezetszabályozó eszköz és olyan közlemény tehető közzé,

a) amely megjelent a Magyar Közlönyben,

b) amelynek az (1) bekezdésben meghatározott hivatalos lapban történő megjelenését jogszabály elrendeli, vagy

c) amely a miniszter által vezetett minisztérium, a miniszter irányítása vagy felügyelete alá tartozó központi államigazgatási szerv, az önálló szabályozó szerv, az autonóm államigazgatási szerv, illetve a kormányhivatal munkája szempontjából fontos.

(3) A központi államigazgatási szerv az (1) bekezdés alapján több hivatalos lapot is kiadhat, ha azt ágazati jellege indokolja.

(4) Az (1) bekezdés szerinti hivatalos lap oldalhú másolata nyomtatott formában akkor terjeszthető, ha a tárgyévét megelőző év június 30-án a hivatalos lap az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerveken kívüli előfizetőinek száma a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladja.

(5) Az (1) bekezdés szerint kiadott hivatalos lap az azt kiadó szerv honlapjáról nem távolítható el. A szerv megszűnése esetén a közzététel kötelezettsége a szervjogutódját terheli.

15. Nemzeti Jogszabálytár

29. § (1) A Nemzeti Jogszabálytár a Kormány rendeletében meghatározott tartalommal és honlapon, elektronikus közszolgáltatásként működő, bárki számára térítésmentesen hozzáférhető, egységes szerkezetű szövegeket tartalmazó elektronikus jogszabálygyűjtemény.

(2) A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter gondoskodik az önkormányzati rendeleteknek az erre a célra fenntartott honlapon történő közzétételéről.

15/A. A törvényalkotás nyilvánossága

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. Felhatalmazó rendelkezések

30. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg

a) az előzetes bejelentési eljárás rendjét,

b) az Európai Unió jogának való megfelelés érdekében szükséges jogszabály-előkészítési feladatok teljesítésének részletes szabályait, valamint

c) a Nemzeti Jogszabálytárban közzeendő jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök körét, valamint a Nemzeti Jogszabálytár működtetésének részletes szabályait,

d) a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú oldalhú másolat készítésére jogosult szervet.

(2) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg a jogszabályszerkesztés részletes szabályait.

(3) Felhatalmazást kap a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg az előzetes és az utólagos hatásvizsgálat részletes szabályait.

(4) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg

a) a jogszabály kihirdetés során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelölésének, valamint

b) a Magyar Közlöny kiadásának részletes szabályait.

(5) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg

a) az előfizetők 28/C. § (4) bekezdése szerinti számát,

b) a Magyar Közlönyről vagy annak egy részéről papír alapú oldalhú másolat készítésének igazgatási szolgáltatási díját, és

c) a 28/B. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti közlemények és hirdetések közzétételéért fizetendő közzétételi díj mértékét.

31. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) - ha arra kormányrendelet adott felhatalmazást, vagy ha a törvényben arra adott felhatalmazás hatályát veszítette és a tárgykör szabályozására új felhatalmazó rendelkezést nem alkottak - a Kormány tagjának rendeletét,

b) azon kormányrendeletet, amely módosítására vagy hatályon kívül helyezésére - a felhatalmazás hatályvesztése miatt - már nincs felhatalmazása

hatályon kívül helyezze.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány tagja, hogy rendeletével hatályon kívül helyezze a feladatkörébe tartozó azon miniszteri, illetve miniszterelnöki rendeletet,

a) amelyet felhatalmazás nélkül alkottak meg, vagy

b) amely módosítására vagy hatályon kívül helyezésére - a felhatalmazás hatályvesztése miatt - nincs felhatalmazása.

17. Hatálybalépés

32. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - 2011. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 29. §, 47. § és a 48. § (2) bekezdése 2012. január 1-jén lép hatályba.

18. Átmeneti rendelkezések

33. § (1) E törvény II-IV. Fejezetét, VI. Fejezetét, valamint 25-28. §-át az e törvény hatálybalépését

követően kihirdetett jogszabályok és közzétett közjogi szervezetszabályozó eszközök tekintetében kell alkalmazni. A 12. § rendelkezéseit e törvény tekintetében is alkalmazni kell. (2) Az e törvény hatálybalépését megelőzően kiadott együttes rendeletek módosítására és hatályon kívül helyezésére - az 5. § (1) bekezdése szerint - felhatalmazással rendelkező miniszter az egyetértési jog jogosultjának egyetértésével jogosult.

34. § (1) Ahol jogszabály vagy a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény szerinti állami irányítás egyéb jogi eszköze az "állami irányítás egyéb jogi eszköze" kifejezést tartalmazza, - ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik - azon közjogi szervezetszabályozó eszközt is érteni kell.

(2) A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény

a) 46. § (1) bekezdése alapján meghozott határozat e törvény szerinti normatív határozatnak,

b) 49. § (1) bekezdése alapján kiadott utasítás e törvény szerinti normatív utasításnak minősül.

(3) Ez a törvény nem érinti a hatálybalépése előtt kiadott statisztikai közlemények hatályát. Ahol jogszabály a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény alapján kiadott statisztikai közleményre utal, azon a Központi Statisztikai Hivatal felett felügyeletet gyakorló miniszternek a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 26. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az adott tárgykörben kiadott rendeletét is érteni kell, ha a jogszabályból más nem következik.

35. § E törvénynek az egyes törvényeknek és törvényi rendelkezéseknek a jogrendszer túlszabályozottságának megszüntetése érdekében szükséges technikai deregulációjáról szóló 2012. évi LXXVI. törvénnyel megállapított 12. § (3) bekezdését a 2012. augusztus 1-jén és az azt követően kihirdetett jogszabályok és közzétett közjogi szervezetszabályozó eszközök tekintetében kell alkalmazni.

36. § - 53. § (Hatályon kívül helyező és módosító rendelkezések.)

4. A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló

2010. évi CXXXI. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben

(2017. szeptember 15. napján hatályos szöveg.)

Annak előmozdítása érdekében, hogy a jó kormányzás keretében a társadalom legszélesebb rétegei kapcsolódhassanak be a jogszabályok előkészítésébe, elősegítve ezzel a közjó érdekében a jogi szabályozás sokoldalú megalapozását, ezzel pedig a jogszabályok minőségének és végrehajthatóságának javítását, amelyek együtt a jó állam elengedhetetlen feltételei, a jogalkotásról szóló törvénnyel összhangban az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya a miniszterek által előkészített jogszabálytervezetek természetes személyek, valamint nem állami és nem önkormányzati szervek, szervezetek által történő véleményezésére terjed ki (a továbbiakban: társadalmi egyeztetés). E törvény hatálya kiterjed a miniszterek által előkészített jogszabálytervezetek megalapozását szolgáló szabályozási koncepciókra is (a továbbiakban: koncepció).

(2) E törvény rendelkezései nem érintik az egyéb jogszabályokban, illetve közjogi szervezetszabályozó eszközökben meghatározott véleményezési és egyeztetési jogosultságokat.

(3) E törvény hatálya nem terjed ki a különleges jogrendben alkotható jogszabályok előkészítésére.

2. Alapelvek

2. § (1) A társadalmi egyeztetés során biztosítani kell, hogy a véleményezési folyamatban a véleményeknek - különös tekintettel a hátrányos helyzetű, társadalmi-gazdasági szempontból marginalizált csoportok véleményére - a lehető legszélesebb köre jelenjen meg.

(2) A jogszabályok előkészítése során biztosítani kell az egyeztetések átláthatóságát, azok minél teljesebb körű nyilvánosságát.

(3) A társadalmi egyeztetés során az abban részt vevők kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.

II. FEJEZET

A JOGALKOTÁS TERVEZÉSE

3. A Kormány jogalkotási terve

3. § A Kormány jogalkotási tervét - a nemzetközi kötelezettségvállalásokra, az európai uniós kötelezettségekkel való összhang megteremtésére vonatkozó követelményekre, az Országgyűlés és az Alkotmánybíróság döntéseire figyelemmel, a felelősök megjelölésével -, az Országgyűlés rendes ülészakaihoz igazodóan, határozattal állapítja meg.

4. A miniszter jogalkotási tájékoztatója

4. § A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter közzéteszi az erre kijelölt honlapon (a továbbiakban: honlap) a Kormány jogalkotási tervezési időszakára vonatkozó jogalkotási tájékoztatóját. A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter jogalkotási tájékoztatója tartalmazza az általa előkészítendő jogszabálytervezetek címét, a szabályozás rövid tartalmi összefoglalását és a jogszabálytervezet közzétételének tervezett időpontját. A közzétett miniszteri jogalkotási tájékoztatók a közzétételtől számított egy évig nem távolíthatók el a honlapról.

III. FEJEZET

A TÁRSADALMI EGYEZTETÉS

5. A társadalmi egyeztetésre vonatkozó közös szabályok

5. § (1) Társadalmi egyeztetésre kell bocsátani

a) a törvény,

b) a kormányrendelet,

c) a miniszteri rendelet

tervezetét és indokolását (a továbbiakban együtt: tervezet).

(2) A tervezet társadalmi egyeztetésre bocsátását megelőzően a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter döntése alapján társadalmi egyeztetésre lehet bocsátani a tervezet koncepcióját is.

(3) Nem kell társadalmi egyeztetésre bocsátani

a) a fizetési kötelezettségekről,

b) az állami támogatásokról,

c) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról,

d) az európai uniós, illetve nemzetközi forrásokból nyújtott támogatásokról,

e) a nemzetközi szerződés kihirdetéséről, valamint

f) a szervezet és intézmény alapításáról, szóló jogszabályok tervezeteit.

(4) Nem bocsátható társadalmi egyeztetésre a tervezet, koncepció, ha az egyeztetés Magyarország különösen fontos honvédelmi, nemzetbiztonsági, pénzügyi, külügyi, természetvédelmi, környezetvédelmi vagy örökségvédelmi érdekeinek védelmét veszélyeztetné.

(5) Nem kell társadalmi egyeztetésre bocsátani a jogszabály tervezetét, ha annak sürgős elfogadásához kiemelkedő közérdek fűződik.

6. § (1) A társadalmi egyeztetésre bocsátásért, annak lefolytatásáért és a beérkezett vélemények feldolgozásáért a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter tartozik felelősséggel.

(2) Ha a közzétett törvénytervezet más törvény szakaszai több mint egyötödének módosítására irányul, a módosítani kívánt hatályos törvényszöveget a honlapon a tervezett módosításokkal egységes szerkezetben, a tervezett módosításokat külön is megjelölve kell közzétenni.

6. A társadalmi egyeztetés formái

7. § (1) A társadalmi egyeztetés formái a következők:

a) a honlapon megadott elérhetőségen keresztül biztosított véleményezés (a továbbiakban: általános egyeztetés), és

b) a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter által bevont személyek, intézmények és szervezetek által történő közvetlen véleményezés (a továbbiakban: közvetlen egyeztetés).

(2) A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter az (1) bekezdésben meghatározott egyeztetési formákon kívül más formákat is igénybe vehet az egyeztetés lefolytatásához.

7. Általános egyeztetés

8. § (1) Társadalmi egyeztetés keretében általános egyeztetés tartása minden esetben kötelező.

(2) Az 5. §-ban meghatározottak alapján közzé kell tenni a honlapon a társadalmi egyeztetésre bocsátott tervezetet, koncepciót.

(3) A tervezettel együtt közzé kell tenni a jogalkotásról szóló törvényben meghatározott előzetes hatásvizsgálat összefoglalóját.

(4) E törvény 5. § (5) bekezdése alapján a társadalmi egyeztetésre nem bocsátott tervezeteket is közzé kell tenni a honlapon.

9. § (1) A honlapon megadott elektronikus levélcímen keresztül bárki véleményt nyilváníthat a társadalmi egyeztetésre bocsátás céljából közzétett tervezetről, koncepcióról. A vélemények beérkezéséről visszaigazolást kell küldeni.

(2) A névtelenül beérkezett véleményeket azok figyelembevétele nélkül törölni kell.

(3) A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter a beérkezett véleményeket, a véleményező nevét és elektronikus levélcímét - visszaigazolás küldése, a 11. § szerint elkészítendő összefoglaló és a véleményezők listájának közzététele, valamint a 12. §-ban meghatározott utólagos véleményezés céljából - legkésőbb a véleményezett jogszabály hatálybalépésétől számított másfél évig kezeli. Amennyiben a véleményezett jogszabály nem lép hatályba, a véleményező nevét és elektronikus levélcímét legkésőbb a vélemény beérkezését követő egy éven belül törölni kell.

(4) A véleményező adatainak kezeléséhez szükséges hozzájárulást a (3) bekezdésben foglalt adatkezelések tekintetében megadottnak kell tekinteni. E tényre és a véleményező adatait érintő adatkezelés szabályaira a vélemény megadása előtt a véleményező figyelmét megfelelően fel kell hívni.

(5) A közzétett tervezeteket a közzétételtől számított egy évig nem lehet a honlapról eltávolítani.

10. § (1) A tervezetet a kormányzati szervekkel való egyeztetésre bocsátással egyidejűleg úgy kell közzétenni, hogy a tervezet céljához és hatálybalépéséhez igazodóan megfelelő idő álljon rendelkezésre a tervezet érdemi megítéléséhez és a vélemények kifejtéséhez, továbbá a jogszabály előkészítőjének arra, hogy a beérkezett véleményeket, javaslatokat érdemben mérlegelhesse.

(2) A véleményezési határidő megegyezik a kormányzati szervekkel való egyeztetésre bocsátás során megállapított határidővel, kivételes esetben a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter ettől eltérő időtartamot is meghatározhat.

11. § (1) A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter mérlegeli a beérkezett véleményeket és azokról, valamint az elutasított vélemények esetében az elutasítás indokairól tipizált összefoglalót készít, amelyet a honlapon a véleményezők listájával együtt közzétesz. A jogszabály előkészítéséért felelős minisztert egyedi válaszadási kötelezettség nem terheli.

(2) Az (1) bekezdés alapján elkészítendő összefoglalót törvény esetén az Országgyűléshez történő benyújtást, kormányrendelet és miniszteri rendelet esetén a kihirdetést követően kell közzétenni.

(3) A közzétett törvénytervezethez beérkezett véleményeket a törvényjavaslatot tárgyaló országgyűlési bizottság kérésére a bizottság részére hozzáférhetővé kell tenni.

12. § (1) A honlapon legalább hatvan napon keresztül megfelelő elérhetőséget kell biztosítani

a) a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter döntése alapján a jogalkotásról szóló törvényben meghatározott utólagos hatásvizsgálattal egyidejűleg, valamint

b) a hatálybalépést követően

ba) törvény esetében szükség szerint, de legalább egy év elteltével,

bb) kormányrendelet és miniszteri rendelet esetében a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter döntése alapján

arra, hogy a jogszabály hatályosulásával kapcsolatos észrevételeket, problémákat, valamint a jogszabály módosítására vonatkozó javaslatokat bárki jelezhesse a jogszabály előkészítőjének.

(2) A jogszabályok hatályosulásával kapcsolatos vélemények megtételének lehetőségéről - kivéve az utólagos hatásvizsgálattal egyidejűleg történő véleményezést - elektronikus úton értesíteni kell mindazokat, akik a jogszabálytervezet előzetes egyeztetése során véleményt nyilvánítottak.

(3) A jogszabályok hatályosulásával kapcsolatos vélemények esetében a 9. § és 11. § rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

8. Közvetlen egyeztetés

13. § (1) A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter stratégiai partnerségi megállapodásokat alakít ki. A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter e megállapodások révén szoros együttműködést alakíthat ki azon szervezetekkel, amelyek készek a kölcsönös együttműködésre, és amelyek az adott jogterületek szabályozásának előkészítésében széles társadalmi érdeket jelenítenek meg vagy az adott jogterületen tudományos tevékenységet végeznek (a továbbiakban: stratégiai partner).

(2) Stratégiai partnerség alakítható ki különösen

a) a civil szervezetekkel,

b) bevett egyházakkal,

c) szakmai, tudományos szervezetekkel,

d) országos nemzetiségi önkormányzatokkal,

e) érdek-képviselői szervezetekkel,

f) köztestületekkel, valamint

g) a felsőoktatási intézmények képviselőivel.

(3) Az együttműködés feltételeit és kereteit a stratégiai partner és a miniszter között határozott idejű, de legkésőbb a miniszterelnök megbízatásának megszűnéséig tartó megállapodásban kell rögzíteni.

(4) A megállapodásban rögzíteni kell különösen

a) az együttműködés célját,

b) azokat a tárgyköröket, amelyekkel kapcsolatos jogszabályok előkészítésében együttműködnek,

c) a kapcsolattartás módját,

d) a véleményalkotáshoz szükséges információkhoz való hozzáférés szabályait,

e) a megállapodás időtartamát.

(5) A megállapodást a honlapon mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni.

(6) A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter stratégiai partneri megállapodást alakít ki azokkal a bevett egyházakkal, amelyekkel korábban az együttműködés kereteit a Kormány jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályozó aktusban meghatározta.

14. § (1) A stratégiai partner kötelessége, hogy a közvetlen egyeztetés során az adott jogterülettel foglalkozó, stratégiai partnerséggel nem rendelkező szervezetek véleményét is megjelenítse.

(2) A jogszabály előkészítéséért felelős miniszter a stratégiai partnereken kívül mást is bevonhat az érintett tervezet közvetlen egyeztetésébe, illetve kérelemre lehetőséget biztosíthat meghatározott jogszabály véleményezésében való részvételre.

(3) A közvetlen egyeztetés során a stratégiai partner által írásban megtett véleményeket a törvényjavaslatot tárgyaló országgyűlési bizottság kérésére a bizottság részére hozzáférhetővé kell tenni.

15. § (1) A személyes részvétellel történő egyeztetés tartása esetén, a tárgyalás előtt a felkészüléshez szükséges, megfelelő időben kell értesíteni a feleket a találkozó időpontjáról.

(2) A személyes részvétellel történő egyeztetésről összefoglalót kell készíteni, amelyet a honlapon közzé kell tenni. Az összefoglalónak tartalmaznia kell a stratégiai partner által képviselt indokolt álláspontokat.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. § (1) E törvény a (2) bekezdésben foglalt kivétellel 2011. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 17. § (1) bekezdése 2011. július 1-jén lép hatályba.

17. § (Hatályon kívül helyezve.)

18. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg az e törvényben foglalt jogszabálytervezetek és koncepciók elektronikus úton történő közzétételének és véleményezésének részletszabályait.

19. § (Hatályon kívül helyezve.)

20. § (1) A lobbista és a lobbitevékenységgel érintett közhatalmi döntést hozó szerv az Ltv. szerinti, 2010. utolsó negyedévére vonatkozó tájékoztatót 2011. január 31-ig juttatja el a nyilvántartást vezető szervnek.

(2) A nyilvántartást vezető szerv 2011. február 15-ig közzéteszi az (1) bekezdés szerinti tájékoztatót. Az így közzétett tájékoztatónak 2014. január 1-jéig elérhetőnek kell maradnia.

(3) A nyilvántartást vezető szerv az Ltv. szerinti nyilvántartást e törvény hatálybalépésével egyidejűleg lezárja, a folyamatban lévő nyilvántartásba vételi és törlési eljárást pedig megszünteti. Az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő bírságotási eljárást le kell folytatni. A nyilvántartásban foglalt adatokat a nyilvántartást vezető szerv 2014. január 1-jén törli.

5. A jogszabálytervezetek és szabályozási koncepciók közzétételéről és véleményezéséről szóló 301/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a módosításokkal egységes szerkezetben

(2017. szeptember 15. napján hatályos szöveg.)

A Kormány a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény 18. §-ában, az 5. § (2) bekezdése tekintetében az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 22. § (1) bekezdés a)-b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § E rendelet alkalmazásában:

a) közzététel: a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvényben (a továbbiakban: Törvény), valamint az e rendeletben meghatározott adatoknak internetes honlapon, digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, kinyomtatható és részleteiben is kimásolható módon, a betekintés, a letöltés, a nyomtatás és a kimásolás szempontjából is díjmentesen történő hozzáférhetővé tétele,

b) összkormányzati portál: a Kormány egységes internetes kommunikációs felületeként szolgáló portál,

c) utólagos véleményezés: a Törvény 12. §-ában szabályozott jogszabály-véleményezési eljárás.

1. Jogszabálytervezetek, koncepciók, valamint a jogszabályok utólagos véleményezés céljából történő közzététele és véleményezése

2. § (1) A jogszabály előkészítéséért felelős miniszternek a Törvény

a) 4. §-ában meghatározott jogalkotási tájékoztatóját,

b) 8. § (2)-(4) bekezdése alapján kötelezően közzéteendő jogszabálytervezetet, koncepciót - az ezekhez tartozó előzetes hatásvizsgálati összefoglalóval együtt -,

c) 12. § (1) bekezdése alapján utólagos véleményezésre bocsátott jogszabályt,

d) 13. § (5) bekezdése alapján a Törvény 13. § (1) bekezdésében meghatározott stratégiai partneri megállapodást, valamint

e) 15. § (2) bekezdésének megfelelően a személyes részvétellel történő egyeztetésről készült összefoglalót az összkormányzati portálnak a jogszabályt előkészítő miniszter által vezetett minisztériumi aloldalán (a továbbiakban: honlap) kell közzétennie.

(2) Ha a törvény tervezete más törvény módosítására irányul, a módosítandó törvénynek a tervezett módosításokkal egységes szerkezetű szövege akkor is közzétehető a Törvény 6. § (2) bekezdésének megfelelően, ha a módosítandó törvény szövegének kevesebb, mint egyötöde változik a módosítás folytán. Ugyanez irányadó a kormányrendeletek és a miniszteri rendeletek tervezeteire is.

(3) A honlapon közzéteendő miniszteri jogalkotási tájékoztatót, jogszabálytervezeteket, koncepciókat, utólagos egyeztetésre bocsátott jogszabályokat, stratégiai partneri megállapodásokat, valamint személyes részvétellel történő egyeztetésről készült összefoglalókat tartalmazó oldalra mutató hivatkozást "Társadalmi egyeztetés" címmel külön is el kell helyezni a honlap nyitólapján.

(4) A közzétett jogszabálytervezettel, koncepcióval, valamint az utólagos véleményezés keretében közzétett jogszabállyal együtt meg kell jelölni az észrevételek fogadására szánt elektronikus címet is.

3. § A véleményezési határidő meghatározása során a tervezet érdemi megítéléséhez és a vélemények kifejtéséhez szükséges idő tekintetében a jogszabály előkészítéséért felelős miniszter mérlegeli a jogszabálytervezet terjedelmét, szakmai és társadalmi jelentőségét, módosítás esetén a módosított jogszabály szerkezetét érintő változás mértékét, és minden olyan körülményt, ami a Törvény 2. § (1) bekezdésében foglalt alapelv szempontjából jelentős lehet.

2. Összefoglaló az észrevételekről

4. § (1) A Törvény 11. § (1) bekezdésében és 12. § (3) bekezdésében meghatározott, a beérkezett észrevételekről szóló összefoglalónak, valamint a Törvény 15. § (2) bekezdésében meghatározott összefoglalónak a következőket kell tartalmaznia:

a) a véleményezett jogszabálytervezet vagy jogszabály megjelölését,

b) a társadalmi egyeztetés alkalmazott formájának megnevezését,

c) a véleményezési határidőt,

d) a jogszabálytervezethez vagy a jogszabályhoz érkezett leggyakrabban előforduló, tartalmilag összefüggő, valamint a szakmailag jelentősebb észrevételek összefoglaló ismertetését,

e) az összefoglalóban ismertetett, de elutasított vélemények esetében az elutasítás rövid szakmai és jogi indokolását, valamint

f) a véleményezők (3) bekezdés szerinti listáját.

(2) Nem kell ismertetni az olyan észrevételeket, amelyek a jogszabálytervezet vagy a jogszabály tárgyhöz nyilvánvalóan nem kapcsolódnak, nem értelmezhetőek, vagy a közérkölcst, illetve az emberi méltóságot sértik.

(3) A véleményezők listáján azon észrevételt beküldők nevét (megnevezését) kell feltüntetni, akik észrevételt tettek a közzétett jogszabálytervezethez vagy jogszabályhoz, kivéve a Törvény 9. § (2)

bekezdésében, valamint a (2) bekezdésben meghatározott eseteket. A véleményezők listáján nem lehet feltüntetni azt a véleményezőt sem, aki a véleménye megadása során kifejezetten tiltakozott a nevének közzététele ellen.

(4) Az összefoglalót törvényjavaslat esetén az Országgyűléshez történő benyújtást követően tizenöt napon belül, kormányrendelet és miniszteri rendelet esetén a kihirdetést követően nyolc napon belül, utólagos véleményezés esetén pedig a véleményezés lezárását követő harminc napon belül kell közzétenni a honlapon, ahonnan harminc napig nem távolítható el.

3. Záró rendelkezések

5. § Ez a rendelet 2011. január 1-jén lép hatályba.

6. § E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően a kormányzati szervekkel való egyeztetésre bocsátott jogszabálytervezetek véleményezésére, valamint a hatálybalépését követően kihirdetett törvények, kormányrendeletek és miniszteri rendeletek utólagos véleményezésére kell alkalmazni.

7. § (Hatályon kívül helyezve.)

6. A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló

2013. évi CCXXXVIII. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben

*(2017. szeptember 15. napján hatályos
szöveg.)*

Alkotmányos alapelv, hogy a hatalom birtokosa a nép. Hatalmát az Alaptörvény keretei között, elsősorban választott képviselői útján gyakorolja. A demokratikus hatalomgyakorlás része, hogy az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében a polgárok közvetlenül, népszavazás útján is részt vehessenek. Ugyanezen jogok a helyi közhatalom gyakorlása keretében a helyi önkormányzat közösségét is megilletik. Ezekre az elvi alapokra figyelemmel, az Alaptörvény 8. cikkének és 31. cikk (2) bekezdésének végrehajtására az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1) Az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét - az e törvényben foglalt eltérésekkel - alkalmazni kell.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság az e törvényben szabályozott eljárásokkal kapcsolatos jogszabályok egységes értelmezése érdekében a választási szervek számára iránymutatást adhat ki.

II. FEJEZET

ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁS KEZDEMÉNYEZÉSE

1. A választópolgári kezdeményezés szervezője

2. § (1) Országos népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést

a) olyan magánszemély, aki az országgyűlési képviselők választásán választó lehet,

b) párt,

c) a nem párt jogállású egyesület (a továbbiakban: egyéb egyesület) a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben

szervezhet.

(2) Egy kezdeményezésnek több szervezője is lehet. Ebben az esetben a szervezők egy személyt jelölnek ki a választási szervekkel való kapcsolattartásra.

2. A népszavazásra javasolt kérdés benyújtása

3. § (1) A szervezőnek a népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtés megkezdése előtt - a kérdés hitelesítése céljából - be kell nyújtania a Nemzeti Választási Bizottsághoz.

(2) Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet.

(3) A magánszemély szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját, ennek hiányában a magyar állampolgárságát igazoló okirata számát közli a Nemzeti Választási Bizottsággal.

(4) Az egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor.

(5) A Nemzeti Választási Iroda a párt és az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

4. § (1) A kérdést legalább húsz, de legfeljebb harminc választópolgár támogató aláírásával ellátva kell benyújtani.

(2) A támogató aláírások gyűjtését megelőzően a szervezőnek az adatkezelést az adatvédelmi nyilvántartásba be kell jelentenie.

(3) A támogató választópolgár aláírására a 15. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni.

(4) A Nemzeti Választási Iroda a központi névjegyzékben ellenőrzi a szervező és a támogató választópolgárok választójogát.

(5) A támogató választópolgárok számának megállapításakor a magánszemély szervezőt is figyelembe kell venni.

5. § A köztársasági elnök és a Kormány az általa kezdeményezett népszavazásra javasolt kérdést - hitelesítés céljából - benyújtja a Nemzeti Választási Bizottsághoz.

6. § (1) A kérdést személyesen vagy postai úton lehet benyújtani.

(2) A benyújtás időpontjának a kérdés Nemzeti Választási Irodánál történő érkeztetése számít.

7. § A kérdés benyújtását követő munkanapon a Nemzeti Választási Iroda nyilvánosságra hozza a

benyújtott kérdést, a benyújtás időpontját, valamint a szervező nevét.

8. § (1) Nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés azt követően, ha

a) a Nemzeti Választási Bizottság 22. § (3) bekezdése szerinti jogerős határozata megállapítja, hogy az érvényes aláírások száma legalább kétszázezer,

aa) a népszavazás elrendelésének elutasításáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig,

ab) a népszavazás megtartásáig, vagy

ac) a 31. § (2) bekezdése szerinti időszak lejártáig,

b) az Országgyűlés az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján a népszavazást jogerősen elrendelte,

ba) a népszavazás megtartásáig, vagy

bb) a 31. § (2) bekezdése szerinti időszak lejártáig.

(2) A szervező által népszavazásra javasolt kérdés benyújtását követően a köztársasági elnök és a Kormány nem nyújthat be azonos tárgyú kérdést

a) a Nemzeti Választási Iroda elnökének a 10. § (1) bekezdése szerinti elutasító döntését követő tizenhat napon belül, ha az ismételt benyújtásra nem kerül sor,

b) a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntéssel szembeni felülvizsgálati kérelem benyújtási határidejének 29. § (1) bekezdésében meghatározott lejártáig, ha a kérdés hitelesítését megtagadó döntéssel szemben felülvizsgálati kérelmet nem nyújtottak be,

c) a Kúria

ca) a Nemzeti Választási Bizottság hitelesítést megtagadó döntését helybenhagyó, vagy az ellene benyújtott felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító, vagy

cb) a Nemzeti Választási Bizottság hitelesítő döntését megváltoztató

határozatának a 30. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nap 0 óráig, ha a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntéssel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be,

d) a népszavazási kezdeményezés visszavonásáig,

e) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig,

f) a népszavazás elrendelésének elutasításáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig,

g) a népszavazás megtartásáig, vagy

h) a 31. § (2) bekezdése szerinti időszak lejártáig.

(3) Két kérdés abban az esetben tekintendő azonos tárgyúnak, ha azok - akár részben - azonos vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának az Országgyűlésre.

9. § (1) A népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles.

(2) A népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szeméremsértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

3. A kérdés hitelesítése

10. § (1) Ha a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 2-4. §-ban, a 6. §-ban és a 8. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, a Nemzeti Választási Iroda elnöke a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé. Az elutasító határozat tartalmára és közlésére a Ve. 46. §, 47. §, 48. § (3) bekezdése és 50. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnökének határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs, de a szervező a kérdést ismételten benyújthatja. Az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a Nemzeti Választási Bizottság napirendjére kell tűzni, kivéve, ha a támogató választópolgárok száma - beleértve a magánszemély szervezők számát is - nem éri el a húszat.

(3) Ha a szervező a kérdést a Nemzeti Választási Iroda elnöke elutasító határozatának közlését követő tizenöt napon belül nyújtja be ismételten, a 8. § alkalmazásában az első benyújtás időpontját kell a kérdés benyújtása időpontjának tekinteni.

11. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A Nemzeti Választási Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. A szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdést hitelesítő határozatában dönt a 8. § (3) bekezdésében meghatározott körülmény fennállásáról.

(3) Ha a 8. § (3) bekezdésében meghatározott körülmény a kérdés hitelesítését követően következik be, a szervezőt a Nemzeti Választási Iroda az erről

rendelkező jogerős határozat megküldésével haladéktalanul írásban tájékoztatja.

(4) A Nemzeti Választási Iroda a választópolgárokat az azonos tárgyú kérdésekről a választások hivatalos honlapján haladéktalanul tájékoztatja. E tájékoztatás tartalmazza

a) az azonos tárgyú kérdés jogerős hitelesítésének időpontját,

b) az azonos tárgyú kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívek 19. § (1) bekezdése szerinti benyújtásának időpontját,

c) az azonos tárgyú kérdést tartalmazó - a 19. § (1) bekezdése alapján benyújtott - aláírásgyűjtő íveken szereplő aláírások ellenőrzésének a 22. § (3) bekezdése szerinti jogerős eredményét,

d) az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezésekben az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján népszavazást jogerősen elrendelő országgyűlési döntés időpontját,

e) az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezésekben az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján népszavazást el nem rendelő országgyűlési döntés időpontját, illetve

f) a 19/B. § (2) bekezdés a) pontja alapján felfüggesztett és a 19/C. § (1) bekezdése alapján szüneteltetett népszavazási kezdeményezéseket.

(5) Ha a Nemzeti Választási Bizottság a 22. § (3) bekezdése szerinti jogerős határozata megállapítja, hogy az érvényes aláírások száma legalább kétszázezer, vagy az Országgyűlés az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján a népszavazást jogerősen elrendelte, azonos tárgyú kérdés nem hitelesíthető.

12. § Ha a kérdés szeméremsértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést tartalmaz, a Nemzeti Választási Bizottság érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja a kezdeményezést.

13. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről szóló határozatát - nyolc napon belül - a Magyar Közlönyben közzéteszi.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítésének megtagadásáról - beleértve a kezdeményezés visszautasításáról - szóló határozatáról a Magyar Közlönyben közleményt tesz közzé, amely tartalmazza

a) a határozat számát,

b) a hitelesítés megtagadásának tényét, valamint

c) tájékoztatást arról, hogy a határozat megtekinthető a választások hivatalos honlapján.

(3) A Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról - beleértve

a kezdeményezés visszautasításáról - szóló határozatát annak meghozatala napján közzéteszi a választások hivatalos honlapján.

14. § (1) Ha a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelenül eltelt vagy jogorvoslat esetén a Kúria a hitelesítő határozatot helybenhagyó, a hitelesítő határozat elleni felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító vagy a kérdést hitelesítő döntését a Magyar Közlönyben közzétette, a Nemzeti Választási Iroda az igénylését követően haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül átadja a szervező részére az általa igényelt mennyiségű, a hitelesített kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet. A Nemzeti Választási Iroda valamennyi aláírásgyűjtő ívet egyedi azonosítóval lát el.

(2) A szervező az aláírásgyűjtésre rendelkezésre álló időszakban bármikor igényelhet további aláírásgyűjtő íveket.

(3) Az aláírásgyűjtő íven a Nemzeti Választási Iroda feltünteti a népszavazásra javasolt kérdést.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság elnöke a köztársasági elnök vagy a Kormány által benyújtott kérdés hitelesítéséről a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét - jogorvoslat esetén a Kúria hitelesítő határozatot helybenhagyó, a hitelesítő határozat elleni felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító vagy a kérdést hitelesítő döntésének a Magyar Közlönyben való közzétételét - követő öt napon belül tájékoztatja az Országgyűlés elnökét.

4. Az aláírásgyűjtés

15. § (1) Országos népszavazás elrendelésére irányuló választópolgári kezdeményezést a Nemzeti Választási Iroda által kiadott aláírásgyűjtő íven lehet támogatni. A támogató aláírás nem vonható vissza.

(2) Az aláírásgyűjtő ívre rá kell vezetni az aláírást adó választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját vagy a személyi azonosítóval nem rendelkező választópolgár magyar állampolgárságát igazoló okiratának számát, valamint az anyja nevét. Az aláírásgyűjtő ívet az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja. A választópolgár adatainak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

(3) Egy választópolgár a kezdeményezést csak egy aláírással támogathatja, a további aláírásai érvénytelenek.

(4) Az aláírásgyűjtő íven az aláírást gyűjtő személy feltünteti

a) nevét,

b) személyi azonosítóját vagy magyar állampolgárságát igazoló okiratának számát,

továbbá az aláírásgyűjtő ívet az aláírásával látja el.

16. § (1) Aláírást a választópolgárok zaklatása nélkül - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - bárhol lehet gyűjteni.

(2) Nem gyűjthető aláírás

a) az aláírást gyűjtő és az aláíró munkahelyén munkaidejében vagy munkaviszonyból, illetőleg munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,

b) a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban levő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatának teljesítése közben,

c) tömegközlekedési eszközön,

d) állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,

e) egészségügyi szolgáltató helyiségében,

f) felsőoktatási és köznevelési intézményben.

(3) Az aláírásért az aláíró választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az aláíró választópolgár az aláírásért nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígérését.

17. § A 15. §-ban foglaltaknak nem megfelelő vagy a 16. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírás érvénytelen.

17/A. § Ha a Nemzeti Választási Bizottság 22. § (3) bekezdése szerinti jogerős határozata megállapítja, hogy az érvényes aláírások száma legalább kétszázezer, vagy az Országgyűlés az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján a népszavazást jogerősen elrendelte, az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezésben a szervező részére aláírásgyűjtő ív nem adható ki.

18. § (1) Az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásának napját megelőző és követő negyvenedik nap között szünetel az aláírásgyűjtés.

(2) Ha a szervező az aláírásgyűjtést az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek vagy a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásának napját megelőző negyvenedik napig nem fejezi be, az addig összegyűjtött aláírásokat tartalmazó és az aláírásokat nem tartalmazó aláírásgyűjtő íveket legkésőbb a szavazás napját megelőző harminckilencedik napon át kell adnia a Nemzeti Választási Irodának. E kötelezettség elmulasztása esetén a Nemzeti Választási Bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege

minden be nem nyújtott aláírásgyűjtő ív után ezer forint.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott határidőben át nem adott aláírásgyűjtő íveken gyűjtött aláírás érvénytelen.

(4) A szavazás napját követő negyvenedik napon a Nemzeti Választási Iroda átadja a szervező részére az általa igényelt mennyiségű, a hitelesített kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet.

5. Az aláírások ellenőrzése

19. § (1) A szervező az aláírásgyűjtő ívek 14. § (1) bekezdésben meghatározott átvételét követő százhusz napon belül, egy alkalommal nyújthatja be a népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő íveit a Nemzeti Választási Irodához az aláírások ellenőrzése céljából. E határidőbe a 18. § (1) bekezdésében meghatározott időtartam és a 19/B. § (6) bekezdés a) pontja szerinti szünetelés nem számít bele.

(2) Ha a szervező az aláírásgyűjtő ívek iránti igényét a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét vagy jogorvoslat esetén a Kúria döntésének a Magyar Közlönyben történt közzétételét követő hetedik nap után nyújtja be, az (1) bekezdés szerinti határidőt a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét vagy jogorvoslat esetén a Kúria döntésének a Magyar Közlönyben történt közzétételét követő hetedik naptól kell számítani.

(3) Az (1) bekezdés szerinti benyújtással egyidejűleg, de legkésőbb az (1) bekezdés szerint az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő utolsó napján a szervezőnek valamennyi aláírásgyűjtő ívet át kell adnia a Nemzeti Választási Irodának. E kötelezettség elmulasztása esetén a Nemzeti Választási Bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege minden be nem nyújtott aláírásgyűjtő ív után ezer forint.

(4) A késedelmesen, pótlólag, valamint a nem a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő íven és a 19/A. § (1) bekezdése alapján átadott aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvénytelen.

19/A. § (1) Ha az Országgyűlés az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése alapján a népszavazást jogerősen elrendelte, az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezésben a szervezőnek az Országgyűlés népszavazást jogerősen elrendelő döntését követő tizenöt napon belül valamennyi aláírásgyűjtő ívet át kell adnia a Nemzeti Választási Irodának.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség elmulasztása esetén a Nemzeti Választási Bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege

minden be nem nyújtott aláírásgyűjtő ív után ezer forint.

19/B. § (1) Ha a 8. § (3) bekezdésében meghatározott körülmény fennáll, és a 19. § (1) bekezdése alapján elsőként benyújtott aláírásgyűjtő íveken (a továbbiakban: elsődleges benyújtás) szereplő érvényes aláírások száma a kétszázezret nem éri el, de legalább százezer és az aláírások ellenőrzésének eredményét megállapító határozat jogerőre emelkedett, az elsődleges benyújtást követő 85. napig (a továbbiakban: felfüggesztő benyújtási határidő) az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezések esetén a szervezőnek valamennyi aláírásgyűjtő ívet át kell adnia (a továbbiakban: másodlagos benyújtás) a Nemzeti Választási Irodának.

(2) A másodlagos benyújtás során a szervezőnek nyilatkoznia kell arról, hogy

- a) kéri az aláírásgyűjtés felfüggesztését,
- b) kéri a benyújtott aláírások 19. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzését, vagy
- c) népszavazási kezdeményezését visszavonja.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztása esetén a népszavazási kezdeményezést visszavontnak kell tekinteni.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség elmulasztása esetén a Nemzeti Választási Bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege minden be nem nyújtott aláírásgyűjtő ív után ezer forint.

(5) A felfüggesztő benyújtási határidőt követő naptól az Országgyűlés - a 23. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás alapján - a 25. § (2) bekezdése szerinti, az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján a népszavazást el nem rendelő döntéséig a 14. § (1) bekezdése szerinti határidő szünetel.

(6) A (2) bekezdés a) pontja szerinti felfüggesztés esetén

a) az Országgyűlés - a 23. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás alapján - a 25. § (2) bekezdése szerinti, az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján a népszavazást el nem rendelő döntésének napján a felfüggesztés megszűnik, és öt napon belül a Nemzeti Választási Iroda átadja a szervező részére az általa igényelt mennyiségű, a hitelesített kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet,

b) a másodlagos benyújtás napjától az a) pontban meghatározott aláírásgyűjtő ívek átadásáig a 19. § (1) bekezdése szerinti határidő szünetel, illetve

c) ha az Országgyűlés az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése alapján a népszavazást jogerősen

elrendelte, a felfüggesztett népszavazási kezdeményezés megszűnik.

19/C. § (1) Ha a Nemzeti Választási Bizottság a 22. § (3) bekezdése szerinti jogerős határozata megállapítja, hogy az érvényes aláírások száma legalább kétszázezer, az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezések esetén a Nemzeti Választási Bizottság határozatának jogerőssé válását követő naptól a 14. § (1) bekezdése és a 19. § (1) bekezdése szerinti határidő szünetel.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a szervezőnek valamennyi aláírásgyűjtő ívet az aláírások ellenőrzésének eredményét megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül át kell adnia a Nemzeti Választási Irodának.

(3) Az átadás során a szervező nyilatkozhat arról, hogy a népszavazási kezdeményezését visszavonja.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott kötelezettség elmulasztása esetén a Nemzeti Választási Bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege minden be nem nyújtott aláírásgyűjtő ív után ezer forint.

(5) Az (1) bekezdés szerinti szünetelés esetén

a) ha az Országgyűlés az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdése alapján a népszavazást jogerősen elrendelte, a szüneteléssel érintett népszavazási kezdeményezés megszűnik,

b) ha az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 33. §-a alapján a népszavazást elrendelő országgyűlési döntés nem emelkedik jogerőre, az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét követő napon a szünetelés megszűnik, és öt napon belül a Nemzeti Választási Iroda átadja a szervező részére az általa igényelt mennyiségű, a hitelesített kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet.

20. § Az aláírásgyűjtő ív benyújtását követően a szervező nem vonhatja vissza a népszavazási kezdeményezést.

21. § (1) A Nemzeti Választási Iroda ellenőrzi az aláírásokat. A 19. § (4) bekezdése szerint benyújtott aláírásgyűjtő íven lévő, továbbá a 16. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírást a Nemzeti Választási Iroda nem ellenőrzi.

(2) Több, azonos tárgyú kérdés hitelesítése esetén először a legkorábban benyújtott aláírásgyűjtő íveken szereplő aláírások ellenőrzését kell elvégezni.

(3) Az aláírások ellenőrzése során meg kell vizsgálni a 15. §-ban foglalt követelmények teljesülését, azonosítani kell a kezdeményezést aláíró polgárt, meg kell állapítani, hogy rendelkezik-e választójoggal, továbbá meg kell állapítani az érvényes aláírások számát.

(4) A kezdeményezést aláíró polgár azonosítását és választójoga megállapítását az aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatainak a központi névjegyzék adataival való összevetésével kell elvégezni.

(5) Az aláírások tételes ellenőrzését addig kell folytatni, amíg bizonyossá nem válik, hogy

a) az érvényes aláírások száma a kétszázvezret eléri, vagy

b) az érvényes aláírások száma százezer alatt marad, vagy

c) az érvényes aláírások száma a százezeret eléri, de kétszázvezret alatt marad.

(6) Ha a Nemzeti Választási Bizottság a 22. § (3) bekezdése szerinti jogerős határozata megállapítja, hogy az érvényes aláírások száma legalább kétszázvezret, vagy az Országgyűlés az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés második mondata alapján a népszavazást jogerősen elrendelte, az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezésben az aláírások tételes ellenőrzését nem kell elvégezni.

(7) Ha a Nemzeti Választási Bizottság a 22. § (3) bekezdése szerinti jogerős határozata megállapította, hogy az érvényes aláírások száma legalább kétszázvezret, azonban az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 33. §-a alapján a népszavazást elrendelő országgyűlési döntés nem emelkedik jogerőre, az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét követően az azonos tárgyú népszavazási kezdeményezésben az aláírások tételes ellenőrzését el kell végezni.

(8) Az aláírások számának megállapításakor a kezdeményezés hitelesítésre történő benyújtását támogató választópolgárok számát is figyelembe kell venni.

(9) A Nemzeti Választási Iroda tájékoztatja a Nemzeti Választási Bizottságot az aláírások ellenőrzésének eredményéről.

22. § (1) Az aláírások ellenőrzése során a szervező képviselője jelen lehet.

(2) Az aláírások ellenőrzését az aláírásgyűjtő ívek benyújtásától számított hatvan napon belül kell lefolytatni.

(3) Az aláírások ellenőrzésének eredményét a Nemzeti Választási Bizottság határozatban állapítja meg.

23. § (1) Ha az érvényes aláírások száma legalább kétszázvezret, az aláírások ellenőrzésének eredményéről - az azt megállapító határozat jogerőre emelkedését követő munkanapon - a Nemzeti Választási Bizottság elnöke tájékoztatja az Országgyűlés elnökét.

(2) Ha az érvényes aláírások száma a kétszázvezret nem éri el, de legalább százezer, és a 8. § (3)

bekezdésében meghatározott körülmény nem áll fenn, az aláírások ellenőrzésének eredményéről - az azt megállapító határozat jogerőre emelkedését követő munkanapon - a Nemzeti Választási Bizottság elnöke tájékoztatja az Országgyűlés elnökét.

(3) Ha az érvényes aláírások száma a kétszázvezret nem éri el, de legalább százezer, és a 8. § (3) bekezdésében meghatározott körülmény fennáll, a felfüggesztő benyújtási határidőig a 19/B. § (2) bekezdés b) pontja alapján benyújtott és ellenőrizni kért további azonos tárgyú kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő íveken szereplő aláírások ellenőrzése eredményének jogerőssé válását követő munkanapon a Nemzeti Választási Bizottság tájékoztatja az Országgyűlés elnökét. E tájékoztatás tartalmazza a felfüggesztő benyújtási határidőig a 19/B. § (2) bekezdés b) pontja alapján benyújtott és ellenőrizni kért további azonos tárgyú kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő íveken szereplő aláírások ellenőrzésének jogerős eredményét és a benyújtási sorrendet is.

6. A személyes adatok védelme

24. § (1) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatai nem nyilvánosak, azokról - az aláírást ellenőrző szerv által az aláírások érvényességének megállapítása céljából vezetett technikai nyilvántartás kivételével - másolatot készíteni tilos.

(2) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár adatait, valamint a technikai nyilvántartást a Nemzeti Választási Bizottság, a Nemzeti Választási Iroda és a Kúria ellenőrizheti.

(3)

(4) A benyújtott aláírásgyűjtő ívet, valamint a technikai nyilvántartást a Nemzeti Választási Iroda az érvényes aláírások számának megállapítását követő harmincadik és negyvenötödik nap között megsemmisíti.

(5) A szervező és a kezdeményezést a 4. § szerint támogató választópolgár személyes adatait - a kezdeményezés benyújtására való jogosultsága ellenőrzése és a kapcsolattartás céljából - a Nemzeti Választási Bizottság, a Nemzeti Választási Iroda és a Kúria kezeli, azokat - a 7. § alapján nyilvánosságra hozott adatok kivételével - törölni kell

a) a 8. § (2) bekezdés a)-f) pontja szerinti időpontot követő harmincötödik és negyvenedik nap között,

b) (Hatályon kívül helyezve.)

c) a népszavazás elrendeléséről szóló határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül.

7. A népszavazás elrendelése

25. § (1) Az Országgyűlés elnöke a kezdeményezést a 14. § (4) bekezdése vagy a 23. § (1)-(3) bekezdése szerinti tájékoztatás kézhezvételét követő legközelebbi ülésnapon bejelenti. A határidő számításánál az ülésszakok közötti szünetet, valamint az elnapolás időtartamát figyelmen kívül kell hagyni.

(2) A népszavazás elrendelésére irányuló kezdeményezésről az (1) bekezdés szerinti bejelentést követő harminc napon belül - a 23. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás esetén benyújtási sorrendben - dönt az Országgyűlés. A határidő számításánál az ülésszakok közötti szünetet, valamint az elnapolás időtartamát figyelmen kívül kell hagyni.

(3) Az Országgyűlés azonos tárgyú kérdésben csak egy népszavazást rendelhet el.

26. § A köztársasági elnök és a Kormány a népszavazás elrendeléséig visszavonhatja az általa benyújtott népszavazási kezdeményezést.

27. § (1) Az Országgyűlés népszavazás elrendeléséről szóló határozata tartalmazza a népszavazásra bocsátott kérdést, továbbá rendelkezik a népszavazás költségvetéséről. A kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.

(2) A népszavazás elrendeléséről szóló határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. Az Országgyűlés elnöke a népszavazás elrendeléséről tájékoztatja a köztársasági elnököt.

8. Jogorvoslatok

28. § (1) Az aláírásgyűjtéssel és az aláírások ellenőrzésével kapcsolatos jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) Az aláírásgyűjtéssel kapcsolatos kifogás elbírálása a Nemzeti Választási Bizottság hatáskörébe tartozik.

29. § (1) A Nemzeti Választási Bizottságnak a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni felülvizsgálati kérelmet - a Kúriának címezve - úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a Nemzeti Választási Bizottsághoz. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság a felülvizsgálati kérelmet a beérkezését követő öt napon belül megküldi a Kúriának.

30. § (1) A Kúria a felülvizsgálati kérelmet kilencven napon belül bírálja el. A Kúria a Nemzeti

Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megváltoztatja. A Kúria döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

(2) A Kúria a Nemzeti Választási Bizottságnak a kezdeményezés visszautasításáról hozott határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet harminc napon belül bírálja el. A Kúria a Nemzeti Választási Bizottságnak a kezdeményezés visszautasításáról hozott határozatát helybenhagyja, vagy a Nemzeti Választási Bizottságot új eljárásra utasítja. A Kúria döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs. Ha a Kúria a Nemzeti Választási Bizottságot új eljárásra utasítja, a Nemzeti Választási Bizottság a Kúria döntésétől számított harminc napon belül dönt a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról.

(3) A Kúria határozatát a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzé kell tenni.

(4) Ha a Kúria a Nemzeti Választási Bizottság kérdés hitelesítésének megtagadásáról - beleértve a kezdeményezés visszautasításáról - szóló határozatát helybenhagyja, - a (3) bekezdéstől eltérően - a Magyar Közlönyben nyolc napon belül közleményt tesz közzé, amely tartalmazza

a) a Kúria határozatának számát,

b) a Nemzeti Választási Bizottság határozata számát és helybenhagyásának tényét, valamint

c) tájékoztatást arról, hogy a Kúria határozata megtekinthető a Kúria honlapján.

9. A népszavazás kötőereje

31. § (1) Az Országgyűlés - ha a népszavazás törvényalkotási kötelezettséget keletkeztet - köteles a népszavazás napjától számított száznolcvan napon belül az érvényes és eredményes népszavazás döntésének megfelelő törvényt megalkotni.

(2) A népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre a népszavazás napjától - ha a népszavazás törvényalkotási kötelezettséget keletkeztet, a törvény kihirdetésétől - számított három évig kötelező.

III. FEJEZET

HELYI NÉPSZAVAZÁS KEZDEMÉNYEZÉSE

10. A helyi népszavazás tárgya

32. § (1) A helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

(2) Nem lehet helyi népszavazást tartani

a) a költségvetésről és a zárszámadásról,

b) a helyi adókról,

c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről,

d) a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról.

33. § A képviselő-testület helyi népszavazást köteles elrendelni abban a kérdésben, amelyben törvény vagy önkormányzati rendelet helyi népszavazás megtartását írja elő.

34. § (1) Helyi népszavazást kezdeményezhet

a) a képviselő-testület tagjainak legalább egynegyede,

b) a képviselő-testület bizottsága,

c) az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál.

(2) A képviselő-testület köteles elrendelni a helyi népszavazást, ha azt az önkormányzati rendeletében meghatározott számú választópolgár kezdeményezte.

11. A választópolgári kezdeményezés szervezője

35. § (1) Helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést

a) olyan magánszemély, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó lehet,

b) párt,

c) egyéb egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezhet.

(2) Egy kezdeményezésnek több szervezője is lehet. Ebben az esetben a szervezők egy személyt jelölnek ki a választási szervekkel való kapcsolattartásra.

12. A helyi népszavazásra javasolt kérdés benyújtása

36. § (1) A szervezőnek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt - a kérdés hitelesítése céljából - be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz.

(2) Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet.

(3) A magánszemély szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját közli a helyi választási bizottsággal. A helyi választási iroda a központi névjegyzékben ellenőrzi a szervező választójogát.

(4) Az egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor. A helyi választási iroda a párt és az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

(5) A képviselő-testület tagjai és bizottsága az általuk kezdeményezett helyi népszavazásra javasolt kérdést - hitelesítés céljából - benyújtják a helyi választási bizottsághoz.

(6) A kérdést személyesen vagy postai úton lehet benyújtani.

(7) A benyújtás időpontjának a kérdés helyi választási irodánál történő érkeztetése számít.

37. § A kérdés benyújtását követő munkanapon a helyi választási iroda nyilvánosságra hozza a benyújtott kérdést, a benyújtás időpontját, valamint a szervező nevét.

38. § (1) A kérdés benyújtását követően nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés

a) a helyi választási iroda vezetőjének a 40. § (1) bekezdése szerinti elutasító döntését követő tizenhat napon belül, ha az ismételt benyújtásra nem kerül sor,

b) a kérdés hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig,

c) a helyi népszavazási kezdeményezés visszavonásáig,

d) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig,

e) a helyi népszavazás elrendelésének elutasításáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig,

f) a helyi népszavazás megtartásáig, vagy

g) a 60. § (2) bekezdése szerinti időszak lejártáig.

(2) Az (1) bekezdés a)-e) pontja szerinti esetben az ott megjelölt időpontot követő harminc napon belül újabb, azonos tárgyú kérdést nem nyújthat be ugyanazon szervező vagy ugyanazon, a 34. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kezdeményező.

(3) Két kérdés abban az esetben tekintendő azonos tárgyúnak, ha azok - akár részben - azonos vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának a képviselő-testületre.

39. § (1) A helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

(2) A helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szemérem sértő vagy más módon megbotrántoztató kifejezést.

13. A kérdés hitelesítése

40. § (1) Ha a kezdeményezés a helyi népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 35. §-ban, a 36. §-ban és a 38. § (1) és (2)

bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, a helyi választási iroda vezetője a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és a kérdést nem terjeszti a helyi választási bizottság elé. Az elutasító határozat tartalmára és közlésére a Ve. 46. §, 47. §, 48. § (3) bekezdése és 50. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A helyi választási iroda vezetőjének határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs, de a szervező a kérdést ismételten benyújthatja. Az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a helyi választási bizottság napirendjére kell tűzni.

(3) Ha a szervező a kérdést a helyi választási iroda vezetője elutasító határozatának közlését követő tizenöt napon belül nyújtja be ismételten, a 38. § alkalmazásában az első benyújtás időpontját kell a kérdés benyújtása időpontjának tekinteni.

41. § (1) A helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

(2) A szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

42. § A helyi választási bizottság a kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül az önkormányzat hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos módon közzéteszi.

43. § (1) A kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét - jogorvoslat esetén a törvényszék hitelesítő határozatot helybenhagyó vagy a kérdést hitelesítő döntésének a helyi választási bizottsággal való közlését - követő öt napon belül a helyi választási iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, és azt átadja a szervezőnek. Az aláírásgyűjtő ív átadásának feltétele, hogy a szervező az adatkezelést az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentsé.

(2) A helyi választási bizottság elnöke a képviselő-testület tagjai vagy bizottsága által benyújtott kérdés hitelesítéséről a kérdést hitelesítő döntés elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét - jogorvoslat esetén a törvényszék hitelesítő határozatot helybenhagyó vagy a kérdést hitelesítő döntésének közlését - követő öt napon belül tájékoztatja a polgármestert.

14. Az aláírásgyűjtés

44. § (1) Helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést az aláírásgyűjtő ív hitelesítési záradékkal ellátott mintapéldányáról készített másolaton lehet támogatni. A támogató aláírás nem vonható vissza.

(2) Az aláírásgyűjtő íven a saját kezű aláírás mellett - az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából - fel kell tüntetni a választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját, valamint anyja nevét. A választópolgár adatainak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

(3) Az aláírásgyűjtő íven az aláírást gyűjtő személy feltüntetni nevét és személyi azonosítóját, továbbá az aláírásgyűjtő ívet az aláírásával látja el.

(4) Egy választópolgár a kezdeményezést csak egyszer támogathatja, a további aláírásai érvénytelenek.

45. § (1) Aláírást a választópolgárok zaklatása nélkül - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - bárhol lehet gyűjteni.

(2) Nem gyűjthető aláírás

a) az aláírást gyűjtő és az aláíró munkahelyén munkaidejében vagy munkaviszonyból, illetőleg munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,

b) a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban levő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatának teljesítése közben,

c) tömegközlekedési eszközön,

d) állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,

e) egészségügyi szolgáltató helyiségében,

f) felsőoktatási és köznevelési intézményben.

(3) Az aláírást az aláíró választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az aláíró választópolgár az aláírást nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígérését.

46. § A 44. §-ban foglaltaknak nem megfelelő vagy a 45. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírás érvénytelen.

15. Az aláírások ellenőrzése

47. § (1) A szervező az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítési záradékkal történő ellátását követő harminc napon belül, egy alkalommal nyújthatja be a helyi népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő íveit a helyi választási bizottsághoz az aláírások ellenőrzése céljából.

(2) A késedelmesen, pótlólag, valamint a nem a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvénytelen.

48. § Az aláírásgyűjtő ív benyújtását követően a szervező nem vonhatja vissza a kezdeményezést.

49. § (1) A helyi választási bizottság gondoskodik az aláírások ellenőrzéséről. A 47. § (2) bekezdése szerint benyújtott aláírásgyűjtő íven lévő, továbbá a 45. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével gyűjtött aláírást a helyi választási bizottság nem ellenőrzi.

(2) Az aláírás ellenőrzése során meg kell vizsgálni a 44. §-ban foglalt követelmények teljesülését, azonosítani kell a kezdeményezést aláíró polgárt, meg kell állapítani, hogy rendelkezik-e választójoggal, továbbá meg kell állapítani az érvényes aláírások számát.

(3) A kezdeményezést aláíró polgár azonosítását és választójoga megállapítását az aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatainak a központi névjegyzék adataival való összevetésével kell elvégezni.

(4) Az aláírások tételes ellenőrzését addig kell folytatni, amíg bizonyossá nem válik, hogy az érvényes aláírások száma a választópolgárok helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számát eléri vagy az alatt marad.

(5) Az aláírások ellenőrzése során a szervező képviselője jelen lehet.

(6) Az aláírások ellenőrzését az aláírásgyűjtő ívek benyújtásától számított negyvenöt napon belül kell lefolytatni.

50. § Ha az érvényes aláírások száma eléri a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számot, az aláírások ellenőrzésének eredményéről - az azt megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül - a helyi választási bizottság elnöke tájékoztatja a polgármestert.

16. A személyes adatok védelme

51. § (1) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatai nem nyilvánosak, azokról - az aláírást ellenőrző szerv által az aláírások érvényességének megállapítása céljából vezetett technikai nyilvántartás kivételével - másolatot készíteni tilos.

(2) A választópolgár és az aláírást gyűjtő polgár adatait, valamint a technikai nyilvántartást a választási szervek és a törvényszék ellenőrizhetik.

(3) A szervezőknek a be nem nyújtott aláírásgyűjtő íveket a benyújtásukra rendelkezésre álló határidő lejártát követő három napon belül meg kell semmisíteniük, és erről jegyzőkönyvet kell készíteniük. A jegyzőkönyvet három napon belül a helyi választási bizottságnak át kell adni.

(4) A benyújtott aláírásgyűjtő íveket, valamint a technikai nyilvántartást a helyi választási iroda az érvényes aláírások számának megállapítását követő harmincadik és negyvenötödik nap között megsemmisíti.

(5) A szervező személyes adatait - a kezdeményezés benyújtására való jogosultsága ellenőrzése és a kapcsolattartás céljából - a választási szervek és a törvényszék kezeli, azokat - a 37. § alapján nyilvánosságra hozott adatok kivételével - törölni kell

a) a 38. § (1) bekezdés a)-e) pontja szerinti időpontot követő harmincötödik és negyvenedik nap között,

b) a 38. § (2) bekezdésében foglalt tilalommal kapcsolatos jogorvoslat esetén a jogorvoslat elbírálását követő öt napon belül, vagy

c) a népszavazás elrendeléséről szóló határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül.

17. A helyi népszavazás elrendelése

52. § A polgármester a törvényben foglalt feltételeknek megfelelő kezdeményezést a 43. § (2) bekezdése vagy az 50. § szerinti tájékoztatás kézhezvételét követő legközelebbi testületi ülésen bejelenti.

53. § A helyi népszavazás elrendeléséről az 52. § szerinti bejelentést követő harminc napon belül dönt a képviselő-testület.

54. § A képviselő-testület bizottsága, valamint tagjai a helyi népszavazás elrendeléséig visszavonhatják az általuk benyújtott helyi népszavazási kezdeményezést.

55. § (1) A képviselő-testület helyi népszavazás elrendeléséről szóló határozata tartalmazza a helyi népszavazásra bocsátott kérdést, továbbá rendelkezik a helyi népszavazás költségvetéséről. A kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell helyi népszavazásra bocsátani.

(2) A helyi népszavazás elrendeléséről szóló határozatot az önkormányzat hivatalos lapjában, illetve a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A polgármester a helyi népszavazás elrendeléséről tájékoztatja a helyi választási bizottság elnökét.

18. Jogorvoslatok

56. § (1) Az aláírásgyűjtéssel és az aláírások ellenőrzésével kapcsolatos jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) Az aláírásgyűjtéssel kapcsolatos kifogás elbírálása a helyi választási bizottság hatáskörébe tartozik. A helyi választási bizottság határozata elleni fellebbezést a területi választási bizottság bírálja el.

57. § (1) A helyi választási bizottságnak a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni felülvizsgálati kérelmet - a törvényszékhez címezve - úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A helyi választási bizottság a felülvizsgálati kérelmet a beérkezését követő öt napon belül megküldi a törvényszéknek. Ha a felülvizsgálati kérelmet közvetlenül a törvényszékhez nyújtották be, arról a törvényszék haladéktalanul tájékoztatja a helyi választási bizottságot.

(3) A törvényszék a felülvizsgálati kérelmet harminc napon belül bírálja el. A törvényszék a helyi választási bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megváltoztatja; döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

58. § (1) A képviselő-testület helyi népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő helyi népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni felülvizsgálati kérelmet - a törvényszékhez címezve - úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz.

(2) A helyi választási bizottság a felülvizsgálati kérelmet a beérkezését követő öt napon belül megküldi a törvényszéknek. A helyi választási bizottság elnöke a felülvizsgálati kérelem benyújtásáról haladéktalanul tájékoztatja a polgármestert.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott eljárásban a törvényszék a határozat érdemében csak akkor folytat vizsgálatot, ha az aláírásgyűjtő ív hitelesítése és a helyi népszavazás elrendelése között a körülményekben olyan lényeges változás következett be, amelyet a kérdés hitelesítéséről, vagy az azzal szembeni felülvizsgálati kérelemről hozott döntés során a helyi választási bizottság, illetve az 57. § szerinti eljárásban a törvényszék nem vehetett figyelembe, és a döntést érdemben befolyásolhatja. A törvényszék nem vizsgálja érdemben azt a felülvizsgálati kérelmet, amelyben a kérelmező a kérdés tartalmát illető, valamint a hitelesítéssel összefüggő alkotmányossági aggályokra hivatkozik.

(4) A törvényszék a felülvizsgálati kérelmet harminc napon belül bírálja el. A törvényszék a képviselő-testület határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és a képviselő-testületet új határozat meghozatalára kötelezi.

19. A helyi népszavazás kötőereje

59. § A helyi népszavazás érvényes, ha a választópolgárok több mint fele érvényesen szavazott, és eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.

60. § (1) A képviselő-testület - ha a helyi népszavazás döntési kötelezettséget keletkeztet - köteles a helyi népszavazás napjától számított száznolcvan napon belül az érvényes és eredményes helyi népszavazás döntésének megfelelő rendeletet megalkotni vagy határozatot hozni.

(2) Az érvényes és eredményes helyi népszavazással hozott döntés a képviselő-testületre a helyi népszavazás napjától - ha a helyi népszavazás rendeletalkotási kötelezettséget keletkeztet, a rendelet kihirdetésétől - számított egy évig kötelező.

20. A területi szintű helyi népszavazás

61. § (1) A megyei és a fővárosi szintű helyi népszavazásra e fejezet rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az e fejezetben a helyi választási bizottság számára megállapított hatáskört a területi választási bizottság, a területi választási bizottság számára megállapított hatáskört a Nemzeti Választási Bizottság, a helyi választási iroda és annak vezetője számára megállapított hatáskört a területi választási iroda és vezetője gyakorolja.

(3) Az e fejezetben a törvényszék számára megállapított hatáskört a Kúria gyakorolja.

IV. FEJEZET

AZ EURÓPAI POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉS

62. § Az európai polgári kezdeményezésre a 16. § (1) és (3) bekezdését, valamint a 28. § rendelkezéseit alkalmazni kell.

63. § Az online gyűjtési rendszer megfelelőségéről szóló igazolás kiállítása, a támogató nyilatkozatok ellenőrzése és az érvényes támogató nyilatkozatok számát tartalmazó igazolás kiállítása a Nemzeti Választási Bizottság hatáskörébe tartozik.

64. § (1) Az aláírások ellenőrzése során meg kell vizsgálni, hogy a támogató nyilatkozat formailag elfogadható-e, azonosítani kell a támogató nyilatkozatot aláíró polgárt, meg kell állapítani, hogy nagykorú uniós állampolgár-e, valamint azt, hogy az Európai Parlament tagjai választására az állampolgársága szerinti tagállamban jogosító korhatárt a támogató nyilatkozat aláírásakor elérte-e, továbbá meg kell állapítani az érvényes támogató nyilatkozatok számát.

(2) A támogató nyilatkozatot aláíró polgár azonosítását az aláírásgyűjtő íven feltüntetett adatainak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, valamint szükség esetén az úti okmány nyilvántartás vagy a személyazonosító igazolvány nyilvántartás adataival való összevetésével kell elvégezni.

(3) Az aláírások ellenőrzése során a szervezők képviselője jelen lehet.

V. FEJEZET

AZ ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁSI ELJÁRÁS

65. § Az országos népszavazási eljárásban az e fejezetben foglalt eltérésekkel alkalmazni kell a Ve. 244. § (2) bekezdése, 245. §, 247. § (1) és (3) bekezdése, 250. §, 251. §, 256. § (2) bekezdése, 257. § (3) bekezdése, 258. § (1) bekezdése, 259-270. §, 271. § (2) bekezdése, 272-274. §, 275. § (1) és (2) bekezdése, 277-281. §, 283-285. §, 288-291. §, 293. §, 297. §, valamint 298. § rendelkezéseit is.

66. § A szavazás, az eredmény megállapítása és a jogorvoslat során a népszavazásra feltett minden kérdést külön-külön kell figyelembe venni.

21. Az országos népszavazás kitűzése

67. § (1) A népszavazás időpontját a köztársasági elnök a népszavazást elrendelő országgyűlési határozat elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét - jogorvoslat esetén annak elbírálását - követő 15 napon belül tűzi ki.

(2) A népszavazást akkor is ki lehet tűzni, ha

a) más kérdésben a köztársasági elnök már korábban népszavazást tűzött ki,

b) annak időpontjáig legalább ötven nap van hátra, és

c) az újabb kérdésben történő népszavazás egyidejű megtartása a szavazás lebonyolításának törvényességét nem veszélyezteti.

(3) Az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának napjára, továbbá az azt megelőző és követő 41 napon belüli időpontra nem tűzhető ki országos népszavazás. Ha az országos népszavazást emiatt nem lehet kitűzni, az országos népszavazást a választást követő 131 napon belüli időpontra kell kitűzni.

(4) A népszavazás elrendeléséről és a népszavazás időpontjának kitűzéséről szóló határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

22. A választási szervek

68. § (1) A Nemzeti Választási Bizottságba a kezdeményezést szervező, de országgyűlési képviselőcsoporttal nem rendelkező szervezetek egy közös tagot bízhatnak meg.

(2) Az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői egy közös tagot, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok egy-egy tagot bízhatnak meg.

(3) A szavazatszámoló bizottságba, valamint az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői két közös tagot, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok két-két tagot bízhatnak meg.

(4) A kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok a külképviseletekre a Ve. 5. §-a szerint bízhatnak meg megfigyelőt.

(5) A Ve. 245. § (2) bekezdése szerinti megfigyelő megbízására a kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok jogosultak.

23. A népszavazási kampány

69. § Országos népszavazási kampányidőszakban politikai reklámot a kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok tehetnek közzé. A politikai reklámok közzétételére az Európai Parlament tagjainak választásán irányadó szabályokat kell alkalmazni.

24. Adatszolgáltatás a névjegyzékből

70. § (1) A szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét - a Ve. 89. § rendelkezéseire is figyelemmel - a kezdeményezés szervezői, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező pártok kérésére a Nemzeti Választási Iroda öt napon belül, de legkorábban a népszavazás napját megelőző ötvenedik napon átadja.

(2) Az adatszolgáltatás teljesítésének feltétele, hogy a kezdeményezés szervezői, illetve az országgyűlési képviselőcsoporttal rendelkező párt igazolja a kötelező legkisebb munkabér tíz havi összegének megfelelő összegű adatszolgáltatási díjnak a Nemzeti Választási Iroda számlájára történt befizetését.

25. A szavazólap adattartalma

71. § (1) Egy szavazólapon csak egy kérdés szerepelhet.

(2) Az országos népszavazás szavazólapja tartalmazza

a) a "szavazólap"megjelölést,

- b) a bélyegzőlenyomat elhelyezésére szolgáló terület megjelölését a szavazólap bal felső sarkában,
- c) az országos népszavazás megnevezést,
- d) az országos népszavazás napját,
- e) annak megjelölését, hogy érvényesen szavazni csak egy válaszra lehet,
- f) az országos népszavazásra feltett kérdést,
- g) az igen és nem válaszlehetőséget,
- h) a szavazásra szolgáló kört,
- i) az érvényes szavazat formájára vonatkozó tájékoztatást.

(3) A szavazólap adattartalmát a Nemzeti Választási Bizottság hagyja jóvá legkésőbb a szavazás napját megelőző negyvenötödik napon.

26. A szavazási levélcsoomag

72. § A levélben szavazás szavazólapja bélyegzőlenyomat nélkül érvényes.

27. A szavazatok továbbítása

73. § Ha a külképviseletről érkezett urnában lezáratlan boríték van, az le nem adott szavazatnak számít, és külön kell csomagolni.

28. A szavazás módja

74. § A Ve. 186. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

29. A szavazatszámlálás

75. § A Ve. 193. §, 195. §, valamint 197. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

76. § A külképviseleten leadott szavazatokat a Nemzeti Választási Bizottság felügyelete mellett a Nemzeti Választási Iroda számlálja meg. A számlálást nem lehet megkezdeni a szavazás napján 19 órát megelőzően.

30. A választás eredményének megállapítása

77. § (1) A szavazás eredményéről kiállított szavazóköri jegyzőkönyv egy példányát a helyi választási iroda a Nemzeti Választási Irodához továbbítja.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság

- a) a szavazóköri jegyzőkönyvek,
 - b) a külképviseleti szavazás eredményét megállapító jegyzőkönyv és
 - c) a levélben leadott szavazatok megszámlálásának eredményét megállapító jegyzőkönyv
- alapján megállapítja a választás eredményét.

78. § A népszavazás eredményének megállapítása során az Alaptörvény 8. cikk (4) bekezdésében foglalt

érvényességi feltétel vizsgálatakor a szavazás napján a központi névjegyzékben szereplő, a népszavazáson részt venni jogosult választópolgároknak a számát kell figyelembe venni.

31. A jogorvoslat

79. § (1) Az országos népszavazási eljárásban a jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A médiaszolgáltatók és a sajtó, illetve a filmszínházak választási kampányban való részvételével kapcsolatos kifogást a Nemzeti Választási Bizottság bírálja el. Körzeti és helyi, illetve lekérhető médiaszolgáltatóval vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogást a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság bírálja el.

(3) A Ve. 233. § alkalmazása során az alkotmányjogi panasz benyújtására és az Alkotmánybíróság döntéseire rendelkezésre álló határidő öt munkanap.

VI. FEJEZET

A HELYI NÉPSZAVAZÁSI ELJÁRÁS

80. § A szavazás, az eredmény megállapítása és a jogorvoslat során a helyi népszavazásra feltett minden kérdést külön-külön kell figyelembe venni.

32. A helyi népszavazás kitűzése

81. § (1) A helyi népszavazás időpontját a helyi választási bizottság a helyi népszavazást elrendelő képviselő-testületi határozat elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét - jogorvoslat esetén annak elbírálását - követő 15 napon belül tűzi ki.

(2) A helyi népszavazást úgy kell kitűzni, hogy a szavazás napja a kitűzés napját követő hetvenedik és ötvenedik nap közé essen.

(3) A helyi népszavazási eljárás határidőinek naptár szerinti dátumait a helyi választási bizottság a helyi népszavazást kitűző határozatában állapítja meg.

(4) A helyi népszavazás időpontjának kitűzéséről szóló határozatot az önkormányzat hivatalos lapjában, és a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

33. A helyi népszavazási eljárás költségei

82. § A helyi népszavazás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket a helyi önkormányzat költségvetéséből kell biztosítani.

34. A választási szervek

83. § (1) A helyi népszavazáson az alábbi választási bizottságok működnek:

- a) szavazatszámoló bizottság,
- b) helyi választási bizottság,
- c) területi választási bizottság,
- d) fővárosi, megyei ügyben a Nemzeti Választási Bizottság is.

(2) A helyi választási bizottságba, fővárosi, megyei ügyben a területi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői közösen, választási bizottságonként egy tagot, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de a képviselőtestületben képviselőcsoporttal rendelkező szervezetek egy-egy tagot bízhatnak meg.

(3) A szavazatszámoló bizottságba, valamint az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottságba a kezdeményezés szervezői közösen, továbbá a kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de a képviselőtestületben képviselőcsoporttal rendelkező szervezetek két-két tagot bízhatnak meg.

35. A választópolgár tájékoztatása

84. § (1) Azt a választópolgárt, aki legkésőbb a szavazás napját megelőző harmincadik napon a szavazóköri névjegyzékben szerepel, a helyi választási iroda értesítő megküldésével tájékoztatja a szavazóköri névjegyzékbe vételéről.

(2) Az értesítőt a választópolgár értesítési címére, ennek hiányában lakcímére a szavazást megelőző huszadik napig kell megküldeni.

36. A szavazólap adattartalma

85. § (1) Egy szavazólapon csak egy kérdés szerepelhet.

(2) A helyi népszavazás szavazólapja tartalmazza

- a) a "szavazólap" megjelölést,
- b) a bélyegzőlenyomat elhelyezésére szolgáló terület megjelölését a szavazólap bal felső sarkában,
- c) a helyi népszavazás megnevezést,
- d) a helyi népszavazás napját,
- e) a település, illetve a megye vagy a főváros megjelölését,
- f) annak megjelölését, hogy érvényesen szavazni csak egy válaszra lehet,
- g) a helyi népszavazásra feltett kérdést,
- h) az igen és nem válaszlehetőséget,
- i) a szavazásra szolgáló kört,

j) az érvényes szavazat formájára vonatkozó tájékoztatást.

(3) A szavazólap adattartalmát a helyi választási bizottság hagyja jóvá legkésőbb a szavazás napját megelőző harmincadik napon.

37. A szavazás módja

86. § A Ve. 186. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

38. A szavazatszámolás

87. § A Ve. 193. §, 195. §, valamint 197. § rendelkezéseinek alkalmazása során jelöltön választ kell érteni.

39. Az eredmény megállapítása

88. § A helyi népszavazás eredményét a szavazatszámoló bizottságok jegyzőkönyvei alapján a helyi választási bizottság állapítja meg.

40. A jogorvoslat

89. § (1) A helyi népszavazási eljárásban a jogorvoslat benyújtására és elbírálására rendelkezésre álló határidő öt nap. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(2) A helyi népszavazással kapcsolatos kifogásról a helyi választási bizottság dönt. A helyi választási bizottság döntése elleni fellebbezésről a területi választási bizottság dönt.

41. A területi szintű helyi népszavazási eljárás

90. § (1) A megyei és a fővárosi szintű helyi népszavazási eljárásra e fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az e fejezetben a helyi választási bizottság számára megállapított hatáskört a területi választási bizottság, a területi választási bizottság számára megállapított hatáskört a Nemzeti Választási Bizottság, a helyi választási iroda és annak vezetője számára megállapított hatáskört a területi választási iroda és vezetője gyakorolja.

(3) Az e fejezetben a törvényszék számára megállapított hatáskört a Kúria gyakorolja.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

42. Felhatalmazó rendelkezések

91. § Felhatalmazást kap a választások és népszavazások szabályozásáért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a) a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályait,

b) az országos és helyi népszavazás kezdeményezése során és az országos és helyi népszavazási eljárásban használandó nyomtatványokat,

c) az országos népszavazási eljárás határidőinek naptár szerinti dátumait,

d) az országos népszavazási eredmény országosan összesített adatainak körét,

e) az országos népszavazási eljárás költségeinek normatíváit, tételeit, elszámolási és belső ellenőrzési rendjét,

f) az országos népszavazási eljárásban - a Nemzeti Választási Bizottság kivételével - a választási bizottságok tagjait megillető tiszteletdíj és a választási irodák tagjait megillető díjazás összegét,

g) a médiatartalom-szolgáltató képviselőjében eljáró személy e minőségének igazolására használható okiratokat,

h) a bírság megfizetésének részletes szabályait,

i) azon településeket és külképviseleteket, ahol a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár - kérelmére - átveheti a szavazási levélsomagot,

j) a fővárosi és megyei kormányhivatal népszavazással összefüggő informatikai feladatai ellátásának részletes szabályait,

k) a Nemzeti Választási Bizottság választott tagjai - a Nemzeti Választási Bizottság működése kapcsán felmerülő - indokolt és igazolt költségeinek körét és a megtérítésre vonatkozó szabályokat.

92. § Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számát.

43. Hatályba léptető rendelkezés

93. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az országgyűlési képviselők 2014. évi általános választása kitűzésének napján lép hatályba.

(2) A VI. Fejezet 2014. október 1-jén lép hatályba.

(3) Az (1) bekezdés szerinti feltétel bekövetkezéséről a választójogi és népszavazási szabályozásért felelős miniszter tesz közzé határozatot.

44. Átmeneti rendelkezések

94. § E törvénynek a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény módosításáról szóló 2016. évi XLVIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított rendelkezéseit nem kell alkalmazni a Módtv. hatálybalépésekor folyamatban lévő jogerősen hitelesített kérdéssel azonos tárgykörű népszavazási kezdeményezés benyújtása esetén.

45. Az Alaptörvény sarkalatoságra vonatkozó követelményének való megfelelés

95. § E törvény

a) 69. §-a az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése alapján,

b) 79. § (3) bekezdése, 98. §-a és 101. § (3) bekezdése az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése alapján,

c) 99. §-a az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése alapján,

d) 102. § f) pontja az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

46. A jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményekre utaló rendelkezés

96. § A IV. Fejezet a polgári kezdeményezésről szóló 2011. február 16-ai 211/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikkének, a 97. § a rendelet 14. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

47. Módosító rendelkezések

97. § - 101. § (Közlését mellőzzük.)

48. Hatályon kívül helyező rendelkezések

102. § (Közlését mellőzzük.)

7. Kivonat a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvényből a módosításokkal egységes szerkezetben

(A népszavazási eljárásban alkalmazandó Általános Rész.)

(2017. szeptember 15. napján hatályos szöveg.)

ÁLTALÁNOS RÉSZ

I. FEJEZET

ALAPVETŐ SZABÁLYOK

1. A törvény hatálya

1. § E törvényt kell alkalmazni

- a) az országgyűlési képviselők választásán,
- b) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán,
- c) a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán,
- d) az Európai Parlament tagjainak választásán,
- e) abban az eljárásban, amelyre e törvény alkalmazását törvény elrendeli [az a)-e) pontban meghatározottak a továbbiakban együtt: választás].

2. A választási eljárás alapelvei

2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- b) önkéntes részvétel a választási eljárásban,
- c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
- d) a fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,
- f) a választási eljárás nyilvánossága.

(2) A választási szervek rendelkezésére álló adatok - törvényben megállapított kivétellel - nyilvánosak.

(3) A választás kitűzése és a választás eredményének jogerőre emelkedése közötti időszakban az információs önrendelkezési jogról és az

információszabadságról szóló törvény rendelkezéseit a választási szervek azzal az eltéréssel alkalmazzák, hogy a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igénynek haladéktalanul, legfeljebb 5 napon belül tesznek eleget.

(4) A választási iroda az ajánlóíveken szereplő személyes adatok közül az érintett kérelmére csak azokról köteles tájékoztatást adni, amelyek ellenőrzését a 125. § (3) bekezdése alapján elvégezte.

3. Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában

1. fogyatékossgal élő választópolgár: az a választópolgár, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallás-, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során,

2. hozzátartozó: a házastárs, a bejegyzett élettárs, az élettárs, az egyeneságbeli rokon és annak házastársa vagy bejegyzett élettársa, az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, az örökbefogadó, a mostoha- és nevelőszülő, a testvér, a házastárs vagy bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa vagy bejegyzett élettársa,

3. jelölő szervezet: az országgyűlési képviselők választásán a választás kitűzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő párt, továbbá az országos nemzetiségi önkormányzat, ha a választási bizottság a jelölő szervezetek nyilvántartásába felvette; az Európai Parlament tagjainak választásán a választás kitűzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő párt, ha a választási bizottság a jelölő szervezetek nyilvántartásába felvette; a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a választás kitűzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő párt, valamint egyesület, a szakszervezet kivételével, ha a választási bizottság a jelölő szervezetek nyilvántartásába felvette; a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választás kitűzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő nemzetiségi szervezet, ha a választási bizottság a jelölő szervezetek nyilvántartásába felvette,

4. képviselő: e törvény tárgyi hatálya alá tartozó választáson megválasztott képviselő, nemzetiségi szószóló, polgármester,

5. magyarországi lakcím: a bejelentett magyarországi lakóhely címe; a sem magyarországi, sem külföldi bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy esetében a bejelentett magyarországi tartózkodási hely címe,

5a. külképviselet: Magyarországnak a Kormány döntése alapján létrehozott, külföldön működő diplomáciai és konzuli képviselete,

6. magyar állampolgárságot igazoló okirat: az útleveél, a honosítási okirat és az állampolgársági bizonyítvány,

7. meghatalmazott: közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással rendelkező személy,

8. miniszter: a választások és népszavazások szabályozásáért felelős miniszter,

9. név: házassági családi és utónév, ennek hiányában, valamint az anyja neve esetén a születési családi és utónév,

9a. országosan elérhető médiaszolgáltatás: az a médiaszolgáltatás, amely Magyarország lakosságának legalább ötven százaléka számára elérhető,

10. polgármester: a polgármester és a főpolgármester,

11. település: a község, a város, járásszékhely város, megyei jogú város és a fővárosi kerület,

12. települési szintű lakóhely: olyan lakóhely, amely esetében a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartás a bejelentett település neve mellett a "lakcím nélküli" bejegyzést tartalmazza,

13. (Hatályon kívül helyezve.)

14. választási szerv: a választási bizottság és a választási iroda.

4. A nemzetközi megfigyelő

4. § (1) Más állam vagy nemzetközi szervezet Nemzeti Választási Iroda által - a választások megfigyelése céljából - nyilvántartásba vett megfigyelője

a) a választási eljárás teljes menetét figyelemmel kísérheti, a választási szervek munkájánál jelen lehet,

b) a választási bizottságok irataiba betekinthez, azokból - a személyes adatokat nem tartalmazó - másolatot kérhet,

c) kérdést intézhet a választási szervek tagjaihoz, és felhívhatja azok figyelmét az általa tapasztalt rendellenességekre,

d) a választási eljárást és a választási szervek tevékenységét nem zavarhatja és nem befolyásolhatja,

e) tevékenysége végzése alatt köteles a Nemzeti Választási Iroda által rendelkezésére bocsátott

regisztrációs kártyát jól látható helyen és módon viselni,

f) köteles pártatlanul végezni tevékenységét.

(2) A Nemzeti Választási Iroda a nemzetközi megfigyelőkről nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza a nemzetközi megfigyelő nevét, születési helyét és idejét, valamint a megbízó állam vagy nemzetközi szervezet nevét. A nemzetközi megfigyelők nevét, valamint a megbízó állam vagy nemzetközi szervezet nevét a Nemzeti Választási Iroda a választások hivatalos honlapján közzéteszi.

(3) A nemzetközi megfigyelő nyilvántartásba vételéről, valamint nyilvántartásból való törléséről a Nemzeti Választási Iroda elnöke dönt, a döntés ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(4) A nemzetközi megfigyelő személyes adatait a nyilvántartásból a szavazást követő kilencvenedik nap utáni munkanapon törölni kell.

5. A külképviseleti megfigyelő

5. § (1) A külképviseletekre a jelöltet állító jelölő szervezetek, valamint a független jelöltek külképviseletenként és jelölő szervezetenként (független jelöltenként) legfeljebb két megfigyelőt bízhatnak meg. A közös jelöltet állító jelölő szervezetek együttesen jogosultak legfeljebb két megfigyelő megbízására.

(2) Külképviseleti megfigyelő csak a központi névjegyzékben szereplő választópolgár lehet.

(3) A külképviseleti megfigyelőt a Nemzeti Választási Bizottságnál - nevének és személyi azonosítójának, ennek hiányában magyar állampolgárságát igazoló okirata típusának és számának közlésével - a magyarországi szavazást megelőző tizedik napig kell bejelenteni. A Nemzeti Választási Bizottság a külképviseleti megfigyelőt nyilvántartásba veszi. A Nemzeti Választási Iroda a külképviseleti megfigyelő nevét és személyi azonosítóját, ennek hiányában magyar állampolgárságát igazoló okirata típusát és számát megküldi a külképviseleti választási iroda vezetőjének.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság által nyilvántartásba vett külképviseleti megfigyelő jelen lehet a külképviseleti választási iroda munkájánál. A külképviseleti megfigyelő

a) figyelemmel kísérheti a külképviseleti választási iroda munkáját,

b) a szavazást, illetőleg a külképviseleti választási iroda munkáját tevőlegesen vagy ráutaló magatartással nem befolyásolhatja, és nem zavarhatja,

c) a szavazás befejezéséről kiállított jegyzőkönyvben rögzítheti észrevételeit,

d) kifogást nyújthat be,

e) a szavazás lezárását követően a lezárt urnát aláírhatja,

f) a szavazóhelyiségben köteles regisztrációs kártyát viselni.

(5) A külképviseleti megfigyelő megbízásával és tevékenységével kapcsolatos költségek az (1) bekezdés szerinti megbízót terhelik.

6. A választás kitűzése

6. § (1) A választást úgy kell kitűzni, hogy a magyarországi szavazás napja a kitűzés napját követő hetvenedik és kilencvenedik nap közé essen.

(2) A szavazást vasárnap kell megtartani.

(3) A szavazás napja nem eshet a munka törvénykönyve szerinti munkaszüneti napra, továbbá húsvét- vagy pünkösdvasárnapra.

7. § Ha a választási bizottság vagy a bíróság megismételteti a szavazást, az erről szóló határozatában az ismételt szavazást a megismételtetett szavazás napját követő harminc napon belüli időpontra tűzi ki.

8. § (1) Az időközi választást

a) a mandátum megüresedésétől,

b) ha a választás eredménytelen vagy elegendő jelölt hiányában nem lehetett megtartani, a szavazás kitűzött napjától

számított százhusz napon belülre kell kitűzni.

(2) Nem lehet kitűzni

a) az országgyűlési képviselők időközi választását az országgyűlési képviselők általános választása évének január 1. napja és az országgyűlési képviselők általános választásának napja,

b) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek időközi választását a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választása évének április 1. napja és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának napja,

c) a nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választását a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választása évének április 1. napja és a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásának napja

közötti napra.

9. § (Hatályon kívül helyezve.)

7. A határidők számítása

10. § (1) Az e törvényben meghatározott határidők jogvesztők.

(2) A határidőket naptári napokban kell számítani.

(3) A határidő annak utolsó napján 16 órakor jár le. A választási bizottság döntésére rendelkezésre álló határidő 24 órakor jár le.

(4) A 16 órát követően teljesített eljárási cselekményt - a választási szerv által végzett eljárási cselekmény kivételével - a következő napon teljesítettnek kell tekinteni.

11. § (1) Az e törvényben foglalt határidők naptár szerinti dátumait általános választásra a miniszter rendeletben, időközi választásra a választást kitűző választási bizottság határozattal állapítja meg.

(2) Ha az e törvényben foglalt határidő munkaszüneti napon járna le, a miniszter a rendeletében a határidő lejártának naptár szerinti dátumát az azt megelőző vagy követő munkanapra állapíthatja meg.

8. A választási eljárás költségei

12. § A választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket - az Országgyűlés által megállapított mértékben - a központi költségvetésből kell biztosítani. E pénzeszközök felhasználásáról az Állami Számvevőszék tájékoztatja az Országgyűlést.

9. Beszámoló

13. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnöke az általános választásokat követően a választással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról beszámol az Országgyűlésnek.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság elnöke az általános választásokat követően a Nemzeti Választási Bizottság választáson végzett tevékenységéről beszámol az Országgyűlésnek.

9/A. Kizárás a választójogból

13/A. § (1) A bíróságnak a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezést kimondó, a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezést kimondó, valamint a felülvizsgálati eljárás alapján hozott ítéletében rendelkeznie kell a választójogból való kizárás kérdéséről.

(2) A bíróság azt a nagykorú személyt zárja ki a választójogból, akinek a választójog gyakorlásához szükséges belátási képessége

a) pszichés állapota, szellemi fogyatkozása vagy szenvedélybetegsége miatt tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent, vagy

b) pszichés állapota vagy szellemi fogyatkozása miatt tartósan teljes mértékben hiányzik.

(3) Ha a bíróság a nagykorú személyt a választójogból nem zárja ki, a gondnokság alá helyezett személy a választójogát személyesen gyakorolja, e jog gyakorlásával kapcsolatosan önállóan érvényes jognyilatkozatot tehet.

(4) A gondnokság alá helyezés megszüntetésére irányuló per megindítására jogosultak az (1) bekezdéstől függetlenül is kérhetik a gondnokság alá helyezett nagykorú személy választójogból való kizárásának megszüntetését.

II. FEJEZET

A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGOK

10. A választási bizottság

14. § (1) A választási bizottságok a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.

(2) Választási bizottságok:

- a) Nemzeti Választási Bizottság,
- b) területi választási bizottság,
- c) országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság,
- d) helyi választási bizottság,
- e) szavazatszámoló bizottság.

(3) Az egy szavazókörral rendelkező településen a szavazatszámoló bizottság feladat- és hatáskörét a helyi választási bizottság gyakorolja.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság legalább hét, a szavazatszámoló bizottság, valamint az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottság legalább öt, a területi választási bizottság, az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság és a több szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottság legalább három tagból áll.

15. § (1) A szavazatszámoló bizottság, valamint az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottság tagjai a szavazást követő napon mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre átlagbér illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet.

(2) A munkáltató a választási szerv (1) bekezdés szerinti tagját megillető bér és járulécai megtérítését a szavazást követő öt napon belül igényelheti a helyi választási irodától.

11. A választási bizottság tagjai

16. § A választási bizottság választott és megbízott tagokból áll.

17. § (1) A 26. §-ban, a 28. §-ban, a 35. § (3) bekezdésében és a 171. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével

- a) a szavazatszámoló bizottságnak és a helyi választási bizottságnak csak a településen,
- b) az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottságnak csak az országgyűlési egyéni választókerületben,
- c) a területi választási bizottságnak csak a megyében, illetve fővárosban,
- d) a Nemzeti Választási Bizottságnak csak magyarországi

lakcímmel rendelkező, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár lehet tagja.

(2) A választási bizottság választott tagja és a Nemzeti Választási Bizottság megbízott tagja az lehet, aki az országgyűlési képviselők választásán jelöltként indulhat.

(3) A Nemzeti Választási Bizottság választott tagja az lehet, aki a (2) bekezdésben foglalt feltételnek megfelel és jogi egyetemi diplomával rendelkezik.

(4) A választási bizottság megbízott tagja az lehet, aki az adott választáson jelöltként indulhat.

18. § (1) A választási bizottságnak nem lehet tagja

- a) a köztársasági elnök,
- b) a háznagy,
- c) képviselő,
- d) alpolgármester,
- e) jegyző,
- f) másik választási bizottság tagja, választási iroda tagja,
- g) a Magyar Honvédséggel szolgálati jogviszonyban álló személy, valamint
- h) jelölt.

(2) Nem lehet a választási bizottság választott tagja az (1) bekezdésben foglaltakon túl

- a) párt tagja,
- b) a választókerületben jelöltet állító jelölő szervezet tagja,
- c) a választókerületben induló jelölt hozzátartozója,
- d) a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti központi államigazgatási szervvel vagy a választási bizottság illetékeségi területén hatáskörrel rendelkező egyéb közigazgatási szervvel kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami szolgálati jogviszonyban, szolgálati vagy más,

munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy a közalkalmazott kivételével, állami vezető.

19. § (1) A választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei - a 41. § (3) bekezdésében és a 45. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel - azonosak.

(2) A választási bizottság választott tagjait tiszteletdíj illeti meg.

(3) A Nemzeti Választási Bizottság választott tagjai tiszteletdíjának havi összege a közszolgálati tisztviselői illetményalap tízszerese. A Nemzeti Választási Bizottság elnöke tiszteletdíjának havi összege a közszolgálati tisztviselői illetményalap tizenötszöröse.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság megbízott tagjai az eskü- vagy fogadalom letételétől kezdődően a megbízatásuk ideje alatt, a Nemzeti Választási Bizottság választott tagjait megillető havi tiszteletdíjjal megegyező mértékű tiszteletdíjra, illetve annak időarányos részére jogosultak.

(5) A Nemzeti Választási Bizottság választott tagjai - a Nemzeti Választási Bizottság működése kapcsán felmerülő - a miniszter rendeletében meghatározott, indokolt és igazolt költségeik megtérítésére jogosultak.

12. A választási bizottság tagjainak megválasztása

20. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság hét tagját és három póttagját a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés az előző Nemzeti Választási Bizottság választott tagjai megbízatásának lejártát megelőző kilencven napon belül választja kilenc évre.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság tagjának és póttagjának megválasztásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(3) Ha az első szavazás eredménytelen, második szavazást kell tartani. Ha a második szavazás is eredménytelen, a Nemzeti Választási Bizottság tagjainak és póttagjainak megválasztásához a jelen lévő országgyűlési képviselők több mint felének szavazata szükséges. A második és további szavazásra a köztársasági elnök új jelölteket javasolhat.

21. § A területi választási bizottság három tagját és legalább két póttagot a fővárosi, megyei közgyűlés a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának kitűzését követően, legkésőbb a szavazás napja előtti negyvenkettedik napon választja meg; személyükre a területi választási iroda vezetője tesz indítványt.

22. § Az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság három tagját és legalább két póttagot az országgyűlési egyéni választókerület székhelye szerinti település képviselő-testülete az

országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően, legkésőbb a szavazás napja előtti negyvenkettedik napon választja meg; személyükre az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője tesz indítványt.

23. § A helyi választási bizottság három - az egy szavazókörrrel rendelkező településen öt - tagját és legalább két póttagot a települési önkormányzat képviselő-testülete a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának kitűzését követően, legkésőbb a szavazás napja előtti negyvenkettedik napon választja meg; személyükre a helyi választási iroda vezetője tesz indítványt.

24. § (1) A szavazatszámoló bizottság három tagját és szükséges számban póttagokat a települési önkormányzat képviselő-testülete az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően, legkésőbb a szavazás napja előtti huszadik napon választja meg; személyükre a helyi választási iroda vezetője tesz indítványt. A szavazatszámoló bizottság tagjait és a póttagokat települési szinten kell megválasztani.

(2) Az egy szavazókörrrel rendelkező településen nem kell szavazatszámoló bizottságot választani.

(3) A 78. § szerint kijelölt szavazókör szavazatszámoló bizottságát a helyi választási iroda vezetője a póttagok közül a szükséges számban további tagokkal egészíti ki, ha - az átjelentkező választópolgárokra tekintettel - a szavazókör névjegyzékében szereplő választópolgárok száma meghaladja a kilencszázat.

25. § (1) A választási bizottság tagjaira és póttagjaira tett indítványhoz módosító javaslat nem nyújtható be.

(2) A választási bizottság tagjainak és póttagjainak megválasztásáról egy szavazással dönt az Országgyűlés, a közgyűlés, illetve a képviselő-testület.

26. § Ha a választási bizottság tagjainak megválasztására határidőben nem kerül sor,

a) a szavazatszámoló bizottság tagjait a helyi választási iroda vezetőjének indítványára az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság,

b) a helyi választási bizottság tagjait a helyi választási iroda vezetőjének indítványára a területi választási bizottság,

c) az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság tagjait az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetőjének, a területi választási bizottság tagjait a területi választási iroda vezetőjének indítványára a Nemzeti Választási Bizottság

- jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel - haladéktalanul megbízza.

13. A választási bizottság tagjainak megbízása

27. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság további egy-egy tagját azok a pártok bízzák meg, amelyekhez tartozó képviselők az Országgyűlésben képviselőcsoportot alkotnak. E bekezdés alapján nincs lehetőség bizottsági tag megbízására az országgyűlési képviselők általános választása kitűzésének napja és az Országgyűlés alakuló ülésének napja között.

(2) Az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően a Nemzeti Választási Bizottság további egy-egy tagját az országos listát állító jelölő szervezetek bízzák meg.

(3) Az Európai Parlament tagjai választásának kitűzését követően a Nemzeti Választási Bizottság további egy-egy tagját a listát állító jelölő szervezetek bízzák meg.

28. § (1) A területi választási bizottság, az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság és a helyi választási bizottság további egy-egy tagját a választókerületben jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek, valamint a választókerületben induló független jelöltek bízzák meg.

(2) A szavazatszámoló bizottságba, valamint az egy szavazókörral rendelkező településen a helyi választási bizottságba a választókerületben jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek, valamint a független jelöltek két-két tagot bízhatnak meg.

29. § (1) A közös jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek együttesen jogosultak a választási bizottság 27. § és 28. § szerinti tagjának megbízására.

(2) Egy jelölő szervezet, illetve párt, valamint egy független jelölt egy választási bizottságba legfeljebb a 27. § és 28. § szerinti számú tagot bízhat meg. E bekezdés alkalmazásában a jelölő szervezet által megbízott tagnak kell tekinteni azt a megbízott tagot is, akit a jelölő szervezet mint közös jelöltet vagy listát állító jelölő szervezet más jelölő szervezettel együttesen bíz meg.

30. § (1) A választási bizottság megbízott tagját a választási bizottság elnökénél, a szavazatszámoló bizottság megbízott tagját a helyi választási iroda vezetőjénél kell bejelenteni.

(2) A választási bizottság megbízott tagját - a 27. § (1) bekezdése kivételével - legkésőbb a szavazás napját megelőző tizenhatodik napon lehet bejelenteni.

(3) A bejelentés tartalmazza a megbízó nevét, a megbízott tag nevét, magyarországi lakcímét és személyi azonosítóját.

31. § A megbízott tag választójogát a választási iroda ellenőrzi.

32. § (1) Ha a megbízás nem felel meg a törvényben foglalt feltételeknek, a választási bizottság elnöke a választási bizottság elé terjeszti az ügyet.

(2) A választási bizottság a bejelentéstől számított három napon belül határozattal dönt a megbízás elfogadásáról vagy visszautasításáról.

(3) A szavazatszámoló bizottság megbízott tagja esetében a helyi választási iroda vezetője határozattal visszautasítja a megbízást, ha az nem felel meg a törvényben foglalt feltételeknek.

14. A választási bizottsági tag megbízatásának megszűnése

33. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság

a) választott tagjának megbízatása a Nemzeti Választási Bizottság alakuló ülésétől számított kilenc év lejártáig,

b) 27. § (1) bekezdése alapján megbízott tagjának megbízatása az országgyűlési képviselők következő általános választása kitűzésének napjáig, de legfeljebb a képviselőcsoport megszűnéséig,

c) 27. § (2) bekezdése alapján megbízott tagjának megbízatása az Országgyűlés alakuló ülésének napjáig,

d) 27. § (3) bekezdése alapján megbízott tagjának megbízatása a választás végleges eredményének jogerőssé válásáig tart.

(2) Ha az Országgyűlés a Nemzeti Választási Bizottság tagjait nem választja meg az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt határidőig, az előző Nemzeti Választási Bizottság választott tagjainak megbízatása az új Nemzeti Választási Bizottság alakuló ülésének időpontjáig meghosszabbodik.

(3) A területi választási bizottság, az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság, a helyi választási bizottság és a szavazatszámoló bizottság

a) választott tagjának megbízatása a következő általános választásra megválasztott választási bizottság alakuló üléséig,

b) megbízott tagjának megbízatása a választás végleges eredményének jogerőssé válásáig tart.

34. § (1) A választási bizottság tagjának megbízatása a 33. §-ban foglaltakon túl megszűnik:

a) ha a megbízatás 17. §-ban foglalt feltételei megszűntek,

b) a 18. § szerinti összeférhetetlenség esetén,

c) lemondással,

d) ha a megbízott tag megbízatását a megbízó visszavonja,

e) ha a megbízott tagot megbízó független jelölt vagy a jelölő szervezet által állított, a megbízásra jogosító jelölt vagy lista kiesik,

f) a tag halálával.

(2) A választási bizottsági tag megbízatásának az (1) bekezdés szerinti megszűnését a választási bizottság határozattal állapítja meg.

(3) A megbízatás (1) bekezdés a), b) és e) pontja szerinti megszűnésének megállapítását bárki indítványozhatja.

(4) Az indítványról a választási bizottság három napon belül dönt. A döntéshozatalban az érintett tag nem vehet részt, az érintett tagot a határozatképesség szempontjából nem kell figyelembe venni.

15. A választási bizottság megüresedett tagságának betöltése

35. § (1) Ha a választási bizottság választott tagjának megbízatása a 34. § (1) bekezdés a)-c) és f) pontja szerinti okból megszűnt, helyébe a póttagok megválasztására irányuló indítványban a soron következő - a szavazatszámoló bizottság esetében a helyi választási iroda vezetője által kijelölt - póttag lép.

(2) Póttag hiányában a települési önkormányzat képviselő-testülete vagy a fővárosi, megyei közgyűlés, a Nemzeti Választási Bizottság esetében az Országgyűlés új tagot választ.

(3) Ha nem került sor a választási bizottság új tagjának megválasztására, a 26. § szerint kell eljárni. Ha a 26. § a) pontja szerinti esetben az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság nem működik, helyette a helyi választási bizottság, ha a 26. § b) pontja szerinti esetben a területi választási bizottság nem működik, helyette a Nemzeti Választási Bizottság jár el.

36. § Ha a választási bizottság megbízott tagjának megbízatása a 34. § (1) bekezdés a)-d) és f) pontjában meghatározott okból megszűnt, helyébe a megbízó új tagot bízhat meg.

16. Eskü- vagy fogadalomtétel

37. § (1) A választási bizottság tagja és póttagja a megválasztását vagy megbízását követő öt napon belül, a szavazatszámoló bizottság tagja és póttagja legkésőbb a szavazást megelőző második napon esküt vagy fogadalmat tesz.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság választott tagja és póttagja az Országgyűlés előtt, a Nemzeti Választási Bizottság megbízott tagja az Országgyűlés elnöke előtt, a területi választási bizottság tagja és póttagja a

főpolgármester, megyei közgyűlés elnöke előtt, a szavazatszámoló bizottság, az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság és a helyi választási bizottság tagja és póttagja a polgármester előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel tesz esküt vagy fogadalmat.

(3) Ha az eskü vagy fogadalom letételére az (1) bekezdésben foglalt határidőig nem kerül sor, az Országgyűlés helyett az Országgyűlés elnöke előtt, a polgármester helyett a főpolgármester, illetve a megyei közgyűlés elnöke előtt, a főpolgármester, illetve a megyei közgyűlés elnöke helyett a Nemzeti Választási Bizottság elnöke előtt kell esküt vagy fogadalmat tenni.

(4) A választási bizottság tagja az eskü- vagy fogadalomtételt követően gyakorolhatja jogait.

17. A választási bizottság alakuló ülése

38. § (1) A választási bizottság - tagjai megválasztását és eskü- vagy fogadalomtételét követően - alakuló ülést tart.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság az alakuló ülését az előző Nemzeti Választási Bizottság megbízatásának lejártát követő munkanapon tartja meg. A 33. § (2) bekezdése szerinti esetben a Nemzeti Választási Bizottság alakuló ülését a megválasztása napján kell megtartani.

18. A választási bizottság elnöke

39. § (1) A választási bizottság az alakuló ülésén a választott tagok közül megválasztja elnökét és annak helyettesét. Az elnök és az elnökhelyettes személyére a bizottság tagjai tehetnek javaslatot.

(2) A választási bizottságot az elnök képviseli. Ha a választási bizottságnak nincs elnöke vagy az elnök a tevékenységében akadályozott, az elnök hatáskörét a helyettese gyakorolja.

19. A választási bizottság ülése

40. § (1) A választási bizottság ülése nyilvános.

(2) A választási bizottság elnökének a rend fenntartására tett intézkedése mindenkre kötelező.

(3) A választási bizottság üléséről - a szavazatszámoló bizottság kivételével - jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyv tartalmazza az ülés időpontjának és helyszínének megjelölését, a jelen lévő tagok nevét, a választási bizottság döntését, valamint a kisebbségi véleményt.

41. § (1) A választási bizottság határozatképes, ha az esküt vagy fogadalmat tett tagok több mint fele jelen van.

(2) A szavazatszámoló bizottság, valamint az egy szavazókörrel rendelkező településen a szavazatszámoló bizottság hatáskörét gyakorló helyi választási bizottság határozatképes, ha legalább három tag jelen van.

(3) A Nemzeti Választási Bizottságnak az országos nemzeti önkormányzat által megbízott tagját csak a nemzetiiségeket érintő ügyekben kell figyelembe venni a határozatképesség szempontjából.

20. A Nemzeti Választási Bizottság ügyrendje

42. § A Nemzeti Választási Bizottság az eljárása részletes szabályait - az alakuló ülését követő harminc napon belül - ügyrendben állapítja meg, amelyet a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni.

21. A tényállás megállapítása

43. § (1) A választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást.

(2) A választási bizottság eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, a tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték.

(3) A választási bizottság a kérelmező részére - kérésére - biztosíthatja a szóbeli nyilatkozattétel lehetőségét. Ez esetben az ellenérdekű fél számára is - ha jelen van - lehetővé kell tenni a szóbeli nyilatkozattételt.

(4) A választási bizottság vagy a választási iroda által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.

(5) A választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

22. A választási bizottság döntése

44. § (1) A választási bizottság az ügy érdemében határozatot, az eljárás során felmerült minden egyéb kérdésben jegyzőkönyvbe foglalt döntést hoz.

(2) A választási bizottság a tudomására jutott törvénysértés esetén - jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel - kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv eljárását.

45. § (1) A választási bizottság döntéséhez a jelen lévő tagok több mint felének azonos tartalmú szavazata szükséges.

(2) Szavazni igennel vagy nemmel lehet. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(3) A Nemzeti Választási Bizottságnak az országos nemzeti önkormányzat által megbízott tagja csak a nemzetiiségeket érintő ügyekben rendelkezik

szavazati joggal, egyéb ügyekben tanácskozási joggal vehet részt a Nemzeti Választási Bizottság ülésén.

23. A határozat

46. § A választási bizottság határozata tartalmazza

a) a választási bizottság megnevezését, a határozat számát,

b) a kérelmező nevét és lakcímét vagy székhelyét,

c) a rendelkező részben

ca) a választási bizottság döntését,

cb) a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslat benyújtásának feltételeiről való tájékoztatást,

d) az indokolásban

da) a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat,

db) a felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait,

dc) a mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket,

dd) azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta,

e) a döntéshozatal idejét,

f) a választási bizottság elnökének aláírását és a választási bizottság bélyegzőlenyomatát.

47. § (1) A választási bizottság elsőfokú határozata jogerőssé válik, ha ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt.

(2) A választási bizottság másodfokú, valamint a Nemzeti Választási Bizottság elsőfokú határozata jogerőssé válik, ha ellene nem nyújtottak be bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet, és a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő letelt.

24. A határozat közlése

48. § (1) A határozatot - ha jelen van, vagy ha telefaxszáma vagy elektronikus levélcíme rendelkezésre áll - a meghozatala napján rövid úton kell közölni a kérelmezővel, valamint azzal, akire a határozat jogot vagy kötelezettséget keletkeztet vagy származtat. A határozat rövid úton való közlése

a) a jelenlévők részére a határozat átadásával,

b) telefaxon,

c) elektronikus dokumentum formájában (email) vagy

d) a kézbesítési megbízott részére az a)-c) pontban meghatározott módon

történhet. A határozat rövid úton való közlésének módját (módjait) a kérelmező jelöli meg.

(2) A határozat (1) bekezdés szerinti közlésének tényét és módját az iratra fel kell jegyezni, az azt igazoló dokumentumot az ügyiratban el kell helyezni.

(3) A határozatot - ha a közlésre az (1) bekezdés a) pontja szerint nem került sor - a meghozatalát követő munkanapon postai szolgáltató útján meg kell küldeni vagy más módon kézbesíteni kell az érintettnek. Belföldre a határozatot hivatalos iratként kell kézbesíteni. A határozatot - a polgár eltérő rendelkezése hiányában - az érintett központi névjegyzékben szereplő értesítési címére, ennek hiányában lakcímére kell megküldeni.

49. § (1) A határozatot kérésére, ingyenesen át kell adni a választási bizottság megbízott tagja részére.

(2) A választási bizottság a határozatát - a személyes adatok kivételével - nyilvánosságra hozza.

25. A határozat kijavítása

50. § (1) Ha a határozatban név-, szám- vagy más elírás van, a választási bizottság, illetve felhatalmazása alapján a választási bizottság elnöke a hibát kijavítja, ha az nem hat ki az ügy érdemére.

(2) A kijavítás ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A kijavítást közölni kell azzal, akivel a kijavított határozatot közölték, továbbá nyilvánosságra kell hozni.

26. Az iránymutatás

51. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság a választással kapcsolatos jogszabályok egységes értelmezése érdekében a választási szervek számára iránymutatást adhat ki.

(2) Az iránymutatás kötelező jogi hatással nem rendelkezik, kizárólag iránymutató jellegű, ellene jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Az iránymutatást a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni.

III. FEJEZET

A VÁLASZTÁSI IRODÁK

27. A választási iroda

52. § (1) Választási irodák:

- a) Nemzeti Választási Iroda,
- b) területi választási iroda,
- c) országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda,
- d) helyi választási iroda,
- e) külképviseleti választási iroda.

(2) A szavazatszámlláló bizottság mellett a helyi választási iroda egy tagja jegyzőkönyvvezetőként működik. A 78. § szerint kijelölt szavazókör

szavazatszámlláló bizottsága mellett közreműködő jegyzőkönyvvezetők számát a helyi választási iroda vezetője állapítja meg.

28. A Nemzeti Választási Iroda

53. § (1) A Nemzeti Választási Iroda autonóm államigazgatási szerv.

(2) A Nemzeti Választási Iroda független, csak a törvénynek van alárendelve, feladatkörében nem utasítható, a feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el. A Nemzeti Választási Iroda számára feladatot csak törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály írhat elő.

54. § (1) A Nemzeti Választási Iroda fejezeti jogosítványokkal felruházott központi költségvetési szerv, amelynek költségvetése az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képez.

(2) A Nemzeti Választási Iroda tárgyévi költségvetésének kiadási és bevételi főösszegei kizárólag az Országgyűlés által csökkenthetők.

(3) Az előző évi bevételeiből származó maradványt a Nemzeti Választási Iroda a következő években a feladatai teljesítésére felhasználhatja.

29. A Nemzeti Választási Iroda elnöke

55. § (1) A Nemzeti Választási Irodát elnök vezeti. A Nemzeti Választási Iroda elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki a felsőfokú végzettségű, az országgyűlési képviselők választásán választható, magyar állampolgárok közül.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnökének nem nevezhető ki az, aki a kinevezésre irányuló javaslat megtételének időpontját megelőző négy évben köztársasági elnök, a Kormány tagja, államtitkár, képviselő, alpolgármester, főpolgármester-helyettes, illetve párt tisztségviselője vagy alkalmazottja volt.

(3) A köztársasági elnök a Nemzeti Választási Iroda elnökét kilenc évre nevezi ki.

(4) A Nemzeti Választási Iroda elnöke a kinevezését követően a köztársasági elnök előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz.

56. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnöke nem lehet tagja pártnak, nem folytathat politikai tevékenységet, megbízatása összeegyeztethetetlen minden más állami vagy önkormányzati tisztséggel és megbízatással.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnöke más keresőfoglalkozást nem folytathat, és egyéb tevékenységéért - a tudományos, oktatói, művészeti, szerzői jogi védelem alá eső, lektori, szerkesztői és a

nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet kivéve - díjazást nem fogadhat el.

(3) A Nemzeti Választási Iroda elnöke nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, továbbá gazdasági társaság személyes közreműködésre kötelezett tagja.

(4) A Nemzeti Választási Iroda elnöke nem lehet

a) választási bizottság tagja,

b) jelölt,

c) az országgyűlési képviselők választásán vagy az Európai Parlament tagjainak választásán induló jelölt hozzátartozója,

d) jelölő szervezet tagja.

57. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnöke a kinevezését követő harminc napon belül, majd ezt követően minden évben január 31-ig, valamint a megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozatával azonos tartalmú vagyonyilatkozatot tesz.

(2) A vagyonyilatkozat-tétel elmulasztása esetén - a vagyonyilatkozat benyújtásáig - a Nemzeti Választási Iroda elnöke tisztségét nem gyakorolhatja, javadalmazásban nem részesül.

(3) A vagyonyilatkozat nyilvános, oldalhú másolatát a választások hivatalos honlapján haladéktalanul közzé kell tenni. A vagyonyilatkozat a honlapról a Nemzeti Választási Iroda elnöke megbízatásának megszűnését követő egy év elteltéig nem távolítható el.

(4) A Nemzeti Választási Iroda elnökének vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárást a miniszterelnöknél bárki kezdeményezheti a vagyonyilatkozat konkrét tartalmára vonatkozó olyan tényállítással, amely konkrétan megjelöli a vagyonyilatkozat kifogásolt részét és tartalmát. Ha a kezdeményezés nem felel meg az e bekezdésben foglalt követelményeknek, nyilvánvalóan alaptalan, vagy az ismételten benyújtott kezdeményezés új tényállítást vagy adatot nem tartalmaz, a miniszterelnök az eljárás lefolytatása nélkül elutasítja a kezdeményezést. A vagyonyilatkozatban foglaltak valóságtartalmát a miniszterelnök ellenőrzi.

(5) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás során a miniszterelnök felhívására a Nemzeti Választási Iroda elnöke köteles a vagyonyilatkozatában feltüntetett vagyoni, jövedelmi és érdekeltségi viszonyokat igazoló adatokat haladéktalanul, írásban a miniszterelnök rendelkezésére bocsátani. Az ellenőrzés eredményéről az adatok megküldésével a miniszterelnök tájékoztatja a köztársasági elnököt. Az

adatokba csak a miniszterelnök és a köztársasági elnök tekinthet be.

(6) A Nemzeti Választási Iroda elnöke által benyújtott igazoló adatokat a vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás lezárulását követő harmincadik napon törölni kell.

58. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnöke államtitkári illetményre és juttatásokra jogosult.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnökét naptári évenként húsz munkanap szabadság illeti meg.

(3) A Nemzeti Választási Iroda elnöke kiadja a Nemzeti Választási Iroda Szervezeti és Működési Szabályzatát.

59. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnöke a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottak minősül.

(2) Az elnök megbízatásának időtartama közigazgatási szervnél közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

60. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnökének megbízatása megszűnik

a) a megbízatási idejének lejártával,

b) lemondásával,

c) halálával,

d) a kinevezéséhez szükséges feltételek hiányának vagy a vagyonyilatkozat-tételi előírások megsértésének megállapításával,

e) összeférhetetlensége megállapításával.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnöke a miniszterelnök útján a köztársasági elnökhöz intézett írásbeli nyilatkozatával bármikor lemondhat megbízatásáról. A Nemzeti Választási Iroda elnökének megbízatása a lemondás közlését követő, a lemondásban megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlését követő napon szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(3) Ha a Nemzeti Választási Iroda elnöke az 56. § szerinti összeférhetetlenségét a kinevezésétől számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel, a köztársasági elnök a miniszterelnök indítványára dönt az összeférhetlenség megállapításának kérdésében.

(4) A Nemzeti Választási Iroda elnökének kinevezéséhez szükséges feltételek hiányát a miniszterelnök indítványára a köztársasági elnök állapítja meg. A köztársasági elnök - a miniszterelnök indítványára - megállapítja a vagyonyilatkozat-tételi szabályok megsértését, ha a Nemzeti Választási Iroda

elnöke vagyonyilatkozatában szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl.

(5) A miniszterelnök a (3) és (4) bekezdés alapján megtett indítványát a köztársasági elnök és a Nemzeti Választási Iroda elnöke részére egyidejűleg megküldi.

(6) A Nemzeti Választási Iroda elnöke az indítvány megalapozatlanságának megállapítása iránt az indítvány kézhezvételét követő harminc napon belül bírósághoz fordulhat, mely határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye. A bíróság eljárására a polgári perrendtartásról szóló törvénynek a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perekre vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ügyben a Fővárosi Munkaügyi és Közigazgatási Bíróság kizárólagos illetékességgel, soron kívül jár el, és a keresetet, valamint az ügy érdemében hozott jogerős döntését a bíróság a köztársasági elnökkel is közli.

(7) A megbízatás az (1) bekezdés a) pontja szerinti megszűnése esetén a Nemzeti Választási Iroda elnökét a megszűnéskori havi illetménye háromszorosának megfelelő összegű külön illetmény illeti meg.

(8) A köztársasági elnöknek a (3) és (4) bekezdéssel és az 55. §-sal hatáskörébe utalt döntéséhez ellenjegyzés nem szükséges.

30. A Nemzeti Választási Iroda személyi állománya

61. § (1) A Nemzeti Választási Iroda közszolgálati tisztviselői és munkavállalói felett a munkáltatói jogokat a Nemzeti Választási Iroda elnöke gyakorolja.

(2) A Nemzeti Választási Iroda közszolgálati tisztviselői és munkavállalói összeférhetetlenségére az 56. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(3) Ha a Nemzeti Választási Iroda közszolgálati tisztviselője vagy munkavállalója az 56. § szerinti összeférhetetlenségét a kinevezésétől számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, a Nemzeti Választási Iroda elnöke dönt az összeférhetetlenség megállapításának kérdésében.

(4) A Nemzeti Választási Iroda elnöke más központi államigazgatási szerv közszolgálati tisztviselőjét és munkavállalóját - a szerv vezetőjének engedélyével - a Nemzeti Választási Iroda feladatainak elvégzésébe bevonhatja, részére utasítást adhat.

31. A Nemzeti Választási Iroda elnökének helyettesei

62. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnöke jogosult legfeljebb három elnökhelyettes határozatlan időre történő kinevezésére. A Nemzeti Választási Iroda

elnökhelyettese felett az elnök gyakorolja a munkáltatói jogokat.

(2) Az elnökhelyettes a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott feltételek esetén helyettesíti az elnököt. Az elnökhelyettes egyéb feladatait a Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg.

(3) Az elnökhelyettesnek meg kell felelnie a Nemzeti Választási Iroda elnökének kinevezéséhez szükséges, az 55. § (1) és (2) bekezdésében előírt feltételeknek.

(4) Az elnökhelyettes összeférhetetlenségére az 56. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(5) Az elnökhelyettes az elnök akadályoztatása esetén, illetve ha az elnöki tisztség nincs betöltve, gyakorolja az elnök hatásköreit és ellátja feladatait.

63. § Az elnökhelyettes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségére és a vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárásra az 57. § rendelkezései megfelelően irányadóak, azzal, hogy a vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárás során a miniszterelnök helyett a Nemzeti Választási Iroda elnöke jár el, és az ellenőrzés eredményéről nem kell tájékoztatni a köztársasági elnököt.

64. § (1) Az elnökhelyettes helyettes államtitkári illetményre és juttatásokra jogosult.

(2) Az elnökhelyettest naptári évenként húsz munkanap szabadság illeti meg.

(3) Az elnökhelyettes a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottak minősül.

(4) Az elnökhelyettes megbízatásának időtartama közigazgatási szervnél közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

65. § (1) A Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesének megbízatása megszűnik

a) lemondásával,

b) halálával,

c) a kinevezéséhez szükséges feltételek hiányának megállapításával,

d) összeférhetetlensége megállapításával,

e) felmentésével,

f) a tisztségétől való megfosztással.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettese a Nemzeti Választási Iroda elnökéhez intézett írásbeli nyilatkozatával bármikor lemondhat megbízatásáról. A Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesének megbízatása a lemondás közlését követő, a lemondásban megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlésének napján szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(3) Ha a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettese az 56. § szerinti összeférhetetlenségét a kinevezésétől számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, a Nemzeti Választási Iroda elnöke dönt az összeférhetetlenség megállapításának kérdésében.

(4) A Nemzeti Választási Iroda elnöke felmenti a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesét, ha a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettese neki fel nem róható okból kilencven napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő feladatainak.

(5) A Nemzeti Választási Iroda elnöke a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesét felmentheti.

(6) A Nemzeti Választási Iroda elnöke megfosztja tisztségétől a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesét, ha a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettese neki felróható okból kilencven napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, vagy vagyonyilatkozatában szándékosan lényeges adatot, tényt valótlanul közöl.

(7) A Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesének kinevezéséhez szükséges feltételek hiányát a Nemzeti Választási Iroda elnöke állapítja meg.

32. Az egyéb választási irodákra vonatkozó rendelkezések

66. § (1) A területi választási iroda vezetője a megyei önkormányzat jegyzője, illetve a fővárosi önkormányzat főjegyzője.

(2) Az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője az országgyűlési egyéni választókerület székhely településének jegyzője.

(3) A helyi választási iroda vezetője a jegyző.

(4) Ha az (1)-(3) bekezdés szerinti tisztség betöltetlen, a területi választási iroda vezetőjét a Nemzeti Választási Iroda elnöke, az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda és a helyi választási iroda vezetőjét a területi választási iroda vezetője nevezi ki.

(4a) Ha a helyi választási iroda vezetője, illetve az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője jogszabályból fakadó hivatali kötelezettségének nem tesz eleget és ezzel a választások törvényes lebonyolítását veszélyezteti, a területi választási iroda vezetője - a Nemzeti Választási Iroda elnökének egyetértésével - más település, illetve országgyűlési egyéni választókerület választási irodáját bízta meg a választási iroda feladatainak vagy azok egy részének ellátásával.

(5) A választási iroda vezetője a választási iroda tagjai közül kinevezi helyettesét.

67. § (1) A választási iroda további tagjait a választási iroda vezetője a választási iroda feladatainak végrehajtásához szükséges számban, határozatlan időre bízta meg. A választási iroda a tagjairól nyilvántartást vezet.

(2) A választási iroda tagjának megbízatását a választási iroda vezetője indokolás nélkül visszavonhatja.

68. § (1) A választási iroda tagjává közszolgálati tisztviselő, állami tisztviselő és közalkalmazott bízható meg.

(2) A külképviseleti választási iroda vezetőjét és többi tagját a Nemzeti Választási Iroda elnöke bízta meg. A külképviseleti választási iroda tagjává a diplomáciai képviselet személyzetének, illetőleg a konzuli személyzet magyar állampolgár tagját is meg lehet bízni.

69. § (1) A választási irodának nem lehet tagja

a) képviselő,

b) alpolgármester,

c) választási bizottság tagja,

d) jelölt,

e) a választókerületben jelöltet állító jelölő szervezet tagja, valamint

f) a választókerületben induló jelölt hozzátartozója.

(2) Ha a választási iroda vezetőjével szemben kizárási ok merül fel, azt haladéktalanul köteles bejelenteni a Nemzeti Választási Iroda elnökének, aki őt felmenti, és kinevezi az iroda új vezetőjét.

(3) A választási iroda tagja a vele szemben felmerült kizárási okot a választási iroda vezetőjével köteles haladéktalanul közölni, aki őt felmenti.

70. § A választási iroda vezetője a felettes választási iroda vezetője előtt, a választási iroda többi tagja a megbízó előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz.

71. § (1) A választási irodák szakmai tevékenységét a Nemzeti Választási Iroda elnöke irányítja.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnöke valamennyi választási iroda vezetője részére, a területi választási iroda vezetője az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője és a helyi választási iroda vezetője részére, az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője a helyi választási iroda vezetője részére az e törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat.

(3) A felettes választási iroda vezetőjén kívül más személy vagy testület a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására

a választási iroda vezetőjének nem adhat utasítást. A választási iroda tagja számára a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására csak a választási iroda vezetője adhat utasítást.

(4) A választási bizottság elnöke a bizottság mellett működő választási iroda vezetőjének a bizottság titkársági feladatainak ellátása körében utasítást adhat.

72. § A Nemzeti Választási Iroda elnöke a választások lebonyolításában részt vevő egyéb szervek vezetői részére a választási feladatok végrehajtása körében utasítást adhat.

73. § (1) A választási iroda tagjait a miniszter által megállapított mértékű díjazás illeti meg.

(2) A Nemzeti Választási Iroda elnöke a feladatai nem vagy nem megfelelő módon történő végrehajtása esetén a választási iroda vezetőjét megillető díj mértékét csökkentheti, végső esetben annak kifizetésétől eltekinthet.

74. § A választási iroda vezetőjének határozatára a 46. §, a 47. §, a 48. § (3) bekezdése és az 50. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

33. A választási irodák feladatai

75. § (1) A választási irodák

a) ellátják a választás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatokat,

b) gondoskodnak a választópolgárok, jelöltek és jelölő szervezetek tájékoztatásáról, választási információs szolgálatot működtetnek,

c) ellátják a választási bizottságok titkársági feladatait, döntésre előkészítik a választási bizottságok hatáskörébe tartozó ügyeket,

d) biztosítják a választási bizottságok működésének és a szavazás lebonyolításának tárgyi és technikai feltételeit,

e) megszervezik a választási szervek tagjainak oktatását,

f) gondoskodnak a választási iratok kezeléséről, biztonságos őrzéséről, illetőleg megsemmisítéséről,

g) ellátják az igazgatási és informatikai próbákkal kapcsolatos feladatokat,

h) az adatvédelem és az informatikai biztonság követelményeinek biztosításával, feladatkörükben eljárva működtetik a választás előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges választási információs rendszereket,

i) a technikai háttér biztosításával segítséget nyújtanak a szavazatok összesítéséhez, a választás eredményének megállapításához,

j) ellátják a jogszabályokban meghatározott egyéb feladatokat.

(2) A fővárosi és megyei kormányhivatal a miniszter rendeletében meghatározottak szerint közreműködik a választásokkal összefüggő informatikai feladatok ellátásában.

34. A Nemzeti Választási Iroda további feladatai

76. § (1) A Nemzeti Választási Iroda ellátja a 75. §-ban foglalt feladatokat, továbbá

a) gondoskodik a központi névjegyzék vezetéséről,

b) gondoskodik a választás lebonyolításához szükséges közbeszerzési eljárások lefolytatásáról, a termékek, szolgáltatások beszerzéséről,

c) gondoskodik az informatikai rendszer kialakításáról és biztonságos működtetéséről,

d) gondoskodik a választás központi logisztikai feladatainak ellátásáról,

e) gondoskodik a választás pénzügyi lebonyolítása központi feladatainak ellátásáról,

f) gondoskodik a választáshoz kapcsolódó adatok biztonságos tárolásáról,

g) működteti a választások hivatalos honlapját,

h) megszervezi az igazgatási és informatikai próbákat,

i) gondoskodik a választás lebonyolításához szükséges központi nyomtatványok előállításáról és szállításáról,

j) kutatásokat végez a választások története, a választási rendszerek nemzetközi összehasonlítása és a választási eljárás módszerei és eszközei fejlesztési lehetőségeinek témakörében,

k) együttműködik más államok választási szerveivel.

l) javaslatot tehet a választásokat érintő jogszabályok megalkotására, illetve módosítására, véleményezi a feladatkörét érintő jogszabályok tervezetét.

(2) A Nemzeti Választási Iroda a honlapján folyamatosan, legalább napi frissítéssel közzéteszi a névjegyzékekkel, a szavazással és a választás eredményével összefüggő közérdekű adatokat, így különösen

a) a névjegyzékbe vételét kérő, a névjegyzékbe vett, a szavazási iratot visszaküldő, az érvényes szavazási iratot leadó - magyarországi lakcímmel nem rendelkező - választópolgárok számát értesítési cím szerint országonkénti bontásban azzal, hogy azon államok adatait, amelyek tiltják a kettős állampolgárságot, együtt kell közzétenni,

b) a központi névjegyzéken szereplő, az egyes szavazóköri névjegyzékekben szereplő, az átjelentkezéssel szavazó, a külképviseleti

névjegyzékbe vett, a levélben szavazók névjegyzékébe vett választópolgárok számát,

c) az egyes szavazóhelyiségekben szavazóként megjelenő, az egyes külképviseleteken szavazóként megjelenő választópolgárok számát,

d) a jegyzőkönyvek tartalmát.

IV. FEJEZET

A SZAVAZÓKÖRÖK

35. A szavazókörök kialakítása

77. § (1) A szavazókörök számát, sorszámát és területi beosztását, valamint a szavazóhelyiségek címét a helyi választási iroda vezetője határozattal állapítja meg úgy, hogy egy szavazókörre mintegy hatszáz, legfeljebb ezeröttszáz, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár jusson, de minden településen legyen legalább egy szavazókör.

(2) A szavazókör területe nem lépheti át sem a település, sem az országgyűlési, sem a helyi önkormányzati választások választókerületi határait.

78. § A két vagy több szavazókörrel rendelkező településen a helyi választási iroda vezetője kijelöli azt a szavazókört, ahol a települési szintű lakóhellyel rendelkező választópolgárok szavazhatnak.

36. A szavazókörök felülvizsgálata

79. § (1) A szavazókörök kialakítását érintő változásokat a helyi választási iroda vezetője folyamatosan figyelemmel kíséri, és szükség esetén módosítja a szavazóköri beosztást.

(2) A választás kitűzésétől a szavazás napjáig nem lehet szavazókör határát és sorszámát, továbbá település határát és elnevezését, utcanévet, házszámot és - ha az érintett ingatlan lakcímnnyilvántartás szerinti címe annak helyrajzi száma - helyrajzi számot megváltoztatni.

37. A határozat közzététele

80. § A helyi választási iroda vezetője a szavazókörök kialakításáról és felülvizsgálatáról szóló határozatát a helyben szokásos módon tizenöt napra közzéteszi, megjelölve a központi névjegyzékben szereplő választópolgárok szavazókörönkénti számát, továbbá a 78. § alapján kijelölt szavazókört is.

38. A szavazókörök és választókerületek nyilvántartása

81. § (1) A szavazókörök és választókerületek nyilvántartása az 1. melléklet szerinti adatokat tartalmazza.

(2) A szavazókörök és választókerületek nyilvántartását a Nemzeti Választási Iroda a választások hivatalos honlapján folyamatosan

közzéteszi. A helyi választási iroda vezetője a nyilvántartásban átvezeti a módosításokat.

V. FEJEZET

A KÖZPONTI NÉVJEGYZÉK

39. A központi névjegyzék

82. § (1) A központi névjegyzék a Nemzeti Választási Iroda által vezetett elektronikus nyilvántartás.

(2) A központi névjegyzék tartalmazza

a) az e törvény hatálya alá tartozó bármely választáson választójogosult, magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár adatait,

b) választójoggal a nagykorúság hiánya miatt nem rendelkező, de a tizenhetedik életévét betöltött, magyarországi lakcímmel rendelkező polgárnak az adatait,

c) annak az e törvény hatálya alá tartozó bármely választáson választójogosult, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárnak az adatait, akit kérelmére a központi névjegyzékbe felvettek,

d) annak a választójoggal a nagykorúság hiánya miatt nem rendelkező, de a tizenhetedik életévét betöltött magyarországi lakcímmel nem rendelkező polgárnak az adatait, akit kérelmére a központi névjegyzékbe felvettek [a)-d) e fejezetben a továbbiakban együtt: választópolgár].

83. § (1) A központi névjegyzék a választópolgár 2. melléklet szerinti adatait tartalmazza.

(2) A központi névjegyzék 2. melléklet szerinti adatait - a (3) bekezdés kivételével - a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartásból, a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartásban nem szereplő választópolgár esetében a magyar állampolgárságát igazoló okirat nyilvántartásából, továbbá a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok nyilvántartásából, a szavazókörök és választókerületek nyilvántartásából és a szavazóköri névjegyzékből történő adatátvétellel kell létrehozni.

(3) A központi névjegyzék 2. melléklet ib), j), k), l) és - a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartásban nem szereplő választópolgár esetében - m) pontja szerinti adatait a választási iroda a választópolgár kérelme alapján rögzíti a névjegyzékben.

40. A központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelem

84. § (1) A névjegyzékbe vételét, névjegyzékbe vételének meghosszabbítását, illetve a névjegyzékben szereplő adatai módosítását az a magyarországi

laccímmel nem rendelkező választópolgár kérheti folyamatosan, az adott választást megelőző tizenötödik napig, aki az e törvény hatálya alá tartozó bármely választáson választójogosult.

(2) A még nem nagykorú polgár a tizenhetedik életévének betöltését követően kérheti a névjegyzékbe vételét. A kérelem benyújtásakor a polgár önállóan tehet jognyilatkozatot.

85. § (1) A magyarországi laccímmel rendelkező választópolgár kérheti

- a) nemzetiséghez tartozásának,
- b) szavazási segítség iránti igényének,
- c) személyes adatai kiadása megtiltásának bejegyzését a központi névjegyzékbe, illetve a bejegyzés törlését.

(2) A magyarországi laccímmel nem rendelkező választópolgár a 88. § b) pontja szerinti segítség iránti igényének központi névjegyzékbe való bejegyzését, illetve a bejegyzés törlését kérheti.

41. A nemzetiségi választópolgárként történő nyilvántartással kapcsolatos kérelem

86. § A nemzetiségi választópolgárként történő nyilvántartás iránti kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a nemzetiség megjelölését,
- b) a választópolgár nyilatkozatát, amelyben megvallja az adott nemzetiséghez tartozását,
- c) annak megjelölését, hogy nemzetiségi választópolgárként történő névjegyzékbe vételét az országgyűlési képviselők választására is kiterjedő hatállyal kéri-e.

87. § A nemzetiségi választópolgárként történő névjegyzékbevitel iránti kérelmet el kell utasítani, ha a választópolgár már nemzetiségi választópolgárként szerepel a központi névjegyzékben.

42. Fogytékossággal élő választópolgárok segítése

88. § A fogytékossággal élő választópolgár a következő segítséget igényelheti választójogának gyakorlása érdekében:

- a) Braille-írással készült értesítő megküldése,
- b) könnyített formában megírt tájékoztató anyag megküldése,
- c) Braille-írással ellátott szavazósablon alkalmazása a szavazóhelyiségben és a mozgóurnás szavazás során,
- d) akadálymentes szavazóhelyiség alkalmazása.

43. Az adatkiadás megtiltása

89. § (1) A választópolgár jogosult megtiltani, hogy a választási szervek a róla nyilvántartott adatokat a 153. § szerint kiadják.

(2) A kérelemben a választópolgár a polgárok személyi adatainak és laccímének nyilvántartásáról szóló törvény szerinti, az adatainak szolgáltatását korlátozó vagy tiltó nyilatkozatot is tehet.

44. A választópolgárok tájékoztatása

90. § A Nemzeti Választási Iroda a miniszter rendeletében meghatározott időben és módon tájékoztatja a választópolgárokat a névjegyzékkel kapcsolatos tudnivalókról.

45. A központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelem benyújtása

91. § (1) A magyarországi laccímmel rendelkező választópolgár a központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet

a) személyesen a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti helyi választási irodához vagy

b) levélben, elektronikus azonosítást követően elektronikusan vagy anélkül elektronikusan a laccíme szerinti helyi választási irodához

nyújthatja be.

(2) A magyarországi laccímmel nem rendelkező választópolgár a központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet

- a) levélben,
- b) elektronikus azonosítást követően elektronikusan,
- c) elektronikusan azonosítás nélkül elektronikusan nyújthatja be a Nemzeti Választási Irodához.

(3) A Magyarországon élő, laccímmel nem rendelkező választópolgár a központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet - a (2) bekezdésben foglaltakon túl - bármely helyi választási irodához személyesen vagy levélben is benyújthatja.

92. § (1) A központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a választópolgár
 - aa) nevét,
 - ab) születési nevét,
 - ac) születési helyét,
 - ad) anyja nevét,
 - ae) személyi azonosítóját,
- b) a magyarországi laccímmel nem rendelkező választópolgár esetében
 - ba) azt a postacímet, ahova a szavazási levélcsomag postai úton való megküldését kéri, vagy
 - bb) annak a - 277. § (2) bekezdése szerinti - településnek, illetve külképviseletnek a megjelölését, ahol a szavazási levélcsomagot át kívánja venni.

(2) A magyarországi laccímmel nem rendelkező választópolgár köteles megadni, a magyarországi

lakcímmel rendelkező választópolgár megadhatja a postacímét, email címét vagy telefax számát, ahova a 95. § (3) bekezdése szerinti értesítés megküldését kéri.

(3) A magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár a személyi azonosítója helyett megadhatja a születési idejét, valamint magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát.

46. A központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelem elbírálása

93. § (1) A választási iroda a névjegyzékkel kapcsolatos kérelemnek csak abban az esetben adhat helyt, ha a választópolgárnak a kérelemben szereplő adatai megegyeznek a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartás, illetve a magyar állampolgárságát igazoló okirata nyilvántartásának adataival.

(1a) A 84. § és a 85. § szerinti kérelem elbírálása során a választási iroda abban az esetben is helyt ad a kérelemnek, ha a kérelemben foglaltak

a) ékezethiba,

b) írásmódbeli eltérés,

c) földrajzi név idegen nyelvű megjelölése,

d) a 92. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontja szerinti

da) adatban több utónév egyikének elhagyása, vagy

db) adat más nyelven történő megadása

következtében nem egyeznek meg a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartás, illetve a magyar állampolgárságát igazoló okirat nyilvántartásának adataival, de a választópolgár személyazonossága kétséget kizáróan megállapítható.

(2) Azt, hogy a kérelmező adatai megegyeznek-e a magyar állampolgárságát igazoló okirat nyilvántartásának adataival, a Nemzeti Választási Iroda a központi útiokmány-nyilvántartásból vagy a magyar állampolgárságot igazoló egyéb okirat nyilvántartásából közvetlen adathozzáféréssel átvett adatok alapján, illetve az állampolgársági ügyekben eljáró szerv megkeresése útján ellenőrzi.

(3) Az állampolgársági ügyekben eljáró szerv a megkeresésnek három napon belül tesz eleget.

94. § (1) A központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet a beérkezésétől számított öt napon belül kell elbírálni.

(2) A beérkezése napján, vagy ha nem munkanapon érkezik be, akkor a következő munkanapon, de legkésőbb a szavazást megelőző második napon kell elbírálni

a) a 334. § (1) bekezdése szerinti kérelmet, ha a választás kitűzése és a szavazást megelőző tizenhatodik nap között érkezik be,

b) a 85. § szerinti kérelmet, ha a választás kitűzése és a szavazást megelőző második nap között érkezik be,

c) a 334. § (2) bekezdése szerinti kérelmet, ha az Európai Parlament tagjai választásának kitűzése és a szavazást megelőző második nap között érkezik be.

(3) A 93. § (3) bekezdése szerinti esetben a kérelem elbírálására megállapított határidőt a magyar állampolgárságot igazoló okirat nyilvántartását vezető szerv megkeresésre adott válaszában beérkezéséig kell számítani.

95. § (1) A választási iroda a 84. §, a 85. §, a 97. § (1) bekezdés a) pontja és a 334. § szerinti kérelem elutasításáról, valamint a 97. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdés b) pontja szerinti törlésről határozattal dönt. A határozatra a 46. § rendelkezéseit kell alkalmazni. A határozatban pontosan meg kell jelölni az elutasítás, illetve a törlés okát.

(2) Ha a választási iroda a 84. §, a 85. §, a 97. § (1) bekezdés a) pontja vagy a 334. § szerinti kérelemnek helyt ad, döntéséről értesíti a kérelmezőt.

(3) A választási iroda határozatát, illetve a (2) bekezdés szerinti egyéb döntését a jelen lévő kérelmezővel a döntés átadásával kell közölni. Ha a kérelmező nincs jelen, a döntést - a kérelmező rendelkezése szerint - emailben, telefaxon vagy a 48. § (3) bekezdésében meghatározott módon kell közölni. Ha a magyarországi lakcímmel rendelkező kérelmezővel a döntést emailben vagy telefaxon közli a választási iroda, a döntést a 48. § (3) bekezdésében meghatározott módon is közölni kell.

47. A központi névjegyzék vezetése

96. § (1) A központi névjegyzék adatait folyamatosan frissíteni kell a következő nyilvántartások adataiban bekövetkezett változásokkal:

a) a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartás,

b) a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása,

c) a szavazóköri és választókerületek nyilvántartása.

(2) A Nemzeti Választási Iroda közvetlen hozzáférést biztosít a választási iroda számára a választópolgárok központi névjegyzéki adataihoz.

(3) A választópolgár a központi névjegyzékben nyilvántartott adatairól a magyarországi lakcíme szerinti helyi választási irodában, a magyarországi

lakcímmel nem rendelkező választópolgár a Nemzeti Választási Irodában másolatot kérhet.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság tagja a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok központi névjegyzékben nyilvántartott adataiba betekinthez, de azokról feljegyzést, másolatot nem készíthet. A betekintés során a Nemzeti Választási Bizottság tagja a 84. § szerinti kérelem, valamint a 93. § szerinti adatbázisok adatainak megtekintésével ellenőrizheti a névjegyzékbe vétel törvényességét.

48. Törlés a központi névjegyzékből

97. § (1) A Nemzeti Választási Iroda törli a központi névjegyzékből a kérelmére névjegyzékbe vett, külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező polgárt

a) ha törlését kéri,

b) a névjegyzékbe vétele napjától számított tíz év elteltével; a határidő megszakad, ha a választópolgár a névjegyzékben szereplő adatait módosítja, névjegyzékbe vételének meghosszabbítását kéri vagy szavazási iratot ad le.

(2) A Nemzeti Választási Iroda törli a központi névjegyzékből azt, aki

a) elhunyt,

b) elvesztette választójogát.

49. A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása

98. § (1) A Nemzeti Választási Iroda vezeti a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartását. A nyilvántartásba fel kell venni azt a nagykorú, valamint tizenhetedik életévét betöltött kiskorú polgárt, aki

a) a belátási képességének korlátozottsága miatt a választójogból kizárt,

b) a büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti,

c) a közügyektől eltiltott,

d) a szabadságvesztés-büntetését tölti.

(1a) A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása az (1) bekezdésben meghatározott személyek 2/A. melléklet szerinti adatait tartalmazza.

(2) A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásába történő felvétel, valamint az onnan való törlés céljából

a) a gondnokoltak nyilvántartását vezető szerv a gondnokoltak nyilvántartásának törvényben meghatározott adatait az (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel,

b) a bünygyi nyilvántartó szerv a bünygyi nyilvántartási rendszer törvényben meghatározott adatait az (1) bekezdés b)-d) pontjában foglaltakra tekintettel

automatikus adattovábbítás útján továbbítja a Nemzeti Választási Iroda számára.

(3) A Nemzeti Választási Iroda az adatok változásának a nyilvántartásban történő feltüntetése céljából a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásának karbantartását a személyiadat- és lakcímnilyvántartás hatálya alá tartozó polgárok személyazonosító és lakcímadatai tekintetében a személyiadat- és lakcímnilyvántartásból való rendszeres adatátvételrel biztosítja.

(4) Ha a polgár választójogosultságát visszanyerte, adatait a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásából törölni kell. A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásából törölt polgár adatait a törléstől számított hat hónapig meg kell őrizni.

99. § (1) A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása csak a választójog megállapításának céljára használható fel, abból adat más célra nem szolgáltatatható.

(2) A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásának adatait az (1) bekezdésben meghatározott célból a választási iroda, a választási bizottság és a bíróság jogosult igényelni.

100. § (1) A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása nem nyilvános, abba csak az érintett személy a saját adatai tekintetében, a bíróság, a választási bizottság és a választási iroda tagjai tekinthetnek be. A betekintésről nyilvántartást kell vezetni.

(2) Bármely nagykorú polgár kérheti a Nemzeti Választási Irodától annak igazolását, hogy a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása alapján vele szemben nem áll fenn a választójogból való kizáró ok.

VI. FEJEZET

A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK

50. A szavazóköri névjegyzék

101. § A Nemzeti Választási Iroda a választás kitűzését követő naptól a szavazást követő tizenötödik napig a választáson szavazati joggal rendelkező választópolgárok központi névjegyzékben nyilvántartott adatait - a szavazókörök és választókerületek nyilvántartásával összekapcsolva - a 3. melléklet szerinti adattartalommal szavazóköri bontásban teszi hozzáférhetővé a helyi választási

iroda számára (a továbbiakban: szavazóköri névjegyzék).

102. § (1) Egy választópolgár csak egy szavazóköri névjegyzékben szerepelhet.

(2) Az a polgár, aki legkésőbb a szavazás napján betölti tizennyolcadik életévét, a választás kitűzésének napját követő naptól szerepel a szavazóköri névjegyzéken.

(3) Azt a választópolgárt, aki a 88. § d) pontja szerint kérte, hogy akadálymentes szavazóhelyiségben szavazhasson, és akinek a lakcíme szerint kijelölt szavazóhelyiség nem akadálymentes, a helyi választási iroda a lakcíme szerinti szavazóhelyiséggel azonos településen és választókerületben lévő, akadálymentes szavazóhelyiséggel rendelkező szavazókör névjegyzékébe teszi át.

(4) A szavazatszámoló bizottság tagját és jegyzőkönyvvezetőjét kérelmére a helyi választási iroda annak a szavazókörnek a névjegyzékébe teszi át, amely szavazatszámoló bizottságának munkájában a szavazás napján részt vesz, feltéve, hogy az ugyanazon választókerületbe tartozik, mint a választópolgár lakcíme szerinti szavazókör.

51. A mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke

103. § (1) A mozgóurna iránti kérelmet a szavazóköri névjegyzékben szereplő, mozgásában egészségi állapota vagy fogyatékosága, illetve fogvatartása miatt gátolt választópolgár nyújthatja be.

(2) A mozgóurna iránti kérelemnek

a) a választás kitűzését követően, de legkésőbb a szavazást megelőző második napon kell megérkeznie ahhoz a helyi választási irodához, amelynek szavazóköri névjegyzékében szerepel vagy

b) a szavazás napján, legkésőbb 15 óráig kell megérkeznie a szavazatszámoló bizottsághoz.

(3) A mozgóurna iránti kérelemnek a 92. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt adatokon túl tartalmaznia kell

a) a választópolgár szavazókör területén lévő tartózkodási helyét, ahova a mozgóurna kivitelét kéri, ha az a magyarországi lakcímétől eltér, valamint

b) a mozgóurna-igénylés okát.

104. § (1) A helyi választási iroda a mozgóurnát igénylő választópolgárt felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe.

(2) A szavazatszámoló bizottság a mozgóurnát igénylő választópolgárt felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe, és törli a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékből.

105. § (1) A mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke a választópolgárok szavazóköri névjegyzékben szereplő adatait tartalmazza, továbbá a 103. § (3) bekezdés a) pontja szerinti adatot.

(2) A mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékéből törölni kell azt, akit a szavazóköri névjegyzékből törölnek.

52. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének kinyomtatása

106. § (1) A szavazást megelőző második napon 16 óráig bekövetkező változások átvezetését követően a Nemzeti Választási Iroda a szavazóköri névjegyzéket és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét lezárja.

(2) A helyi választási iroda - vagy megbízása alapján a területi választási iroda - a lezárt szavazóköri névjegyzéket és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét legkésőbb a szavazást megelőző napon kinyomtatja. A helyi választási iroda vezetője a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét hitelesíti.

107. § (1) A kinyomtatott szavazóköri névjegyzék nem tartalmazza a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szereplő választópolgárok adatait.

(2) A mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzéke a 3. melléklet és a 103. § (3) bekezdés a) pontja szerinti adatokat tartalmazza.

(3) A kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken és a mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzékén - a 104. § (2) bekezdése szerinti változás kivételével - nem vezethető át változás.

53. A megismételtetett szavazás névjegyzéke

108. § Ha a választási bizottság vagy a bíróság megismételteti a szavazást a szavazókörben, az ismételt szavazáson

a) azok a választópolgárok szerepelhetnek a szavazóköri névjegyzékben, akik

aa) a megismételtetett szavazáson a szavazóköri névjegyzékben szerepeltek,

ab) a megismételtetett szavazás napját követően, de legkésőbb az ismételt szavazás napján válnak nagykorúvá,

b) nem szerepelnek a szavazóköri névjegyzékben azok, akik a megismételtetett szavazás napját követően létesítenek lakcímet a szavazókörben.

54. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének megsemmisítése

109. § (1) A kinyomtatott szavazóköri névjegyzéket és a mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzékét a szavazást követő kilencvenedik nap utáni első munkanapon meg kell semmisíteni.

(2) A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének adatait a szavazást követő kilencvenedik nap utáni első munkanapon törölni kell.

55. A szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelem benyújtása

110. § (1) A 103. §, a 250. §, a 259. § és a 307/A. § szerinti kérelemre a 91. § (1) bekezdés és a 92. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A 103. § szerinti kérelmet a választópolgár meghatalmazott útján is benyújthatja.

(3) A 103. § (2) bekezdés b) pontja szerinti kérelmet a szavazatszámláló bizottsághoz kell eljuttatni.

111. § A levélben benyújtott kérelemnek a kérelem benyújtására meghatározott határidőben kell beérkeznie a választási irodába.

56. A szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelem elbírálása

112. § (1) A kérelmet - a 93. § (1) bekezdése rendelkezéseinek alkalmazásával - az a választási iroda bírálja el, ahova a kérelmet benyújtották.

(2) A 103. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kérelmet az a helyi választási iroda bírálja el, amelynek szavazóköri névjegyzékén a választópolgár a kérelem benyújtásakor szerepel.

(3) A 103. § (2) bekezdés b) pontja szerinti kérelmet a szavazatszámláló bizottság bírálja el.

113. § (1) A 103. § (2) bekezdés a) pontja, a 250. §, a 259. § és a 307/A. § szerinti kérelmet beérkezése napján, vagy ha nem munkanapon érkezik be, akkor a következő munkanapon kell elbírálni.

(2) A 103. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kérelmet legkésőbb a szavazást megelőző második napon, a 103. § (2) bekezdés b) pontja szerinti kérelmet beérkezésekor haladéktalanul el kell bírálni.

114. § A választási iroda a 103. § (2) bekezdés a) pontja, a 250. §, a 259. § és a 307/A. § szerinti kérelem elutasításáról határozattal dönt.

57. A választópolgár tájékoztatása

115. § (1) Azt a választópolgárt, aki legkésőbb a szavazás napját megelőző ötvennyolcadik napon a szavazóköri névjegyzékben szerepel, a Nemzeti

Választási Iroda értesítő megküldésével tájékoztatja a szavazóköri névjegyzékbe vételéről.

(2) Az értesítőt a választópolgár értesítési címére, ennek hiányában lakcímére a szavazást megelőző negyvennyolcadik napig kell megküldeni.

(3) Az értesítő tartalmazza

a) a választás megnevezését,

b) a szavazás napját,

c) a választókerületet,

d) a szavazókört,

e) a szavazóhelyiség címét,

f) a szavazóhelyiség akadálymentességére vonatkozó információt,

g) a választópolgár nevét,

h) a választópolgár magyarországi lakcímét,

i) a választópolgár születési idejét,

j) a választópolgár születési nevét és

k) a választással kapcsolatos tájékoztatást.

(4) A választópolgár - ha nem kapja meg az értesítőt, az megsemmisül vagy elvesz - a helyi választási irodától új értesítőt igényelhet.

116. § (1) A helyi választási iroda értesítő átadásával vagy megküldésével tájékoztatja a szavazóköri névjegyzékbe történt felvételéről azt a választópolgárt, aki a szavazás napját megelőző ötvennyolcadik napot követően kerül a település szavazóköri névjegyzékébe.

(2) Ha a választási iroda a 250. §, a 259. § vagy a 307/A. § szerinti kérelemnek helyt ad, értesítő átadásával vagy megküldésével tájékoztatja a választópolgárt. A választási iroda szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos egyéb döntését a 95. § (3) bekezdése szerint kell a kérelmezővel közölni.

117. § A választópolgár részére - a 88. § a) pontja szerinti kérelmére - Braille-írással készült értesítőt küld a Nemzeti Választási Iroda.

118. § (1) A választás kitűzésétől a névjegyzék lezárásáig a település szavazóköri névjegyzékének adatait - a 3. melléklet fb)-fe) és fg) pontja szerinti adatok kivételével - a helyi választási irodában bárki megtekintheti.

(2) A szavazóköri névjegyzék adatairól - a szavazókörbe kerülő kinyomtatott példányon kívül - másolat nem készíthető.

VII. FEJEZET

A JELÖLTÁLLÍTÁS

58. A jelölő szervezet bejelentése

119. § (1) Azt a szervezetet, amely jelöltet vagy listát kíván állítani, a választás kitűzését követően

jelölő szervezetként be kell jelenteni a Nemzeti Választási Bizottságnál.

(2) A jelölő szervezetet a képviseletére jogosult személy jelentheti be.

59. Az ajánlóív

120. § (1) Jelöltet ajánlani ajánlóíven lehet.

(2) Az ajánlóívet a független jelöltként indulni szándékozó választópolgár, illetve a jelölő szervezet a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság mellett működő választási irodától igényelheti a választás kitűzését követően.

(3) Az ajánlóív iránti igénynek tartalmaznia kell a jelöltként indulni szándékozó választópolgár nevét, személyi azonosítóját, ennek hiányában magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, lakcímét, valamint nyilatkozatát arról, hogy

a) a jelölést elfogadja,

b) nincs olyan tisztsége, amely összeférhetetlen a képviselői megbízatással, illetve megválasztása esetén arról lemond.

121. § (1) Az ajánlóíven a választási iroda feltünteti a jelöltként indulni szándékozó választópolgár nevét, a jelölő szervezet nevét vagy a független jelölés tényét, a választókerület megjelölését. Közös jelölt esetén az ajánlóíven a közös jelöltet állító valamennyi jelölő szervezet nevét fel kell tüntetni.

(2) A választási iroda az igénylését követően haladéktalanul, de legkorábban a szavazást megelőző negyvennyolcadik napon átadja az igénylő részére az általa igényelt mennyiségű ajánlóívet. A választási iroda valamennyi ajánlóívet sorszámmal, valamint hitelesítő bélyegzőlenyomattal lát el.

60. Az ajánlás

122. § (1) Az a választópolgár ajánlhat jelöltet, aki a választáson a választókerületben választójoggal rendelkezik.

(2) Az ajánlóívre rá kell vezetni az ajánlást adó választópolgár nevét, személyi azonosítóját, magyarországi lakcímét, valamint az anyja nevét. Az ajánlóívet az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja.

(3) Egy választópolgár több jelöltet is ajánlhat.

(4) Egy választópolgár egy jelöltet csak egy ajánlással támogathat, a további ajánlásai érvénytelenek.

(5) Az ajánlás nem vonható vissza.

(6) Az ajánlóíven az ajánlást gyűjtő személy feltünteti nevét és aláírását.

123. § (1) Ajánlást a polgárok zaklatása nélkül - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a jelölő szervezet képviselője vagy a jelöltként indulni szándékozó

választópolgár, illetve annak képviselője bárhol gyűjthet.

(2) Nem gyűjthető ajánlás:

a) az ajánlást gyűjtő és az ajánló munkahelyén munkaidejében vagy munkaviszonyból, illetve munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,

b) a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban levő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatának teljesítése közben,

c) tömegközlekedési eszközön,

d) állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,

e) felsőoktatási és köznevelési intézményben,

f) egészségügyi szolgáltató helyiségében.

(3) Az ajánlásért az ajánlást adó választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az ajánlást adó választópolgár az ajánlásért nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígérését.

(4) Érvénytelen az az ajánlás, amelyet az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtöttek.

61. A jelölt bejelentése

124. § (1) A jelöltet az ajánlóívek átadásával kell bejelenteni a nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságnál.

(2) A független jelöltként indulni szándékozó választópolgár, illetve a jelöltet állítani szándékozó jelölő szervezet a rendelkezésére bocsátott összes ajánlóívet köteles átadni a választási irodának a jelölt bejelentésére rendelkezésre álló határidőben. E kötelezettség elmulasztása esetén a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege minden be nem nyújtott ajánlóív után tízezer forint.

(3) Nem szabható ki bírság a legkésőbb a (2) bekezdés szerinti határidő elteltét követő napon benyújtott, ajánlást nem tartalmazó ajánlóív után.

62. Az ajánlások ellenőrzése

125. § (1) A választási iroda az ajánlásokat ellenőrzi.

(2) Az ajánlások ellenőrzése során meg kell vizsgálni a 122. §-ban foglalt követelmények teljesülését, azonosítani kell az ajánló választópolgárt, meg kell állapítani, hogy rendelkezik-e választójoggal, továbbá meg kell állapítani, hogy az érvényes ajánlások száma eléri-e a jelöltséghez szükséges számot.

(3) Az ajánló választópolgár azonosítását és választójoga megállapítását az ajánlóíven feltüntetett adatainak a központi névjegyzék és a szavazóköri és

választókerületek nyilvántartásának adataival való összevetésével kell elvégezni.

126. § Az ajánlás érvényes, ha

a) az ajánló választópolgár a szavazást megelőző negyvennyolcadik nap és az ajánlóív benyújtásának napja közötti bármely időpontban jogosult volt jelöltet ajánlani a választókerületben,

b) az ajánló választópolgár ajánlóíven feltüntetett adatai a központi névjegyzék adataival teljeskörűen megegyeznek,

c) az ajánlás megfelel a 122. §-ban foglalt követelményeknek.

127. § (1) Az ajánlások ellenőrzését a jelölt bejelentésétől számított három napon belül kell elvégezni.

(2) Az ajánlások tételes ellenőrzését nem kell tovább folytatni, ha bizonyossá válik, hogy az érvényes ajánlások száma eléri a jelöltséghez szükséges számot.

(3) Az ajánlások ellenőrzésének eredményéről a választási iroda tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot.

128. § Az ajánlóíveket az illetékes választási iroda a szavazást követő kilencvenedik nap utáni munkanapon megsemmisíti.

63. A lista bejelentése

129. § (1) A lista bejelentésének tartalmaznia kell a listán állított valamennyi jelölt nevét, személyi azonosítóját, lakcímét, valamint nyilatkozatát arról, hogy

a) a jelölést elfogadja,

b) nincs olyan tisztsége, amely összeférhetetlen a képviselői megbízással, illetve megválasztása esetén arról lemond.

(2) A listán legfeljebb háromszor annyi jelölt állítható, mint a listán megszerezhető mandátumok száma. A listán szereplő jelöltek sorrendjét a jelölő szervezet határozza meg.

130. § (1) A listán szereplő jelöltek sorrendjét a lista bejelentése után nem lehet módosítani.

(2) Ha valamelyik jelölt a listáról kiesett, helyére a listán soron következő jelölt lép. A bejelentett listára új jelölt nem jelenthető be.

(3) A jelölő szervezet a listát, illetve a listán szereplő jelölt jelölését legkésőbb a lista bejelentésére rendelkezésre álló határidő utolsó napján visszavonhatja. A visszavont lista helyett a jelölő szervezet új listát nem állíthat.

131. § A közös listával kapcsolatos jognyilatkozatot a közös listát állító jelölő szervezetek közösen teszik meg.

64. A jelölő szervezet, a jelölt és a lista nyilvántartásba vétele

132. § Az illetékes választási bizottság minden, a törvényes feltételeknek megfelelő jelölő szervezetet, jelöltet, illetve listát - legkésőbb a bejelentését követő negyedik napon - nyilvántartásba vesz.

133. § (1) A választási iroda a bejelentett szervezet létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában, a bejelentett jelölt adatait a központi névjegyzékben ellenőrzi.

(2) A választási bizottság visszautasítja a jelölő szervezet, a jelölt, illetve a lista nyilvántartásba vételét, ha bejelentése a törvényes feltételeknek nem felel meg.

134. § A jelölő szervezet rövidített neve a civil szervezetek nyilvántartásában szereplő rövidített név, ennek hiányában a jelölő szervezet bejelentésekor megjelölt egyéb rövidített név, amely azonban nem lehet azonos más szervezetnek a civil szervezetek bírósági nyilvántartásába vagy a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásába már bejegyzett nevével vagy rövidített nevével.

65. A jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartása

135. § (1) A bejelentett és a nyilvántartásba vett jelölő szervezetek, jelöltek és listák közhiteles, elektronikus nyilvántartását - a 4. melléklet szerinti adattartalommal - a Nemzeti Választási Iroda vezeti. A nyilvántartás változásait a nyilvántartásba vevő vagy abból törölő választási bizottság mellett működő választási iroda vezeti át a nyilvántartáson.

(2) A jelöltek adatait a központi névjegyzék adatai alapján folyamatosan frissíteni kell. Ha a jelölt elveszíti a választhatóság jogát, ennek tényét a nyilvántartásból való törlése érdekében a választási iroda haladéktalanul jelzi a választási bizottságnak.

136. § A jelölő szervezetek adatait a civil szervezetek bírósági nyilvántartásának adatai alapján folyamatosan frissíteni kell. Ha a jelölő szervezetet törlik a civil szervezetek bírósági nyilvántartásából, a Nemzeti Választási Bizottság törli a jelölő szervezetet a jelölő szervezetek nyilvántartásából.

66. A jelölt kiesése

137. § A jelölt kiesik, ha a szavazás megkezdése előtt a jelölésről írásban lemond, a központi névjegyzékből törlésre kerül, a választhatóság jogát elveszíti, továbbá ha a választási bizottság a jelöltet állító jelölő szervezetet törli a jelölő szervezetek,

jelöltek és listák nyilvántartásából. A kiesett jelölt nevét a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, valamint az egyéni szavazólapokról törölni kell.

67. A lista kiesése

138. § A lista kiesik, ha a jelölő szervezet a listát visszavonja, a szavazás megkezdése előtt a listán szereplő valamennyi jelölt kiesik, továbbá ha a választási bizottság a jelöltet állító jelölő szervezetet törli a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából. A kiesett listát a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, valamint a szavazólapokról törölni kell.

VIII. FEJEZET

A VÁLASZTÁSI KAMPÁNY

68. Kampányidőszak és eszközök

139. § A választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tart.

140. § Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a

- a) plakát,
- b) jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- c) politikai reklám és politikai hirdetés,
- d) választási gyűlés.

141. § Kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

142. § Nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok - mint magánszemélyek - közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától.

143. § A szavazóhelyiséget magában foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül - közterületen - választási kampánytevékenység a szavazás napján nem folytatható.

143/A. § (1) A választópolgár a mozgóurna igényléséhez és a szavazóhelyiséghez való eljutásához más személy segítségét jogosult igénybe venni.

(2) Mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra nyilvános felhívás nem tehető közzé, szavazóhelyiséghez történő szállításra autóbuszos személyszállítás nem végezhető.

69. Plakát

144. § (1) E § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

(2) A kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot.

(3) Plakát a kampányidőszakban - a (4)-(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel - korlátozás nélkül elhelyezhető.

(4) Épület falára, kerítésre plakátot elhelyezni kizárólag a tulajdonos, a bérelő, illetőleg - állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan esetén - a vagyonkezelői jog gyakorlójának hozzájárulásával lehet.

(5) Egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát, illetve óriásplakát elhelyezését a helyi önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.

(6) A választási kampányt szolgáló önálló hirdetőberendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

(7) A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot az, aki elhelyezte vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani, vagy ennek elmaradása esetén az eltávolítás költségét viselni.

70. Választási gyűlés

145. § (1) Választási gyűlést kampányidőszakban lehet tartani. A szavazás napján választási gyűlés nem tartható. A választási gyűlések nyilvánosak. A rend fenntartásáról a gyűlés szervezője gondoskodik.

(2) A választási kampány céljára az állami és önkormányzati költségvetési szervek a jelöltek, jelölő szervezetek számára azonos feltételekkel bocsáthatnak rendelkezésre helyiséget és egyéb szükséges berendezést. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampánytevékenységet folytatni, választási gyűlést tartani tilos, kivéve az ötszáznál kevesebb lakosú településen, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.

71. Politikai reklám és politikai hirdetés

146. § E fejezet alkalmazásában

a) politikai reklám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám, azzal az eltéréssel, hogy a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni.

b) politikai hirdetés az ellenérték fejében közzétett, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom.

147. § (1) A médiaszolgáltató egyenlő feltételek mellett - különös tekintettel a politikai reklámok számára, megjelenési sorrendjére, időtartamára és az adásba kerülés időpontjára - teheti közzé a jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait. Közös jelölt, illetve közös lista esetén a jelölő szervezetek együttesen jogosultak a politikai reklám megrendelésére.

(2) A politikai reklámhoz véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos.

(3) A politikai reklám közzétételéért a médiaszolgáltató ellenszolgáltatást nem kérhet, és nem fogadhat el.

(4) Az audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétételre szánt politikai reklám megrendelője köteles a reklám feliratozásáról vagy jelnyelvi tolmácsolással való ellátásáról gondoskodni.

(4a) A szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni.

(5) A politikai reklám közzétételére egyebekben az Mttv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

147/A. § (1) Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban a közszolgálati médiaszolgáltatók lineáris médiaszolgáltatásukban a Nemzeti Választási Bizottság által - valamennyi országos lista jogerős nyilvántartásba vételét követően - a (2) bekezdésben foglaltak szerint meghatározott időtartamban kötelesek közzétenni az országos listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait.

(2) Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban a pártlistát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésre álló időtartam négyszázhetven perc, a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésre álló időtartam százharminc perc. A jelölő szervezetek rendelkezésére álló időtartamot az egyes pártlisták, illetve az egyes nemzetiségi listák között egyenlő arányban kell felosztani. A jelölő szervezet

rendelkezésére álló időtartamot közszolgálati médiaszolgáltatónként egyenlő arányban kell felosztani.

(3) A politikai reklámot a közszolgálati médiaszolgáltató a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal bíró médiaszolgáltatásában teszi közzé.

(4) A közszolgálati médiaszolgáltató naponta három alkalommal, a 6-8, 12-14 és 18-20 óra között kezdődő időszakokban, megszakítás nélkül köteles biztosítani a politikai reklámok közzétételét. A pártlistát állító jelölő szervezetek, illetve a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egymást követően kell közzétenni. A politikai reklámok megjelenési sorrendjét az esélyegyenlőség biztosítása érdekében naponta változtatni kell.

(5) A közszolgálati médiaszolgáltató a jelölő szervezet által megjelölt napon és időszakban köteles a politikai reklámot közzétenni. A jelölő szervezet politikai reklám közzétételét egy időszakban naponta csak egyszer, legfeljebb egyperces időtartamban kérheti.

(6) A médiaszolgáltató abban az esetben köteles a politikai reklámot közzétenni, ha a jelölő szervezet legkésőbb a közzétételt megelőző második napon átadja az általa készített politikai reklámot.

147/B. § A 147/A. §-ban foglalt rendelkezéseket az Európai Parlament tagjainak választásán is alkalmazni kell azzal, hogy a rendelkezésre álló műsoridő tartama az összes lista és az összes közszolgálati médiaszolgáltató tekintetében együttesen háromszáz perc.

147/C. § A 147/A. §-ban foglalt rendelkezéseket a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán is alkalmazni kell azzal, hogy

a) annak a nyolc jelölő szervezetnek a politikai reklámjait kell közzétenni, amelyek országos összesítésben a legtöbb képviselő- és polgármesterjelöltet állították; a közös jelölteket és listákat a jelölés arányában kell figyelembe venni,

b) a rendelkezésre álló műsoridő tartama az összes lista és az összes közszolgálati médiaszolgáltató tekintetében együttesen háromszáz perc.

147/D. § A nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásán a szavazás napját megelőző napon a közszolgálati médiaszolgáltató lineáris médiaszolgáltatásában az országos listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egy alkalommal, politikai reklámonként legfeljebb 30 másodperces időtartamban köteles közzétenni. A közzétételre a 147/A. § (3) és (6) bekezdését alkalmazni kell.

147/E. § A közszolgálati médiaszolgáltató a 147/A-147/D. §-ban foglaltakon túl további politikai reklámot nem tehet közzé.

147/F. § (1) Az általános választást megelőző kampányidőszakban a 147/A-147/E. § szabályozása alá nem tartozó, országosan elérhető lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató - a politikai reklám közlésére szolgáló országos lineáris médiaszolgáltatásának vagy médiaszolgáltatásainak megjelölésével - legkésőbb a választást megelőző ötvenedik napon közli a Nemzeti Választási Bizottsággal, ha biztosítani kívánja politikai reklám közzétételének lehetőségét. Amennyiben a határidőig nem nyilatkozik, politikai reklámot nem tehet közzé. A Nemzeti Választási Iroda a választások hivatalos honlapján a nyilatkozatot tett médiaszolgáltatót és a médiaszolgáltatások megnevezését, illetve a közzétételre biztosított időtartamot közzéteszi.

(2) A politikai reklám közzétételére a 147/A-147/E. § rendelkezéseit - a 147/A. § (3) bekezdése kivételével - kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az országgyűlési képviselők általános választásán, az Európai Parlament tagjainak választásán és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán

a) a politikai reklámok közzétételére szánt, az egy médiaszolgáltatásra eső időtartamot a médiaszolgáltató határozza meg, de az nem lehet kevesebb, mint az egy közszolgálati médiaszolgáltatóra eső időtartam fele,

b) a médiaszolgáltatónak az (1) bekezdés szerinti bejelentésben az a) pont szerinti időtartamot is meg kell jelölnie,

c) ha az a) pont szerinti időtartam eltér az egy közszolgálati médiaszolgáltatóra eső időtartamtól, a Nemzeti Választási Bizottság az egyes jelölő szervezetek rendelkezésére álló időtartamot arányosan csökkentett, illetve megnövelt mértékben állapítja meg.

148. § (1) Az Mttv. 203. § 60. pontjában meghatározott sajtótermékekben politikai hirdetés a választási kampányidőszakban az e §-ban foglaltak szerint tehető közzé. A sajtótermékekben közzétett politikai hirdetésnek azonnal felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek kell lennie.

(2) Amennyiben sajtótermék politikai hirdetést kíván közölni, a választás kitűzését követő 5 munkanapon belül az Állami Számvevőszékhez eljuttatja hirdetési szolgáltatásainak árjegyzékét, amelyet az nyilvántartásba vesz, és honlapján közzétesz. A sajtótermék ugyanezt az árjegyzékét a honlapján közzéteszi.

(3) Politikai hirdetést kizárólag olyan sajtótermék közölhet, amelynek hirdetési árjegyzékét az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vette. Politikai hirdetés csak a nyilvántartásba vett árjegyzék által meghatározott ellenérték fejében közölhető. Magyarországon letelepedett kiadók sajtótermékei közül csak az közölhet politikai hirdetést, amely az Mttv. szerinti hatósági nyilvántartásban szerepel.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott sajtótermék a szavazás napját követő 15 napon belül az Állami Számvevőszéket tájékoztatja a közzétett politikai hirdetésekről. A tájékoztatás tartalmazza, hogy az egyes jelöltek és jelölő szervezetek politikai hirdetéseit kinek a megrendelésére, milyen ellenérték fejében, mely időpontban és milyen terjedelemben tette közzé. Az Állami Számvevőszék e tájékoztatásokat a honlapján közzéteszi.

72. Közvetlen politikai kampány

149. § Választási kampányanyag a választópolgár részére közvetlen megkeresés módszerével a 89. §-ban meghatározottak alapján juttatható azzal, hogy egyéb adatai felhasználásához - mint mobiltelefonszám, elektronikus levélcím - a kifejezett hozzájárulása szükséges.

73. Közvélemény-kutatás

150. § A szavazás napján a közvélemény-kutatást végző személy abba az épületbe, amelyben a szavazóhelyiség van, nem léphet be, a választópolgárokat semmilyen módon nem zaklathatja, és csak az épületből kilépőket kérdezheti meg. Az ilyen módon készített közvélemény-kutatás eredményét (exit poll) is csak a szavazás befejezése után szabad nyilvánosságra hozni.

74. A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat

151. § (1) A médiaszolgáltatók és a sajtó, illetve a filmszínházak választási kampányban való részvételével, - az e törvény rendelkezéseinek megsértésével - kapcsolatos kifogást a Nemzeti Választási Bizottság bírálja el. Körzeti és helyi illetve lekérhető médiaszolgáltatással vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogást az országgyűlési képviselők választásán és az Európai Parlament tagjainak választásán a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes területi választási bizottság bírálja el.

(2) A kifogásban a kérelmező megjelöli, vagy lehetőség szerint csatolja a törvénysértés bizonyítékául szolgáló műsorszámot vagy médiatartalmat. A megjelölt műsorszámot az (1) bekezdés szerint illetékes választási bizottság - amennyiben szükséges és a kérelmező nem csatolta - hivatalból szerzi be.

152. § (1) Ha a választási bizottság a kifogásnak helyt ad, a 218. § (2) bekezdése a)-c) pontjában foglalt jogkövetkezmények alkalmazásán túl kötelezi a médiatartalom-szolgáltatót, hogy határozata rendelkező részét

a) napilap és internetes sajtótermék, valamint lekérhető médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléshez hasonló módon,

b) más időszaki lap esetében a legközelebbi számban, a jogsértő közléshez hasonló módon,

c) lineáris médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléssel azonos napszakban és ahhoz hasonló módon tegye közzé.

(2) A választási bizottság az (1) bekezdésben foglaltak mellett bírságot is kiszabhat. Annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintett médiaszolgáltató fajtáját, vételkörzetét, a jogsértéssel érintett sajtótermék jellemzőit, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét - veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

(3) A bírság legmagasabb összege a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötvenszerese.

75. Adatszolgáltatás a névjegyzékből

153. § A szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét - a 89. § rendelkezéseire is figyelemmel -

a) a jelölt kérésére - az érintett választókerületre kiterjedően - a jelölt nyilvántartásba-vételére illetékes választási bizottság mellett működő választási iroda,

b) a listát állító jelölő szervezet kérésére - a jelölő szervezet által megjelölt választókerületekre kiterjedően - a Nemzeti Választási Iroda

öt napon belül, de legkorábban a 132. § szerinti nyilvántartásba vételüket követően átadja.

154. § (1) A 153. § a) pontja szerinti adatszolgáltatás teljesítésének feltétele, hogy a jelölt igazolja a kötelező legkisebb munkabér egy havi összegének

megfelelő összegű adatszolgáltatási díjnak a Nemzeti Választási Iroda számlájára történt befizetését.

(2) A 153. § b) pontja szerinti adatszolgáltatás teljesítésének feltétele, hogy a listát állító jelölő szervezet igazolja a kötelező legkisebb munkabér egy havi összegének megfelelő összegű adatszolgáltatási díjnak a listás választókerületben megválasztható képviselők száma szerinti befizetését a Nemzeti Választási Iroda számlájára.

155. § (1) Az adatszolgáltatás adatait kizárólag közvetlen politikai kampány céljára lehet felhasználni. Egyéb célú felhasználásuk, másolásuk, harmadik személynek történő átadásuk tilos.

(2) Az adatszolgáltatás adatait a 132. § szerint nyilvántartásba vett jelölt és listát állító jelölő szervezet legkésőbb a szavazás napján köteles megsemmisíteni, és az erről készült jegyzőkönyvet három napon belül köteles átadni az adatszolgáltatást teljesítő választási irodának.

IX. FEJEZET

A SZAVAZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

76. A szavazólap adattartalma

156. § Az egyéni szavazólap alap-adattartalmát az 5. melléklet, a listás szavazólap alap-adattartalmát a 6. melléklet állapítja meg.

157. § (1) Ha az egyéni szavazólapon két vagy több azonos nevű választópolgár szerepelne jelöltként, e jelölteket a születési évük - nevük után, zárójelben való - feltüntetésével kell megkülönböztetni. Ha két, azonos nevű, ugyanazon jelölő szervezet által állított vagy független jelölt azonos évben született, e jelölteket

a) a lakcímük szerinti település, ha az is azonos

b) foglalkozásuk

nevük után, zárójelben való feltüntetésével kell megkülönböztetni a szavazólapon.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a választási iroda felhívására az érintett jelöltek legkésőbb a felhívástól számított harmadik napon nyilatkoznak a szavazólapon feltüntetendő foglalkozásukról.

158. § (1) Közös jelölt, illetve lista esetén a szavazólap a jelölt, illetve lista állításában részt vevő valamennyi jelölő szervezet nevét tartalmazza.

(2) A szavazólapon fel kell tüntetni a jelölő szervezet rövidített nevét, illetve jelképének szürkeárnyalatos képét is, ha azt a jelölő szervezet a szavazólap adattartalmának jóváhagyását megelőzően kéri.

159. § (1) A több utónévvel rendelkező jelölt kérheti, hogy a szavazólap csak az egyik utónevét tartalmazza.

(2) A jelölt kérheti, hogy a szavazólap a nevének részét képező "dr." megjelölést ne tartalmazza.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti kérelem ellenére is tartalmazza a szavazólap a jelölt mindkét utónevét, illetve a "dr." megjelölést, ha ellenkező esetben az egyéni szavazólapon több azonos nevű jelölt szerepelne.

77. Az esélyegyenlőség érvényesítése a szavazólapon

160. § (1) A szavazólapon a jelöltek, illetve listák a választási bizottság által kisorsolt sorrendben szerepelnek.

(2) A választási bizottság a bejelentett jelöltek, illetve listák - annak a jelöltnek vagy listának a kivételével, amelynek nyilvántartásba vételét jogerősen elutasították - sorrendjének sorsolását a jelöltek, illetve listák bejelentésére rendelkezésre álló határnapon, 16 óra után végzi el.

(3) Ha a sorsolást követően valamely jelöltet vagy listát nem vesznek nyilvántartásba, vagy abból törölnek, a szavazólapon szereplő jelöltek, illetve listák egymáshoz viszonyított sorrendje nem változik. A szavazólapon a jelölteket, listákat folyamatos sorszámozással ellátva kell feltüntetni.

161. § (1) A szavazólapon a jelöltek, jelölő szervezetek adatait nagybetűvel, azonos betűtípussal és betűméretben kell feltüntetni.

(2) A jelölő szervezet jelképét húsz milliméter magas és negyven milliméter széles területen kell elhelyezni a szavazólapon.

(3) Ha a közös jelölt, illetve lista állításában részt vevő jelölő szervezetek több jelkép feltüntetését kérik a szavazólapon, azokat együttesen kell a húsz milliméter magas és negyven milliméter széles területen elhelyezni.

78. A szavazólap adattartalmának jóváhagyása

162. § (1) A szavazólap adattartalmát a választási bizottság hagyja jóvá azt követően, hogy valamennyi bejelentett jelölt, illetve lista nyilvántartásba-vétele tárgyában határozatot hozott.

(2) Ha a szavazólap adattartalmának jóváhagyását követően - jogorvoslati döntés vagy a nyilvántartásból való törlés következtében - megváltozik a szavazólap adattartalma, a választási bizottság újabb jóváhagyására nincs szükség, a választási iroda gondoskodik a változások átvezetéséről a szavazólapon, és erről tájékoztatja a jelölő szervezeteket és a független jelölteket.

79. A szavazólapok elkészítése

163. § (1) A szavazólapok elkészítéséről a Nemzeti Választási Iroda gondoskodik.

(2) A szavazólapokat a szavazóhelyiségben is ellenőrizhető biztonsági elemmel kell ellátni.

80. A szavazásnap i ratok és kellékek átadása

164. § (1) A szavazást megelőző napon a helyi választási iroda átadja a szavazóköri névjegyzéket, a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét, a szavazólapokat és a szavazáshoz szükséges egyéb kellékeket a szavazatszámoló bizottság elnökének.

(2) Az i ratok és kellékek őrzését a szavazás napjáig a helyi választási iroda biztosítja.

81. A szavazóhelyiség kialakítása

165. § (1) A szavazóhelyiséget úgy kell kialakítani, hogy

a) a választópolgárok számára jól megközelíthető legyen,

b) garantálja a választópolgárok befolyásolástól mentes joggyakorlását,

c) biztosítsa a szavazatszámoló bizottság zavartalan működését.

(2) A szavazóhelyiség nem lehet olyan épületben, amely - részben vagy egészében - jelölt vagy jelölő szervezet használatában van.

166. § Minden településen minden választókerületben legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell.

167. § (1) A szavazóhelyiség berendezéséről a helyi választási iroda gondoskodik.

(2) A szavazóhelyiségben a szavazás titkosságának biztosítása érdekében a szavazás zökkenőmentes lebonyolításához szükséges számú, de legalább két szavazófülkét kell kialakítani.

(3) A szavazóhelyiségben legalább két szavazóurnát kell elhelyezni, valamint legalább egy mozgóurnát kell biztosítani.

(4) A szavazatszámoló bizottság és a választópolgárok részére a szavazóhelyiségben és a szavazófülkékben - megfelelő módon rögzítve - tollat kell elhelyezni.

(5) Abban a szavazóhelyiségben, amelynek szavazóköri névjegyzékében olyan választópolgár szerepel, aki legkésőbb a szavazást megelőző kilencedik napon a 88. § c) pontja szerinti segítséget igényelte, Braille-írással ellátott szavazósablont kell biztosítani.

X. FEJEZET

A SZAVAZÁS

82. A szavazás helye

168. § A választópolgár a lakcíme szerinti szavazókörben szavazhat

- a) a szavazóhelyiségben vagy
- b) mozgóurnával.

83. A szavazás ideje

169. § A szavazóhelyiségben szavazni a szavazás napján 6 órától 19 óráig lehet.

84. Szavazás a szavazóhelyiségben

170. § A szavazóhelyiséget a szavazás ideje alatt nem lehet bezárni, és a szavazást nem lehet meghosszabbítani vagy - rendkívüli, a választás szabadságát vagy titkosságát, illetve a választás lebonyolítását veszélyeztető esemény kivételével - felfüggeszteni.

171. § (1) Ha a szavazatszámláló bizottság - az egy szavazókörrel rendelkező településen a helyi választási bizottság - munkájában részt vevő tagok száma kevesebb mint öt, a helyi választási iroda vezetője a póttagok közül a bizottságot kiegészíti. Ha ilyen módon nincs lehetőség a bizottság kiegészítésére, akkor arról a területi választási iroda vezetője gondoskodik más település szavazatszámláló bizottsági póttagjának megbízásával.

(2) Ha a szavazás napján a szavazatszámláló bizottság szavazóhelyiségben jelen lévő tagjainak a száma három alá csökken, vagy a szavazás a választás szabadságát vagy titkosságát, illetve a választás lebonyolítását veszélyeztető esemény miatt lehetetlenné válik, a szavazást a szavazatszámláló bizottság jelen lévő tagjai azonnal felfüggesztik, az urnát, továbbá az iratokat zárolják, és a felfüggesztés tényéről a helyi választási iroda vezetőjét a szavazás törvényes folytatásának biztosítása érdekében haladéktalanul értesítik.

172. § (1) A szavazatszámláló bizottság tagjai a szavazóhelyiségben csak a hivatalosan elhelyezett tollat használhatják.

(2) A szavazatszámláló bizottság tagjai a szavazás időtartama alatt - a hivatalos választási iratok és az (1) bekezdés szerinti toll kivételével - nem használhatnak adatrögzítésre vagy adattovábbításra alkalmas eszközt a szavazóhelyiségben.

173. § (1) A választási iratok, egyéb kellékek elhelyezését követően a szavazás megkezdéséig a szavazatszámláló bizottság és a választási iroda tagjai,

valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

(2) A szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig a szavazatszámláló bizottság, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalomszolgáltató képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

(3) A választópolgár - valamint a 181. § (1) bekezdése szerinti segítője - a választójoga gyakorlásához szükséges ideig tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

174. § (1) A szavazatszámláló bizottság az urnák állapotát, valamint azt, hogy azok üresek, az elsőként szavazó választópolgárral együtt - aki a szavazatszámláló bizottság tagja és a jegyzőkönyvvezető nem lehet - a szavazás megkezdése előtt megvizsgálja.

(2) Az urnákat az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében úgy kell lezárni, hogy azokból - az urna szétszedése nélkül - ne lehessen szavazólapot eltávolítani.

(3) Ezt követően a szavazatszámláló bizottság jelen levő tagjai és az elsőként szavazó választópolgár a szavazóköri jegyzőkönyvön aláírásával tanúsítja, hogy az urnák lezárásukkor üresek, továbbá az urnák szabályszerű lezárását.

(4) A szavazatszámláló bizottság a mozgóurnába ellenőrző lapot helyez, amely tartalmazza az ellenőrző lap elhelyezésének időpontját, valamint a szavazatszámláló bizottság jelen levő tagjainak és az elsőként szavazó választópolgárnak az aláírását.

175. § A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben szerepel.

176. § A választópolgár igazolja személyazonosságát, valamint lakcímét vagy személyi azonosítóját. A szavazatszámláló bizottság megállapítja, hogy a polgár szerepel-e a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben.

177. § (1) A szavazatszámláló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki

- a) nem tudja személyazonosságát és lakcímét vagy személyi azonosítóját igazolni,
- b) nem szerepel a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben,
- c) már szavazott,
- d) megtagadja a szavazólap átvételének 179. § szerinti igazolását.

(2) A visszautasított választópolgárokról a jegyzőkönyvvezető külön jegyzéket vezet, a visszautasítást a szavazatszámláló bizottság nem foglalja határozatba.

178. § (1) Ha a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámláló bizottság a szavazóköri névjegyzék alapján a választópolgár részére átadja a szavazólapot, amelyet a választópolgár jelenlétében a bal felső sarkában bélyegzőlenyomattal lát el, valamint a szavazólap elhelyezésére szolgáló borítékot.

(2) A szavazatszámláló bizottság szükség esetén - a választópolgár befolyásolása nélkül - megmagyarázza a szavazás módját.

(3) Ha egy, az egyéni szavazólapon szereplő jelölt vagy egy lista a szavazólapok elkészítése után, de a szavazás napját megelőzően kiesett, e tényről a szavazatszámláló bizottság köteles a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetményen, valamint szükség szerint szóban tájékoztatni a választópolgárokat. A kiesett jelölt vagy lista nevét a szavazólapon át kell húzni.

179. § (1) A szavazólap átvételét a választópolgár a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken saját kezű aláírásával igazolja.

(2) Az írásképtelen választópolgár helyett - e tény feltüntetésével - a szavazatszámláló bizottság két tagja írja alá a névjegyzéket.

180. § (1) A szavazólap kitöltésére szavazófülke áll a választópolgár rendelkezésére. A szavazófülke igénybevételére a szavazatszámláló bizottság felhívja a választópolgárt, de arra nem kötelezheti.

(2) A szavazólap kitöltésének ideje alatt - a 181. § (1) bekezdése kivételével - csak a szavazó választópolgár tartózkodhat a szavazófülkében.

(3) A választópolgár a szavazóhelyiségben tartózkodásának időtartama alatt semmilyen módon nem akadályozhat más választópolgárt a titkos szavazásra vonatkozó joga gyakorlásában.

181. § (1) Az a választópolgár, aki nem tud olvasni, illetve akit testi fogyatékosága vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, általa választott segítő - ennek hiányában a szavazatszámláló bizottság két tagjának együttes - segítségét igénybe veheti.

(2) A 167. § (5) bekezdése szerinti szavazókörben a látássérült választópolgár Braille-írással ellátott szavazóablont vehet igénybe a szavazás segítése céljából. A szavazatszámláló bizottság a választópolgár szavazólapját belehelyezi a szavazóabszolonba, és így adja át a választópolgár részére. A szavazást követően a választópolgár a szavazólapot kiveszi a szavazóabszolonból, borítékba helyezheti és az urnába dobja, a szavazóabszont visszaadja a szavazatszámláló bizottságnak.

182. § (1) A választópolgár a szavazólapot borítékba helyezheti és az urnába dobja.

(2) Ha a választópolgár a szavazólap urnába történő helyezése előtt jelzi, hogy a szavazólap kitöltését elrontotta, a rontott szavazólapot a szavazatszámláló bizottság bevonja, egy külön e célra szolgáló borítékba helyezi, és a rontott szavazólap helyett új szavazólapot ad ki. A szavazatszámláló bizottság a rontott szavazólap helyett újat - választópolgáronként és szavazólapfajtánként - csak egyszer adhat ki.

183. § A 19 órákor sorban álló választópolgárok még szavazhatnak. Ezután a szavazatszámláló bizottság a szavazást lezárja.

85. Szavazás mozgóurnával

184. § (1) A mozgóurnát a szavazatszámláló bizottság két tagja viszi ki - a szavazókör területén belül - a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szereplő választópolgárhoz.

(2) Az esetleges rontott szavazólapok kicserélése érdekében a mozgóurnás szavazáshoz a választópolgárok számánál legfeljebb tízzel több szavazólapot visz ki a szavazatszámláló bizottság két tagja.

(3) A mozgóurnás szavazáshoz a szavazólapot előzetesen, a szavazóhelyiségben bélyegzőlenyomattal látja el a szavazatszámláló bizottság.

(4) A mozgóurnás szavazás során fel nem használt, előre lebélyegzett szavazólapokat a szavazatszámláló bizottság tagjai a szavazóhelyiségbe történő visszaérkezésükkor felhasználásra alkalmatlanná teszik, és külön csomagolják.

(5) A mozgóurnás szavazást úgy kell megszervezni, hogy a szavazatszámláló bizottság tagjai 19 óráig visszaérjenek a szavazóhelyiségbe a mozgóurnával.

185. § (1) A mozgóurnás szavazásra a 175-182. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, a névjegyzék helyett azonban a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét kell használni.

(2) Szavazófülke helyett a szavazás titkosságát garantáló körülményeket kell a választópolgár számára biztosítani.

86. A szavazás módja

186. § (1) Érvényesen szavazni csak a hivatalos szavazólapon szereplő jelöltre, listára lehet.

(2) Érvényesen szavazni a jelölt neve melletti, illetve lista neve feletti körbe tollal írt két, egymást metsző vonallal lehet.

XI. FEJEZET

AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA

87. A szavazatszámolás nyilvánossága

187. § A szavazatszámolás során a szavazatszámoló bizottság, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalom-szolgáltató képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

88. A szavazatszámolás

188. § A szavazóhelyiségben és a mozgóurnába leadott szavazatokat a szavazatszámoló bizottság a szavazás lezárását követően haladéktalanul megszámlálja.

189. § A szavazatszámoló bizottság először megszámlálja a fel nem használt, valamint a rontott szavazólapokat, és azokat külön-külön csomagolja.

190. § A szavazatszámoló bizottság a szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke alapján megállapítja a szavazáson megjelent választópolgárok számát.

191. § (1) A szavazatszámoló bizottság az urna felbontása előtt ellenőrzi az urna sértetlenségét, és felbontja az urnát.

(2) Ha a mozgóurnában nem található az ellenőrző lap, a mozgóurnában lévő valamennyi szavazólap érvénytelen. Ebben az esetben e szavazólapokat meg kell számlálni és külön kell csomagolni.

192. § A szavazatszámoló bizottság összekeveri az urnákban és a mozgóurnában lévő - a 191. § szerint nem érvénytelen - szavazólapokat, majd azokat megszámlálja.

193. § (1) Érvénytelen a szavazólap, amely

- a) nincs ellátva a hivatalos bélyegzőlenyomattal,
- b) a törvényben meghatározottnál több szavazatot tartalmaz, vagy
- c) nem tartalmaz érvényes szavazatot.

(2) Érvénytelen az a szavazat, amelyet

- a) nem a 186. § (2) bekezdése szerint adtak le,
- b) kiesett jelöltre, listára adtak le.

(3) A szavazat érvényességét - ha az egyéb feltételeknek megfelel - nem érinti, ha a szavazólapon a (2) bekezdés szerint érvénytelen szavazat is szerepel, vagy ha a szavazólapon bármilyen megjegyzést tettek, például a jelöltek, listák sorrendjét megváltoztatták, a jelölt nevét, listát kihúzták, nevet, listát hozzáírtak.

194. § A szavazatszámoló bizottság külön csoportba helyezi és összeszámlálja az érvénytelen szavazólapokat. Az érvénytelenség okát a szavazólap hátoldalára rá kell vezetni, és azt a szavazatszámoló bizottság jelen lévő tagjai aláírják. A szavazatszámoló bizottság az érvénytelen szavazólapokat külön csomagolja.

195. § Az érvényes szavazatokat jelöltenként, illetve listánként külön-külön meg kell számolni, majd el kell végezni a szavazólapok csomagolását. A csomagra rá kell írni az érvényes szavazatok jelöltenkénti, illetve listánkénti számát.

196. § A szavazólapokat, illetve a szavazatokat legalább kétszer meg kell számlálni. Az ismételt számlálást addig kell folytatni, amíg annak eredménye valamely megelőző számlálás eredményével azonos nem lesz.

197. § Ha az urnákban talált, hivatalos bélyegzőlenyomattal ellátott szavazólapok száma meghaladja a szavazáson megjelent választópolgárok számát, a szavazatszámoló bizottság a jelöltekre, illetve listákra leadott szavazatok közül jelöltenként, illetve listánként a többletnek megfelelő számú szavazatot érvénytelennek nyilvánít.

198. § A szavazólapokat tartalmazó csomagokat úgy kell lezárni, hogy - a csomagolás megsértése nélkül - ne lehessen abból szavazólapot kivenni, illetve abba szavazólapot betenni. A csomagra rá kell írni a szavazókör sorszámát és a csomagban lévő szavazólapok megjelölését és számát. A csomagot a szavazatszámoló bizottság jelen lévő tagjai aláírásukkal, valamint bélyegzőlenyomattal hitelesítik.

89. A szavazóköri eredmény megállapítása

199. § A szavazatszámoló bizottság a szavazatok megszámlálását követően megállapítja a választás szavazóköri eredményét.

90. A választás eredményének megállapítása

200. § A választási bizottság megállapítja a választás eredményét.

201. § A listás szavazás eredményének megállapításakor a listák sorrendjét a 160. § (1) bekezdése alapján elvégzett sorsolás eredménye szerint kell figyelembe venni.

91. Jegyzőkönyv

202. § (1) A szavazóköri, valamint a választási eredményről jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) A jegyzőkönyvet két példányban kell kiállítani, melyeket a választási bizottság jelen levő tagjai aláírnak.

(3) A szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvvezetője a szavazókori jegyzőkönyv adattartalmát - a jegyzőkönyv kitöltését követően haladéktalanul - a helyi választási irodába továbbítja, amely azt a szavazatösszesítő informatikai rendszerben rögzíti.

(4) A jegyzőkönyv egy-egy másolati példányát az illetékes választási bizottság elnöke - kérésükre, a szavazóhelyiségben haladéktalanul és ingyenesen - átadja a választási bizottság megbízott tagjainak. Sokszorosítás után a választási bizottság elnöke a másolatot bélyegzőlenyomattal és aláírásával hitelesíti.

203. § (1) A szavazatszámoló bizottság a jegyzőkönyveket, választási iratokat, nyomtatványokat és szavazólapokat - a szavazatszámolás befejezését és a jegyzőkönyvek kitöltését követően haladéktalanul - a helyi választási irodához szállítja, amely a szavazókori jegyzőkönyv adattartalmát a szavazatösszesítő informatikai rendszerben rögzíti.

(2) A választási irodák a választás nem hiteles eredményét tartalmazó tájékoztató adatokat a szavazás lezárását követően nyilvánosságra hozzák.

204. § A jegyzőkönyv egy példánya az illetékes választási irodában a szavazást követő három napon belül megtekinthető.

205. § (1) A szavazólapokat a helyi választási irodában kell elhelyezni, és kilencven napig meg kell őrizni úgy, hogy illetéktelen személyek részére ne váljanak hozzáférhetővé. A választás eredményével összefüggő büntetőeljárás esetén az érintett szavazólapokat az ügy jogerős lezárásáig kell megőrizni.

(2) A szavazást követő kilencvenedik nap utáni munkanapon a választási iratokat - a jegyzőkönyvek kivételével - meg kell semmisíteni. A jegyzőkönyvek első példányát kilencven nap elteltével a Magyar Nemzeti Levéltárnak át kell adni.

92. A megbízólevél

206. § A választás eredményét megállapító választási bizottság a választás eredményének jogerőssé válását követő három napon belül átadja a megbízólevelet a megválasztott képviselőnek. A választási bizottság e hatáskörét a választási bizottság elnökére átruházhatja.

93. A képviselők nyilvántartása

207. § (1) A Nemzeti Választási Iroda a megválasztott képviselőkről nyilvántartást vezet.

(2) A képviselők nyilvántartásán az általános választások közötti változásokat a megbízólevelet

átadó választási bizottság mellett működő választási iroda átvezeti.

(3) A Nemzeti Választási Iroda a képviselők választójogát a központi névjegyzék adatai alapján folyamatosan ellenőrzi, a választójog megszűnéséről a megbízólevelet átadó választási bizottságot haladéktalanul értesíti.

93/A. A megüresedett listás mandátum betöltése

207/A. § Ha a listán megválasztott képviselő kiesik, helyére a jelölő szervezet legkésőbb a mandátum megüresedésétől számított harmincadik napon jelentheti be a választási bizottságnál a mandátumot szerző jelöltet.

XII. FEJEZET

A JOGORVOSLAT

94. A kifogás benyújtása

208. § Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

209. § (1) A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

(2) Folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

210. § (1) A választási iroda tevékenységével kapcsolatos kifogás elbírálása annak a választási bizottságnak a hatáskörébe tartozik, amely mellett a választási iroda működik.

(2) Ha a választáson az (1) bekezdés szerinti választási bizottság nem működik, a kifogást az a választási bizottság bírálja el, amely mellett a választási iroda felettes választási irodája működik.

211. § A szavazatszámoló bizottság tevékenysége és döntése ellen - a szavazókori eredményt megállapító döntés kivételével - kifogást lehet benyújtani.

212. § (1) A kifogást írásban - személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben eljuttatva - lehet benyújtani.

(2) A kifogásnak tartalmaznia kell

- a) a jogszabálysértés megjelölését,
 - b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
 - c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
 - d) a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.
- (3) A kifogás tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

95. A kifogás áttétele

213. § (1) Ha a választási bizottság megítélése szerint a kifogás elbírálására nem rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel, az ügyet - legkésőbb a beérkezését követő napon - jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel átteszi az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. A választási bizottság köteles eljárni a hozzá áttett ügyben.

(2) A választási bizottság az (1) bekezdés szerinti hatáskörét - jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel - a bizottság elnökére átruházhatja.

(3) Ha a választási bizottság, illetve a bizottság elnöke az ügyet nem teszi át az illetékes választási bizottsághoz, a választási bizottság köteles az ügyben eljárni.

(4) Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.

96. A kifogás elbírálása

214. § (1) A választási bizottság a benyújtott kifogásról legkésőbb a beérkezésétől - áttétel esetén az elbírálására jogosult választási bizottsághoz történő beérkezésétől - számított harmadik napon dönt.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság a választási kampány szabályainak az általános választás napján történt megsértésével kapcsolatos kifogásról legkésőbb a hozzá történő beérkezésétől számított ötödik napon dönt.

215. § A kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

- a) nem a 208. § szerinti jogosult nyújtotta be,
- b) elkészt,

c) nem tartalmazza a 212. § (2) bekezdésében foglaltakat vagy

d) annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.

216. § A kifogás a választási bizottság határozatának meghozataláig visszavonható, a választási bizottság azonban az eljárást hivatalból folytathatja.

217. § (1) A választási bizottság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelheti azoknak az előtte folyamatban levő ügyeknek az egyesítését, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

(2) Ha a választási bizottság által érdemben elbírált ügyben újabb kifogást nyújtanak be, és az nem tartalmaz a választási bizottság által még nem értékelt bizonyítékot, a választási bizottság elnöke megküldi a kifogás benyújtója részére a választási bizottság határozatának - személyes adatokat nem tartalmazó - másolatát, és erről a következő ülésen tájékoztatja a választási bizottságot.

(3) A választási bizottság az elnök tájékoztatását jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel tudomásul veszi vagy - ha a (2) bekezdésben foglalt feltételek nem állnak fenn - az ügy érdemében határozatot hoz.

218. § (1) A választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt.

(2) Ha a választási bizottság a kifogásnak helyt ad

- a) megállapítja a jogszabálysértés tényét,
- b) a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől,
- c) a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételteti,
- d) a választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 124. § (2) bekezdésében és a 155. §-ban foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat.

219. § (1) A választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét - veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

(2) A bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.

(3) A bírság, ha azt a kötelezett az azt kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül nem fizette meg, adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a

Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

220. § Ha a választási bizottság a kifogásnak nem ad helyt, azt elutasítja.

97. A fellebbezés

221. § (1) A választási bizottság elsőfokú határozata ellen a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be.

(2) Nincs helye fellebbezésnek a jegyzőkönyvbe foglalt döntés, a másodfokon eljáró választási bizottság által hozott határozat, valamint a Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen.

98. A bírósági felülvizsgálat

222. § (1) A választási bizottság másodfokú határozata, továbbá a Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be.

(2) A bírósági felülvizsgálatra csak akkor kerülhet sor, ha a választási eljárásban a fellebbezési jogot kimerítették vagy a fellebbezés e törvény rendelkezései szerint kizárt.

(3) Nincs helye bírósági felülvizsgálatnak a jegyzőkönyvbe foglalt döntés ellen.

99. A fellebbezés és a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtása

223. § (1) A fellebbezést személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben, a bírósági felülvizsgálati kérelmet személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként lehet benyújtani, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy a 224. § (5) bekezdésben meghatározott esetben a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

(2) Nem nyújthat be fellebbezést és bírósági felülvizsgálati kérelmet az ügyben eljáró választási bizottság és annak tagja.

(3) Fellebbezést és bírósági felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani

- a) jogszabálysértésre hivatkozással, illetve
- b) a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen.

224. § (1) A fellebbezést és a bírósági felülvizsgálati kérelmet a megtámadott határozatot hozó választási bizottságnál kell előterjeszteni.

(2) A fellebbezést és a bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a megtámadott határozat meghozatalától számított harmadik napon megérkezzen az (1) bekezdés szerinti választási bizottsághoz.

(3) A fellebbezésnek, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

(4) A fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

(5) A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

225. § A fellebbezésben és a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

226. § A fellebbezést a választási iroda az ügy összes iratával a beérkezése napján felterjeszti a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottsághoz.

227. § (1) A bírósági felülvizsgálati kérelmet a választási iroda az ügy összes iratával legkésőbb a beérkezését követő napon 9 óráig felterjeszti az annak elbírálására jogosult bírósághoz.

(2) (Hatályon kívül helyezve.)

100. A fellebbezés és a bírósági felülvizsgálati kérelem, valamint a választással kapcsolatos alkotmányjogi panasz elbírálása

228. § (1) A fellebbezésről az annak elbírálására jogosult választási bizottság legkésőbb a beérkezésétől számított harmadik napon dönt.

(2) A bírósági felülvizsgálat iránti kérelemről a bíróság legkésőbb a beérkezésétől számított harmadik napon dönt. A bírósági eljárásban a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre

vonatkozó rendelkezéseit kell - az e törvényben foglalt eltérésekkel - megfelelően alkalmazni.

229. § (1) A bírósági felülvizsgálati kérelmet a másodfokú határozatot hozó választási bizottság székhelye szerint illetékes ítélőtábla bírálja el. A Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmet a Kúria bírálja el.

(2) A bíróság a bírósági felülvizsgálat iránti kérelemről nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban határoz.

230. § A fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem a választási bizottság, illetve a bíróság határozatának meghozataláig visszavonható, a választási bizottság azonban a fellebbezési eljárást hivatalból folytathatja.

231. § (1) A fellebbezést és a bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

a) nem a 221. § (1) bekezdés, illetve a 222. § (1) bekezdés szerinti jogosult nyújtotta be,

b) elkésett,

c) nem a 224. § (1) bekezdése szerinti választási bizottsághoz nyújtották be,

d) nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(2) A bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani továbbá, ha a 224. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértésével nyújtják be.

(3) A fellebbezés és a bírósági felülvizsgálati kérelem nem utasítható el, ha a jogosult a fellebbezést az elbírálására jogosult választási bizottságnál, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelmet az elbírálására jogosult bíróságnál - határidőben - terjeszti elő. A fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság mellett működő választási iroda, illetve a bíróság ebben az esetben haladéktalanul intézkedik az iratok beszerzéséről.

(4) A fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

(5) A választási bizottság, illetve a bíróság a megtámadott határozatot

a) helybenhagyja vagy

b) megváltoztatja.

232. § (1) A fellebbezési eljárás során hozott határozatot a másodfokon eljáró választási bizottság közli a fellebbezővel és azokkal, akikkel az elsőfokú határozatot közltek.

(2) A másodfokon eljáró választási bizottság a fellebbezés elbírálása érdekében megküldött iratokat a határozat jogerőre emelkedését követően - a határozattal együtt - visszaküldi az első fokon eljáró választási bizottsághoz.

(3) A bírósági felülvizsgálat során hozott határozatot a kérelmezővel és azokkal, akikkel a másodfokú határozatot közölték, a bíróság közli.

(4) A bíróság a határozatát - a személyes adatok kivételével - nyilvánosságra hozza.

(5) A bíróság határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

(6) A bíróság a bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében megküldött iratokat - a határozatával együtt - az alkotmányjogi panasz megtételére rendelkezésre álló határidő eredménytelen leteltét, alkotmányjogi panasz benyújtása esetén az iratoknak az Alkotmánybíróságtól való visszaérkezését követően visszaküldi a felülvizsgált határozatot hozó választási bizottsághoz.

233. § (1) Az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz.

(2) Az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.

(3) Az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasszal kapcsolatos eljárás során az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)-(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.

101. A szavazókörök kialakításával és felülvizsgálatával kapcsolatos jogorvoslat

234. § (1) A helyi választási iroda vezetőjének a szavazókörök kialakításáról és felülvizsgálatáról szóló határozata ellen a közzétételének időtartama alatt nyújtható be fellebbezés a helyi választási iroda vezetőjéhez.

(2) A helyi választási iroda vezetője a fellebbezést a területi választási iroda vezetőjéhez terjeszti fel, aki azt három napon belül elbírálja, és a szavazóköri beosztást módosítja, vagy a fellebbezést elutasítja.

(3) A területi választási iroda vezetőjének határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

102. A névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslat

235. § (1) A helyi választási iroda központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet elbíráló döntése ellen legkésőbb az arról szóló értesítés kézhezvételét, illetve elektronikus úton vagy telefaxon közölt értesítés esetén az értesítés megküldését követő tizenötödik napon lehet fellebbezést benyújtani.

(2) A helyi választási iroda szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet elbíráló döntése ellen legkésőbb az arról szóló értesítés kézhezvételét, illetve elektronikus úton vagy telefaxon közölt értesítés esetén az értesítés megküldését követő harmadik napon, de nem később mint a szavazást megelőző második napon lehet fellebbezést benyújtani.

236. § (1) A névjegyzékkel kapcsolatos fellebbezést a megtámadott határozatot hozó helyi választási iroda vezetőjéhez kell benyújtani.

(2) A helyi választási iroda vezetője a fellebbezésről legkésőbb a beérkezését követő tizenötödik napon, a választás kitűzését követően meghozott döntés esetén legkésőbb a beérkezését követő napon dönt.

(3) Ha a helyi választási iroda vezetője a fellebbezésnek helyt ad, a névjegyzéket módosítja.

(4) Ha a helyi választási iroda vezetője a fellebbezésnek nem ad helyt, a fellebbezést legkésőbb az elbírálására rendelkezésre álló határidő utolsó napján felterjeszti a járásbíróshoz.

(5) A bíróság a fellebbezésről legkésőbb a beérkezését követő tizenötödik napon, a választás kitűzését követően meghozott döntés esetén a beérkezését követő három napon belül, de legkésőbb a szavazást megelőző napon dönt. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselő nem kötelező. A bíróság egyesbíróként jár el.

(6) Ha a bíróság a fellebbezést alaposnak tartja, elrendeli a névjegyzék módosítását, ellenkező esetben a fellebbezést elutasítja.

(7) A Nemzeti Választási Iroda központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet elbíráló döntése elleni fellebbezést a Nemzeti Választási Iroda elnökéhez kell benyújtani. A fellebbezés benyújtására és elbírálására a 235. § (1) bekezdése és a (2)-(6) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni. Ha a Nemzeti Választási Iroda elnöke a fellebbezésnek nem ad helyt, a fellebbezést a Fővárosi Törvényszék bírálja el.

237. § A fellebbezést el kell utasítani, ha azt a fellebbezés benyújtója a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartás, az állampolgárságot

igazoló okiratok nyilvántartása vagy a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása adataival ellentétes tényekre alapozza.

238. § A választási iroda vezetőjének döntését az érintettel és azzal, aki a fellebbezést benyújtotta, a bíróság határozatát a megtámadott határozatot hozó választási iroda vezetőjével is közölni kell.

103. A jelöltek, listák sorrendjének sorsolása elleni jogorvoslat

239. § A 160. § szerinti sorsolás ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak. A sorsolás törvényessége elleni jogorvoslat a szavazólap adattartalmának jóváhagyása elleni bírósági felülvizsgálati kérelembe foglalható.

104. A szavazólap adattartalmának jóváhagyása elleni jogorvoslat

240. § (1) A választási bizottságnak a szavazólap adattartalmának jóváhagyásával kapcsolatos határozata ellen nincs helye fellebbezésnek.

(2) A választási bizottságnak a szavazólap adattartalmának jóváhagyásával kapcsolatos határozata elleni bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a választási bizottság határozatának meghozatalát követő napon megérkezzen a megtámadott határozatot hozó választási bizottsághoz. A bírósági felülvizsgálati kérelmet a választási bizottság székhelye szerinti ítéltábla, a Nemzeti Választási Bizottság esetén a Kúria bírálja el. A bíróság a bírósági felülvizsgálati kérelemről legkésőbb a felterjesztését követő napon dönt.

105. A választás eredménye elleni jogorvoslat

241. § (1) A szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen csak a választási bizottságnak a választási eredményt megállapító döntése elleni fellebbezéssel együtt van helye.

(2) A választási bizottságnak a választás eredményét megállapító döntése ellen

a) a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára, vagy

b) a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére

hivatkozással lehet fellebbezést benyújtani.

(3) Ha a (2) bekezdés a) pontja alapján benyújtott fellebbezés elbírálása csak a szavazatok újraszámolása útján lehetséges, a fellebbezést elbíráló választási bizottság, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelmet elbíráló bíróság köteles a szavazatokat újraszámolni. A szavazatok újraszámolása esetén a

fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálására rendelkezésre álló határidő hat napra nő, és a választási bizottság vagy a bíróság a választási irodák tagjainak közreműködését igénybe veheti.

(4) Azt követően, hogy a szavazatszámláló bizottság megállapította a szavazóköri eredményt, a szavazatok újraszámlálására csak a (3) bekezdés alapján van lehetőség.

106. Jogorvoslat a választási szerv hallgatása miatt

242. § (1) Ha a választási szerv eljárási kötelességének határidőn belül nem tesz eleget, a felettes választási szerv az erre irányuló kifogás megérkezésétől vagy a hivatalos tudomásszerzéstől számított három napon belül megállapítja a jogszabálysértés tényét, és

a) a mulasztó választási szervet az eljárás során kívüli lefolytatására utasítja vagy

b) meghozza az elmulasztott döntést.

(2) Ha a Nemzeti Választási Bizottság eljárási kötelességének határidőn belül nem tesz eleget, a Kúria az erre irányuló kifogás megérkezésétől számított három napon belül megállapítja a jogszabálysértés tényét, és a Nemzeti Választási Bizottságot az eljárás során kívüli lefolytatására utasítja.

8. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben

(2017. szeptember 15. napján hatályos szöveg.)

Az Országgyűlés az információs önrendelkezési jog és az információszabadság biztosítása érdekében, a személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog érvényesülését szolgáló alapvető szabályokról, valamint az ezen szabályok ellenőrzésére hivatott hatóságról az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény VI. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A törvény célja

1. § E törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

2. A törvény hatálya

2. § (1) E törvény hatálya a Magyarország területén folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra kiterjed, amely természetes személy adataira, valamint közérdekű adataira vagy közérdekből nyilvános adataira vonatkozik.

(2) E törvényt a teljesen vagy részben automatizált eszközzel, valamint a manuális módon végzett adatkezelésre és adatfeldolgozásra egyaránt alkalmazni kell.

(3) E törvényben foglaltakat kell alkalmazni, ha az Európai Unió területén kívül személyes adatok kezelését folytató adatkezelő az adatfeldolgozással Magyarország területén székhellyel, telephellyel, fiókteleppel vagy lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező adatfeldolgozót bíz meg, vagy itt lévő

eszközt használ fel, kivéve, ha ez az eszköz csak az Európai Unió területén átmenő adatforgalom célját szolgálja. Az ilyen adatkezelőnek Magyarország területén képviselőt kell kineveznie.

(4) Nem kell alkalmazni e törvény rendelkezéseit a természetes személynek a kizárólag saját személyes céljait szolgáló adatkezeléseire.

(5) A közszféra információinak további felhasználására vonatkozóan törvény az adatszolgáltatás módjára és feltételeire, az azért fizetendő ellenértékre, valamint a jogorvoslatra vonatkozóan e törvénytől eltérő szabályokat állapíthat meg.

3. Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazása során:

1. érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy - közvetlenül vagy közvetve - azonosítható természetes személy;

2. személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés;

3. különleges adat:

a) a faji eredetre, a nemzetiséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdek-képviselői szervezeti tagságra, a szexuális életre vonatkozó személyes adat,

b) az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adat, valamint a bűnügyi személyes adat;

4. bűnügyi személyes adat: a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetve a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat;

5. közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes

jellegetől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat;

6. közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli;

7. hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adat - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő - kezeléséhez;

8. tiltakozás: az érintett nyilatkozata, amellyel személyes adatának kezelését kifogásolja, és az adatkezelés megszüntetését, illetve a kezelt adat törlését kéri;

9. adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja;

10. adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése;

11. adattovábbítás: az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele;

12. nyilvánosságra hozatal: az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele;

13. adattörlés: az adat felismerhetetlenné tétele oly módon, hogy a helyreállítása többé nem lehetséges;

14. adatmegjelölés: az adat azonosító jelzéssel ellátása annak megkülönböztetése céljából;

15. adatzárolás: az adat azonosító jelzéssel ellátása további kezelésének végleges vagy meghatározott időre történő korlátozása céljából;

16. adatmegsemmisítés: az adatot tartalmazó adathordozó teljes fizikai megsemmisítése;

17. adatfeldolgozás: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adaton végzik;

18. adatfeldolgozó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján - beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is - adatok feldolgozását végzi;

19. adatfelelős: az a közfeladatot ellátó szerv, amely az elektronikus úton kötelezően közzéteendő közérdekű adatot előállította, illetve amelynek a működése során ez az adat keletkezett;

20. adatközlő: az a közfeladatot ellátó szerv, amely - ha az adatfelelős nem maga teszi közzé az adatot - az adatfelelős által hozzá eljuttatott adatot honlapon közzéteszi;

21. adatállomány: az egy nyilvántartásban kezelt adatok összessége;

22. harmadik személy: olyan természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely nem azonos az érintettel, az adatkezelővel vagy az adatfeldolgozóval;

23. EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Unió és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;

24. harmadik ország: minden olyan állam, amely nem EGT-állam.

25. kötelező szervezeti szabályozás: több országban, de köztük legalább egy EGT-államban is tevékenységet folytató adatkezelő vagy adatkezelők csoportja által elfogadott és a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) által jóváhagyott, az adatkezelőre vagy adatkezelők csoportjára nézve kötelező belső adatvédelmi szabályzat, amely a harmadik országba történő adattovábbítás esetén a személyes adatok védelmét az adatkezelő vagy adatkezelők csoportjának egyoldalú kötelezettségvállalása útján biztosítja;

26. adatvédelmi incidens: személyes adat jogellenes kezelése vagy feldolgozása, így különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítés, valamint a véletlen megsemmisülés és sérülés.

II. FEJEZET

A SZEMÉLYES ADATOK VÉDELME

4. Az adatkezelés elvei

4. § (1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.

(3) A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. Az érintettel akkor helyreállítható a kapcsolat, ha az adatkezelő rendelkezik azokkal a technikai feltételekkel, amelyek a helyreállításhoz szükségesek.

(4) Az adatkezelés során biztosítani kell az adatok pontosságát, teljességét és - ha az adatkezelés céljára tekintettel szükséges - naprakészségét, valamint azt, hogy az érintettet csak az adatkezelés céljához szükséges ideig lehessen azonosítani.

(5) A személyes adatok kezelését tisztességesnek és törvényesnek kell tekinteni, ha az érintett véleménynyilvánítási szabadságának biztosítása érdekében az érintett véleményét megismerni kívánó személy az érintett lakóhelyén vagy tartózkodási helyén felkeresi, feltéve, hogy az érintett személyes adatait e törvény rendelkezéseinek megfelelően kezelik és a személyes megkeresés nem üzleti célra irányul. A személyes megkeresésre a munka törvénykönyve szerinti munkaszüneti napon nem kerülhet sor.

5. Az adatkezelés jogalapja

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).

(2) Különleges adat a 6. §-ban meghatározott esetekben, valamint akkor kezelhető, ha

a) az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul,

b) a 3. § 3. pont a) alpontjában foglalt adatok esetében az törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés végrehajtásához szükséges, vagy azt az Alaptörvényben biztosított alapvető jog érvényesítése,

továbbá a nemzetbiztonság, a bűncselekmények megelőzése vagy üldözése érdekében vagy honvédelmi érdekből törvény elrendeli, vagy

c) a 3. § 3. pont b) alpontjában foglalt adatok esetében törvény közérdeken alapuló célból elrendeli.

(3) Kötelező adatkezelés esetén a kezelendő adatok fajtáit, az adatkezelés célját és feltételeit, az adatok megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvény, illetve önkormányzati rendelet határozza meg.

(4) Kizárólag állami vagy önkormányzati szerv kezelheti az állam bűncselekmények megelőzésére és üldözésére irányuló, valamint közigazgatási és igazságszolgáltatási feladatainak ellátása céljából kezelt bűnügyi személyes adatokat, valamint a szabálysértési, a polgári peres és nemperes ügyekre vonatkozó adatokat tartalmazó nyilvántartásokat.

6. § (1) Személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése

a) az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges, vagy

b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.

(2) Ha az érintett cselekvőképtelensége folytán vagy más elháríthatatlan okból nem képes hozzájárulását megadni, akkor a saját vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelméhez, valamint a személyek életét, testi épségét vagy javait fenyegető közvetlen veszély elhárításához vagy megelőzéséhez szükséges mértékben a hozzájárulás akadályainak fennállása alatt az érintett személyes adatai kezelhetőek.

(3) A 16. életévét betöltött kiskorú érintett hozzájárulását tartalmazó jognyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása nem szükséges.

(4) Ha a hozzájáruláson alapuló adatkezelés célja az adatkezelővel írásban kötött szerződés végrehajtása, a szerződésnek tartalmaznia kell minden olyan információt, amelyet a személyes adatok kezelése szempontjából - e törvény alapján - az érintettnek ismernie kell, így különösen a kezelendő adatok meghatározását, az adatkezelés időtartamát, a felhasználás célját, az adatok továbbításának tényét, címzettjeit, adatfeldolgozó igénybevételének tényét. A szerződésnek félreérthetetlen módon tartalmaznia

kell, hogy az érintett aláírásával hozzájárul adatainak a szerződésben meghatározottak szerinti kezeléséhez.

(5) Ha a személyes adat felvételére az érintett hozzájárulásával került sor, az adatkezelő a felvett adatokat törvény eltérő rendelkezésének hiányában

a) a rá vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából, vagy

b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából, ha ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll

további külön hozzájárulás nélkül, valamint az érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelheti.

(6) Az érintett kérelmére, kezdeményezésére indult bírósági vagy hatósági eljárásban az eljárás lefolytatásához szükséges személyes adatok tekintetében, az érintett kérelmére indult más ügyben az általa megadott személyes adatok tekintetében az érintett hozzájárulását vélelmezni kell.

(7) Az érintett hozzájárulását megadottnak kell tekinteni az érintett közszereplése során általa közölt vagy nyilvánosságra hozatalra általa átadott személyes adatok tekintetében.

(8) Kétség esetén azt kell vélelmezni, hogy az érintett a hozzájárulását nem adta meg.

6. Az adatbiztonság követelménye

7. § (1) Az adatkezelő köteles az adatkezelési műveleteket úgy megtervezni és végrehajtani, hogy az e törvény és az adatkezelésre vonatkozó más szabályok alkalmazása során biztosítsa az érintettek magánszférájának védelmét.

(2) Az adatkezelő, illetve tevékenységi körében az adatfeldolgozó köteles gondoskodni az adatok biztonságáról, köteles továbbá megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket és kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek e törvény, valamint az egyéb adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek.

(3) Az adatokat megfelelő intézkedésekkel védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítés, valamint a véletlen megsemmisülés és sérülés, továbbá az alkalmazott technika megváltozásából fakadó hozzáférhetetlenné válás ellen.

(4) A különböző nyilvántartásokban elektronikusan kezelt adatállományok védelme érdekében megfelelő technikai megoldással biztosítani kell, hogy a nyilvántartásokban tárolt adatok - kivéve ha azt törvény lehetővé teszi - közvetlenül ne legyenek összekapcsolhatók és az érintetthez rendelhetők.

(5) A személyes adatok automatizált feldolgozása során az adatkezelő és az adatfeldolgozó további intézkedésekkel biztosítja

a) a jogosulatlan adatbevitel megakadályozását;

b) az automatikus adatfeldolgozó rendszerek jogosulatlan személyek általi, adatátviteli berendezés segítségével történő használatának megakadályozását;

c) annak ellenőrizhetőségét és megállapíthatóságát, hogy a személyes adatokat adatátviteli berendezés alkalmazásával mely szerveknek továbbították vagy továbbíthatják;

d) annak ellenőrizhetőségét és megállapíthatóságát, hogy mely személyes adatokat, mikor és ki vitte be az automatikus adatfeldolgozó rendszerekbe;

e) a telepített rendszerek üzemzavar esetén történő helyreállíthatóságát és

f) azt, hogy az automatizált feldolgozás során fellépő hibákról jelentés készüljön.

(6) Az adatkezelőnek és az adatfeldolgozónak az adatok biztonságát szolgáló intézkedések meghatározásakor és alkalmazásakor tekintettel kell lenni a technika mindenkori fejlettségére. Több lehetséges adatkezelési megoldás közül azt kell választani, amely a személyes adatok magasabb szintű védelmét biztosítja, kivéve, ha az aránytalan nehézséget jelentene az adatkezelőnek.

7. Adattovábbítás külföldre

8. § (1) Személyes adatot e törvény hatálya alá tartozó adatkezelő vagy adatfeldolgozó harmadik országban adatkezelést folytató adatkezelő részére akkor továbbíthat, vagy harmadik országban adatfeldolgozást végző adatfeldolgozó részére akkor adhat át, ha

a) ahhoz az érintett kifejezetten hozzájárult, vagy

b) az adatkezelésnek az 5. §-ban, illetve a 6. §-ban előírt feltételei teljesülnek, és - a 6. § (2) bekezdésében foglalt esetet kivéve - a harmadik országban az átadott adatok kezelése, valamint feldolgozása során biztosított a személyes adatok megfelelő szintű védelme.

(2) A személyes adatok megfelelő szintű védelme akkor biztosított, ha

a) az Európai Unió kötelező jogi aktusa azt megállapítja,

b) a harmadik ország és Magyarország között az érintetteknek a 14. §-ban foglalt jogai érvényesítésére, a jogorvoslati jog biztosítására, valamint az adatkezelés, illetve az adatfeldolgozás független ellenőrzésére vonatkozó garanciális szabályokat tartalmazó nemzetközi szerződés van hatályban, vagy

c) az adatkezelés, illetve az adatfeldolgozás kötelező szervezeti szabályozásnak megfelelően történik.

(3) Személyes adatok a nemzetközi jogsegélyről, az adóügyi információcseréről, valamint a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi szerződés végrehajtása érdekében, a nemzetközi szerződésben meghatározott célból, feltételekkel és adatkörben - a (2) bekezdésben meghatározott feltételek hiányában is - továbbíthatók harmadik országba.

(4) Az EGT-államba irányuló adattovábbítást úgy kell tekinteni, mintha Magyarország területén belüli adattovábbításra kerülne sor.

8. Az adatkezelés korlátai

9. § (1) Ha törvény, nemzetközi szerződés vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusának rendelkezése alapján az adatkezelő személyes adatot akként vesz át, hogy az adattovábbító adatkezelő az adattovábbítással egyidejűleg jelzi a személyes adat

- a) kezelésének lehetséges célját,
- b) kezelésének lehetséges időtartamát,
- c) továbbításának lehetséges címzettjeit,
- d) érintettje e törvényben biztosított jogainak korlátozását, vagy
- e) kezelésének egyéb korlátozását

(a továbbiakban együtt: adatkezelési korlátozás), a személyes adatokat átvevő adatkezelő (a továbbiakban: adatátvevő) a személyes adatot az adatkezelési korlátozásnak megfelelő terjedelemben és módon kezeli, az érintett jogait az adatkezelési korlátozásnak megfelelően biztosítja.

(2) Az adatátvevő az adatkezelési korlátozásra tekintet nélkül is kezelheti a személyes adatot és biztosíthatja az érintett jogait, ha ahhoz az adattovábbító adatkezelő előzetes hozzájárulását adta.

(3) Törvény, nemzetközi szerződés vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusának rendelkezése alapján az adatkezelő a személyes adat továbbításával egyidejűleg a címzettet tájékoztatja az alkalmazandó adatkezelési korlátozásról.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott hozzájárulást az adatkezelő akkor adhatja meg, ha az nem ütközik a Magyarország joghatósága alatt álló jogalanyok tekintetében alkalmazandó jogi rendelkezésbe.

(5) Az adattovábbító adatkezelőt - kérelmére - az adatátvevő tájékoztatja az átvett személyes adatok felhasználásáról.

9. Adatfeldolgozás

10. § (1) Az adatfeldolgozónak a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit e törvény, valamint az adatkezelésre vonatkozó külön

törvények keretei között az adatkezelő határozza meg. Az általa adott utasítások jogszerűségéért az adatkezelő felel.

(2) Az adatfeldolgozó az adatkezelő rendelkezése szerint vehet igénybe további adatfeldolgozót.

(3) Az adatfeldolgozó az adatkezelést érintő érdemi döntést nem hozhat, a tudomására jutott személyes adatokat kizárólag az adatkezelő rendelkezései szerint dolgozhatja fel, saját céljára adatfeldolgozást nem végezhet, továbbá a személyes adatokat az adatkezelő rendelkezései szerint köteles tárolni és megőrizni.

(4) Az adatfeldolgozásra vonatkozó szerződést írásba kell foglalni. Az adatfeldolgozással nem bízható meg olyan szervezet, amely a feldolgozandó személyes adatokat felhasználó üzleti tevékenységben érdekelt.

10. Automatizált adatfeldolgozással hozott döntés

11. § (1) Kizárólag automatizált adatfeldolgozással az érintett személyes jellemzőinek értékelésén alapuló döntés meghozatalára csak akkor kerülhet sor, ha a döntést

a) valamely szerződés megkötése vagy teljesítése során hozták, feltéve hogy azt az érintett kezdeményezte, vagy

b) olyan törvény teszi lehetővé, amely az érintett jogos érdekeit biztosító intézkedéseket is megállapítja.

(2) Az automatizált adatfeldolgozással hozott döntés esetén az érintettet - kérelmére - tájékoztatni kell az alkalmazott módszerről és annak lényegéről, valamint az érintettnek álláspontja kifejtésére lehetőséget kell biztosítani.

11. Személyes adatok kezelése tudományos kutatás során

12. § (1) Tudományos kutatás céljára felvett személyes adat csak tudományos kutatás céljára használható fel.

(2) A személyes adat érintettel való kapcsolatának megállapítását - mihelyt a kutatási cél megengedi - véglegesen lehetetlenné kell tenni. Ennek megtörténteig is külön kell tárolni azokat az adatokat, amelyek meghatározott vagy meghatározható természetes személy azonosítására alkalmasak. Ezek az adatok egyéb adatokkal csak akkor kapcsolhatók össze, ha az a kutatás céljára szükséges.

(3) A tudományos kutatást végző szerv vagy személy személyes adatot csak akkor hozhat nyilvánosságra, ha

a) az érintett ahhoz hozzájárult, vagy

b) az a történelmi eseményekről folytatott kutatások eredményeinek bemutatásához szükséges.

12. Személyes adatok felhasználása statisztikai célra

13. § (1) A kötelező adatkezelés keretében kezelt személyes adatokat - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a Központi Statisztikai Hivatal statisztikai célból egyedi azonosításra alkalmas módon átveheti és törvényben meghatározottak szerint kezelheti.

(2) A statisztikai célra felvett, átvett vagy feldolgozott személyes adatok - ha törvény eltérően nem rendelkezik - csak statisztikai célra kezelhetők. A személyes adatok statisztikai célra történő kezelésének részletes szabályait külön törvény határozza meg.

13. Az érintettek jogai és érvényesítésük

14. § Az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél

- a) tájékoztatását személyes adatai kezeléséről,
- b) személyes adatainak helyesbítését, valamint
- c) személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását.

15. § (1) Az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az érintett általa kezelt, illetve az általa vagy rendelkezése szerint megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevéről, címéről és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, az adatvédelmi incidens körülményeiről, hatásairól és az elhárítására megtett intézkedésekről, továbbá - az érintett személyes adatainak továbbítása esetén - az adattovábbítás jogalapjáról és címzettjéről.

(1a) Az adatkezelő - ha belső adatvédelmi felelőssel rendelkezik, a belső adatvédelmi felelős útján - az adatvédelmi incidenssel kapcsolatos intézkedések ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása céljából nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az érintett személyes adatok körét, az adatvédelmi incidenssel érintettek körét és számát, az adatvédelmi incidens időpontját, körülményeit, hatásait és az elhárítására megtett intézkedéseket, valamint az adatkezelést előíró jogszabályban meghatározott egyéb adatokat.

(1b) Az elektronikus hírközlésről szóló törvény hatálya alá tartozó adatkezelő az (1a) bekezdésben meghatározott kötelezettségét az elektronikus hírközlésről szóló törvényben meghatározott, a személyes adatok megsértésének eseteit tartalmazó nyilvántartás vezetésével is teljesítheti.

(2) Az adatkezelő az adattovábbítás jogszerűségének ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása céljából adattovábbítási nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az általa kezelt személyes adatok továbbításának időpontját, az adattovábbítás

jogalapját és címzettjét, a továbbított személyes adatok körének meghatározását, valamint az adatkezelést előíró jogszabályban meghatározott egyéb adatokat.

(3) Az (1a) és a (2) bekezdés szerinti adatok nyilvántartásban való megőrzésére irányuló - és ennek alapján a tájékoztatási - kötelezettség időtartamát az adatkezelést előíró jogszabály korlátozhatja. E korlátozás körében személyes adatok esetében öt évnél, különleges adatok esetében pedig húsz évnél rövidebb időtartam nem állapítható meg.

(4) Az adatkezelő köteles a kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 25 napon belül, közérthető formában, az érintett erre irányuló kérelmére írásban megadni a tájékoztatást.

(5) A (4) bekezdésben foglalt tájékoztatás ingyenes, ha a tájékoztatást kérő a folyó évben azonos adatkörre vonatkozóan tájékoztatási kérelmet az adatkezelőhöz még nem nyújtott be. Egyéb esetekben költségtérítés állapítható meg. A költségtérítés mértékét a felek között létrejött szerződés is rögzítheti. A már megfizetett költségtérítést vissza kell téríteni, ha az adatokat jogellenesen kezelték, vagy a tájékoztatás kérése helyesbítéshez vezetett.

16. § (1) Az érintett tájékoztatását az adatkezelő csak a 9. § (1) bekezdésében, valamint a 19. §-ban meghatározott esetekben tagadhatja meg.

(2) A tájékoztatás megtagadása esetén az adatkezelő írásban közli az érintettel, hogy a felvilágosítás megtagadására e törvény mely rendelkezése alapján került sor. A felvilágosítás megtagadása esetén az adatkezelő tájékoztatja az érintettet a bírósági jogorvoslat, továbbá a Hatósághoz fordulás lehetőségéről.

(3) Az elutasított kérelmekről az adatkezelő a Hatóságot évente a tárgyévet követő év január 31-éig értesíti.

17. § (1) Ha a személyes adat a valóságnak nem felel meg, és a valóságnak megfelelő személyes adat az adatkezelő rendelkezésére áll, a személyes adatot az adatkezelő helyesbíti.

(2) A személyes adatot törölni kell, ha

- a) kezelése jogellenes;
- b) az érintett - a 14. § c) pontjában foglaltak szerint - kéri;
- c) az hiányos vagy téves - és ez az állapot jogszerűen nem orvosolható -, feltéve, hogy a törlést törvény nem zárja ki;
- d) az adatkezelés célja megszűnt, vagy az adatok tárolásának törvényben meghatározott határideje lejárt;
- e) azt a bíróság vagy a Hatóság elrendelte.

(3) A (2) bekezdés d) pontjában meghatározott esetben a törlési kötelezettség nem vonatkozik azon személyes adatra, amelynek adathordozóját a levéltári anyag védelmére vonatkozó jogszabály értelmében levéltári őrizetbe kell adni.

(4) Törlés helyett az adatkezelő zárolja a személyes adatot, ha az érintett ezt kéri, vagy ha a rendelkezésére álló információk alapján feltételezhető, hogy a törlés sértené az érintett jogos érdekeit. Az így zárolt személyes adat kizárólag addig kezelhető, ameddig fennáll az az adatkezelési cél, amely a személyes adat törlését kizárta.

(5) Az adatkezelő megjelöli az általa kezelt személyes adatot, ha az érintett vitatja annak helyességét vagy pontosságát, de a vitatott személyes adat helytelensége vagy pontatlansága nem állapítható meg egyértelműen.

18. § (1) A helyesbítésről, a zárolásról, a megjelölésről és a törlésről az érintettet, továbbá mindazokat értesíteni kell, akiknek korábban az adatot adatkezelés céljára továbbították. Az értesítés mellőzhető, ha ez az adatkezelés céljára való tekintettel az érintett jogos érdekét nem sérti.

(2) Ha az adatkezelő az érintett helyesbítés, zárolás vagy törlés iránti kérelmét nem teljesíti, a kérelem kézhezvételét követő 25 napon belül írásban vagy az érintett hozzájárulásával elektronikus úton közli a helyesbítés, zárolás vagy törlés iránti kérelem elutasításának ténybeli és jogi indokait. A helyesbítés, törlés vagy zárolás iránti kérelem elutasítása esetén az adatkezelő tájékoztatja az érintettet a bírósági jogorvoslat, továbbá a Hatósághoz fordulás lehetőségéről.

19. § Az érintettnek a 14-18. §-ban meghatározott jogait törvény korlátozhatja az állam külső és belső biztonsága, így a honvédelem, a nemzetbiztonság, a bűncselekmények megelőzése vagy üldözése, a büntetés-végrehajtás biztonsága érdekében, továbbá állami vagy önkormányzati gazdasági vagy pénzügyi érdekből, az Európai Unió jelentős gazdasági vagy pénzügyi érdekből, valamint a foglalkozások gyakorlásával összefüggő fegyelmi és etikai vétségek, a munkajogi és munkavédelmi kötelezettségszegések megelőzése és feltárása céljából - beleértve minden esetben az ellenőrzést és a felügyeletet is -, továbbá az érintett vagy mások jogainak védelme érdekében.

14. Az érintett előzetes tájékoztatásának követelménye

20. § (1) Az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező.

(2) Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

(3) Kötelező adatkezelés esetén a tájékoztatás megtörténhet a (2) bekezdés szerinti információkat tartalmazó jogszabályi rendelkezésekre való utalás nyilvánosságra hozatalával is.

(4) Ha az érintettek személyes tájékoztatása lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, a tájékoztatás megtörténhet az alábbi információk nyilvánosságra hozatalával is:

- a) az adatgyűjtés ténye,
- b) az érintettek köre,
- c) az adatgyűjtés célja,
- d) az adatkezelés időtartama,
- e) az adatok megismerésére jogosult lehetséges adatkezelők személye,
- f) az érintettek adatkezeléssel kapcsolatos jogainak és jogorvoslati lehetőségeinek ismertetése, valamint
- g) ha az adatkezelés adatvédelmi nyilvántartásba vételének van helye, az adatkezelés nyilvántartási száma, kivéve a 68. § (2) bekezdésében foglalt esetet.

15. Tiltakozás személyes adat kezelése ellen

21. § (1) Az érintett tiltakozhat személyes adatának kezelése ellen,

a) ha a személyes adatok kezelése vagy továbbítása kizárólag az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez vagy az adatkezelő, adatátvevő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítéséhez szükséges, kivéve kötelező adatkezelés esetén;

b) ha a személyes adat felhasználása vagy továbbítása közvetlen üzletszerzés, közvélemény-kutatás vagy tudományos kutatás céljára történik; valamint

c) törvényben meghatározott egyéb esetben.

(2) Az adatkezelő a tiltakozást a kérelem benyújtásától számított legrövidebb időn belül, de legfeljebb 15 napon belül megvizsgálja, annak megalapozottsága kérdésében döntést hoz, és döntéséről a kérelmezőt írásban tájékoztatja.

(3) Ha az adatkezelő az érintett tiltakozásának megalapozottságát megállapítja, az adatkezelést -

beleértve a további adatfelvételt és adattovábbítást is - megszünteti, és az adatokat zárolja, valamint a tiltakozásról, továbbá az annak alapján tett intézkedésekről értesíti mindazokat, akik részére a tiltakozással érintett személyes adatot korábban továbbította, és akik kötelesek intézkedni a tiltakozási jog érvényesítése érdekében.

(4) Ha az érintett az adatkezelőnek a (2) bekezdés alapján meghozott döntésével nem ért egyet, illetve ha az adatkezelő a (2) bekezdés szerinti határidőt elmulasztja, az érintett - a döntés közlésétől, illetve a határidő utolsó napjától számított 30 napon belül - a 22. §-ban meghatározott módon bírósághoz fordulhat.

(5) Ha az adatátvevő jogának érvényesítéséhez szükséges adatokat az érintett tiltakozása miatt nem kapja meg, a (3) bekezdés alapján történő értesítés közlésétől számított 15 napon belül, az adatokhoz való hozzájutás érdekében - a 22. §-ban meghatározott módon - bírósághoz fordulhat az adatkezelő ellen. Az adatkezelő az érintettet is perbe hívhatja.

(6) Ha az adatkezelő a (3) bekezdés szerinti értesítést elmulasztja, az adatátvevő felvilágosítást kérhet az adatátadás megghiúsulásával kapcsolatos körülményekről az adatkezelőtől, amely felvilágosítást az adatkezelő az adatátvevő erre irányuló kérelmének kézbesítését követő 8 napon belül köteles megadni. Felvilágosítás kérése esetén az adatátvevő a felvilágosítás megadásától, de legkésőbb az arra nyitva álló határidőtől számított 15 napon belül fordulhat bírósághoz az adatkezelő ellen. Az adatkezelő az érintettet is perbe hívhatja.

(7) Az adatkezelő az érintett adatát nem törölheti, ha az adatkezelést törvény rendelte el. Az adat azonban nem továbbítható az adatátvevő részére, ha az adatkezelő egyetértett a tiltakozással, vagy a bíróság a tiltakozás jogosságát megállapította.

16. Bírósági jogérvényesítés

22. § (1) Az érintett a jogainak megsértése esetén, valamint a 21. §-ban meghatározott esetekben az adatátvevő az adatkezelő ellen bírósághoz fordulhat. A bíróság az ügyben soron kívül jár el.

(2) Azt, hogy az adatkezelés a jogszabályban foglaltaknak megfelel, az adatkezelő köteles bizonyítani. A 21. § (5) és (6) bekezdése szerinti esetben a részére történő adattovábbítás jogszerűségét az adatátvevő köteles bizonyítani.

(3) A per elbírálása a törvényszék hatáskörébe tartozik. A per - az érintett választása szerint - az érintett lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti törvényszék előtt is megindítható.

(4) A perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége. A perbe a Hatóság az érintett pernyertessége érdekében beavatkozhat.

(5) Ha a bíróság a kérelemnek helyt ad, az adatkezelőt a tájékoztatás megadására, az adat helyesbítésére, zárolására, törlésére, az automatizált adatfeldolgozással hozott döntés megsemmisítésére, az érintett tiltakozási jogának figyelembevételére, illetve a 21. §-ban meghatározott adatátvevő által kért adat kiadására kötelezi.

(6) Ha a bíróság a 21. §-ban meghatározott esetekben az adatátvevő kérelmét elutasítja, az adatkezelő köteles az érintett személyes adatát az ítélet közlésétől számított 3 napon belül törölni. Az adatkezelő köteles az adatokat akkor is törölni, ha az adatátvevő a 21. § (5), illetve (6) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem fordul bírósághoz.

(7) A bíróság elrendelheti ítéletének - az adatkezelő azonosító adatainak közzétételével történő - nyilvánosságra hozatalát, ha azt az adatvédelem érdekei és nagyobb számú érintett e törvényben védett jogai megkövetelik.

17. Kártérítés és sérelemdíj

23. § (1) Ha az adatkezelő az érintett adatainak jogellenes kezelésével vagy az adatbiztonság követelményeinek megszegésével másnak kárt okoz, köteles azt megtéríteni.

(2) Ha az adatkezelő az érintett adatainak jogellenes kezelésével vagy az adatbiztonság követelményeinek megszegésével az érintett személyiségi jogát megsérti, az érintett az adatkezelőtől sérelemdíjat követelhet.

(3) Az érintettel szemben az adatkezelő felel az adatfeldolgozó által okozott kárért és az adatkezelő köteles megfizetni az érintettnek az adatfeldolgozó által okozott személyiségi jogsértés esetén járó sérelemdíjat is. Az adatkezelő mentesül az okozott kárért való felelősség és a sérelemdíj megfizetésének kötelezettsége alól, ha bizonyítja, hogy a kárt vagy az érintett személyiségi jogának sérelmét az adatkezelés körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.

(4) Nem kell megtéríteni a kárt és nem követelhető a sérelemdíj annyiban, amennyiben a kár a károsult vagy a személyiségi jog megsértésével okozott jogsérelem az érintett szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartásából származott.

18. Belső adatvédelmi felelős és adatvédelmi szabályzat

24. § (1) Az adatkezelő, illetve az adatfeldolgozó szervezetén belül, közvetlenül a szerv vezetőjének felügyelete alá tartozó - jogi, közigazgatási, informatikai vagy ezeknek megfelelő, felsőfokú

végzettséggel rendelkező - belső adatvédelmi felelőst kell kinevezni vagy megbízni

a) az országos hatósági, munkaügyi vagy bűnügyi adatállományt kezelő, illetve feldolgozó adatkezelőnél és adatfeldolgozónál;

b) a pénzügyi szervezetnél;

c) az elektronikus hírközlési és közüzemi szolgáltatónál.

(2) A belső adatvédelmi felelős

a) közreműködik, illetve segítséget nyújt az adatkezeléssel összefüggő döntések meghozatalában, valamint az érintettek jogainak biztosításában;

b) ellenőrzi e törvény és az adatkezelésre vonatkozó más jogszabályok, valamint a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatok rendelkezéseinek és az adatbiztonsági követelményeknek a megtartását;

c) kivizsgálja a hozzá érkezett bejelentéseket, jogosulatlan adatkezelés észlelése esetén annak megszüntetésére hívja fel az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót;

d) elkészíti a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot;

e) vezeti a belső adatvédelmi nyilvántartást;

f) gondoskodik az adatvédelmi ismeretek oktatásáról.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatkezelőknek, valamint - az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentési kötelezettség alá nem eső adatkezelők kivételével - egyéb állami és önkormányzati adatkezelőknek e törvény végrehajtása érdekében adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot kell készíteniük.

19. A belső adatvédelmi felelősök konferenciája

25. § (1) A belső adatvédelmi felelősök konferenciája (a továbbiakban: konferencia) a Hatóság és a belső adatvédelmi felelősök rendszeres szakmai kapcsolattartását szolgálja, célja a személyes adatok védelmére és a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó jogszabályok alkalmazása során az egységes joggyakorlat kialakítása.

(2) A konferenciát a Hatóság elnöke szükség szerint, de évente legalább egyszer hívja össze, és meghatározza napirendjét.

(3) A konferencia tagja minden olyan adatkezelő vagy adatfeldolgozó belső adatvédelmi felelőse, amelynek a felelős kinevezése törvény alapján kötelező.

(4) A konferencia tagjai lehetnek azon adatkezelők és adatfeldolgozók belső adatvédelmi felelősei, amelyek esetében a kinevezés nem kötelező. E célból a Hatóság által vezetett belső adatvédelmi felelősi nyilvántartásba bejelentkezhetnek.

(5) A Hatóság a kapcsolattartás céljából belső adatvédelmi felelősi nyilvántartást vezet a konferencia tagjairól. A nyilvántartás tartalmazza a belső adatvédelmi felelős nevét, postai és elektronikus levélcímét, továbbá a képviselt adatkezelő vagy adatfeldolgozó megnevezését.

(6) A nyilvántartásban a Hatóság az (5) bekezdés szerinti adatokat a belső adatvédelmi felelős e megbízatásának megszűnéséről való tudomásszerzéséig tartja nyilván.

III. FEJEZET

A KÖZÉRDEKŰ ADATOK MEGISMERÉSE

20. A közérdekű adatok megismerésének általános szabályai

26. § (1) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

(2) Közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadók.

(3) Ha törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat a jogszabály vagy állami, illetőleg helyi önkormányzati szervvel kötött szerződés alapján kötelezően igénybe veendő vagy más módon ki nem elégíthető szolgáltatást nyújtó szervek vagy személyek kezelésében lévő, e tevékenységükre vonatkozó, személyes adatnak nem minősülő adat.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott szerv vagy személy a (3) bekezdésben meghatározott adatok megismerésére irányuló igény teljesítése során a 28-31. § szerint jár el.

27. § (1) A közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat nem ismerhető meg, ha az a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat.

(2) A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot - az adatfajtaik meghatározásával - törvény

- a) honvédelmi érdekből;
- b) nemzetbiztonsági érdekből;
- c) bűncselekmények üldözése vagy megelőzése érdekében;
- d) környezet- vagy természetvédelmi érdekből;
- e) központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből;
- f) külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra tekintettel;
- g) bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel;
- h) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel korlátozhatja.

(3) Közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

(3a) Az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan - erre irányuló igény esetén - bárki számára tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség a közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra hozatalával vagy a korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozott adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is teljesíthető.

(3b) Ha a (3a) bekezdés alapján tájékoztatásra kötelezett a tájékoztatást megtagadja, a tájékoztatást igénylő a tájékoztatásra kötelezett felett törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárását kezdeményezheti.

(4) A közérdekű adatok megismerése korlátozható uniós jogi aktus alapján az Európai Unió jelentős pénzügy- vagy gazdaságpolitikai érdekére tekintettel,

beleértve a monetáris, a költségvetési és az adópolitikai érdeket is.

(5) A közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését - az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével - az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

(6) A döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény - az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül - a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat további jövőbeli döntés megalapozását is szolgálja, vagy az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

(7) Jogszabály a döntés megalapozását szolgáló egyes adatok megismerhetőségének korlátozására az (5) bekezdésben meghatározottnál rövidebb időtartamot állapíthat meg.

(8) E fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók a közhitelű nyilvántartásból történő - külön törvényben szabályozott - adatszolgáltatásra.

21. A közérdekű adat megismerése iránti igény

28. § (1) A közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, az adatigénylő személyes adatai csak annyiban kezelhetők, amennyiben az az igény teljesítéséhez, az igénynek a 29. § (1a) bekezdésében meghatározott szempont alapján való vizsgálatához, illetve az igény teljesítéséért megállapított költségtérítés megfizetéséhez szükséges. A 29. § (1a) bekezdésében meghatározott idő elteltét, illetve a költségek megfizetését követően az igénylő személyes adatait haladéktalanul törölni kell.

(3) Ha az adatigénylés nem egyértelmű, az adatkezelő felhívja az igénylőt az igény pontosítására.

29. § (1) A közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény beérkezését követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.

(1a) Az adatigénylésnek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv nem köteles eleget tenni abban a részben,

amelyben az azonos igénylő által egy éven belül benyújtott, azonos adatkörre irányuló adatigénnyelssel megegyezik, feltéve, hogy az azonos adatkörbe tartozó adatokban változás nem állt be.

(1b) Az adatigénnyelzésnek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv nem köteles eleget tenni, ha az igénylő nem adja meg nevét, nem természetes személy igénylő esetén megnevezését, valamint azt az elérhetőséget, amelyen számára az adatigénnyelzéssel kapcsolatos bármely tájékoztatás és értesítés megadható.

(2) Ha az adatigénnyelzés jelentős terjedelmű, illetve nagyszámú adatra vonatkozik, vagy az adatigénnyelzés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételevel jár, az (1) bekezdésben meghatározott határidő egy alkalommal 15 nappal meghosszabbítható. Erről az igénylőt az igény beérkezését követő 15 napon belül tájékoztatni kell.

(2a) Ha az igénylés olyan adatra vonatkozik, amelyet az Európai Unió valamely intézménye vagy tagállama állított elő, az adatkezelő haladéktalanul megkeresi az Európai Unió érintett intézményét vagy tagállamát és erről az igénylőt tájékoztatja. A tájékoztatás megtételétől az Európai Unió érintett intézménye vagy tagállama válaszáig az adatkezelőhöz való beérkezéséig terjedő időtartam az adatigénnyelzés teljesítésére rendelkezésre álló határidőbe nem számít bele.

(3) Az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről, annak tárolási módjától függetlenül az igénylő másolatot kaphat. Az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az adatigénnyelzés teljesítéséért - az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően - költségtérítést állapíthat meg, amelynek összegéről az igénylőt az igény teljesítését megelőzően tájékoztatni kell.

(3a) Az igénylő a (3) bekezdés alapján kapott tájékoztatás kézhezvételét követő 30 napon belül nyilatkozik arról, hogy az igénylését fenntartja-e. A tájékoztatás megtételétől az igénylő nyilatkozatának az adatkezelőhöz való beérkezéséig terjedő időtartam az adatigénnyelzés teljesítésére rendelkezésre álló határidőbe nem számít bele. Ha az igénylő az igényét fenntartja, a költségtérítést az adatkezelő által megállapított, legalább 15 napos határidőben köteles az adatkezelő részére megfizetni.

(4) Ha az adatigénnyelzés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételevel jár, vagy az a dokumentum vagy dokumentumrész, amelyről az igénylő másolatot igényelt, jelentős

terjedelmű, illetve a költségtérítés mértéke meghaladja a kormányrendeletben meghatározott összeget, az adatigénnyelést a költségtérítésnek az igénylő általi megfizetését követő 15 napon belül kell teljesíteni. Arról, hogy az adatigénnyelzés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételevel jár, illetve a másolatként igényelt dokumentum vagy dokumentumrész jelentős terjedelmű, továbbá a költségtérítés mértékéről, valamint az adatigénnyelzés teljesítésének a másolatkészítést nem igénylő lehetőségeiről az igénylőt az igény beérkezését követő 15 napon belül tájékoztatni kell.

(5) A költségtérítés mértékének meghatározása során az alábbi költségelemek vehetők figyelembe:

a) az igényelt adatokat tartalmazó adathordozó költség,

b) az igényelt adatokat tartalmazó adathordozó az igénylő részére történő kézbesítésének költsége, valamint

c) ha az adatigénnyelzés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételevel jár, az adatigénnyelzés teljesítésével összefüggő munkaerő-ráfordítás költsége.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott költségelemek megállapítható mértékét jogszabály határozza meg.

30. § (1) Ha a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni.

(2) Az adatigénnyelzésnek közérthető formában és - amennyiben ezt az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes - az igénylő által kívánt formában, illetve módon kell eleget tenni. Ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is. Az adatigénnyelést nem lehet elutasítani arra való hivatkozással, hogy annak közérthető formában nem lehet eleget tenni.

(3) Az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival, valamint az igénylőt e törvény alapján megillető jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatással együtt, az igény beérkezését követő 15 napon belül írásban vagy - ha az igényben elektronikus levelezési címet közölt - elektronikus levélben értesíteni kell az igénylőt. Az elutasított kérelmekről, valamint az elutasítások indokairól az adatkezelő nyilvántartást vezet, és az abban foglaltakról minden évben január 31-éig tájékoztatja a Hatóságot.

(4) A közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítése nem tagadható meg azért, mert a nem magyar anyanyelvű igénylő az igényét anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven fogalmazza meg.

(5) Ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját szűken kell értelmezni, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél.

(6) A közfeladatot ellátó szervnek a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot kell készítenie.

(7) A közfeladatot ellátó szerv gazdálkodásának átfogó, számlaszintű, illetve tételes ellenőrzésére irányuló adatmegismerésekre külön törvények rendelkezései irányadók. Erre való hivatkozással az adatkezelő az adatigénylést az igénylés tárgyát képező irat másolata helyett a jogviszony alanyainak, a jogviszony típusának, a jogviszony tárgyának, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás mértékének és teljesítése időpontjának megjelölésével is teljesítheti.

31. § (1) Az igénylő a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása vagy a teljesítésre nyitva álló, vagy az adatkezelő által a 29. § (2) bekezdése szerint meghosszabbított határidő eredménytelen eltelte esetén, valamint az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének felülvizsgálata érdekében bírósághoz fordulhat.

(2) A megtagadás jogszerűségét és a megtagadás indokait, illetve az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének megalapozottságát az adatkezelőnek kell bizonyítania.

(3) A pert az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított harminc napon belül kell megindítani az igényt elutasító közfeladatot ellátó szerv ellen. Ha az igény elutasítása, nem teljesítése vagy az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összege miatt az igénylő a Hatóság vizsgálatának kezdeményezése érdekében a Hatóságnál bejelentést tesz, a pert a bejelentés érdemi vizsgálatának elutasításáról, a vizsgálat megszüntetéséről, az 55. § (1) bekezdés b) pontja szerinti lezárásáról szóló vagy az 58. § (3) bekezdése szerinti értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül lehet megindítani. A perindításra rendelkezésre álló határidő elmulasztása esetén igazolásnak van helye.

(4) A perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége. A perbe a Hatóság az igénylő pernyertessége érdekében beavatkozhat.

(5) Az országos illetékességű közfeladatot ellátó szerv ellen indult per a törvényszék hatáskörébe tartozik. A járásbíróság hatáskörébe tartozó ügyekben a törvényszék székhelyén lévő járásbíróság, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. A bíróság illetékességét az alperes közfeladatot ellátó szerv székhelye alapítja meg.

(6) A bíróság soron kívül jár el.

(6a) Ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítését az adatkezelő a 27. § (1) bekezdése alapján tagadja meg, és az adatot igénylő a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása felülvizsgálatának érdekében az (1) bekezdésben meghatározottak alapján bírósághoz fordul, a bíróság a Hatóság titokfelüyleti hatósági eljárását kezdeményezi, egyidejűleg a per tárgyalását felfüggeszti. A titokfelüyleti hatósági eljárást kezdeményező és az eljárást felfüggesztő végzés ellen nincs helye külön fellebbezésnek.

(7) Ha a bíróság a közérdekű adat igénylésére irányuló kérelemnek helyt ad, határozatában az adatkezelőt - az adatigénylés teljesítésére rendelkezésre álló határidő meghatározásával - a kért közérdekű adat közlésére kötelezi. A bíróság az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegét megváltoztathatja, vagy a közfeladatot ellátó szervet a költségtérítés összegének megállapítása tekintetében új eljárásra kötelezheti.

IV. FEJEZET

A KÖZÉRDEKŰ ADATOK KÖZZÉTÉTELE

22. A közérdekű adatokra vonatkozó tájékoztatási kötelezettség

32. § A közfeladatot ellátó szerv a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

23. Az elektronikus közzététel kötelezettsége

33. § (1) Az e törvény alapján kötelezően közzéteendő közérdekű adatokat internetes honlapon, digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, kinyomtatható és részleteiben is adatvesztés és -torzulás nélkül

kimásolható módon, a betekintés, a letöltés, a nyomtatás, a kimásolás és a hálózati adatátvitel szempontjából is díjmentesen kell hozzáférhetővé tenni (a továbbiakban: elektronikus közzététel). A közzétett adatok megismerése személyes adatok közléséhez nem köthető.

(2) A 37. § szerinti közzétételi listákon meghatározott adatait saját honlapján - ha törvény másként nem rendelkezik - közzéteszi

a) a Köztársasági Elnök Hivatala, az Országgyűlés Hivatala, az Alkotmánybíróság Hivatala, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, az Állami Számvevőszék, a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Művészeti Akadémia, az Országos Bírósági Hivatal, a Legfőbb Ügyészség,

b) (Hatályon kívül helyezve.)

c) a központi államigazgatási szerv a kormánybizottság kivételével, továbbá az országos kamara, valamint

d) a fővárosi és megyei kormányhivatal.

(3) A (2) bekezdésben nem szereplő közfeladatot ellátó szervek a 37. § szerinti elektronikus közzétételi kötelezettségüknek választásuk szerint saját vagy társulásaik által közösen működtetett, illetve a felügyeletüket, szakmai irányításukat vagy működésükkel kapcsolatos koordinációt ellátó szervek által fenntartott, valamint az erre a célra létrehozott központi honlapon való közzététellel is eleget tehetnek.

(4) Ha a közoktatási intézmény nem lát el országos vagy térségi feladatot, e törvény szerinti elektronikus közzétételi kötelezettségének az ágazati jogszabályokban meghatározott információs rendszerhez történő adatszolgáltatás teljesítésével eleget tesz.

34. § (1) Az adatokat nem a saját honlapon közzétevő adatfelelős - a 35. § alkalmazásával - a közzéteendő adatokat az adatközlőnek továbbítja, amely gondoskodik az adatok honlapon való közzétételéről, és arról, hogy egyértelmű legyen az, hogy az egyes közzétett közérdekű adatok melyik szervtől származnak, illetve melyikre vonatkoznak.

(2) Az adatközlő a közzétételre szolgáló honlapot úgy alakítja ki, hogy az adatok közzétételére alkalmas legyen, gondoskodik a folyamatos üzemeltetésről, az esetleges üzemzavar elhárításáról és az adatok frissítéséről.

(3) A közzétételre szolgáló honlapon közérthető formában tájékoztatást kell adni a közérdekű adatok egyedi igénylésének szabályairól. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek ismertetését is.

(4) A közzétételre szolgáló honlapon a közzétételi listákon meghatározott közérdekű adatokon kívül elektronikusan közzétehetőek más közérdekű és közérdekből nyilvános adatok is.

35. § (1) Az elektronikus közzétételre kötelezett adatfelelős szerv vezetője gondoskodik a 37. §-ban meghatározott közzétételi listákon szereplő adatok pontos, naprakész és folyamatos közzétételéről, az adatközlőnek való megküldéséről.

(2) A megküldött adatok elektronikus közzétételéért, folyamatos hozzáférhetőségéért, hitelességéért és az adatok frissítéséért az adatközlő felel.

(3) Az adatfelelős az (1) bekezdés szerinti, az adatközlő a (2) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítésének részletes szabályait belső szabályzatban állapítja meg.

(4) Az elektronikusan közzétett adatok - ha e törvény vagy más jogszabály eltérően nem rendelkezik - a honlapról nem távolíthatók el. A szerv megszűnése esetén a közzététel kötelezettsége a szerv jogutódját terheli.

36. § A 37. §-ban meghatározott közzétételi listákban szereplő adatok közzététele nem érinti az adott szervnek a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatok közzétételével kapcsolatos, más jogszabályban meghatározott kötelezettségeit.

24. A közzétételi listák

37. § (1) A 33. § (2)-(4) bekezdésében meghatározott szervek (a továbbiakban együtt: közzétételre kötelezett szerv) - a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel - tevékenységükhöz kapcsolódóan az 1. melléklet szerinti általános közzétételi listában meghatározott adatokat az 1. mellékletben foglaltak szerint közzéteszik.

(2) Jogszabály egyes ágazatokra, a közfeladatot ellátó szervtípusra vonatkozóan meghatározhat egyéb közzéteendő adatokat (a továbbiakban: különös közzétételi lista).

(3) A közzétételre kötelezett szerv vezetője - a Hatóság véleményének kikérésével -, valamint jogszabály a közfeladatot ellátó szervre, azok irányítása, felügyelete alá tartozó szervekre vagy azok egy részére kiterjedő hatállyal további kötelezően közzéteendő adatkört határozhat meg (a továbbiakban: egyedi közzétételi lista).

(4) A nemzetbiztonsági szolgálatok által közzéteendő adatok körét a Kormány - a Hatóság véleményének kikérésével - rendeletben állapítja meg.

(5) Testületi szervként működő közzétételre kötelezett szerv esetén az egyedi közzétételi lista megállapítása és módosítása - a Hatóság véleményének kikérésével - a testület hatáskörébe tartozik.

(6) A közzétételre kötelezett szerv vezetője a közzétételi listában nem szereplő közérdekű adatokra vonatkozó adatigénylések adatai alapján legalább évente felülvizsgálja az általa a (3) bekezdés szerint kiadott közzétételi listát, és a jelentős arányban vagy mennyiségben felmerült adatigénylések alapján azt kiegészíti.

(7) A közzétételi listában - a közzéteendő adat jellegétől függően - a közzététel gyakorisága is megállapítható.

(8) A különös és egyedi közzétételi listák elkészítésére, illetve kiegészítésére a Hatóság is javaslatot tehet.

24/A. A közérdekű adatok központi elektronikus jegyzéke és az egységes közadatkereső rendszer

37/A. § (1) Az elektronikusan közzétett adatok egyszerű és gyors elérhetősége érdekében az e törvény alapján közérdekű adat elektronikus közzétételére kötelezett szervek közérdekű adatot tartalmazó honlapjára, valamint az általuk fenntartott adatbázisra és nyilvántartásra vonatkozó leíró adatokat a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszter által működtetett, az erre a célra létrehozott honlapon közzétett központi elektronikus jegyzék összesítve tartalmazza.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szerv közérdekű adataihoz való egységes szempontok szerinti elektronikus hozzáférést és a közérdekű adatok közötti keresés lehetőségét a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszter által működtetett egységes közadatkereső rendszer biztosítja.

37/B. § (1) Az adatfelelős gondoskodik a kezelésében lévő, közérdekű adatot tartalmazó honlapok, adatbázisok, illetve nyilvántartások leíró adatainak a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszternek történő továbbításáról és a továbbított közérdekű adatok rendszeres frissítéséről, valamint felel az egységes közadatkereső rendszerbe továbbított közérdekű adatok tartalmáért és a továbbított közérdekű adatok rendszeres frissítéséért is.

(2) A közérdekű adatokat tartalmazó adatbázisok, illetve nyilvántartások jegyzékének fenntartása, valamint az egységes közadatkereső rendszerhez való csatlakozás nem mentesíti az adatfelelőst az elektronikus közzététel kötelezettsége alól.

V. FEJEZET

A NEMZETI ADATVÉDELMI ÉS INFORMÁCIÓSZABADSÁG HATÓSÁG

25. A Hatóság jogállása

38. § (1) A Hatóság autonóm államigazgatási szerv.

(2) A Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése.

(3) A Hatóság a (2) bekezdés szerinti feladatkörében az e törvényben meghatározottak szerint

a) bejelentés alapján vizsgálatot folytat;

b) hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást folytathat;

c) hivatalból titokfelügyeleti hatósági eljárást folytathat;

d) a közérdekű adatokkal és a közérdekből nyilvános adatokkal kapcsolatos jogsértéssel összefüggésben bírósághoz fordulhat;

e) a más által indított perbe beavatkozhat;

f) adatvédelmi nyilvántartást vezet.

(4) A Hatóság a (2) bekezdés szerinti feladatkörében

a) javaslatot tehet a személyes adatok kezelését, valamint a közérdekű adatok és a közérdekből nyilvános adatok megismerését érintő jogszabályok megalkotására, illetve módosítására, véleményezi a feladatkörét érintő jogszabályok tervezetét;

b) tevékenységéről minden évben március 31-éig beszámolót hoz nyilvánosságra és a beszámolót benyújtja az Országgyűlésnek;

c) általános jelleggel vagy meghatározott adatkezelő részére ajánlást bocsát ki;

d) véleményezi a közfeladatot ellátó szerv tevékenységével kapcsolatosan az e törvény szerint közzéteendő adatokra vonatkozó különös, illetve egyedi közzétételi listákat;

e) törvényben meghatározott szervekkel vagy személyekkel együttműködve képviseli Magyarországot az Európai Unió közös adatvédelmi felügyelő testületeiben;

f) megszervezi a belső adatvédelmi felelősök konferenciáját;

g) meghatározza az adatvédelmi auditálás szakmai szempontjait;

h) az adatkezelő kérelmére adatvédelmi auditot folytathat le.

(5) A Hatóság független, csak a törvénynek van alárendelve, feladatkörében nem utasítható, a feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el. A Hatóság számára feladatot csak törvény állapíthat meg.

26. A Hatóság költségvetése és gazdálkodása

39. § (1) A Hatóság fejezeti jogosítványokkal felruházott központi költségvetési szerv, amelynek költségvetése az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képez.

(2) A Hatóság tárgyévi költségvetésének kiadási és bevételi főösszegei - az államháztartásról szóló törvényben meghatározott, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás, illetve annak következményei elhárítása érdekében meghozott átmeneti intézkedés, valamint a Hatóság saját vagy irányító szervei hatáskörében meghozott intézkedése kivételével - kizárólag az Országgyűlés által csökkenthetők.

(3) (Hatályon kívül helyezve.)

(4) Az előző évi bevételeiből származó maradványt a Hatóság a következő években a feladatai teljesítésére felhasználhatja.

27. A Hatóság elnöke

40. § (1) A Hatóságot elnök vezeti. A Hatóság elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki, azok közül a jogász végzettségű, az országgyűlési képviselők választásán választható, magyar állampolgárok közül, akik az adatvédelmet vagy az információszabadságot érintő eljárások ellenőrzésében legalább tíz év szakmai tapasztalattal rendelkeznek, vagy e területek valamelyikén tudományos fokozatot szereztek.

(2) A Hatóság elnökének nem nevezhető ki az, aki a kinevezésre irányuló javaslat megtételének időpontját megelőző négy évben országgyűlési képviselő, nemzetiségi szószóló, európai parlamenti képviselő, köztársasági elnök, a Kormány tagja, államtitkár, helyi önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester, főpolgármester, főpolgármester-helyettes, megyei közgyűlés elnöke vagy alelnöke, nemzetiségi önkormányzat tagja, illetve párt tisztségviselője vagy alkalmazottja volt.

(3) A köztársasági elnök a Hatóság elnökét kilenc évre nevezi ki.

(4) A Hatóság elnöke a kinevezését követően a köztársasági elnök előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti tartalommal esküt tesz.

41. § (1) A Hatóság elnöke nem lehet tagja pártnak, nem folytathat politikai tevékenységet, megbízatása összeegyeztethetetlen minden más állami vagy önkormányzati tisztséggel és megbízatással.

(2) A Hatóság elnöke más keresőfoglalkozást nem folytathat, és egyéb tevékenységéért - a tudományos, oktatói, művészeti, szerzői jogi védelem alá eső, lektori, szerkesztői és a nevelőszülői foglalkoztatási

jogviszony keretében végzett tevékenységet kivéve - díjazást nem fogadhat el.

(3) A Hatóság elnöke nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, továbbá gazdasági társaság személyes közreműködésre kötelezett tagja.

42. § (1) A Hatóság elnöke a kinevezését követő harminc napon belül, majd ezt követően minden évben január 31-ig, valamint a megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozatával azonos tartalmú vagyonyilatkozatot tesz.

(2) A vagyonyilatkozat-tétel elmulasztása esetén - a vagyonyilatkozat benyújtásáig - a Hatóság elnöke tisztségét nem gyakorolhatja, javadalmazásban nem részesül.

(3) A vagyonyilatkozat nyilvános, oldalhű másolatát a Hatóság honlapján haladéktalanul közzé kell tenni. A vagyonyilatkozat a honlapról a Hatóság elnöke megbízatásának megszűnését követő egy év elteltéig nem távolítható el.

(4) A Hatóság elnökének vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárást a miniszterelnöknél bárki kezdeményezheti a vagyonyilatkozat konkrét tartalmára vonatkozó olyan tényállítással, amely konkrétan megjelöli a vagyonyilatkozat kifogásolt részét és tartalmát. Ha a kezdeményezés nem felel meg az e bekezdésben foglalt követelményeknek, nyilvánvalóan alaptalan, vagy az ismételten benyújtott kezdeményezés új tényállítást vagy adatot nem tartalmaz, a miniszterelnök az eljárás lefolytatása nélkül elutasítja a kezdeményezést. A vagyonyilatkozatban foglaltak valóságtartalmát a miniszterelnök ellenőrzi.

(5) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás során a miniszterelnök felhívására a Hatóság elnöke köteles a vagyonyilatkozatában feltüntetett vagyoni, jövedelmi és érdekeltségi viszonyokat igazoló adatokat haladéktalanul, írásban bejelenteni a miniszterelnök részére. Az ellenőrzés eredményéről az adatok megküldésével a miniszterelnök tájékoztatja a köztársasági elnököt. Az adatokba csak a miniszterelnök és a köztársasági elnök tekinthet be.

(6) A Hatóság elnöke által benyújtott igazoló adatokat a vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás lezárulását követő harmincadik napon törölni kell.

43. § (1) A Hatóság elnöke miniszteri illetményre és juttatásokra jogosult, azzal, hogy a vezetői illetménypótlék mértéke a miniszteri vezetői illetménypótlék másfélszerese.

(2) A Hatóság elnökét naptári évenként negyven munkanap szabadság illeti meg.

44. § (1) A Hatóság elnöke a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottak minősül.

(2) Az elnök megbízatásának időtartama közigazgatási szervnél közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

45. § (1) A Hatóság elnökének megbízatása megszűnik

a) a megbízatási idejének lejártával;

b) lemondásával;

c) halálával;

d) a kinevezéséhez szükséges feltételek hiányának vagy a vagyonyilatkozat-tételi előírások megsértésének megállapításával;

e) összeférhetetlensége megállapításával;

(2) A Hatóság elnöke a miniszterelnök útján a köztársasági elnökhöz intézett írásbeli nyilatkozatával bármikor lemondhat megbízatásáról. A Hatóság elnökének megbízatása a lemondás közlését követő, a lemondásban megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlésének napján szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(3) Ha a Hatóság elnöke a 41. § szerinti összeférhetetlenségét a kinevezésétől számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel, a köztársasági elnök a miniszterelnök indítványára dönt az összeférhetlenség megállapításának kérdésében.

(4) - (5) (Hatályon kívül helyezve.)

(6) A Hatóság elnökének kinevezéséhez szükséges feltételek hiányát a miniszterelnök indítványára a köztársasági elnök állapítja meg. A köztársasági elnök - a miniszterelnök indítványára - megállapítja a vagyonyilatkozat-tételi szabályok megsértését, ha a Hatóság elnöke vagyonyilatkozatában szándékosan lényeges adatot, ténytet valótlanul közöl.

(6a) A miniszterelnök a (3) és (6) bekezdés alapján megtett indítványát a köztársasági elnök és a Hatóság elnöke részére egyidejűleg megküldi.

(6b) A Hatóság elnöke az indítvány megalapozatlanságának megállapítása iránt az indítvány kézhezvételét követő harminc napon belül bírósághoz fordulhat, mely határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye. A pert a miniszterelnök ellen kell megindítani. A bíróság eljárására a polgári perrendtartásról szóló törvénynek a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perekre vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ügyben a Fővárosi Közigazgatási és

Munkaügyi Bíróság kizárólagos illetékességgel, soron kívül jár el, és a keresetet, valamint az ügy érdemében hozott jogerős döntését a bíróság a köztársasági elnökkel is közli.

(6c) Ha a Hatóság elnökének a (6b) bekezdés alapján benyújtott keresete alapján a bíróság jogerős ítéletében azt állapítja meg, hogy a miniszterelnök a (3) és (6) bekezdés alapján megtett indítványa megalapozatlan, a köztársasági elnök a Hatóság elnöke megbízatásának megszűnését nem állapítja meg.

(6d) A köztársasági elnök a miniszterelnök a (3) és (6) bekezdés alapján megtett indítványáról

a) ha a Hatóság elnöke a (6b) bekezdés szerinti határidőben nem fordul bírósághoz, a határidő lejártát követő tizenöt napon belül,

b) ha a Hatóság elnöke a (6b) bekezdés szerinti határidőben bírósághoz fordul, az ügy érdemében hozott jogerős döntés kézhezvételét követő tizenöt napon belül dönt.

(7) A megbízatás az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti megszűnése esetén a Hatóság elnökét a megszűnéskori havi illetménye háromszorosának megfelelő összegű külön illetmény illeti meg.

(8) A köztársasági elnöknek a (3) és a (6) bekezdéssel és a 40. §-sal a hatáskörébe utalt döntéséhez ellenjegyzés nem szükséges.

45/A. § A Hatóság elnöke részt vehet és felszólalhat az Országgyűlés bizottságainak ülésén.

28. A Hatóság elnökének helyettese

46. § (1) A Hatóság elnökének munkáját az általa határozatlan időre kinevezett helyettes segíti. A Hatóság elnökhelyettese felett az elnök gyakorolja a munkáltatói jogokat.

(2) Az elnökhelyettesnek meg kell felelnie a Hatóság elnökének kinevezéséhez szükséges, a 40. § (1) és (2) bekezdésében előírt feltételeknek, azzal, hogy az adatvédelmet vagy az információszabadságot érintő eljárások ellenőrzésében öt év szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie.

(3) Az elnökhelyettes összeférhetetlenségére a 41. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(4) Az elnökhelyettes az elnök akadályoztatása esetén, illetve ha az elnöki tisztség nincs betöltve, gyakorolja az elnök hatásköreit és ellátja feladatait.

47. § Az elnökhelyettes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségére és a vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárásra a 42. § rendelkezései megfelelően irányadóak, azzal, hogy a vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárás során a

miniszterelnök helyett a Hatóság elnöke jár el, és az ellenőrzés eredményéről nem kell tájékoztatni a köztársasági elnököt.

48. § (1) Az elnökhelyettes államtitkári illetményre és juttatásokra jogosult.

(2) Az elnökhelyettest naptári évenként negyven munkanap szabadság illeti meg.

(3) Az elnökhelyettes a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottak minősül.

(4) Az elnökhelyettes megbízatásának időtartama közigazgatási szervnél közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

49. § (1) A Hatóság elnökhelyettesének megbízatása megszűnik

a) lemondásával;

b) halálával;

c) a kinevezéséhez szükséges feltételek hiányának megállapításával;

d) összeférhetetlensége megállapításával;

e) felmentésével;

f) a tisztségétől való megfosztással.

(2) A Hatóság elnökhelyettese a Hatóság elnökéhez intézett írásbeli nyilatkozatával bármikor lemondhat megbízatásáról. A Hatóság elnökhelyettesének megbízatása a lemondás közlését követő, a lemondásban megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlésének napján szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(3) Ha a Hatóság elnökhelyettese a 41. § szerinti összeférhetetlenségét a kinevezésétől számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, a Hatóság elnöke dönt az összeférhetetlenség megállapításának kérdésében.

(4) A Hatóság elnöke felmenti a Hatóság elnökhelyettesét, ha a Hatóság elnökhelyettese neki fel nem róható okból kilencven napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő feladatainak.

(5) A Hatóság elnöke a Hatóság elnökhelyettesét felmentheti, ezzel egyidejűleg a Hatóság elnökhelyettesének a Hatóságnál köztisztviselői munkakört és - az 51. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek fennállásának hiányában is - vizsgálói megbízatást kell felajánlani.

(6) A Hatóság elnöke megfosztja tisztségétől a Hatóság elnökhelyettesét, ha a Hatóság elnökhelyettese neki felróható okból kilencven napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő

feladatainak, vagy vagyonynyilatkozatában szándékosan lényeges adatot, ténytet valótlanul közöl.

(7) A Hatóság elnökhelyettesének kinevezéséhez szükséges feltételek hiányát a Hatóság elnöke állapítja meg.

(8) A megbízatás az (1) bekezdés a) és e) pontja szerinti megszűnése esetén a Hatóság elnökhelyettesét a megszűnéskori havi illetménye háromszorosának megfelelő összegű külön illetmény illeti meg.

29. A Hatóság személyi állománya

50. § A Hatóság köztisztviselői és munkavállalói felett a munkáltatói jogokat a Hatóság elnöke gyakorolja.

51. § (1) A Hatóság elnöke a Hatóság köztisztviselői létszámának legfeljebb húsz százalékáig vizsgálót nevezhet ki, a Hatóság azon köztisztviselői közül, akik felsőfokú informatikai vagy jogász végzettségűek és legalább három évet adatvédelmi szakértő vagy adatvédelmi felelős munkakörben töltöttek, valamint közigazgatási vagy jogi szakvizsgával, vagy közigazgatási tanulmányok szakirányú szakképzettséggel vagy kormányzati tanulmányok szakirányú szakképzettséggel rendelkeznek.

(2) A vizsgálói megbízatás határozatlan időre szól, amely a Hatóság elnöke által bármikor - indokolás nélkül - visszavonható. Ha a Hatóság elnöke a vizsgálói megbízatást visszavonja, a köztisztviselőt a vizsgálói megbízatását megelőzően betöltött utolsó munkakörébe kell visszahelyezni.

(3) A vizsgáló vezetői pótlék nélkül számított osztályvezetői illetményre jogosult.

VI. FEJEZET

A HATÓSÁG ELJÁRÁSAI

30. A Hatóság vizsgálata

52. § (1) A Hatóságnál bejelentéssel bárki vizsgálatot kezdeményezhet arra hivatkozással, hogy személyes adatok kezelésével, illetve a közérdekű adatok vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatban jogsérelem következett be, vagy annak közvetlen veszélye fennáll.

(1a) A Hatóság vizsgálata a 31. § (1) bekezdésében meghatározott indokok valamelyikén alapuló bejelentés esetén az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított egy éven belül kezdeményezhető.

(2) A Hatóság vizsgálata nem minősül közigazgatási hatósági eljárásnak, arra a közigazgatási hatósági

eljárás általános szabályairól szóló törvényt nem kell alkalmazni.

(3) A Hatósághoz tett bejelentése miatt senkit sem érhet hátrány. A bejelentő kilétét a Hatóság csak akkor fedheti fel, ha ennek hiányában a vizsgálat nem lenne lefolytatható. Ha a bejelentő kéri, kilétét a Hatóság akkor sem fedheti fel, ha ennek hiányában a vizsgálat nem folytatható le. Erről a következményről a Hatóság a bejelentőt köteles tájékoztatni.

(4) A Hatóság vizsgálata ingyenes, a vizsgálat költségeit a Hatóság előlegezi és viseli.

53. § (1) A Hatóság - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivételekkel - a bejelentést köteles érdemben megvizsgálni.

(2) A Hatóság a bejelentést érdemi vizsgálat nélkül elutasíthatja, ha

a) a bejelentésben megjelölt jogsérelem csekély jelentőségű, vagy

b) a bejelentés névtelen.

(3) A Hatóság a bejelentést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha

a) az adott ügyben bírósági eljárás van folyamatban, vagy az ügyben korábban jogerős bírósági határozat született,

b) az 52. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás ellenére a bejelentő továbbra is kéri, hogy a kilétét ne fedjék fel,

c) a bejelentés nyilvánvalóan alaptalan,

d) az ismételten előterjesztett bejelentés érdemben új tény, adatot nem tartalmaz.

e) a bejelentést az 52. § (1a) bekezdésében meghatározott határidőn túl nyújtották be.

(4) Ha a bejelentést az alapvető jogok biztosa tette, a Hatóság a bejelentést érdemi vizsgálat nélkül csak abban az esetben utasíthatja el, ha az adott ügyben bírósági eljárás van folyamatban, vagy az ügyben korábban jogerős bírósági határozat született.

(5) A Hatóság a vizsgálatot megszünteti, ha

a) a (3)-(4) bekezdés alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban a vizsgálat megindítását követően jutott a hatóság tudomására,

b) a vizsgálat folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.

(6) A Hatóság a bejelentés érdemi vizsgálatának elutasításáról, a vizsgálat megszüntetéséről és az elutasítás, illetve a megszüntetés indokairól értesíti a bejelentőt.

(7) A Hatóság a hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó bejelentést - a bejelentő egyidejű értesítése mellett - a bejelentésben foglaltak tekintetében

eljárásra hatáskörrel rendelkező szervhez átteszi, ha a rendelkezésre álló adatok alapján a hatáskörrel rendelkező szerv kiléte megállapítható. Ha a Hatóság hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó bejelentés alapján a Hatóság azt állapítja meg, hogy az ügyben bírósági eljárás kezdeményezésének van helye, erről a bejelentőt értesíti.

54. § (1) A Hatóság a vizsgálat során

a) a vizsgált adatkezelő kezelésében levő, a vizsgált ügygel összefüggésbe hozható összes iratba betekinthez, illetve azokról másolatot kérhet,

b) a vizsgált ügygel összefüggésbe hozható adatkezelést megismerheti, az adatkezelés helyszínéül szolgáló helyiségbe beléphet,

c) a vizsgált adatkezelőtől, illetve az adatkezelő bármely munkatársától írásbeli és szóbeli felvilágosítást kérhet,

d) a vizsgált ügygel összefüggésbe hozható bármely szervezettől vagy személytől írásbeli felvilágosítást, illetve a vizsgált ügygel összefüggésbe hozható iratról másolatot kérhet, és

e) az adatkezelő hatóság felügyeleti szervének vezetőjét vizsgálat lefolytatására kérheti fel.

(2) A Hatóság (1) bekezdés szerinti kérésének a vizsgált adatkezelő, illetve az eljárási cselekménnyel érintett más szervezet vagy személy a Hatóság által megállapított határidőn belül köteles eleget tenni. A Hatóság által megállapított határidő az (1) bekezdés d) és e) pontja szerinti esetben tizenöt napnál rövidebb nem lehet.

(3) Az (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti felvilágosítást az arra felhívott személy megtagadhatja, ha

a) az a személy, akit a Hatóság vizsgálatának alapját képező bejelentés érint, a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti hozzátartozója vagy volt házastársa;

b) a felvilágosítás során magát vagy a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti hozzátartozóját, illetve volt házastársát bűncselekmény elkövetésével vádolná, az azzal kapcsolatos kérdésben.

55. § (1) A Hatóság a bejelentés érkezésétől számított két hónapon belül,

a) ha a bejelentésben foglaltakat megalapozottnak tartja,

aa) az 56. §-ban, illetve az 57. §-ban meghatározott intézkedést tesz,

ab) a vizsgálatot lezárja, és a 60. § szerinti adatvédelmi hatósági eljárást indít, vagy

ac) a vizsgálatot lezárja, és a 62. § szerinti titokfelügyeleti hatósági eljárást indít;

b) ha a bejelentésben foglaltakat nem tartja megalapozottnak, a vizsgálatot lezárja.

(1a) Az (1) bekezdésben meghatározott határidőbe nem számít bele:

a) a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő,

b) a vizsgálattal összefüggő irat fordításához szükséges idő, valamint

c) a Hatóság működését legalább egy teljes napra akadályozó körülmény, ellehetetlenítő üzemzavar vagy más elháríthatatlan esemény időtartama.

(2) A vizsgálat eredményéről, a vizsgálat lezárásának indokáról, esetleges intézkedéséről, illetve hatósági eljárás megindításáról a Hatóság a bejelentőt értesíti.

56. § (1) Ha a Hatóság a személyes adatok kezelésével, illetve a közérdekű adatok vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatos jogsérelem vagy annak közvetlen veszélye fennállását megalapozottnak tartja, az adatkezelőt a jogsérelem orvoslására, illetve annak közvetlen veszélye megszüntetésére szólítja fel.

(2) Az adatkezelő - egyetértése esetén - haladéktalanul megteszi az (1) bekezdés szerinti felszólításban megjelölt szükséges intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről, illetve - egyet nem értése esetén - álláspontjáról a felszólítás kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban tájékoztatja a Hatóságot.

(3) A felügyeleti szervvel rendelkező adatkezelő hatóság esetében a Hatóság - ha az (1) bekezdés szerinti felszólítás nem vezetett eredményre - az adatkezelő szerv egyidejű tájékoztatása mellett ajánlást tehet az adatkezelő felügyeleti szervének. A Hatóság az adatkezelő felügyeleti szervének az (1) bekezdés szerinti felszólítás hiányában is közvetlenül ajánlást tehet, ha a jogsérelem orvoslása, illetve a jogsérelem közvetlen veszélyének megszüntetése álláspontja szerint ilyen módon hatékonyabban megtörténhet.

(4) A felügyeleti szerv az ajánlás tekintetében kialakított érdemi álláspontjáról, illetve a megtett intézkedésről az ajánlás kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban tájékoztatja a Hatóságot.

57. § Ha a Hatóság a vizsgálata alapján azt állapítja meg, hogy a jogsérelem, illetve annak közvetlen veszélye valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz fölösleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adatkezeléssel összefüggő kérdések jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a jogsérelem, illetve annak

közvetlen veszélye jövőbeni elkerülésének érdekében ajánlást tehet a jogszabályalkotásra, illetve a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnek, illetve a jogszabály előkészítőjének. Az ajánlásban a Hatóság javasolhatja a jogszabály, illetve a közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy megalkotását. A megkeresett szerv az álláspontjáról, illetve az ajánlásban foglaltak szerint megtett intézkedéséről hatvan napon belül értesíti a Hatóságot.

58. § (1) Ha az 56. § szerinti felszólítás vagy ajánlás alapján a jogsérelem orvoslására, illetve a jogsérelem közvetlen veszélyének megszüntetésére nem került sor, a Hatóság az 56. § (2) bekezdése szerinti, illetve - ha ajánlás tételére került sor - az 56. § (4) bekezdése szerinti tájékoztatási határidő lejártát követő harminc napon belül dönt a szükséges további intézkedések megtételéről.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben szükséges további intézkedésként a Hatóság

a) a 60. §-ban foglaltak szerint adatvédelmi hatósági eljárást indíthat,

b) a 62. §-ban foglaltak szerint titokfelügyeleti hatósági eljárást indíthat,

c) a 64. §-ban foglaltak szerint bírósági eljárást indíthat, vagy

d) az 59. §-ban foglaltak szerint jelentést készíthet.

(3) Az 56. § és az 57. § szerinti intézkedések eredményéről, illetve a (2) bekezdés szerinti további intézkedések megtételéről a Hatóság a bejelentőt értesíti.

31. A Hatóság jelentése

59. § (1) A Hatóság a bejelentés alapján lefolytatott vizsgálatról jelentést készíthet, ha az ügyben a Hatóság által hatósági eljárás vagy bírósági eljárás megindítására nem került sor.

(2) A jelentés tartalmazza a vizsgálat során feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket.

(3) A Hatóság jelentése nyilvános. A minősített adatot tartalmazó jelentést a Hatóság elnöke minősíti, vagy a minősítési jelölést megismétli. A minősített adatot vagy törvény által védett titkot tartalmazó jelentést úgy kell nyilvánosságra hozni, hogy a minősített adat vagy a törvény által védett egyéb titok ne legyen megismerhető.

(4) A Hatóságnak a titkosszolgálati eszközök és módszerek alkalmazására jogosult szervek e tevékenységével kapcsolatos vizsgálatáról készült jelentése nem tartalmazhat olyan adatot, amelyből a szerv adott ügyben folytatott titkos információgyűjtő tevékenységére lehetne következtetni.

(5) A Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

32. Adatvédelmi hatósági eljárás

60. § (1) A személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság adatvédelmi hatósági eljárást indíthat, a (4) bekezdésben meghatározott esetben adatvédelmi hatósági eljárást indít.

(2) Az adatvédelmi hatósági eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényt az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Az adatvédelmi hatósági eljárás kizárólag hivatalból indítható, az akkor sem minősül kérelemre indult eljárásnak, ha az adatvédelmi hatósági eljárást a Hatóság bejelentésen alapuló vizsgálata előzte meg. Ha azonban az adatvédelmi hatósági eljárást a Hatóság bejelentésen alapuló vizsgálata előzte meg, a bejelentőt az adatvédelmi hatósági eljárás megindításáról, illetve befejezéséről értesíteni kell.

(4) A Hatóság adatvédelmi hatósági eljárást indít, ha a bejelentésen alapuló vizsgálat alapján vagy egyébként valószínűsíthető a személyes adatok jogellenes kezelése, és a jogellenes adatkezelés

a) személyek széles körét érinti, vagy

b) (Hatályon kívül helyezve.)

c) nagy érdeksérelmet vagy kárveszélyt idézhet elő.

(5) Az adatvédelmi hatósági eljárásban az ügyintézési határidő két hónap, amely egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal hosszabbítható meg.

61. § (1) Az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság

a) megállapíthatja a személyes adatok jogellenes kezelésének vagy feldolgozásának tényét,

b) elrendelheti a valóságnak nem megfelelő személyes adat helyesbítését,

c) elrendelheti a jogellenesen kezelt vagy feldolgozott személyes adatok zárolását, törlését vagy megsemmisítését,

d) megtilthatja a személyes adatok jogellenes kezelését vagy feldolgozását,

e) megtilthatja a személyes adatok külföldre történő továbbítását vagy átadását,

f) elrendelheti az érintett tájékoztatását, ha azt az adatkezelő jogellenesen tagadta meg, valamint

g) bírságot szabhat ki.

(2) A Hatóság elrendelheti határozatának - az adatkezelő azonosító adatainak közzétételével történő - nyilvánosságra hozatalát, ha a határozat személyek széles körét érinti, ha azt közfeladatot ellátó szerv

tevékenységével összefüggésben hozta, vagy ha a bekövetkezett jogsérelem súlya a nyilvánosságra hozatalt indokolja.

(3) Az (1) bekezdés g) pontja szerint kiszabott bírság mértéke százezertől húszmillió forintig terjedhet.

(4) A Hatóság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét - veszi figyelembe.

(5) A bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártáig, illetve felülvizsgálat kezdeményezése esetén a bíróság jogerős döntéséig a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg.

33. Titokfelügyeleti hatósági eljárás

62. § (1) Ha a Hatóság vizsgálata alapján vagy egyébként valószínűsíthető, hogy a nemzeti minősített adat minősítése jogellenes, a Hatóság titokfelügyeleti hatósági eljárást indíthat.

(1a) Ha a bíróság a 31. § (6a) bekezdésében meghatározottak szerint a Hatóság titokfelügyeleti hatósági eljárását kezdeményezi, a Hatóság titokfelügyeleti hatósági eljárást indít.

(1b) A Hatóság titokfelügyeleti hatósági eljárása a Nemzeti Biztonsági Felügyeletnek a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott feladatait nem érinti.

(2) A titokfelügyeleti hatósági eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényt az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2a) A titokfelügyeleti hatósági eljárásban és az ezen eljárásban hozott döntés felülvizsgálatára irányuló bírósági eljárásban a minősített adatok kezelését a minősített adatok védelméről szóló törvényben és e törvényben meghatározott biztonsági követelményeknek megfelelően kell végezni.

(3) A titokfelügyeleti hatósági eljárás kizárólag hivatalból indítható, az akkor sem minősül kérelemre indult eljárásnak, ha a titokfelügyeleti hatósági eljárást a Hatóság bejelentésen alapuló vizsgálata előzte meg, vagy a titokfelügyeleti hatósági eljárást a bíróság a 31. § (6a) bekezdésében meghatározottak alapján kezdeményezte. Ha azonban a titokfelügyeleti hatósági eljárást a Hatóság bejelentésen alapuló vizsgálata előzte meg, a bejelentőt a titokfelügyeleti hatósági eljárás megindításáról és befejezéséről értesíteni kell.

(4) A titokfelügyeleti hatósági eljárásban ügyfél a minősítő.

(5) A titokfelügyeleti hatósági eljárásban a tényállás tisztázása során a tanú, a szakértő és a szemletárgy birtokosa meghallgatható akkor is, ha nem kapott felmentést a vizsgált nemzeti minősített adatra vonatkozó titoktartási kötelezettség alól.

(6) A titokfelügyeleti hatósági eljárásban az ügyintézési határidő két hónap, amely egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal hosszabbítható meg.

63. § (1) A titokfelügyeleti hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság

a) a nemzeti minősített adat minősítésére vonatkozó jogszabályok megsértésének megállapítása esetén a minősítőt a nemzeti minősített adat minősítési szintjének, illetve érvényességi idejének a jogszabályoknak megfelelő megváltoztatására vagy a minősítés megszüntetésére hívja fel, vagy

b) megállapítja, hogy a minősítő a nemzeti minősített adat minősítésére vonatkozó jogszabályoknak megfelelően járt el.

(2) Ha a minősítő a Hatóság (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatát megalapozatlannak tartja, annak bírósági felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított hatvan napon belül kérheti. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására halasztó hatálya van. Ha a minősítő a határozat közlésétől számított hatvan napon belül nem fordul bírósághoz, a nemzeti minősített adat minősítése a határozat közlésétől számított hatvanegyedik napon a határozatban foglaltak szerint megszűnik, illetve minősítési szintje vagy érvényességi ideje a határozatban foglaltak szerint megváltozik.

(2a) A (2) bekezdésben meghatározott perben a bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el.

(3) A bíróság eljárására a polgári perrendtartás közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bíróság az ügyben zárt tárgyaláson, soron kívül jár el.

(4) (Hatályon kívül helyezve.)

(5) A bíróság, illetve a Hatóság határozata nem érinti a minősítőnek a nemzeti minősített adat felülvizsgálatára vonatkozó, a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti kötelezettségét.

(6) A perben csak olyan bírő járhat el, akinek a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény szerinti nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték.

(7) A (2) bekezdésben meghatározott per során a bírón, a felperesen és az alperesen kívüli személyek a minősített adatot csak akkor ismerhetik meg, ha az

adat minősítési szintjének megfelelő személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek.

34. A Hatóság által indítható per

64. § (1) Ha az adatkezelő az 56. § (1) bekezdésében foglalt felszólításnak nem tesz eleget, a közérdekű adatok és a közérdekből nyilvános adatokkal kapcsolatos jogsértés miatt a Hatóság az 56. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatásra vonatkozó határidő lejártát követő harminc napon belül keresettel kérheti a bíróságtól az adatkezelőnek a Hatóság felszólítása szerinti magatartásra való kötelezését.

(2) A per elbírálása a 31. § (5) bekezdése szerinti bíróság hatáskörébe és illetékességébe tartozik.

(3) Azt, hogy az adatkezelés a jogszabályban foglaltaknak megfelel, az adatkezelő köteles bizonyítani.

(4) A perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége.

(5) A bíróság kérelemre elrendelheti ítéletének - az adatkezelő azonosító adatainak közzétételével történő - nyilvánosságra hozatalát, ha azt az adatvédelem, illetve az információszabadság érdekeinek és nagyobb számú érintett e törvényben védett jogainak védelme megköveteli.

34/A. A kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyására irányuló eljárás

64/A. § (1) A kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyását az adatkezelő kérelmezheti a Hatóságnál. Kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyásának kérelmezésére nem jogosult az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló törvény hatálya alá tartozó adatkezelő.

(2) A kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyása iránti kérelemnek tartalmaznia kell

a) az adatkezelő vagy adatkezelők csoportja által végzett adatkezelésre vonatkozóan a 65. § (1) bekezdés a)-j) pontjában meghatározott adatokat vagy az adatkezelés nyilvántartási számát,

b) a kötelező szervezeti szabályozás tervezetét,

c) a kötelező szervezeti szabályozás kötelező jellegének igazolására szolgáló adatokat,

d) ha a kötelező szervezeti szabályozást más EGT-állam adatvédelmi hatósága jóváhagyta, az ennek igazolására szolgáló adatokat.

64/B. § A kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyása iránti eljárásért miniszteri rendeletben meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

64/C. § (1) A Hatóság a kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyása iránti kérelmet hatvan napon belül bírálja el. A Hatóság a kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyása iránti kérelem elbírálásakor a kötelező szervezeti szabályozást jóváhagyja, módosítását javasolja vagy a kérelmet elutasítja.

(2) A Hatóság az érintettek tájékoztatásának elősegítése érdekében honlapján közzéteszi a kötelező szervezeti szabályozást alkalmazó adatkezelő megnevezését.

35. Adatvédelmi nyilvántartás

65. § (1) Az adatkezelő személyes adatokra vonatkozó adatkezeléseiről, az érintettek tájékozódásának elősegítése érdekében a Hatóság hatósági nyilvántartást (a továbbiakban: adatvédelmi nyilvántartás) vezet, amely - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel - tartalmazza

- a) az adatkezelés célját,
- b) az adatkezelés jogalapját,
- c) az érintettek körét,
- d) az érintettekre vonatkozó adatok leírását,
- e) az adatok forrását,
- f) az adatok kezelésének időtartamát,
- g) a továbbított adatok fajtáját, címzettjét és a továbbítás jogalapját, ideértve a harmadik országokba irányuló adattovábbításokat is,
- h) az adatkezelő, valamint az adatfeldolgozó nevét és címét, a tényleges adatkezelés, illetve az adatfeldolgozás helyét és az adatfeldolgozónak az adatkezeléssel összefüggő tevékenységét,
- i) az alkalmazott adatfeldolgozási technológia jellegét,
- j) a belső adatvédelmi felelős alkalmazása esetén annak nevét és elérhetőségi adatait.

(2) Az adatvédelmi nyilvántartás a nemzetbiztonsági szervek adatkezelései tekintetében a nemzetbiztonsági szerv nevét és címét, az adatkezelés célját és jogalapját tartalmazza.

(3) Nem vezet adatvédelmi nyilvántartást a Hatóság arról az adatkezelésről, amely

a) az adatkezelővel munkaviszonyban, tagsági viszonyban, óvodai nevelésben való részvételre irányuló, tanulói vagy tanulószerveződés jogviszonyban, kollégiumi tagsági viszonyban vagy - a pénzügyi szervezetek, közüzemi szolgáltatók, elektronikus hírközlési szolgáltatók ügyfelei kivételével - ügyfélkapcsolatban álló személyek adataira vonatkozik;

b) a bevett egyház belső szabálya szerint történik;

c) az egészségügyi ellátásban kezelt személy betegségével, egészségi állapotával kapcsolatos személyes adatokra vonatkozik gyógykezelés vagy az egészség megőrzése, társadalombiztosítási igény érvényesítése céljából;

d) az érintett anyagi és egyéb szociális támogatása céljából nyilvántartott személyes adatokra vonatkozik;

e) a hatósági, az ügyészségi és a bírósági eljárás által érintett személyeknek az eljárás lefolytatásával kapcsolatos személyes adataira, vagy a büntetés-végrehajtás során a büntetés-végrehajtással összefüggésben kezelt személyes adatokra vonatkozik;

f) a hivatalos statisztika célját szolgáló személyes adatokat tartalmaz, feltéve hogy - törvényben meghatározottak szerint - az adatok érintettel való kapcsolatának megállapítását véglegesen lehetetlenné teszik;

g) a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény szerinti médiatartalom-szolgáltató olyan adatait tartalmazza, amelyek kizárólag saját tájékoztatási tevékenységét szolgálják;

h) a tudományos kutatás céljait szolgálja, ha az adatokat nem hozzák nyilvánosságra,

i) a levéltári őrizetbe vett iratokkal összefüggésben valósul meg.

(4) Az adatvédelmi nyilvántartás nyilvános, abba bárki betekinthez, az abban foglaltakról feljegyzést készíthet.

66. § (1) A személyes adatok kezelésének nyilvántartásba vételét az adatkezelő - a kötelező adatkezelés kivételével az adatkezelés megkezdése előtt - kérelmezi a Hatóságnál. A kötelező adatkezelés, valamint a 68. § (2) bekezdésben foglalt eset kivételével az adatkezelés a nyilvántartásba vételt megelőzően nem kezdhető meg.

(2) A kötelező adatkezelés nyilvántartásba vételét az adatkezelő az adatkezelést elrendelő jogszabály hatálybalépését követő húsz napon belül kérelmezi a Hatóságnál.

(3) A nyilvántartásba vétel szempontjából az eltérő célú adatkezelések önálló adatkezelésnek minősülnek, abban az esetben is, ha a kezelt adatok köre azonos.

(4) A nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek tartalmaznia kell a 65. § (1), illetve (2) bekezdése szerinti adatokat.

67. § Az adatvédelmi nyilvántartásba vételért a kötelező adatkezelés nyilvántartásba vétele kivételével a miniszteri rendeletben meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

68. § (1) A (3) bekezdésben foglalt kivétellel a Hatóság az adatkezelést a kérelem megérkezésétől számított nyolc napon belül nyilvántartásba veszi, ha a kérelem tartalmazza a 65. § (1), illetve (2) bekezdése szerinti adatokat.

(2) A (3) bekezdésben foglalt kivétellel ha a Hatóság a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet határidőben nem bírálja el, az adatkezelő az adatkezelést a kérelemben foglaltak szerint megkezdheti.

(3) A (4) és (5) bekezdés szerinti adatkezelést a Hatóság a kérelem megérkezésétől számított negyven napon belül nyilvántartásba veszi, ha a kérelem tartalmazza a 65. § (1), illetve (2) bekezdése szerinti adatokat és az adatkezelőnél a jogszerű adatkezelés feltételei biztosíthatók.

(4) Ha a kérelem olyan - az (5) bekezdésben meghatározott - adatkezelés nyilvántartásba vételére irányul, amely az adatkezelő korábban nyilvántartásba vett adatkezelésével nem érintett adatállományra vonatkozik, illetve amely az adatkezelő korábban nyilvántartásba vett adatkezelésénél nem alkalmazott, új adatfeldolgozási technológia alkalmazását teszi szükségessé, a nyilvántartásba vétel feltétele, hogy az adatkezelőnél a jogszerű adatkezelés feltételei biztosíthatók legyenek.

(5) A (4) bekezdésben foglalt nyilvántartásba vételi feltétel, az abban meghatározottak szerint

a) az országos hatósági, munkaügyi és bűnügyi adatállományok kezelésére;

b) a pénzügyi szervezetek és közüzemi szolgáltatók ügyfelekre vonatkozó adatkezelésére;

c) az elektronikus hírközlési szolgáltatóknak a szolgáltatást igénybe vevőkre vonatkozó adatkezelésére vonatkozik.

(6) A Hatóság az adatvédelmi nyilvántartásba vételi kérelemnek helyt adó határozatának tartalmaznia kell az adatkezelés nyilvántartási számát, amelyet az adatkezelőnek az adatok minden továbbításánál, nyilvánosságra hozásánál és az érintettnek való kiadásakor fel kell tüntetni. A nyilvántartási szám az adatkezelés azonosítására szolgál, és nem tanúsítja a nyilvántartásba vett adatkezelés jogszerűségét.

(7) A 65. § (1) bekezdés b)-j) pontja szerinti adatok megváltozása esetén az adatkezelő a változás bekövetkezésétől számított nyolc napon belül változásbejegyzési kérelmet nyújt be a Hatóságnak. A változásbejegyzési eljárásra az (1), (3) és (5) bekezdésben foglalt szabályokat megfelelően alkalmazni kell, azzal, hogy a kérelemnek csak a megváltozott adatokat kell tartalmaznia.

36. Adatvédelmi audit

69. § (1) Az adatvédelmi audit a Hatóság olyan szolgáltatása, amelynek célja a végzett vagy tervezett adatkezelési műveletek a Hatóság által meghatározott és közzétett szakmai szempontok szerinti értékelésén keresztül a magas szintű adatvédelem és adatbiztonság megvalósítása. Tervezett adatkezelési műveletek akkor vonhatók audit alá, ha az adatkezelésre vonatkozó koncepció kidolgozottsága ezt lehetővé teszi.

(2) Adatvédelmi auditot a Hatóság az adatkezelő kérelmére folytathat le. Az adatvédelmi audit lefolytatása iránti kérelem benyújtását követő tizenöt napon belül az adatvédelmi audit lefolytatásáért fizetendő ellenérték mértékét és az adatvédelmi audit elvégzésének várható időpontját a Hatóság közli az adatkezelővel. A Hatóság az adatvédelmi auditot abban az esetben folytatja le, ha a Hatóság közlését követő tizenöt napon belül az adatkezelő nyilatkozik arról, hogy a Hatóság közlésében megállapított feltételek ismeretében az adatvédelmi audit lefolytatása iránti kérelmét fenntartja.

(3) Az adatvédelmi audit lefolytatásáért fizetendő ellenérték mértékét - az elvégzendő tevékenység mértékével arányosan - a Hatóság állapítja meg, az azonban nem haladhatja meg az ötmillió forintot. Az adatvédelmi audit lefolytatásáért fizetendő ellenérték a Hatóság bevétele.

(4) Az adatvédelmi audit eredményét a Hatóság az auditról készített értékelésben rögzíti. Az értékelés javaslatokat fogalmazhat meg az adatkezelő számára. Az értékelés tartalma az üzleti titokra alkalmazandó szabályok szerint ismerhető meg, az adatkezelő erre irányuló kérelmére azonban a Hatóság honlapján - a kérelemnek megfelelően - az értékelést vagy az értékelés összegző megállapításait közzéteszi.

(5) Az adatvédelmi audit a Hatóság e törvényben rögzített egyéb hatásköreinek gyakorlását nem korlátozza.

37. Büntető-, szabálysértési és fegyelmi eljárás kezdeményezése

70. § (1) Ha a Hatóság az eljárása során bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúját észleli, büntetőeljárást kezdeményez az annak megindítására jogosult szervnél. Ha a Hatóság az eljárása során szabálysértés vagy fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúját észleli, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárást kezdeményez a szabálysértési, illetve a fegyelmi eljárás lefolytatására jogosult szervnél.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szerv az eljárás megindításával kapcsolatos álláspontjáról - törvény eltérő rendelkezése hiányában - harminc napon belül,

az eljárás eredményéről pedig az annak befejezését követő harminc napon belül tájékoztatja a Hatóságot.

38. Adatkezelés és titoktartás

71. § (1) A Hatóság eljárása során - az annak lefolytatásához szükséges mértékben és ideig - kezelheti mindazon személyes adatokat, valamint törvény által védett titoknak és hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatokat, amelyek az eljárással összefüggnek, illetve amelyek kezelése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében szükséges.

(2) A Hatóság a vizsgálata során beszerzett adatokat hatósági eljárásában felhasználhatja.

(3) A Hatóság az e törvényben meghatározott eljárásai során az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbtv.) 23. § (1) bekezdés a)-f) és i) pontjában, (2) bekezdésében, (3) bekezdés c)-f) pontjában, (4) bekezdés c)-g) pontjában, valamint (5) bekezdés d) pontjában meghatározott adatokat az Ajbtv. 23. § (7) bekezdésében meghatározottak szerint ismerheti meg.

(3a) A Hatóság a (3) bekezdésre tekintet nélkül megismerheti az Ajbtv. 23. § (3) bekezdés e) pontjában, (4) bekezdés f) pontjában és (5) bekezdés d) pontjában meghatározott adatot, ha az az együttműködő személy személyes adatainak védelmével kapcsolatban indult

- a) vizsgálati eljárásban,
 - b) adatvédelmi hatósági eljárásban vagy
 - c) titokfelügyeleti hatósági eljárásban
- szükséges.

(3b) A Hatóság a (3) bekezdésre tekintet nélkül megismerheti az Ajbtv. 23. § (3) bekezdés f) pontjában és (4) bekezdés g) pontjában meghatározott, a titkos információgyűjtésre használt eszközöket és módszereket alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő adatot, ha az e személyek személyes adatainak védelmével kapcsolatban indult

- a) vizsgálati eljárásban,
 - b) adatvédelmi hatósági eljárásban vagy
 - c) titokfelügyeleti hatósági eljárásban
- szükséges.

(3c) Ha a Hatóság által vizsgálni kívánt irat olyan adatot is tartalmaz, amelyet a Hatóság csak a (3) bekezdés szerint ismerhet meg, az irat megismerését a meg nem ismerhető adat felismerhetetlenné tételével kell a Hatóság részére lehetővé tenni.

(4) A minősített adatot érintő adatkezeléssel kapcsolatos eljárása során a Hatóság elnökhelyettese, vezetői munkakört betöltő köztisztviselője és vizsgálója - ha megfelelő szintű személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezik - a minősített adatot a

minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott felhasználói engedély nélkül is megismerheti.

(5) A Hatóság elnöke, elnökhelyettese és a Hatósággal közszolgálati jogviszonyban, valamint munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló, illetve állt személyek - a más szervezet számára jogszabályban előírt adatszolgáltatást kivéve - e jogviszony fennállása alatt, és annak megszűnését követően is kötelesek megőrizni a Hatóság tevékenységével, annak ellátásával kapcsolatban tudomásukra jutott személyes adatot, minősített adatot, illetve törvény által védett titoknak és hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatot, valamint minden olyan adatot, tényt vagy körülményt, amelyet a Hatóság nem köteles törvény előírásai szerint a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tenni.

(6) Az (5) bekezdésben felsorolt személyek megőrzési kötelezettsége arra terjed ki, hogy a feladataik ellátásával kapcsolatban tudomásukra jutott adatokat, tényt vagy körülményt jogosulatlanul nem tehetik közzé, nem hasznosíthatják, és nem hozhatják harmadik személy tudomására.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

72. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) állapítsa meg a közérdekű adatok elektronikus közzétételének részletszabályait,

b) állapítsa meg a közérdekű adat iránti igény teljesítéséért fizetendő költségtérítés megállapítható mértékét és a 29. § (4) bekezdése szerinti összeghatárt,

c) különös közzétételi listát állapíthasson meg,

d) állapítsa meg az egységes közadatkereső rendszer és a központi jegyzék adattartalmát, valamint az adatintegrációra vonatkozó szabályokat.

e) - a Hatóság véleményének kikérésével - állapítsa meg a nemzetbiztonsági szolgálatok által közzéteendő adatok körét.

(2) Felhatalmazást kap

a) a feladatkörrel rendelkező miniszter, hogy rendeletben az irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervekre nézve különös közzétételi listát állapíthasson meg,

b) az e-közigazgatásért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákat,

(3) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a Hatóság véleményének kikérésével,

az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyásáért, az adatvédelmi nyilvántartásba vételért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét, valamint a díj beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával és visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat rendeletben állapítsa meg.

73. § (1) E törvény - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az 1-37. §, a 38. § (1)-(3) bekezdése, a 38. § (4) bekezdés a)-f) pontja, a 38. § (5) bekezdése, a 39. §, a 41-68. §, a 70-72. §, a 75-77. § és a 79-88. §, valamint az 1. melléklet 2012. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 38. § (4) bekezdés g) és h) pontja, valamint a 69. § 2013. január 1-jén lép hatályba.

73/A. § E törvénynek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi XCI. törvénnyel megállapított 26. § (2) bekezdését és 30. § (7) bekezdését az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi XCI. törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokra is alkalmazni kell.

74. § A Hatóság első elnöke a miniszterelnök 2011. november 15-éig tesz javaslatot a köztársasági elnöknek. A Hatóság első elnökét a köztársasági elnök 2012. január 1-jei hatállyal nevezi ki.

75. § (1) Az adatvédelmi biztoshoz 2012. január 1-je előtt érkezett beadvány alapján folyamatban lévő ügyben az e törvényben foglaltak szerint a Hatóság jár el.

(2) Az adatvédelmi biztos feladatkörében 2012. január 1-jét megelőzően kezelt adatokat 2012. január 1-jétől a Hatóság kezeli.

(3) A 2012. január 1-jét megelőzően megkezdett, de az adatvédelmi nyilvántartásba 2012. január 1-jét megelőzően be nem jelentett, az e törvény szerinti adatvédelmi nyilvántartás hatálya alá eső adatkezelés nyilvántartásba vételét e törvény szabályai szerint 2012. június 30-ig kérelmezni kell a Hatóságnál, ennek hiányában az adatkezelés 2012. június 30-át követően nem folytatható. Nem folytatható az e bekezdés szerinti adatkezelés akkor sem, ha a nyilvántartásba vételére irányuló, 2011. december 31-ét követően benyújtott kérelem alapján a Hatóság a nyilvántartásba vételt elutasította.

76. § E törvény V. Fejezete az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

77. § Ez a törvény

a) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

b) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

c) a közzsféra információinak további felhasználásáról szóló, 2003. november 17-i 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

d) a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló, 2008. november 27-i 2008/977/IB tanácsi kerethatározatnak

e) a közzsféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelv módosításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/37/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

78. § - 89. § (Hatályon kívül helyezve.)

1. melléklet a 2011. évi CXII. törvényhez

ÁLTALÁNOS KÖZZÉTÉTELI LISTA

I. Szervezeti, személyzeti adatok

Adat	Frissítés	Megőrzés
1. A közfeladatot ellátó szerv hivatalos neve, székhelye, postai címe, telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme, honlapja, ügyfélszolgálatának elérhetőségei	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
2. A közfeladatot ellátó szerv szervezeti felépítése szervezeti egységek megjelölésével, az egyes szervezeti egységek feladatai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő

3.	A közfeladatot ellátó szerv vezetőinek az egyes szervezeti egységek vezetőinek neve, beosztása, elérhetősége (telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme)	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
4.	A szervezeten belül illetékes ügyfélkapcsolati vezető neve, elérhetősége (telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme) és az ügyfélfogadási rend	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
5.	Testületi szerv esetén a testület létszáma, összetétele, tagjainak neve, beosztása, elérhetősége	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
6.	A közfeladatot ellátó szerv irányítása, felügyelete vagy ellenőrzése alatt álló, vagy alárendeltségében működő más közfeladatot ellátó szervek megnevezése, és 1. pontban meghatározott adatai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
7.	A közfeladatot ellátó szerv többségi tulajdonában álló, illetve részvételével működő gazdálkodó szervezet neve, székhelye, elérhetősége (postai címe, telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme), tevékenységi köre, képviselőjének neve, a közfeladatot ellátó szerv részesedésének mértéke	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával

8.	A közfeladatot ellátó szerv által alapított közalapítványok neve, székhelye, elérhetősége (postai címe, telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme), alapító okirata, kezelő szervének tagjai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
9.	A közfeladatot ellátó szerv által alapított költségvetési szerv neve, székhelye, a költségvetési szervet alapító jogszabály megjelölése, illetve az azt alapító határozat, a költségvetési szerv alapító okirata, vezetője, honlapjának elérhetősége, működési engedélye	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
10.	A közfeladatot ellátó szerv által alapított lapok neve, a szerkesztőség és kiadó neve és címe, valamint a főszerkesztő neve	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
11.	A közfeladatot ellátó szerv felettes, illetve felügyeleti szervének, hatósági döntései tekintetében a fellebbezés elbírálására jogosult szervnek, ennek hiányában a közfeladatot ellátó szerv felett törvényességi ellenőrzést gyakorló szervnek az 1. pontban meghatározott adatai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával

II. Tevékenységre, működésre vonatkozó adatok

Adat	Frissítés	Megőrzés
1. A közfeladatot ellátó szerv feladatát, hatáskörét és alaptevékenységét meghatározó, a szervezetre vonatkozó alapvető jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök, valamint a szervezeti és működési szabályzat vagy ügyrend, az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat hatályos és teljes szövege	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával

2.	Az országos illetékességű szervek, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatal esetében a közfeladatot ellátó szerv feladatáról, tevékenységéről szóló tájékoztató magyar és angol nyelven	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
3.	A helyi önkormányzat önként vállalt feladatai	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
4.	Államigazgatási, önkormányzati, és egyéb hatósági ügyekben ügyfajtánként és eljárástípusonként a hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése, hatáskör gyakorlásának átruházása esetén a ténylegesen eljáró szerv megnevezése, illetékességi területe, az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok, eljárási illetékek (igazgatási szolgáltatási díjak) meghatározása, alapvető eljárási szabályok, az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, ideje), ügyfélfogadás ideje, az ügyintézés határideje (elintézési, fellebbezési határidő), az ügyek intézését segítő útmutatók, az ügymenetre vonatkozó tájékoztatás és az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok, az igénybe vehető elektronikus programok elérése, időpontfoglalás, az ügytípusokhoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke, tájékoztatás az ügyfelet megillető jogokról és az ügyfelet terhelő kötelezettségekről	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
Adat		Frissítés	Megőrzés
5.	A közfeladatot ellátó szerv által nyújtott vagy költségvetéséből finanszírozott közszolgáltatások megnevezése, tartalma, a közszolgáltatások igénybevételeinek rendje, a közszolgáltatásért fizetendő díjmértéke, az abból adott kedvezmények	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
6.	A közfeladatot ellátó szerv által fenntartott adatbázisok, illetve nyilvántartások leíró adatai (név, formátum, az adatkezelés célja, jogalapja, időtartama, az érintettek köre, az adatok forrása, kérdőíves adatfelvétel esetén a kitöltendő kérdőív), az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentendő nyilvántartásoknak az e törvény szerinti azonosító adatai; a közfeladatot ellátó szerv által - alaptevékenysége keretében - gyűjtött és feldolgozott adatok fajtái, a hozzáférés módja, a másolatkészítés költségei	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
7.	A közfeladatot ellátó szerv nyilvános kiadványainak címe, témája, a hozzáférés módja, a kiadvány ingyenessége, illetve a költségtérítés mértéke	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
8.	A testületi szerv döntései előkészítésének rendje, az állampolgári közreműködés (véleményezés) módja, eljárási szabályai, a testületi szerv üléseinek helye, ideje, továbbá nyilvánossága, döntései, ülésének jegyzőkönyvei, illetve összefoglalói; a testületi szerv szavazásának adatai, ha ezt jogszabály nem korlátozza	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
9.	A törvény alapján közzéteendő jogszabálytervezetek és kapcsolódó dokumentumok; a helyi önkormányzat képviselő-testületének nyilvános ülésére benyújtott előterjesztések a benyújtás időpontjától	Törvény eltérő rendelkezése hiányában a benyújtás időpontját követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
10.	A közfeladatot ellátó szerv által közzétett	Folyamatosan	Legalább 1 évig

	hirdetmények, közlemények		archívumban tartásával
11.	A közfeladatot ellátó szerv által kiírt pályázatok szakmai leírása, azok eredményei és indokolásuk	Folyamatosan	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
12.	A közfeladatot ellátó szervnél végzett alaptevékenységgel kapcsolatos vizsgálatok, ellenőrzések nyilvános megállapításai	A vizsgálatról szóló jelentés megismerését követően haladéktalanul	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
13.	A közérdekű adatok megismerésére irányuló igények intézésének rendje, az illetékes szervezeti egység neve, elérhetősége, s ahol kijelölésre kerül, az adatvédelmi felelős, vagy az információs jogokkal foglalkozó személy neve	Negyedévente	Az előző állapot törlendő
14.	A közfeladatot ellátó szerv tevékenységére vonatkozó, jogszabályon alapuló statisztikai adatgyűjtés eredményei, időbeli változásuk	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
15.	A közérdekű adatokkal kapcsolatos kötelező statisztikai adatszolgáltatás adott szervezetre vonatkozó adatai	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
16.	Azon közérdekű adatok hasznosítására irányuló szerződések listája, amelyekben a közfeladatot ellátó szerv az egyik szerződő fél	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
17.	A közfeladatot ellátó szerv kezelésében lévő közérdekű adatok felhasználására, hasznosítására vonatkozó általános szerződési feltételek	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
18.	A közfeladatot ellátó szervezetre vonatkozó különös és egyedi közzétételi lista	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
19.	A közfeladatot ellátó szerv kezelésében levő, a közadatok újrahasznosításáról szóló törvény szerint újrahasznosítás céljára elérhető kulturális közadatok listája a rendelkezésre álló formátumok megjelölésével, valamint a közfeladatot ellátó szerv kezelésében levő, a közadatok újrahasznosításáról szóló törvény szerint újrahasznosítható közadat típusokról való tájékoztatás, a rendelkezésre álló formátumok megjelölésével	A változásokat követő 15 napon belül	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
20.	A 19. sor szerinti közadatok és kulturális közadatok újrahasznosítására vonatkozó általános szerződési feltételek elektronikusan szerkeszthető változata	A változásokat követő 15 napon belül	Az előző állapot törlendő
21.	A 19. sor szerinti közadatok és kulturális közadatok újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátásáért fizetendő díjak általános jegyzéke, a díjszámítás alapját képező tényezőkkel együttesen	A változásokat követő 15 napon belül	Az előző állapot törlendő
22.	A közadatok újrahasznosításáról szóló törvény szerinti jogorvoslati tájékoztatás	A változásokat követő 15 napon belül	Az előző állapot törlendő
23.	A közfeladatot ellátó szerv által megkötött, a közadatok újrahasznosításáról szóló törvény szerint kötött kizárólagos jogot biztosító megállapodások szerződő feleinek megjelölése, a kizárólagosság időtartamának, tárgyának, valamint a megállapodás egyéb lényeges elemeinek megjelölése	A változásokat követő 15 napon belül	Az előző állapot törlendő
24.	A közfeladatot ellátó szerv által kötött, a közadatok	A változásokat	Az előző állapot

	újrahasznosításáról szóló törvény szerint a kulturális közadatok digitalizálására kizárólagos jogot biztosító megállapodások szövege	követő 15 napon belül	törlendő
25.	A közadatok újrahasznosításáról szóló törvény szerinti azon jogszabály, közjogi szervezetszabályozó eszköz, közszolgáltatási szerződés vagy más kötelező erővel bíró dokumentum (vagy az annak elérhetőségére mutató hivatkozás), amely az újrahasznosítás céljából rendelkezésre bocsátható közadat gyűjtésével, előállításával, feldolgozásával és terjesztésével összefüggő költségek jelentős részének saját bevételből való fedezését írja elő a közfeladatot ellátó szerv részére	A változásokat követő 15 napon belül	Az előző állapot törlendő

III. Gazdálkodási adatok

Adat	Frissítés	Megőrzés
1. A közfeladatot ellátó szerv éves költségvetése, számviteli törvény szerinti beszámolója vagy éves költségvetési beszámolója	A változásokat követően azonnal	A közzétételt követő 10 évig
2. A közfeladatot ellátó szervnél foglalkoztatottak létszáma és személyi juttatásaira vonatkozó összesített adatok, illetve összesítve a vezetők és vezető tisztségviselők illetménye, munkabére, és rendszeres juttatásai, valamint költségtérítése, az egyéb alkalmazottaknak nyújtott juttatások fajtája és mértéke összesítve	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával
3. A döntés meghozatalát követő hatvanadik napig	A közzétételt követő 5 évig	
4. Az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó szerződések megnevezése (típusa), tárgya, a szerződést kötő felek neve, a szerződés értéke, határozott időre kötött szerződés esetében annak időtartama, valamint az említett adatok változásai, a védelmi és biztonsági célú beszerzések adatai és a minősített adatok, továbbá a Kbt. 9. § (1) bekezdés b) pontja szerinti beszerzések, és az azok eredményeként kötött szerződések adatai kivételével A szerződés értéke alatt a szerződés tárgyáért kikötött - általános forgalmi adó nélkül számított - ellenszolgáltatást kell érteni, ingyenes ügylet esetén a vagyon piaci vagy könyv szerinti értéke közül a magasabb összeget kell figyelembe venni. Az időszakonként visszatérő - egy évnél hosszabb időtartamra kötött - szerződéseknel az érték kiszámításakor az ellenszolgáltatás egy évre számított összegét kell alapul venni. Az egy költségvetési évben ugyanazon szerződő féllel kötött azonos tárgyú szerződések értékét egybe kell számítani	A döntés meghozatalát követő hatvanadik napig.	A közzétételt követő 5 évig
5. A koncesszióról szóló törvényben meghatározott nyilvános adatok (pályázati kiírások, pályázók adatai, az elbírálásról készített emlékeztetők, pályázat eredménye)	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával
6. A közfeladatot ellátó szerv által nem alapfeladatai ellátására (így különösen egyesület	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de

	támogatására, foglalkoztatottai szakmai és munkavállalói érdek-képviselői szervei számára, foglalkoztatottjai, ellátottjai oktatási, kulturális, szociális és sporttevékenységet segítő szervezet támogatására, alapítványok által ellátott feladatokkal összefüggő kifizetésre) fordított, ötmillió forintot meghaladó kifizetések		legalább 1 évig archívumban tartásával
7.	Az Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztések leírása, az azokra vonatkozó szerződések	Negyedévente	Legalább 1 évig archívumban tartásával
8.	Közbeszerzési információk (éves terv, összegzés az ajánlatok elbírálásáról, a megkötött szerződésekről)	Negyedévente	Legalább 1 évig archívumban tartásával

**9. A közérdekű adatok
elektronikus közzétételére, az
egységes közadatkereső
rendszerre, valamint a központi
jegyzék adattartalmára, az
adatintegrációra vonatkozó
részletes szabályokról szóló
305/2005. (XII. 25.) Korm.
rendelet
a módosításokkal egységes
szerkezetben**

*(2017. szeptember 15. napján hatályos
szöveg.)*

A Kormány az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény (a továbbiakban: Eitv.) 22. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

Általános rendelkezések

1. §

(1) E rendelet alkalmazásában:

a) saját honlapon közzétevő: az az adatfelelős, aki az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 33. § (2) bekezdése vagy a saját döntése alapján a közérdekű adatokat külön adatközlő közreműködése nélkül teszi közzé;

b) helyesbítés: a pontatlan vagy téves közérdekű adatok helyettesítése (javítása) .

(2) Amennyiben a közzétételre kötelezett szerv közzétételi kötelezettségének a szervek társulásai által közösen működtetett, illetve a felügyeletüket, szakmai irányításukat vagy működésükkel kapcsolatos koordinációt ellátó szervek által fenntartott honlapon történő közzététellel tesz eleget, az adatfelelős és az adatközlő közötti feladatmegosztást a közöttük létrejött megállapodás, illetve az ágazat felügyeletével, szakmai irányításával, működésének koordinálásával megbízott szerv utasítása az e rendeletben meghatározott keretek között szabályozza.

(3) A saját honlapon közzétevőre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni arra a szervekre is, amely a közzétételnek a 12. §-ban foglaltak szerint, a központi honlap útján tesz eleget.

(4) E rendelet közérdekű adatokra vonatkozó rendelkezéseit a közérdekből nyilvános adatokra is megfelelően alkalmazni kell.

A közzététel szervezési és ügyviteli feltételei

2. §

(1)

(2) A saját honlapon közzétevő, illetve - az adatfelelőssel együttműködve - az adatközlő

a) a külön jogszabályban meghatározott keretek között kialakítja a honlap adatstruktúráját, tartalmát és formáját,

b) folyamatosan gondoskodik arról, hogy a honlapon valamennyi, az általános, különös és egyedi közzétételi listák szerint kötelezően közzéteendő közérdekű adat elérhető legyen.

(3)

3. §

(1) A közzétételi szabályzatban kell meghatározni:

a) a közzététellel, helyesbítéssel, frissítéssel és eltávolítással kapcsolatos feladatok ellátásának részletes rendjét;

b) az a) pont szerinti feladatok ellátására kijelölt munkaköröket, a munkakörök közötti együttműködés rendjét.

(2) A nem saját honlapon közzétevő adatfelelős a közreműködő adatközlővel együtt közös közzétételi szabályzatot is létrehozhat.

4. §

A közfeladatot ellátó szerv köteles a közzétételi szabályzatban meghatározott szervezeti egysége útján folyamatba építve vizsgálni az Infotv. végrehajtásával összefüggő kötelezettségek teljesítését, amelynek eredményéről évente legalább egy alkalommal átfogó jelentést kell készíteni a szerv vezetője részére.

A honlap kialakítása, fellelhetősége és működtetése

5. §

(1) Az adatközlő közzétételi kötelezettségét olyan módon teljesíti, amely biztosítja a közzétételre szolgáló honlapnak az adatközlő szerv belső hálózati rendszerétől való függetlenségét.

(2) A közzétételre szolgáló honlap elérhetetlenségét okozó bármely üzemzavar esetén a saját honlapon közzétevő vagy az adatközlő köteles munkaidőben az üzemzavar elhárítását haladéktalanul megkezdeni.

(3) A közzétételre szolgáló honlapot úgy kell kialakítani, hogy az a széles körben elterjedt, valamint a vakok és gyengénlátók által széles körben használt eszközökkel is olvasható legyen.

(4) Ahol a közzétételi lista idegen nyelven való közzétételt ír elő, a közérdekű adatot az adott nyelven is közzé kell tenni.

(5) A saját honlapon közzétevő, illetve az adatközlő a honlapon az egységes közadatkereső rendszerre mutató hivatkozást köteles elhelyezni.

(6) Az Infotv. vagy más jogszabály alapján a szerv honlapján közzéteendő közérdekű adatokat és közérdekből nyilvános adatokat a szerv honlapjának nyitólapjáról közvetlenül, a Közérdekű adatok hivatkozás alatt elérhető oldalon kell közzétenni.

6. §

(1) A közzétett adatokat védeni kell a jogosulatlan megváltoztatás, törlés, megsemmisülés és sérülés ellen.

(2) Amennyiben az adatok ismételt előállítása és közzététele más módon nem, vagy csak aránytalan költségekkel lenne biztosítható, a jogosulatlan megváltoztatás, törlés, megsemmisülés vagy sérülés esetére a közzétett adatokról biztonsági másolatot kell készíteni. Megsemmisülés, sérülés vagy jogosulatlan megváltoztatás, törlés esetén az adatfelelős köteles együttműködni az adatközlővel a helyreállításban, és az adatokat szükség esetén újra átadni.

6/A. §

Közzététel, helyesbítés, frissítés és eltávolítás

7. §

(1) A saját honlapon közzétevőnek, illetve az adatközlőnek az adat közzétételével, helyesbítésével, frissítésével vagy eltávolításával kapcsolatban naplóznia kell az esemény bekövetkeztének dátumát és időpontját, valamint az esemény kiváltásában közreműködő felhasználó nevét.

(2) A naplózott adatállományt védeni kell a megsemmisítéstől, az illetéktelen személy általi módosítástól, az egyes bejegyzések törlésétől vagy a bejegyzések sorrendjének megváltoztatásától, illetve biztosítani kell, hogy a napló tartalmához csak arra feljogosított személyek férhessenek hozzá. A naplóról rendszeresen biztonsági másolatot kell készíteni.

8. §

(1) A közzéteendő közérdekű adatokat az adatfelelős - ha az 1. § (2) bekezdése szerinti megállapodás vagy utasítás eltérően nem rendelkezik - elektronikus úton vagy elektronikus adathordozón juttatja el az adatközlőhöz.

(2) Az adatközlő az adatfelelőstől kapott adatokat az adatfelelős és a közzététel idejének megjelölésével közzéteszi. Az adatfelelős köteles az eljuttatott és a közzétett adatok egyezőségét ellenőrizni.

9. §

(1) Az adatfelelős a közzétett adatok pontosságát, időszerűségét és értelmezhetőségét a közzétételt követően is folyamatosan figyelemmel kíséri.

(2) Az adatközlő köteles a közzétételre átadott közérdekű adatokat a (3) bekezdésben foglalt szempontok szerint megvizsgálni. A közzététel végett átadott közérdekű adatok (3) bekezdésben foglaltakon kívüli okból szükségessé váló helyesbítése esetén az adatközlő erről értesítheti az adatfelelőst, de az átadott közérdekű adatokat ilyen szempontok szerint nem köteles vizsgálni.

(3) Az adatközlő az adatfelelős egyidejű értesítésével visszautasíthatja az átvett adat közzétételét, ha az az előírt, a közzétételi szabályzatban meghatározott vagy megállapodott formátum szerinti követelményeknek nem felel meg, és így közzétételre formai okokból nem alkalmas.

(4) A közzétett közérdekű adatok pontatlanná, tévessé vagy időszerűtlenné válása esetén, illetve ilyen közérdekű adatok feltárása esetén az adatfelelős állítja elő a helyesbített vagy frissített közérdekű adatokat tartalmazó, külön jogszabályban meghatározott közzétételi egységeket, és azokat közzététel végett átadja az adatközlőnek.

(5) Amennyiben a közzétételi lista az adat előző állapotának archívumban tartását írja elő, az adat frissítése esetén annak elérhetővé tétele a megőrzési idő elteltéig nem szüntethető meg, és az adat mellett fel kell tüntetni az adatváltozás (frissítés) tényét és idejét, az új állapot fellelhetőségét, valamint feltűnő módon azt, hogy az archívumban elérhető adat nem időszerű. Téves vagy pontatlan adatok helyesbítése esetén a téves vagy pontatlan adat nem tehető elérhetővé sem a honlapon, sem az egységes közadatkereső rendszer számára.

(6) A frissített adat új állapota mellett fel kell tüntetni a frissítés tényét és idejét, illetve az adat előző állapotának archív állományban való elérhetőségét.

(7) A 9. § (2)-(4) bekezdésben foglalt kötelezettségek egymás közötti megosztását az 1. § (2) bekezdése szerinti megállapodás vagy utasítás eltérően rendezheti.

10. §

(1) Ha nem saját honlapon közzétett adatot kell eltávolítani, az adatfelelős ezt a 8. § (1) bekezdésében meghatározott módon jelzi az adatközlőnek, aki az adatfelelős által megjelölt időpontban, ennek

hiányában haladéktalanul intézkedik az adat eltávolításáról. Ha az adat eltávolítása valamely eljárásban hozott halaszthatatlan intézkedés végrehajtása végett válik szükségessé, és a halaszthatatlan intézkedést az adatközlőnek kézbesítik, az eltávolításról az adatközlő haladéktalanul gondoskodik, és egyidejűleg értesíti az adatfelelőst.

(2) A közzétételi lista által előírt megőrzési kötelezettség lejártakor a saját honlapon közzétevő, illetve az adatfelelős a közzétett, külön jogszabályban meghatározott közzétételi egységeket átadja a központi elektronikus jegyzék működtetője részére.

A szerv megszűnése

11. §

(1) A saját honlapon közzétevő, az adatfelelős, vagy az adatközlő megszűnése esetén a jogutód a honlapon megjelöli a jogelőd megszűnésének tényét és jogalapját, több jogutód esetén a jogutód által közzéteendő közérdekű adatok körét is.

(2) Az adatfelelős megszűnése esetén a jogutódja a 9. § megfelelő alkalmazásával gondoskodik a megszűnéssel kapcsolatos módosítások adatfelelősre háruló feladatairól. Az adatközlő megszűnése esetén a jogutód felveszi a kapcsolatot az adatfelelőssel az együttműködésük rendjében szükségessé váló esetleges változtatások egyeztetése céljából.

(3) A saját honlapon közzétevő vagy az adatfelelős jogutód nélkül történő megszűnése esetén a közzétett közzétételi egységeket átadja a központi elektronikus jegyzék működtetője részére.

Közzététel a központi honlapon

12. §

(1) A közzétételi kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében az informatikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az Infotv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott központi honlapot (a továbbiakban: központi honlap) hoz létre. A miniszter a központi honlap, a közérdekű adatok központi elektronikus jegyzéke és az egységes közadatkereső rendszer informatikai működtetéséről a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. útján - a központosított informatikai és telekommunikációs szolgáltatások keretében - gondoskodik.

(2) A központi honlap elektronikus úton egységes felületen biztosítja a közérdekű adatok közzétételét, lehetőséget nyújt a külön jogszabályban meghatározott közzétételi egységekre vonatkozó leíró adatok elkészítésére, valamint folyamatos elérhetővé tételére.

(3)

(4) A miniszter biztosítja a honlap folyamatos elérhetőségét, az üzemzavar haladéktalan elhárítását, továbbá ellátja a 7. §-ban foglalt feladatokat.

Az egységes közadatkereső rendszerrel, a központi elektronikus jegyzékkel, valamint az adatintegrációval kapcsolatos részletes szabályok

13. §

(1) Az adatfelelős az egységes közadatkereső rendszer és a központi elektronikus jegyzék teljes körűségének biztosítása céljából bejelenti a miniszternek a következő adatokat:

a) az adatfelelős neve és székhelye, az adatfelelőssel való kapcsolattartás adatai (elérhetőség);

b) a szerv nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy

ba) az Infotv. 33. § (2) bekezdése szerinti szervnek vagy

bb) egyéb, az Infotv. 33. § (2) bekezdésében nem nevesített közfeladatot ellátó szervnek minősül-e.

(2) Ha az adatfelelős közzétételi kötelezettségének adatközlő útján tesz eleget, az adatközlőnek az (1) bekezdés a) pontjában foglalt adatait is bejelenti a miniszternek nyilvántartásba vétel céljából.

(3) A bejelentés alapján a miniszter az adatfelelőst nyilvántartásba veszi, és engedélyezi számára az egységes közadatkereső rendszerhez és a központi elektronikus jegyzékhez való csatlakozást.

(4) Az adatfelelős vagy jogutódja a minisztert tájékoztatja az (1) bekezdésben foglalt adatainak megváltozásáról, beleértve az adatfelelős megszűnését vagy átalakulását is.

(5) A bejelentés vagy a változás bejelentésének elmulasztása esetén az adatfelelős az Infotv.-ben foglaltak szerint felel.

14. §

(1) Az adatfelelős előállítja a közzétett adatokat összefoglaló, külön jogszabályban meghatározott közzétételi egységekre vonatkozó, a mellékletben meghatározott leíró adatokat.

(2) A saját honlapon közzétevő az (1) bekezdés szerinti leíró adatokat rendszeresen frissíti, a nem saját honlapon közzétevő adatfelelős pedig továbbítja a frissített leíró adatokat az adatközlő számára.

(3) A miniszter a leíró adatok elérhetőségét biztosító alkalmazást, annak részletes műszaki és telepítési leírásával együtt a saját honlapon közzétevő, illetve az adatközlő rendelkezésére bocsáthatja. A rendelkezésére bocsátott alkalmazás saját informatikai rendszerével való összekapcsolásáról a saját honlapon közzétevő vagy az adatközlő a miniszter által

megadott leírásban foglaltak figyelembevételével maga gondoskodik.

(4) A miniszter a saját honlapon közzétevő és az adatközlő rendelkezésére bocsátja az alkalmazás és az egységes közadatkereső rendszer, illetve a központi elektronikus jegyzék közötti adatcserét biztosító, a leíró adatokra vonatkozó formai és tartalmi előírásokat.

(5) A saját honlapon közzétevő és az adatközlő a rendelkezésére álló leíró adatokat a (3) bekezdésben foglaltak szerint, elektronikus úton folyamatosan elérhetővé teszi a miniszter számára.

15. §

(1) A miniszter számára a 14. § szerint elérhetővé tett leíró adatokat összegyűjti, és azokat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi

a) a miniszter által meghatározott honlapon a központi elektronikus jegyzék részeként, továbbá

b) a miniszter által meghatározott honlapon az egységes központi adatkereső rendszer által biztosított keresőszolgáltatás útján.

(2) A kormányzati portálon a központi elektronikus jegyzékre, valamint az egységes központi adatkereső rendszerre mutató hivatkozást kell elhelyezni.

16. §

(1) Ha a közzétett közérdekű adatok megváltoznak és ez érinti a közzétett közérdekű adatokat tartalmazó

leíró adatokat, a saját honlapon közzétevő, illetve az adatfelelős a külön jogszabályban meghatározott közzétételi egységekre vonatkozó leíró adatokat köteles a közzétételi listában meghatározott megőrzési idő alatt, a 8-9. §-ban foglaltak megfelelő alkalmazásával karbantartani, így különösen az újonnan közzétett közzétételi egységekre vonatkozó új leíró adatokat létrehozni, az eredeti (változás előtti) közzétételi egységben az új közzétételi egység elérhetőségére utalni, a pontatlan, téves vagy időszerűtlen leíró adatot helyesbíteni.

(2) Az 1. § (2) bekezdése szerinti megállapodás vagy utasítás az adatfelelősnek és az adatközlőnek a 13. § (1) bekezdésében, a 14. § (1), (2) és (5) bekezdésében, valamint az e § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségei egymás közötti megosztását az e rendeletben foglaltaktól eltérően is rendezheti.

Hatálybalépés

17. §

(1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel - 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet rendelkezéseit a megyei önkormányzatok és az 50 000-nél nagyobb lakónépességű városok vonatkozásában 2007. január 1-jétől, az egyéb helyi önkormányzatok, továbbá az egyéb közfeladatot ellátó szervek vonatkozásában legkésőbb 2008. július 1-jétől kell alkalmazni.

1. melléklet a 305/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

A közzétételi egységekre vonatkozó leíró adatok

I. A melléklet több, a közzétételi egységet leíró adatokat meghatározó készletet (sémát) is meghatároz, amelyek közül az adatfelelős, illetve az adatközlő a közzétételi egység tartalmától függően választ.

II. Az Országgyűlés Hivatala által közzétett közzétételi egységekre vonatkozó leíró adatok

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordul
Cím	-	A közzétételi egység címe	Az iromány címe	Kötelező	1
Létrehozó	-	Az adatfelelős szerv neve		Kötelező	1
	Benyújtó	A közzétételi egység benyújtója	Az irományt benyújtó típusának meghatározása (pl.: kormány, képviselő).	Kötelező	n
Kiadó	-	Az adatközlő szerv neve		Kötelező	1
Típus		A közzétételi egység típusa	Választás az MSZ ISO 15836, a Dublin Core leíró adatelemkészlet információforrások szakterületeken átnyúló leírási szabványa (a továbbiakban: DC) szerint meghatározott kategóriák közül.	Választható	1

Formátum	-	A közzétételi egység formátuma	Az iromány fizikai megjelenésének formája.	Választható	1
Forrás	-	A közzétételi egység egyértelmű elérhetőségét biztosító URL	Az az URL cím, amelyen az iromány elérhető.	Kötelező	1
Tárgy	Kulcsszavak	A közzétételi egység tartalmát leíró általános kifejezések.		Választható	n
	Iromány típusa	A közzétételi egység típusát leíró kifejezések.	Az iromány típusának meghatározása (pl.: törvényjavaslat, OGY határozat)	Kötelező	1
	Állapot	A közzétételi egység tárgyalási állapota	Az iromány főállapotának meghatározása (pl.: folyamatban, kihirdetés előtt, lezárt)	Választható	1
	Eredmény	A közzétételi egység tárgyalási eredménye	Utalás az iromány tárgyalási szakaszának eredményére (elfogadva, elutasítva).	Választható	1
	Kihirdetési szám	A közzétételi egységhez kapcsolódó végleges dokumentum száma	A kihirdetésre kerülő jogszabály száma.	Választható	1
Nyelv	-	A dokumentum szövegének nyelve	ISO 639-2, illetve az MSZ 3400-2001 által használt kódok.	Választható	1
Azonosító	-	Azonosító	A leíró adat egyedi azonosítója	Generált	1
Dátum	Létrehozás	A közzétételi egység létrehozásának dátuma	A irományra vonatkozó leíró adat létrehozásának dátuma.	Generált	1

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordul
	Módosítás	A leíró adat módosításának dátuma	Az az időpont, amikor az irományra vonatkozó leíró adat utoljára módosításra került.	Generált	1
	Megőrzés	A közzétételi egység megőrzésének dátuma	Az iromány típusától függően a vonatkozó jogszabályokban meghatározott időtartam.	Kötelező	1
Kapcsolat	Fordítása alapja	A hivatkozott dokumentum URL-je	Az irományt fordították le a hivatkozott dokumentumra.	Választható	n
	Illeszkedés	A hivatkozott dokumentum URL-je	Jogharmonizációs céllal benyújtott irományok esetén a forrás URL-je.	Választható	n
	Egyéb	A hivatkozott dokumentum URL-je	A jogszabálytervezet későbbi szövegállapotának (pl. a kihirdetett jogszabálynak) elérési helye.	Választható	n
Leírás		A dokumentum rövid leírása	A dokumentum tartalmának rövid leírása, (absztrakt,	Választható	1

			tartalomjegyzék, alcímek, szabad szöveg), egyéb kapcsolódó információ.		
--	--	--	--	--	--

III. A Magyar Közlönnyel és az ágazati vagy tárcaközlönyökkel összefüggésben közzéteendő közzétételi egységekre vonatkozó leíró adatok:

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordul
Cím	-	A közlöny száma	A közlönyszámot azonosító teljes cím	Kötelező	1
Létrehozó	-	Az adatfelelős szerv neve	A közlönyszám létrehozásáért felelős szerv neve.	Kötelező	1
Kiadó	-	Az adatközlő szerv neve	A közlönyszám közzétételéért felelős szerv neve.	Kötelező	1
Típus	-	A dokumentum típusa	Választás a DC szerint meghatározott kategóriák közül.	Kötelező	1
Formátum	-	A dokumentum formátuma	A dokumentum fizikai megjelenésének formája.	Kötelező	1
Forrás	-	A közlöny URL-je	Az az URL cím, amelyen az adott közlönyszám elérhető (a közlönyről készített oldalról digitális másolat linkje)	Kötelező	1
Dátum	Létrehozás	A közlöny megjelenésének dátuma		Kötelező	1
Leírás	-	A közlönyszám tartalomjegyzéke		Kötelező	1
Azonosító	-	Azonosító	A leíró adat egyedi azonosítója	Generált	1

IV. Egyéb közzéteendő közzétételi egységekre vonatkozó leíró adatok:

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Cím	-	A közzétételi egység címe		Kötelező	1
Létrehozó	-	Az adatfelelős szerv neve	Az Infotv. 3. § 19. pontja szerint definiált szerv neve.	Kötelező	1
Kiadó	-	Az adatközlő szerv neve	Az Infotv. 3. § 20. pontja szerint definiált szerv neve.	Kötelező	1
Típus	-	A közzétételi egység típusa	Választás a DC szerint meghatározott kategóriák közül.	Választható	1
Formátum	-	A közzétételi egység formátuma	A közzétételi egység fizikai megjelenésének formája	Választható	1
Forrás	-	A közzétételi egység egyértelmű elérhetőségét biztosító URL	Az az URL cím, amelyen a dokumentum elérhető.	Kötelező	1
Tárgy	Kulcsszavak	A közzétételi egység tartalmát leíró általános		Kötelező	n

		kifejezések			
	Lista típusa	A közzétételi lista típusát leíró kifejezések	A közzétételi lista típusának meghatározása az Infotv. 37. §-a alapján.	Kötelező	1
	Egység megjelölése	A külön jogszabályban előírt közzétételi egység megjelölése		Választható	1
Nyelv	-	A közzétételi egység szövegének nyelve	ISO 639-2, illetve az MSZ 3400-2001 által használt kódok.	Választható	1
Azonosító	-	Azonosító	A leíró adat egyedi azonosítója	Generált	2
Dátum	Aktualitás	A közzétételi egység érvényességének kezdete	Az az időpont, amikortól a közzétételi egységben leírtak érvényesek.	Választható	1
	Elérhető	A közzétételi egység elérhetőségének dátuma	Az az időpont, amikortól a kötelezően közzéteendő közadat az arra fenntartott internetes oldalról elérhető.	Választható	1
	Frissítés	A közzétételi egység frissítésének gyakorisága	Az Infotv. melléklete "Frissítés" oszlopának megfelelően megadott listából választott elem.	Kötelező	1
	Megőrzés	A közzétételi egység megőrzésének időtartama	Az Infotv. melléklete "Megőrzés" oszlopának megfelelően - az előző állapot megőrzésére vonatkozó - megadott listából választott elem.	Választható	1
	Módosítás	A leíró adat módosításának dátuma	Az az időpont, amikor a közzétételi egységre vonatkozó leíró adat utoljára módosításra került	Generált	1

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Kapcsolat	Korábbi állapot	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	Hivatkozás az archívumba helyezett közzétételi egységhez közvetlenül kapcsolható - aktuális időállapotot megjelenítő - közzétételi egységre, amennyiben az Infotv. melléklete "Megőrzés" oszlopában archiválást ír elő	Kötelező	1
	Következő állapot	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	Hivatkozás a dokumentumhoz közvetlenül kapcsolható, a törvény melléklete szerint archívumba helyezett közzétételi egységre, amennyiben az Infotv. melléklete "Megőrzés" oszlopában archiválást ír elő	Kötelező	1
	Hivatkozott	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	A leírt közzétételi egységre hivatkozó, abból idéző	Választható	n

			vagy arra bármilyen más módon utaló közzétételi egység.		
	Hivatkozik	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	A leírt közzétételi egység hivatkozik, idézettel vagy bármilyen más módon utal a hivatkozott közzétételi egységre.	Választható	n
	Fordítása	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	A leírt közzétételi egység fordítása a hivatkozott közzétételi egységnek.	Választható	1
	Fordítás alapja	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	A leírt közzétételi egységet fordították le a hivatkozott közzétételi egységre.	Választható	n
Közre-működő	-	A közzétételi egység előállításában közreműködő szervezet megnevezése		Választható	n
Jogok	-	A jogok leírása	A közzétételi egységhez kapcsolódó jogok	Választható	1
Kiterjedés	Területi	A dokumentum területi tartalmának hatálya	Szabad szöveges területi lehatárolás (település, kistérség megye, stb.)	Választható	n
Leírás	-	A közzétételi egység rövid leírása	A közzétételi egység tartalmának rövid ismertetése, (absztrakt, tartalomjegyzék, alcímek, szabad szöveg) egyéb kapcsolódó információ.	Választható	1

V. A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény (a továbbiakban szerint ezen alponthan: Törvény) alapján közzéteendő jogszabálytervezetekre vonatkozó leíró adatok:

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Cím	-	A közzétételi egység címe	A Törvény alapján definiált közzétételi egység címe.	Kötelező	1

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Létrehozó	-	Az adatfelelős szerv neve	A közzétételi egység elkészítéséért felelős szerv megnevezése.	Kötelező	1
Kiadó	-	Az adatközlő szerv neve	A közzétételi egységet közzétevő szerv neve.	Kötelező	1
Típus	-	A közzétételi egység típusa	Választás a DC szerint meghatározott kategóriák közül.	Választható	1
Formátum	-	A közzétételi egység formátuma	A közzétételi egység fizikai megjelenésének formája.	Kötelező	1
Forrás	-	A dokumentum egyértelmű elérhetőségét biztosító URL	Az az URL cím, amelyen a dokumentum elérhető.	Kötelező	1
Tárgy	Kulcsszavak	A közzétételi egység		Kötelező	1

		tartalmát leíró általános kifejezések			
	Jogforrás típusa	A közzétételi egység típusát leíró kifejezések	A jogforrás típusa a jogalkotásról szóló tv. alapján, jogszabályalkotásra irányuló koncepció.	Kötelező	1
	Szakasz	A közzétételi egység egyeztetési stádiuma	A jogszabálytervezet egyeztetési folyamata aktuális állapotának meghatározása.	Választható	1
	Állapot	A közzétételi egység előkészítésének eredménye	Utalás a jogszabálytervezet előkészítésének, egyeztetésének eredményére.	Választható	1
Nyelv	-	A közzétételi egység szövegének nyelve	ISO 639-2, illetve az MSZ 3400-2001 által használt kódok.	Választható	1
Azonosító	-	Azonosító	A leíró adat egyedi azonosítója.	Generált	1
Dátum	Véleményezés	A közzétételi egység véleményezésének határnapja	Az az időpont, ameddig a leírt közzétételi egység véleményezésére a jogszabályok szerint lehetőség van.	Kötelező	1
	Megőrzés	A közzétételi egység megőrzésének dátuma	A jogforrás típusától függően a vonatkozó jogszabályokban meghatározott időtartam.	Választható	1
	Módosítás	A leíró adat módosításának dátuma	Az az időpont, amikor a közzétételi egységre vonatkozó leíró adat utoljára módosításra került.	Generált	1
Közreműködő	Előkészítő	Az előkészítéssel megbízott szerv, szervezeti egység neve	A jogforrás előkészítésével megbízott szerv, szervezeti egység megnevezése.	Választható	1
	Társfelelős	A közzétételi egység elkészítésének társfelelős szervei	A jogforrás előkészítéséért felelős további szervek megnevezése.	Választható	1
	Egyéb	Szakértőként közreműködő szervneve	A jogforrás szakmai előkészítésében résztvevő tudományos, kutatói stb. szervek megnevezése.	Választható	1

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Kapcsolat	Illeszkedés	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	Jogharmonizációs céllal benyújtott indítványok esetén a forrás URL-je.	Választható	1
	Az észrevételek összefoglalója	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	Az elutasítás indokait tartalmazó összefoglaló [Törvény 11. § (1) bek.]	Választható	1
	Egyéb	A hivatkozott közzétételi egység URL-je	A jogszabálytervezet korábbi vagy későbbi szövegállapotának (pl. a kihirdetett	Választható	1

			jogszabálynak) URL-je.		
	Felhatalmazó jogszabály	Valamely jogszabályi helyre való hivatkozás	A felhatalmazó jogszabályra való hivatkozás akár szövegesen, akár konkrét URL formájában	Választható	1
Leírás	-	A közzétételi egység rövid leírása	A közzétételi egység tartalmának rövid ismertetése, (absztrakt, tartalomjegyzék, alcímek, szabad szöveg) egyéb kapcsolódó információ.	Választható	1

VI. Az Infotv. 1. melléklete szerint közzéteendő adatbázisokra és nyilvántartásokra vonatkozó leíró adatok

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Cím	-	Az adatbázis, nyilvántartás hivatalos megnevezése	Megegyezik a nyilvántartást elrendelő jogszabályban rögzített címmel	Kötelező	1
	Rövid cím	Az adatbázis, nyilvántartás rövid megnevezése	Megjelenítést segítő rövid tájékoztató cím	Kötelező	1
Létrehozó	-	Az adatok begyűjtéséért, karbantartásáért felelős szerv neve	Az a szervezet, mely a nyilvántartást elrendelő hatályos jogszabály, ill. amely SZMSZ-e szerint felelős az adatok begyűjtéséért, karbantartásáért	Kötelező	1
	Felelős szerv címe	Az adatok begyűjtéséért, karbantartásáért felelős szerv cím	Hivatkozás a szerv honlapján elhelyezett elérhetőségi adatokra URL formájában	Kötelező	1
	Szervezeti egység neve	Az adatok begyűjtéséért, karbantartásáért felelős szervezeti egység neve		Választható	1
	Szervezeti egység elérése	Az adatok begyűjtéséért, karbantartásáért felelős szervezeti egység elérése	Hivatkozás a szerv honlapján elhelyezett, a szerv vezetőire mutató adatokra URL formájában	Választható	1
Formátum	-	Az adatbázis, nyilvántartás formátuma	Az adatállomány fizikai megjelenésének formája	Kötelező	1
		Az alkalmazott adatfeldolgozási technológia jellege	Infotv. 65. § (1) bekezdés i) pont	Kötelező	1

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Forrás	-	A személyes adatokat nem tartalmazó adatbázis, nyilvántartás egyértelmű elérhetőségét biztosító URL	Az az URL, amelyen az adatállomány elérhető (file vagy online adatszolgáltatás hívás)	Kötelező	1
Tárgy	Kulcsszavak	Olyan szavak vagy kifejezések, amelyek az adatbázis, nyilvántartás tartalmának jelentős		Kötelező	n

		aspektusait írják le			
Nyelv	-	Az adatbázis, nyilvántartás szövegének nyelve	ISO 639-2, illetve az MSZ 3400-2001 által használt kódok	Választható	1
Dátum	Létrehozás	Az adatbázis, nyilvántartás létrehozásának dátuma	ISO 8601 dátum- és időpontjelölés szabványos formátumai (a továbbiakban: W3CDTF)	Választható	1
	Frissítés	Az adatbázis, nyilvántartás frissítésének gyakorisága	Listaelem	Kötelező	1
	Időtartam	Az adatkezelés időtartama		Kötelező	1
Kapcsolat	Felhatalmazó jogszabály	Jogszabály, amely elrendeli az adatok nyilvántartását, karbantartását	A felhatalmazó jogszabályra való hivatkozás akár szövegesen, akár konkrét URL formájában, amennyiben van felhatalmazó jogszabály	Kötelező, amennyiben értelmezhető	1
	Kérdőív	A nyilvántartás kérdőíve	A nyilvántartás kérdőíve akár szövegesen, akár URL formájában, amennyiben van kérdőív	Kötelező, amennyiben értelmezhető	n
	Korábbi állapot	A hivatkozott adatállomány URL-je	Hivatkozás az archívumba helyezett adatállományhoz kapcsolható, aktuális állapotot megjelenítő adatállományra	Választható	1
	Következő állapot	A hivatkozott adatállomány URL-je	Hivatkozás az archívumba helyezett adatállományra	Választható	1
Kiterjedés	A nyilvántartás földrajzi hatóköre	Az adatok által lefedett földrajzi terület leírása		Választható	n
	A nyilvántartás által lefedett időszak kezdete	A nyilvántartás által lefedett időszak az az időszak, amelyre az adatok vonatkoznak	W3CDTF	Választható	1
	A nyilvántartás által lefedett időszak vége	A nyilvántartás által lefedett időszak az az időszak, amelyre az adatok vonatkoznak	W3CDTF	Választható	1
	Érintettek köre	A nyilvántartás által lefedett érintetti kör	Infotv. 65. § (1) bekezdés c) pont (amennyiben az a nyilvántartás vonatkozásában értelmezhető)	Kötelező, amennyiben értelmezhető	1

Leíró adat-elem	Minősítő	Tartalom, meghatározás	Magyarázat	Kötelező	Előfordulás
Leírás	-	A nyilvántartás témaköreit, célját, természetét, tartalmát, illetve főbb lefedett témáinak speciális jellemzőit összefoglaló leírás		Kötelező	n
	Változók	Táblázat változóinak felsorolása	Szövegesen, a táblázat	Kötelező	1

	leírása	pontosvesszővel elválasztva	fejléce		
	Az adat- továbbításra vonatkozó adatok	A továbbított adatok fajtaját, címzettjét és a továbbítás jogalapját, ideértve a harmadik országokba irányuló adattovábbításokat.	Infotv. 65. § (1) bekezdés g) pont	Kötelező	1

10. A közérdekű adat iránti igény teljesítéséért megállapítható költségterítés mértékéről szóló

301/2016. (IX. 30.) Korm. rendelet

a módosításokkal egységes szerkezetben

(2017. szeptember 15. napján hatályos szöveg.)

A Kormány az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 72. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § (1) Az igényelt adatokat tartalmazó adathordozó költségeként az alábbi mértékek vehetők figyelembe:

a) papír alapon nyújtott színes másolat esetén az adathordozó közvetlen önköltsége, de legfeljebb

aa) 130 Ft/másolt A/4-es oldal,

ab) 260 Ft/másolt A/3-as oldal,

b) papír alapon nyújtott fekete-fehér másolat esetén az adathordozó közvetlen önköltsége, de legfeljebb

ba) 12 Ft/másolt A/4-es oldal,

bb) 24 Ft/másolt A/3-as oldal,

c) optikai adathordozón nyújtott másolat esetén az adathordozó közvetlen önköltsége, de legfeljebb 580 Ft/adathordozó,

d) elektronikus úton használható egyéb adathordozón nyújtott másolat esetén az adathordozó közvetlen önköltsége.

(2) A másolatkészítéshez szükséges eszközök rendelkezésre állásának átmeneti vagy tartós hiánya esetén - az (1) bekezdésben meghatározott mértéktől eltérően - az igényelt adatokat tartalmazó adathordozó költségeként a közvetlenül a másolatkészítés érdekében felmerült, ahhoz feltétlenül szükséges, bizonylattal igazolt költség vehető figyelembe. Az adatkezelőnek az e bekezdésben meghatározott mérték alkalmazhatóságát az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban:

Infotv.) 31. § (2) bekezdésében meghatározott bizonyítási kötelezettség keretében kell igazolnia.

(3) A papír alapon nyújtott másolat költsége csak az adatigénylés teljesítéséhez szükséges másolt oldalak azon része tekintetében vehető figyelembe, amellyel a másolt oldalak száma a tízet meghaladja.

2. § Az igényelt adatokat tartalmazó adathordozó kézbesítési költségeként legfeljebb az alábbi mértékek vehetők figyelembe:

a) az adatigénylő részére postai úton, Magyarország területén belül való kézbesítés esetén a hivatalos iratokra vonatkozó belföldi postai szolgáltatás díja,

b) az adatigénylő részére postai úton, külföldre történő kézbesítés esetén az egyetemes postai szolgáltatás keretében térítvevény többlétszolgáltatással feladott, könyvelt küldeményre vonatkozó postai szolgáltatás díja.

3. § (1) Az adatigénylés teljesítésével összefüggő munkaerő-ráfordítás költsége - az Infotv. 29. § (5) bekezdés c) pontjában foglalt feltétel teljesülése mellett - abban a mértékben vehető figyelembe, amennyivel az adatigénylés teljesítéséhez szükséges munkaerő-ráfordítás időtartama meghaladja a 4 munkaórát.

(2) Az adatigénylés teljesítésével összefüggő munkaerő-ráfordításként az igényelt adat felkutatásához, összesítéséhez és rendszerezéséhez, az igényelt adat adathordozójáról másolat készítéséhez és a másolaton a meg nem ismerhető adatok felismerhetetlenné tételéhez szükséges időtartam vehető figyelembe.

(3) Ha az adatigénylés teljesítésére elektronikus úton kerül sor, a másolat készítéséhez szükséges időtartam csak akkor vehető figyelembe, ha elektronikus formában rendelkezésre nem álló adat igénylésére került sor, vagy a másolat készítéséhez szükséges időtartam rövidebb az elektronikus formában rendelkezésre álló adat rendelkezésre bocsátásához szükséges időtartamnál.

4. § (1) A munkaerő-ráfordítás összes költségét a munkaerő-ráfordítás személyenkénti költségeinek összegeként kell megállapítani.

(2) A munkaerő-ráfordítás időtartamát személyenként a kerekítés szabályainak megfelelően egész órára kell kerekíteni.

(3) A munkaerő-ráfordítás személyenkénti költségét akként kell meghatározni, hogy az adatigénylés teljesítésében közreműködő személy által az adatigénylés teljesítésével összefüggésben teljesített munkaórák számát meg kell szorozni e személy egy munkaórára eső tényleges munkaerőköltségével, ahol

tényleges munkaerőköltségnek az e személyt megillető rendszeres személyi juttatások összegét kell tekinteni.

(4) Az adatigénylés teljesítésével összefüggő munkaerő-ráfordítás összes költségeként legfeljebb munkaóránként átlagosan 4400 Ft vehető figyelembe.

5. § A közérdekű adat iránti igény teljesítéséért fizetendő költségtérítés megállapítható mértékébe nem számítható bele az az - adatigénylőnek visszafizetendő - összeg, amellyel az Infotv. 29. § (4) bekezdése alapján az adatigénylés teljesítését

megelőzően megfizetett költségtérítés az adatigénylés teljesítésének az 1-4. § alapján meghatározott tényleges költségét meghaladta.

6. § A költségtérítésnek az 1-4. § alapján meghatározott mértéke tekintetében az Infotv. 29. § (4) bekezdése szerint figyelembe veendő összeghatár mértéke 5000 Ft.

7. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

11. A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény

a módosításokkal egységes szerkezetben

(2017. szeptember 15. napján hatályos
szöveg.)

Az Országgyűlés a gyülekezési szabadság érvényesülése érdekében - összhangban az Alaptörvény, valamint a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának rendelkezéseivel -, a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. § (Hatályon kívül helyezve.)

2. § (1) A gyülekezési jog gyakorlása keretében békés összejövetel, felvonulások és tüntetések (a továbbiakban együtt: rendezvény) tarthatók, amelyeken a résztvevők véleményüket szabadon kinyilváníthatják.

(2) A rendezvény résztvevői jogosultak a közösen kialakított álláspontjukat az érdekeltek tudomására hozni.

(3) A gyülekezési jog gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.

3. § A törvény hatálya nem terjed ki

a) a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gyűlésekre;

b) a templomban és a vallásgyakorlásra rendelt más helyen szervezett vallásos szertartásokra, rendezvényekre és a körmenetekre;

c) a kulturális és sportrendezvényekre;

d) a családi eseményekkel kapcsolatos rendezvényekre.

4. § (Hatályon kívül helyezve.)

II. Fejezet

A rendezvény szervezése

5. § A rendezvény szervezője az lehet, aki

a) magyar állampolgár,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik, vagy

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt, illetve letelepedett jogállású, vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezik.

6. § A közterületen tartandó rendezvény szervezését a rendezvény helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak, Budapesten a Budapesti Rendőrfőkapitányságnak (a továbbiakban: rendőrség) legalább három nappal a rendezvény megtartásának tervezett időpontját megelőzően kell bejelenteni. A bejelentési kötelezettség a rendezvény szervezőjét terheli.

7. § Az írásbeli bejelentésnek tartalmaznia kell:

a) a tervezett rendezvény kezdetének és befejezésének várható időpontját, helyszínét, illetőleg útvonalát;

b) a rendezvény célját, illetőleg napirendjét;

c) a rendezvényen résztvevők várható létszámát, a rendezvény zavartalan lebonyolítását biztosító rendezők számát;

d) a rendezvényt szervező szerv vagy személyek és a szervezők képviselőjére jogosult személy nevét és címét.

III. Fejezet

A rendezvény megtartása

8. § (1) Ha a bejelentéshez kötött rendezvény megtartása a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, a rendőrség a bejelentésnek a hatósághoz való beérkezésétől számított 48 órán belül a rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen, vagy időben való megtartását megtilthatja.

(2) A rendőrség határozatát 24 órán belül írásban közölni kell a szervezővel.

(3) A rendőrség eljárására az államigazgatási eljárás általános szabályai az irányadók.

9. § (1) A rendőrség határozata ellen fellebbezésnek helye nincs; a határozat közlésétől számított három napon belül a szervező kérheti az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát. A kérelemhez csatolni kell a rendőrség határozatát.

(2) A bíróság a kérelem beérkezésétől számított három napon belül, nemperes eljárásban, népi ülnökök közreműködésével, szükség esetén a felek

meghallgatása után határoz. Ha a kérelemnek helyt ad, hatályon kívül helyezi a rendőrség határozatát, ellenkező esetben a kérelmet elutasítja. A bíróság határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(3) Ha a bíróság a rendőrség határozatát a rendezvény bejelentésben megjelölt időpontját követően helyezi hatályon kívül, a rendezvény megtartásának tervezett új időpontjáról a szervezőnek a bejelentést elbíráló rendőrséget 24 órával a rendezvény megtartását megelőzően tájékoztatnia kell.

10. § Ha a rendezvény közúton kerül megtartásra, a rendőrség erről a közút kezelőjét tájékoztatja.

11. § (1) A rendezvény rendjének biztosításáról a szervező gondoskodik.

(2) A rendőrség és más arra illetékes szerv a rendezvény rendjének biztosításában a szervező kérésére közreműködik, a rendezvényt megzavaró személyek eltávolításáról intézkedik.

12. § (1) Ha a rendezvény résztvevőinek magatartása a rendezvény törvényességét veszélyezteti, s a rend másként nem állítható helyre, a szervező köteles a rendezvényt felosztatni.

(2) A rendezvényen résztvevők nem jelenhetnek meg fegyveresen, illetőleg felfegyverkezve.

(3) A rendőrség képviselője a rendezvényen jelen lehet.

(4) A rendezvény résztvevői a rendezvény bejelentésben megjelölt befejezésének időpontjában kötelesek a rendezvény helyszínét elhagyni.

13. § (1) A rendezvény résztvevője által okozott kárért a károsult harmadik személlyel szemben a szervező a károkozóval együtt egyetemlegesen felelős. A szervező mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a rendezvény szervezése és megtartása során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

(2) Ez a szabály nem érinti a szervezőnek azt a jogát, hogy a károkozótól a kár megtérítését követelhesse.

14. § (1) Ha a gyülekezési jog gyakorlása a 2. § (3) bekezdésében foglaltakba ütközik, vagy a rendezvényen a résztvevők fegyveresen, illetőleg felfegyverkezve jelennek meg, továbbá ha

bejelentéshez kötött rendezvényt tiltó határozat ellenére tartanak, a rendőrség a rendezvényt felosztatja.

(2) A rendezvény felosztatását figyelmeztetésnek kell megelőznie.

(3) Ha a rendezvényt felosztatják, a rendezvény résztvevője a felosztatástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a felosztatás jogellenességének megállapítására.

IV. Fejezet

Záró rendelkezések

15. § E törvény alkalmazásában

a) közterület: a mindenki számára korlátozás nélkül igénybevehető terület, út, utca, tér;

b) fegyveresen jelenik meg a rendezvényen az, aki lőfegyvert vagy robbanóanyagot tart magánál, felfegyverkezve pedig az, aki erőszak vagy fenyegetés alkalmazása érdekében az élet kioltására vagy testi sértés okozására alkalmas eszközt tart magánál.

16. § A fegyveres erők és a fegyveres testületek tagjaira vonatkozóan a gyülekezési jog gyakorlásának feltételeit és módját a szolgálati szabályzat határozza meg.

17. § - 18. § (Hatályon kívül helyezve.)

19. § (1) Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) (Hatályon kívül helyezve.)

Az Európai Unió jogának való megfelelés

20. § Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/3 8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.

12. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben

*(2017. szeptember 15. napján hatályos
szöveg.)*

Az Országgyűlés a demokratikus jogállam, az alkotmányos rend és az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, a jogrendszer belső összhangjának megőrzése, valamint a hatalommegosztás elvének érvényre juttatása érdekében, az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként működő Alkotmánybíróság hatáskörének, szervezetének, működésének szabályozásáról - az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése alapján - a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK, AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG JOGÁLLÁSA ÉS SZERVEZETE

1. Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában

a) egyedi ügy: a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő vagy eldöntő bírósági eljárás,

b) bíró: a bíró, valamint a bírósági titkár, ha törvény rendelkezése alapján az egyesbíró hatáskörében bírósági titkár eljárhat.

2. Az Alkotmánybíróság jogállása

2. § Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

3. § Az Alkotmánybíróság székhelye Budapest.

4. § Az Alkotmánybíróság költségvetése a központi költségvetés szerkezeti rendjében önálló fejezet. Az Alkotmánybíróság a költségvetésére vonatkozó javaslatát és a költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolóját maga állítja össze, és azt a Kormány változtatás nélkül terjeszti be a központi költségvetésről, illetve az annak végrehajtásáról szóló

törvényjavaslat részeként az Országgyűlésnek. Az Alkotmánybíróság költségvetését úgy kell megállapítani, hogy ne legyen kevesebb az előző évi központi költségvetésben megállapított összegnél.

3. Az Alkotmánybíróság tagjának jogállása

5. § Az Alkotmánybíróság tagja független, csak az Alaptörvénynek és a törvényeknek van alárendelve.

6. § (1) Az Alkotmánybíróság tagjává megválasztható minden olyan büntetlen előéletű, és az országgyűlési képviselők választásán választható magyar állampolgár, aki

a) jogász végzettséggel rendelkezik,

b) 45. életévét betöltötte, de 70. életévét még nem töltötte be, és

c) kiemelkedő tudású elméleti jogász (egyetemi tanár vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora), vagy legalább húszévi, jogi területen folytatott szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogi szakmai gyakorlatot olyan munkakörben kell eltölteni, amely betöltésének feltétele a jogász végzettség.

(3) Az Alkotmánybíróság tagjának megbízási ideje tizenkét év. Az Alkotmánybíróság tagja nem választható újra.

(4) Az Alkotmánybíróságnak nem lehet tagja az, aki a megválasztása napját megelőző négy éven belül a Kormány tagja, valamely párt vezető tisztségviselője volt, vagy állami vezetői tisztséget töltött be.

7. § (1) Az Alkotmánybíróság tagjaira az Országgyűlésben képviselettel rendelkező pártok képviselőcsoportjai által jelölt legalább kilenc és legfeljebb tizenöt képviselőből álló jelölő bizottság tesz javaslatot. A bizottságban a képviselőcsoportok legalább egy-egy képviselőjének helyet kell kapnia.

(2) A javasolt személyeket az Országgyűlés alkotmányügyi kérdésekkel foglalkozó állandó bizottsága meghallgatja.

8. § (1) Az Alkotmánybíróság tagjait az Országgyűlés az alkotmányügyi kérdésekkel foglalkozó állandó bizottsága véleményének ismeretében választja meg.

(2) Ha az Országgyűlés a jelölteket nem választja meg, a jelölő bizottság még azon az ülésszakon, de legkésőbb tizenöt napon belül új javaslatot tesz.

(3) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság új tagját az Országgyűlés az elődje megbízási idejének lejártát megelőző kilencven napon belül választja meg. Az Alkotmánybíróság tagja az elődje megbízási idejének megszűnését követő

napon, ha pedig elődje megbízatásának megszűnését követően választották meg, vagy elődje megbízatása meghosszabbodott, a megválasztásáról szóló határozatban megjelölt napon lép hivatalba.

9. § Az Alkotmánybíróság tagja hivatalba lépését megelőzően az Országgyűlés előtt esküt tesz.

10. § (1) Az Alkotmánybíróság tagjának megbízatása összeegyeztethetetlen minden más állami vagy önkormányzati, társadalmi, politikai, gazdasági tisztséggel, illetve megbízatással, kivéve a tudományos és felsőoktatási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó tisztségeket, ha az az alkotmánybírói feladatok ellátását nem akadályozza. Az Alkotmánybíróság tagja a tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységen és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony keretében végzett tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathat.

(2) Ha az Alkotmánybíróság tagjává megválasztott személlyel kapcsolatban összeférhetlenségi ok áll fenn, azt a hivatalba lépését követő tíz napon belül meg kell szüntetnie.

(3) Ha az Alkotmánybíróság tagjával kapcsolatban tevékenysége során összeférhetlenségi ok merül fel, azt haladéktalanul meg kell szüntetnie.

11. § (1) Az Alkotmánybíróság tagja a megválasztását követő harminc napon belül, majd ezt követően minden évben január 31-ig, valamint a megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül az országgyűlési képviselők vagyonynyilatkozatával azonos tartalmú vagyonynyilatkozatot tesz.

(2) Az Alkotmánybíróság tagja a vagyonynyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársának, gyermekeinek (a továbbiakban együtt: családtag) az Alkotmánybíróság tagja vagyonynyilatkozatával azonos tartalmú vagyonynyilatkozatát.

(3) A családtag vagyonynyilatkozata kivételével a vagyonynyilatkozat nyilvános, oldalhű másolatát - a családtag személyes adatai kivételével - a főtitkár az Alkotmánybíróság Hivatalának honlapján haladéktalanul közzéteszi. A vagyonynyilatkozat a honlapról az Alkotmánybíróság tagja megbízatásának megszűnését követő egy év elteltével távolítható el.

(4) A vagyonynyilatkozatokat a főtitkár kezeli. A főtitkár az Alkotmánybíróság volt tagjának, valamint családtagjának vagyonynyilatkozatát az Alkotmánybíróság tagja megbízatásának a megszűnését követő egy évig őrzi.

12. § A 10. §-ban meghatározott összeférhetlenségi ok esetén az összeférhetlenséget megállapító

alkotmánybíróági határozat meghozatalának időpontjától az összeférhetlenség megszüntetéséig, valamint a 11. §-ban meghatározott vagyonynyilatkozat-tétel elmulasztása esetén annak teljesítéséig az Alkotmánybíróság tagja a tisztségéből eredő jogkörét nem gyakorolhatja, és díjazásban, valamint juttatásban nem részesülhet.

13. § (1) Az Alkotmánybíróság elnöke (a továbbiakban: elnök) kivételével az Alkotmánybíróság tagja a minisztert megillető díjazásra és juttatásokra jogosult, azzal az eltéréssel, hogy a vezetői illetménypótlék a miniszteri illetménypótlék másfélszerese.

(2) Az Alkotmánybíróság tagja megbízatásának időtartama alatt a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottnak, díjazása nem önálló tevékenységből származó, járulékalapot képező jövedelemnek minősül. Az Alkotmánybíróság tagja megbízatásának időtartama közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

(3) Az Alkotmánybíróság tagjának minden naptári évben negyven munkanap szabadság jár.

14. § (1) Az Alkotmánybíróság tagja az Alaptörvényben és e törvényben meghatározott alkotmánybíróági hatáskörök gyakorlása során kifejtett tevékenysége, az általa közölt tény vagy vélemény miatt bíróság vagy hatóság előtt - megbízatásának ideje alatt és azt követően - nem vonható felelősségre, e tény vagy vélemény miatt az Alkotmánybíróság ellen bíróság vagy hatóság előtt eljárás nem indítható. Ez a mentesség nem vonatkozik a szigorúan titkos és titkos minősítésű adattal való visszaélésre, a rágalmazásra és a becsületsértésre, valamint az Alkotmánybíróság tagjának polgári jogi felelősségére.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott mentesség kiterjed a közhatalmat gyakorló személy vagy közszereplő politikus sérelmére elkövetett becsületsértésre, valamint - ha az Alkotmánybíróság tagjának nem volt tudomása arról, hogy a közlés a lényegét tekintve valótlan - rágalmazásra.

(3) Az Alkotmánybíróság tagját csak tettenérés esetén lehet őrizetbe venni, és ellene csak az Alkotmánybíróság előzetes hozzájárulásával lehet büntetőeljárást, valamint szabálysértési eljárást indítani vagy folytatni, továbbá büntető eljárásjogi kényszerintézkedést alkalmazni.

(4) A mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványt a vádirat benyújtásáig a legfőbb ügyész, azt követően, illetve magánvádas ügyben a bíróság terjeszti elő az elnökhöz. Az indítványt az Alkotmánybíróság tagjának tettenérése esetén

haladéktalanul elő kell terjeszteni. Szabálysértési ügyben a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványt - a szabálysértési hatóság megkeresése alapján - a legfőbb ügyész terjeszti elő az elnökhöz.

(5) A mentelmi jog felfüggesztése tárgyában hozott döntés csak arra az ügyre vonatkozik, amelyre az indítványt előterjesztették.

(6) Az Alkotmánybíróság tagja mentelmi jogáról - a szabálysértési eljárás kivételével - nem mondhat le. E jogát mindenki köteles tiszteletben tartani.

(7) Az Alkotmánybíróság tagja köteles mentelmi jogának megsértését az elnöknek haladéktalanul bejelenteni.

15. § (1) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnik

a) (Hatályon kívül helyezve.)

b) a megbízási időtartam leteltével.

(2) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnik továbbá

a) halállal,

b) lemondással,

c) összeférhetetlenség miatt a megbízási megszűnésének megállapításával,

d) ha az Alkotmánybíróság tagja az országgyűlési képviselők választásán már nem választható,

e) felmentéssel vagy

f) kizárással.

(3) (Hatályon kívül helyezve.)

(4) Ha az Alkotmánybíróság tagjának megbízatása a **(2)** bekezdés alapján szűnik meg, az Alkotmánybíróság új tagját az Országgyűlés az Alkotmánybíróság volt tagja megbízatásának megszűnésétől számított hatvan napon belül választja meg.

(5) Ha az Alkotmánybíróság több tagjának szűnik meg, illetve hosszabbodik meg egymást követően a megbízatása, az Országgyűlés először az Alkotmánybíróság azon tagjának utódját választja meg, akinek a megbízatása korábban szűnt meg vagy hosszabbodott meg, illetve korábban szűnne meg.

16. § (1) A lemondást az Alkotmánybíróság tagja az Alkotmánybíróság elnökével, az Alkotmánybíróság elnöke az Országgyűlés elnökével írásban közli. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges. A lemondást nem kell indokolni, a megbízási a lemondás benyújtásának napjával szűnik meg.

(2) Ha az Alkotmánybíróság tagja a **10. § (2)-(3)** bekezdésében foglalt kötelezettségének az előírt ideig nem tesz eleget, az Alkotmánybíróság teljes ülése határozatban állapítja meg az összeférhetetlenséget.

Ha az összeférhetetlenséget megállapító alkotmánybírósági ülés időpontjától számított tíz napon belül nem történik meg az összeférhetetlenségi ok megszüntetése, az Alkotmánybíróság teljes ülése határozatban állapítja meg az Alkotmánybíróság tagja megbízatásának megszűnését.

(3) Felmentéssel szűnik meg a megbízási, ha az Alkotmánybíróság tagja neki fel nem róható okból nem képes eleget tenni megbízatásából eredő feladatainak.

(4) Kizárással szűnhet meg a megbízási, ha az Alkotmánybíróság tagja

a) neki felróható okból nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, vagy

b) a tisztségére méltatlanná vált,

és ezért az Alkotmánybíróság teljes ülése határozatával az Alkotmánybíróság tagjai közül kizárja.

(5) Ki kell zárni az Alkotmánybíróság tagjai közül azt, aki

a) jogerős ítéletben megállapított, közbizalomra üldözőndő szándékos bűncselekményt követ el,

b) neki felróható okból egy évig nem vesz részt az Alkotmánybíróság munkájában, vagy

c) a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagyonnyilatkozatában lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl.

(6) Az Alkotmánybíróság tagja megbízatásának megszűnését a **15. § (1)** bekezdés **b)** pontja esetében - a megbízási idő lejártának napjával - és a **15. § (2)** bekezdés **a)-b)** pontja esetében az elnök állapítja meg, és a teljes ülésen bejelenti. A **15. § (2)** bekezdés **c)-f)** pontja esetén az Alkotmánybíróság teljes ülése hoz határozatot, amelyet a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

4. Az Alkotmánybíróság elnöke és elnökhelyettese

17. § (1) Az elnök

a) összehangolja az Alkotmánybíróság tevékenységét, közreműködik az egységes joggyakorlat biztosításában,

b) összehívja és vezeti az Alkotmánybíróság teljes ülését,

c) meghatározza a teljes ülés ülésezési rendjét, napirendjét,

d) meghatározza az Alkotmánybíróság által elbírálandó ügyek napirendre tűzésének ütemezését, ideértve az ügyek tárgyalási határnapjának kitűzését,

e) kijelöli az előadó alkotmánybírókat,

f) javaslatot tesz a tanácsok összetételére, a tanácsvezető alkotmánybírókra, ideiglenes tanács alakítására,

g) képviseli az Alkotmánybíróságot az Országgyűlés és más szervek, valamint a nyilvánosság előtt,

h) irányítja az Alkotmánybíróság Hivatalát,

i) javaslatot tesz a teljes ülésnek a főtitkár személyére, kinevezi és felmenti a gazdasági vezetőt,

j) gyakorolja a munkáltatói jogokat az Alkotmánybíróság hivatalának köztisztviselői és munkavállalói felett,

k) az Alkotmánybíróság tagja mentelmi jogának megsértése esetén megteszi a szükséges intézkedést,

l) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket az Alkotmánybíróság ügyrendje számára előír.

(2) Az elnök az Alkotmánybíróság mint központi költségvetési fejezet tekintetében a fejezetet irányító szerv vezetője.

18. § (1) Az elnök elnöki megbízatása megszűnik

a) az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnésével,

b) lemondással.

(2) Az elnök az elnöki megbízatásról való lemondást az Országgyűlés elnökével írásban közli. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges. A lemondást nem kell indokolni, a megbízatás a lemondás benyújtásának a napjával szűnik meg. Az elnöki megbízatásról való lemondás az elnök Alkotmánybíróságban betöltött tagságát nem érinti.

19. § (1) Az elnök díjazásának az összege megegyezik a köztisztviselői illetményalap harminckilencszeresével.

(2) Az elnök - hivatalos és magánprogramokra is kiterjedően - a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló jogszabályban foglaltak szerint személyi védelemre jogosult.

(3) Az elnök rezidencia használatára jogosult.

(4) Az elnök - személyi, illetve hivatali célra - két személygépkocsi használatára jogosult.

(5) Az elnök jogosult rádiótelefon- és internethasználatra, valamint kormányzati célú hírközlő hálózat használatára.

(6) Az elnök - a szolgáltatást nyújtó egészségügyi intézmény és az Alkotmánybíróság Hivatala megállapodása szerint - valamennyi egészségügyi ellátást térítésmentesen vehet igénybe.

(7) Az elnök, valamint a vele együtt üdülő házastársa, élettársa, gyermeke, szülője, unokája és gyermekének házastársa - térítési díj ellenében - jogosult a Kormány központi üdülőjének használatára. A térítési díj a

szállás- és étkezési költséget, valamint az üdülési szolgáltatások díját foglalja magában.

(8) Az elnök hivatalos külföldi kiküldetése idején kíséretre, az állami vezetők tekintetében irányadó napidíjra és költségtérítésre jogosult.

(9) Ha a külföldre utazás menetrendszerű repülőgéppel, illetve vonattal történik, az elnök első osztályt vagy ennek megfelelő utazási komfortfokozatot vehet igénybe.

(10) Az elnök külföldre utazás és külföldről történő hazautazás esetén, illetve hivatalos külföldi küldöttség fogadása, kísérése céljából jogosult a repülőtéri kormányváró helyiségek használatára.

(11) Az elnök halála esetén házastársát, ennek hiányában élettársát (a továbbiakban együtt: özvegy) - özvegy hiányában az örökös - a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint egy összegben az elnök havi tiszteletdíjának megfelelő összegű juttatás illeti meg.

20. § (1) Ha az elnök megbízatása megszűnt, jogosult az e megbízatására utaló elnevezést használni.

(2) Az Alkotmánybíróság volt elnöke, ha e tisztségét legalább két évig betöltötte, és megbízatása a megbízatási időtartam letelte vagy felmentése miatt szűnt meg, további hat hónapon, ha megbízatása lemondása miatt szűnt meg, további három hónapon keresztül a havi díjazásának megfelelő összegű juttatásra jogosult, amely nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül.

(3) Ha az elnök megbízatása a (2) bekezdésben meghatározott okokból két évnél hamarabb szűnt meg, de legalább egy évig a tisztségét betöltötte, a (2) bekezdésben megjelölt juttatás felére jogosult.

(4) Az Alkotmánybíróság volt elnökét - ha egyúttal az Alkotmánybíróságban betöltött tagsága is megszűnt - a megbízatása megszűnését követően további két évig személyes gépkocsihasználat illeti meg évi harmincezer km keretig.

(5) Az Alkotmánybíróság volt elnökét - ha egyúttal az Alkotmánybíróságban betöltött tagsága is megszűnt - a megbízatása megszűnését követően további két évig kétfős titkárság alkalmazása illeti meg.

(6) Az Alkotmánybíróság volt elnöke az ebben a §-ban meghatározott juttatásokra mindaddig nem jogosult, amíg a megbízatásának megszűnését követően vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének nem tesz eleget.

(7) Az Alkotmánybíróság volt elnökét nem illetik meg az ebben a §-ban meghatározott jogosultságok és juttatások, ha megbízatása a 15. § (2) bekezdés c) vagy f) pontja alapján szűnt meg.

- 21. § (1)** Az elnök munkáját az elnökhelyettes segíti.
- (2)** Az elnökhelyettest az Alkotmánybíróság tagjai sorából az elnök javaslatára az Alkotmánybíróság teljes ülése választja meg.
- (3)** Az elnökhelyettes megbízatása megszűnik.
- a) az új elnök hivatalba lépésével,
 - b) az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnésével vagy
 - c) lemondással.
- (4)** Az elnökhelyettes az elnökhelyettesi megbízatásról való lemondást az elnökkel írásban közli. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges. A lemondást nem kell indokolni, a megbízatás a lemondás benyújtásának a napjával szűnik meg. Az elnökhelyettesi megbízatásról való lemondás az elnökhelyettes Alkotmánybíróságban betöltött tagságát nem érinti.
- (5)** Az elnökhelyettes az elnök akadályoztatása esetén az elnök jogkörében eljárva helyettesíti az elnököt, valamint ellátja mindazokat a feladatokat, amellyel az elnök megbízza. Ha az elnök megbízatása megszűnt, jogkörét az elnökhelyettes, az elnök és az elnökhelyettes együttes akadályoztatása esetén a 17. § (1) bekezdés b)-f) pontjában foglalt hatásköröket az Alkotmánybíróság életkorban legidősebb tagja gyakorolja.

5. Az Alkotmánybíróság hivatali szervezete

- 22. § (1)** Alkotmánybíróság igazgatási munkaszervezete az Alkotmánybíróság Hivatala, amely ellátja az Alkotmánybíróság szervezeti működtetési, ügyviteli és döntés-előkészítési feladatait.
- (2)** Az Alkotmánybíróság Hivatalát a főtitkár vezeti. A főtitkárt az elnök javaslatára a teljes ülés választja meg.
- (3)** A főtitkár az elnök irányítása alatt végzi munkáját.
- (4)** A főtitkár e törvényben és az Alkotmánybíróság ügyrendjében meghatározottak szerint közreműködik az Alkotmánybíróság döntéseinek előkészítésében.
- (5)** Az elnök az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott köztisztviselőkre nézve a közszolgálati jogviszony létesítését a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényben foglaltakon túlmenően meghatározott iskolai végzettséghez, képzéshez, illetve gyakorlati időhöz kötheti.
- (6)** Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzata állapítja meg.

II. FEJEZET

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG FELADAT- ÉS HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS JOGKÖVETKEZMÉNYEK

6. Az Alaptörvénnyel való összhang előzetes vizsgálata (előzetes normakontroll eljárás)

- 23. § (1)** Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés a) pontja alapján az elfogadott, de még ki nem hirdetett törvény indítványban meghatározott rendelkezéseinek az Alaptörvénnyel való összhangját az Alaptörvény 6. cikk (2) és (4) bekezdéseiben meghatározott indítványozásra jogosult által benyújtott, határozott kérelmet tartalmazó indítvány alapján vizsgálja.
- (2)** Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 6. cikk (6) és (8) bekezdése szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.
- (3)** Az Alkotmánybíróság hatásköre - az (1) bekezdésben foglaltakat nem érintve - kiterjed a nemzetközi szerződés vagy annak valamely rendelkezése, valamint az Alaptörvény 5. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott normatív határozat Alaptörvénnyel való összhangjának előzetes vizsgálatára.
- (4)** A nemzetközi szerződés kötelező hatályának köztársasági elnök általi elismerését megelőzően a köztársasági elnök, illetve ha a nemzetközi szerződést kormányrendelet hirdeti ki, a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerését megelőzően a Kormány kérheti az Alkotmánybíróságtól a nemzetközi szerződés vagy annak valamely rendelkezése Alaptörvénnyel való összhangjának előzetes vizsgálatát.
- (5)** A (3) bekezdés szerinti normatív határozat elfogadására irányuló javaslat kezdeményezője, a Kormány, valamint az Országgyűlés elnöke indítványára az Országgyűlés az Alaptörvény 6. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárás szerint kérheti az Alkotmánybíróságtól a határozat Alaptörvénnyel való összhangjának előzetes vizsgálatát. A (3) bekezdés szerinti normatív határozat vizsgálata során az eljárásra és a jogkövetkezményekre a jogszabályok felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- (6)** Az Alkotmánybíróság az (5) bekezdés szerinti indítványról soron kívül, de legkésőbb harminc napon belül határoz. Az Országgyűlés elnöke és jegyzői a (3) bekezdés szerinti normatív határozatot csak akkor írják alá, ha az Alkotmánybíróság nem állapít meg alaptörvény-ellenességet.

23/A. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény S) cikk (3) bekezdése és 24. cikk (5) bekezdése alapján az elfogadott, de még ki nem hirdetett Alaptörvény vagy Alaptörvény-módosítás megalkotására vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények megtartását az Alaptörvény S) cikk (3) bekezdése és 24. cikk (5) bekezdés a) pontjában meghatározott indítványozásra jogosult által benyújtott, határozott kérelmet tartalmazó indítvány alapján vizsgálja.

(2) Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 24. cikk (6) bekezdése szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.

7. Az Alaptörvénnyel való összhang utólagos vizsgálata (utólagos normakontroll eljárás)

24. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja alapján felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját.

(2) Az Alkotmánybíróság a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját az alapvető jogok biztosának határozott kérelmet tartalmazó indítványa alapján akkor vizsgálja, ha az alapvető jogok biztosának álláspontja szerint a jogszabály alaptörvény-ellenessége fennáll.

(3) Nincs helye az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll eljárásának, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés vizsgálatára irányul, és az indítványozó az Alaptörvénynek ugyanarra a rendelkezésre, illetve elvére (értékére), és azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alaptörvény-ellenességet megállapítani (ítélt dolog), kivéve, ha az Alkotmánybíróság döntése óta a körülmények alapvetően megváltoztak.

24/A. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése alapján a 24. cikk (5) bekezdés b) pontjában meghatározott indítványozásra jogosult által benyújtott, határozott kérelmet tartalmazó indítvány alapján vizsgálja felül az Alaptörvényt, illetve az Alaptörvény módosítását a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében.

(2) Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 24. cikk (6) bekezdése szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.

8. Bírói kezdeményezés egyedi normakontroll eljárás iránt

25. § (1) Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét

észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

(2) Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.

9. Az alkotmányjogi panasz

26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

(3) A legfőbb ügyész az Alkotmánybírósághoz fordulhat az ügyész részvételével lefolytatott egyedi ügyben alkalmazott jogszabály Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét okozó alaptörvény-ellenességének vizsgálata érdekében, ha a jogosult maga nem képes jogainak védelmére, vagy a jogsérelem a személyek nagyobb csoportját érinti.

27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

(2) Az Alkotmánybíróság a 26. § alapján indítványozott eljárásban a bírói döntés alkotmányosságát is vizsgálhatja.

29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

30. § (1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.

(2) A döntés közlésének elmaradása esetén az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő a tudomásszerzéstől, vagy az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított hatvan nap.

(3) Az Alkotmánybíróság olyan alkotmányjogi panasz tárgyában is dönthet, amelyet az indítványozó rajta kívül álló elháríthatatlan okból történő akadályoztatása folytán a határidő eltelte után nyújtott be, és az akadály megszűnésétől számított tizenöt napon belül - az elbírálásra alkalmas indítvány előterjesztésével egyidejűleg - igazolási kérelmet nyújt be. Az igazolási kérelem megalapozására szolgáló tényeket az indítványozó a kérelemben valószínűsíti.

(4) A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől, valamint a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan nap elteltével alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye.

(5) Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszról ésszerű határidőn belül hoz döntést.

31. § (1) Ha alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással - ha a körülmények alapvetően nem változtak meg - nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak, valamint bírói

kezdeményezés alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló vizsgálatának.

(2) Ha egy ügyben alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanabban az ügyben érintett panaszos által, azonos jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozva alkotmánybíróági eljárásnak nincs helye.

10. A nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata

32. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi.

(2) Az eljárást az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, valamint az alapvető jogok biztosa indítványozhatja. A bíró - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.

11. Az Országgyűlés népszavazás elrendelésével összefüggő határozatának vizsgálata

33. § (1) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozatát az Alkotmánybíróság az elrendelés vagy elutasítás Alaptörvénnyel való összhangja és törvényessége tekintetében bárki indítványára harminc napon belül felülvizsgálja. Az indítványnak az Országgyűlés határozatának közzétételét követő tizenöt napon belül be kell érkeznie.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eljárásban az Alkotmánybíróság a határozat érdemében csak akkor folytat vizsgálatot, ha az aláírásgyűjtő ív hitelesítése és a népszavazás elrendelése között a körülményekben olyan lényeges változás következett be, amelyet a kérdés hitelesítéséről, illetve az azzal szembeni felülvizsgálati kérelemről hozott döntés során a Nemzeti Választási Bizottság, illetve a Kúria nem vehetett figyelembe, és a döntést érdemben befolyásolhatja.

(3) Az Alkotmánybíróság nem vizsgálja érdemben azt az indítványt, amelyben az indítványozó a népszavazási kérdés tartalmát illető, illetve a hitelesítéssel összefüggő alkotmányossági aggályokra hivatkozik.

11/A. Az Országgyűlés vallási tevékenységet végző szervezet elismerésével összefüggő döntésének vizsgálata

33/A. § (1) Az Országgyűlés vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismerését elutasító határozatát az Alkotmánybíróság az érintett vallási tevékenységet végző szervezet indítványára felülvizsgálja. Az indítványnak az Országgyűlés határozatának közzétételét követő tizenöt napon belül kell az Alkotmánybírósághoz beérkeznie.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eljárásban az Alkotmánybíróság az Országgyűlés egyházként történő elismerésre irányuló eljárásának törvényességét vizsgálja felül.

12. Alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testület felosztatásával összefüggő vélemény

34. § Az Alkotmánybíróság a helyi önkormányzat és a nemzeti önkormányzat képviselő-testületének alaptörvény-ellenes működésére vonatkozóan a Kormány indítványa alapján elvi véleményt nyilvánít.

12/A. A vallási közösség alaptörvény-ellenes működésével összefüggő vélemény

34/A. § Az Alkotmánybíróság a vallási közösség alaptörvény-ellenes működésére vonatkozóan a bevett egyház esetén a Kormány, a vallási tevékenységet végző szervezet esetén a bíróság indítványa alapján elvi véleményt nyilvánít.

13. A köztársasági elnök tisztségétől való megfosztása

35. § (1) Az Alaptörvény 13. cikke alapján a köztársasági elnök tisztségétől való megfosztására irányuló eljárásban az Alkotmánybíróság az Országgyűlés határozatában részletesen megindokolt, az Alaptörvény, illetve más törvény köztársasági elnöki tisztség gyakorlásával összefüggésben történő szándékos megsértésére, illetve szándékos bűncselekmény elkövetésére vonatkozó indítvány alapján jár el.

(2) Az Alkotmánybíróság megvizsgálja a megfosztási eljárás indítványozásának és megindításának jogszerűségét. Ha a megfosztási eljárás az Alaptörvény 13. cikk (2), illetve (3) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg, az Alkotmánybíróság az eljárást érdemi vizsgálat nélkül megszünteti.

(3) Az Alkotmánybíróság az eljárást soron kívül folytatja le.

(4) Érdemi vizsgálat esetén az Alkotmánybíróság a megfosztási eljárásban az 57. §-ban foglaltakon túl a vizsgált törvénysértés jellegének megfelelően a büntetőeljárásról, illetve a polgári perrendtartásról szóló törvényben foglaltak szerint más bizonyítási

eszközt is alkalmazhat. Az Alkotmánybíróság a köztársasági elnököt meghallgatja.

(5) Az Alkotmánybíróság e §-ban meghatározott jogkörében a teljes ülés jelenlévő tagjai kétharmadának egyetértésével hozza meg döntését.

14. A hatásköri összeütközés feloldása

36. § (1) Ha - a bíróságok és a közigazgatási hatóságok kivételével - az állami szervek, illetve állami és önkormányzati szervek között hatásköri összeütközés merül fel, az érintett szerv az Alkotmánybíróságnál indítványozhatja a hatásköri összeütközés Alaptörvény értelmezése alapján történő megszüntetését.

(2) Az Alkotmánybíróság dönt arról, hogy a felmerült vitában mely szervnek van hatásköre, és kijelöli az eljárásra kötelezett szervet.

15. Az önkormányzati rendelet, a közjogi szervezetszabályozó eszközök és jogegységi határozatok vizsgálata

37. § (1) Az Alkotmánybíróság a 24-26. §-ban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása.

(2) Az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll eljárásban, bírói kezdeményezés alapján folytatott egyedi normakontroll eljárásban, alkotmányjogi panasz alapján, vagy nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata során felülvizsgálja a közjogi szervezetszabályozó eszközöknek, valamint az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott jogegységi határozatoknak az Alaptörvénnyel, illetve nemzetközi szerződéssel való összhangját. Az indítványozókra, az eljárásra és a jogkövetkezményekre a jogszabályok felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

16. Az Alaptörvény értelmezése

38. § (1) Az Országgyűlés vagy annak állandó bizottsága, a köztársasági elnök, a Kormány, illetve az alapvető jogok biztosa indítványára az Alkotmánybíróság az Alaptörvény rendelkezését konkrét alkotmányjogi problémával összefüggésben értelmezi, ha az értelmezés közvetlenül levezethető az Alaptörvényből.

(2) Ha a konkrét alkotmányjogi probléma állami szerv jogállásával, működésével, vagy feladat- és hatáskörével összefüggésben merül fel, az Alkotmánybíróság az Alaptörvény rendelkezésének

értelmezését az (1) bekezdés alapján akkor végzi, ha az alkotmányjogi probléma az Alaptörvénnyel összhangban történő működést, illetve feladat- és hatáskörgyakorlást ellehetetleníti, illetve az értelmezési bizonytalanság a jogbiztonságot veszélyezteti.

17. Az Alkotmánybíróság határozatainak jogkövetkezményei

39. § (1) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező.

(2) Az Alkotmánybíróság döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Az Alkotmánybíróság az alkalmazott jogkövetkezményeket az Alaptörvény és e törvény keretei között maga állapítja meg.

40. § (1) Nem hirdethető ki a törvény, ha az Alkotmánybíróság a 23. §-ban meghatározott eljárásában megállapítja a vizsgált törvényi rendelkezés vagy rendelkezések alaptörvény-ellenességét.

(2) Ha az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése alapján ismételt lefolytatott eljárásában is megállapítja a törvényi rendelkezés vagy rendelkezések alaptörvény-ellenességét, az Országgyűlést felhívja jogalkotói feladatának Alaptörvénnyel összhangban történő teljesítésére.

(3) Ha az Alkotmánybíróság a 23. §-ban meghatározott eljárásában a nemzetközi szerződés rendelkezésének alaptörvény-ellenességét megállapítja, a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére addig nem kerülhet sor, amíg a nemzetközi szerződést létrehozó államok vagy a nemzetközi jog szerződéskötési képességgel rendelkező egyéb alanyai az alaptörvény-ellenességet meg nem szüntetik, vagy ameddig fenntartás megtételével - ha ezt az adott nemzetközi szerződés lehetővé teszi - vagy a nemzetközi jog által elismert egyéb jogintézménnyel élve Magyarország nem zárja ki a nemzetközi szerződés és az Alaptörvény összeütközését.

(4) Nem hirdethető ki az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása, ha az Alkotmánybíróság a 23/A. §-ban meghatározott eljárásában megállapítja, hogy a megalkotásra vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt követelményeket nem tartották meg.

41. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 24. § vagy a 25-26. § szerinti eljárásában a hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét megállapítja, a jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést teljesen vagy részben megsemmisíti.

(1a) Ha az Alkotmánybíróság a 24/A. § szerinti eljárásában megállapítja, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt követelményeknek nem felel meg, az Alaptörvényt, illetve az Alaptörvény módosítását megsemmisíti.

(2) Az (1) bekezdést az Alaptörvény 37. cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt kivételekre és feltételekre tekintettel kell alkalmazni.

(3) Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene.

(4) Az Alkotmánybíróság a 33/A. §-ban meghatározott hatáskörében az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy az Országgyűlés határozatának megsemmisítése mellett az Országgyűlést új határozat meghozatalára hívja fel.

42. § (1) Ha az Alkotmánybíróság olyan jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközését állapítja meg, amely a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabállyal az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes, a nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabályt teljesen vagy részben megsemmisíti.

(2) Ha az Alkotmánybíróság olyan jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközését állapítja meg, amellyel a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes, az ellentét feloldása érdekében - a körülmények mérlegelése alapján, határidő megjelölésével - felhívja a Kormányt, illetve a jogalkotót, hogy a megjelölt határidőben tegye meg az ellentét feloldása érdekében szükséges intézkedéseket.

43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.

44. § (1) Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény, az Alaptörvény módosítása és a jogszabály megsemmisítéséről, a jogszabály hatálybalépésének

ideiglenes felfüggesztéséről, az Országgyűlés népszavazás elrendelésével összefüggő határozatának vizsgálatáról, a köztársasági elnök tisztségétől való megfosztásáról, valamint az Alaptörvény értelmezéséről szóló határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. Az Alkotmánybíróság elrendelheti más határozatának vagy végzésének a Magyar Közlönyben való közzétételét is.

(2) Az Alkotmánybíróság határozatai az Alkotmánybíróság Hivatalának honlapján digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek. A határozatok közzétételére a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény bírósági határozatok nyilvánosságára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

45. § (1) A megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés az Alkotmánybíróság megsemmisítéséről szóló határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható, a kihirdetett, de hatályba nem lépett jogszabály pedig nem lép hatályba.

(1a) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (6) bekezdés b) pontja szerinti esetben az Alaptörvényt vagy az Alaptörvény módosítását a kihirdetésére visszamenőleges hatállyal semmisíti meg.

(2) Ha az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz alapján semmisít meg egyedi ügyben alkalmazott jogszabályt, a megsemmisített jogszabály az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben nem alkalmazható.

(3) A jogszabály megsemmisítése - a (6) bekezdésben foglalt eset kivételével - nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

(4) Az Alkotmánybíróság az (1), (2) és (3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározhatja az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

(5) A jogszabály megsemmisítése nem érinti a megsemmisített jogszabályon alapuló, Alkotmánybíróság előtti eljárásban nem felülvizsgálható, vagy felül nem vizsgált bírói döntéseket, kivéve, ha az Alkotmánybíróság a megsemmisítéséről szóló határozatában ettől eltérően rendelkezik.

(6) Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás és szabálysértési eljárás felülvizsgálatát rendeli el, ha az eljárásban alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés semmisségéből a büntetés, illetve az intézkedés csökkentése vagy mellőzése, valamint a büntetőjogi, illetve a szabálysértési felelősség alóli mentesülés vagy annak korlátozása következne.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott felülvizsgálat során a büntetőeljárásról, illetve a szabálysértésekről szóló törvény szabályait kell alkalmazni.

46. § (1) Ha az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet - határidő megjelölésével - felhívja feladatának teljesítésére.

(2) A jogalkotói feladat elmulasztásának minősül, ha

a) nemzetközi szerződésből származó jogalkotói feladat elmulasztása valósul meg,

b) kifejezett jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladat ellenére nem került sor a jogszabály megalkotására, vagy

c) a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos.

(3) Az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie.

III. FEJEZET

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG MŰKÖDÉSI RENDJE ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

18. Az Alkotmánybíróság döntéshozatali szervei

47. § (1) Az Alkotmánybíróság döntéseit teljes ülésben, tanácsban vagy egyesbíróként eljárva hozza meg. E törvény eltérő rendelkezésének hiányában az Alkotmánybíróság eljárása nem nyilvános.

(2) A teljes ülés az Alkotmánybíróság legfőbb testületi szerve.

(3) A tanács és az egyesbíró döntéseit az Alkotmánybíróság hatáskörében eljárva hozza meg.

48. § (1) Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróság összes tagjából áll.

(2) Az Alkotmánybíróság teljes ülésén az Alkotmánybíróság tagjai tanácskozási és szavazati joggal vesznek részt.

(3) A teljes ülésen hivatalból vesz részt a főtitkár, továbbá részt vehetnek az elnök által meghívott személyek.

(4) A teljes ülés akkor határozatképes, ha azon legalább az Alkotmánybíróság tagjainak kétharmada, köztük az elnök vagy az elnök akadályoztatása esetén az elnökhelyettes jelen van.

(5) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a teljes ülés döntéseit nyílt szavazással, szótöbbséggel, tartózkodó szavazat nélkül hozza meg. Az Alkotmánybíróság tagja a döntésben köteles részt venni. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(6) A teljes ülés az 50. § (2) bekezdés d)-e) pontjai szerinti személyi kérdésekben titkos szavazással hozza meg döntését. Az 50. § (2) bekezdés d) pontja szerinti személyi kérdésben az érintett tag nem szavazhat.

49. § (1) A tanácsok számáról, összetételéről és a tanácsvezető személyéről az elnök javaslatára a teljes ülés dönt. A tanácsok összetétele háromévente, a tanácsvezető személye évente megújul.

(2) A tanács ideiglenes vagy állandó tanács formájában hozható létre.

(3) Ideiglenes tanácsot az elnök javaslatára a teljes ülés határozatával, az abban megjelölt indítványok elbírálására, soronkívüliség elrendelése esetén, az ügyteher mérséklése céljából hozhat létre.

(4) Ha a tanács tagjainak száma legalább öt, szótöbbséggel hozza meg döntését. Ha a tanács tagjainak száma kevesebb, mint öt, egyhangúan hozza meg a döntését.

(5) A tanács ülésén a tanácsvezető alkotmánybíró által esetenként meghívott személyek vehetnek részt.

(6) A tanács napirendjén szereplő ügyet a teljes ülés elé kell terjeszteni döntéshozatalra, ha

a) a tanács által érdemben vizsgált ügyben a törvény megsemmisítésének van helye, vagy

b) az 50. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott feltételek fennállnak, és

ba) a tanács tagjainak többsége azt indítványozza,

bb) az elnök elrendeli, vagy

bc) az Alkotmánybíróság öt, az adott tanácsban tagsággal nem rendelkező tagja indítványozza.

(7) A tanácsok számát, az egyes tanácsok tagjainak számát, a határozatképességre és működésükre vonatkozó egyéb részletes szabályokat az Alkotmánybíróság ügyrendje állapítja meg.

50. § (1) A tanács minden olyan ügyben eljárhat, amelyet e törvény vagy az Alkotmánybíróság ügyrendje nem utal a teljes ülés hatáskörébe.

(2) Az Alkotmánybíróság teljes ülésén dönt

a) a 23. §-ban, a 23/A. §-ban, a 24/A. §-ban, a 35. §-ban és a 38. §-ban meghatározott eljárásban,

b) alaptörvény-ellenes vagy nemzetközi szerződésbe ütköző törvény megsemmisítéséről, valamint a tanács által érdemben vizsgált ügyben törvény megsemmisítéséről,

c) az Alkotmánybíróság ügyrendjének, valamint szervezeti és működési szabályzatának megalkotásáról,

d) az Alkotmánybíróság tagja

da) mentelmi jogának felfüggesztéséről,

db) összeférhetetlenségének megállapításáról, valamint az összeférhetetlenség alapján tagsága megszűnésének megállapításáról,

dc) megbízatás alóli felmentéséről, valamint kizárásáról az Alkotmánybíróság tagjai közül,

e) az elnökhelyettes és a főtitkár megválasztásáról, valamint

f) minden olyan ügyben, amelyben a teljes ülés döntését az ügy társadalmi vagy alkotmányjogi jelentősége, bonyolultsága, az alkotmányos joggyakorlat egységének megőrzése, illetve egyéb fontos ok indokolja.

(3) Az indítvány teljes ülés általi elbírálását az elnök saját kezdeményezésére vagy az Alkotmánybíróság öt tagja javaslatára, továbbá a 49. § (6) bekezdése alapján rendeli el.

19. Az eljárás megindítása

51. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény, valamint e törvény szerint arra jogosult indítványa alapján jár el.

(2) - (3) (Hatályon kívül helyezve.)

52. § (1) Az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.

(1a) A 23/A. § és a 24/A. § szerinti hatáskörök gyakorlására irányuló indítványban foglalt kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli

a) azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,

b) azokat az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása megalkotására, illetve kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelményeket, amelyeket az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása megsértett,

c) az indokolást arra nézve, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása miért ellentétes a megalkotására, illetve kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelményekkel,

d) a kifejezett kérelmet az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

(1b) Az (1a) bekezdésben foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli

a) azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,

b) az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,

c) a 38. §-ban meghatározott eljárás kivételével az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést vagy bírói döntést, továbbá a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az Országgyűlés határozatát, illetve a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az alaptörvény-ellenes működést, magatartást vagy hatáskörgyakorlást,

d) az Alaptörvény, illetve a nemzetközi szerződés megsértett rendelkezéseit,

e) az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy - a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén - az Országgyűlés határozata miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indokolását, valamint

f) a kifejezett kérelmet a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

(2) Az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik. Ez a rendelkezés nem érinti az Alkotmánybíróságnak a 28. § (1) bekezdésben, a 32. § (1) bekezdésben, a 38. § (1) bekezdésben és a 46. § (1) és (3) bekezdésben meghatározott, hivatalból megtehető megállapításokra vonatkozó hatáskörét, valamint az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdésében foglaltakat.

(3) (Hatályon kívül helyezve.)

(4) Az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.

(5) Az indítványban meg kell jelölni az indítványozó nevét és lakóhelyét, illetve székhelyét, közjogi tisztviselő indítványozó esetén a betöltött tisztségét, továbbá az alkotmányjogi panasz eljárásokban nyilatkoznia kell adatai kezelését illetően.

(6) Az indítvány mellékleteként meg kell küldeni az Alkotmánybíróság részére azokat a dokumentumokat, amelyek az indítványban foglaltakat igazolják.

53. § (1) Az eljárás megindítására vonatkozó írásbeli indítványt közvetlenül az Alkotmánybíróságnál kell előterjeszteni. Az Országgyűlés népszavazás elrendelésével összefüggő határozatának vizsgálatára irányuló indítvány beérkezéséről az Alkotmánybíróság haladéktalanul tájékoztatja a köztársasági elnököt és a Nemzeti Választási Bizottságot.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően az alkotmányjogi panasz iránti indítványt - a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével - az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.

(3) A bíróság az alkotmányjogi panaszt továbbítja az Alkotmánybíróság részére.

(4) A bíróság az alkotmányjogi panaszban támadott döntés végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig felfüggesztheti.

(5) Az indítványozó azonos tartalmú indítványt ismételten csak akkor terjeszthet elő, ha az előző kérelem alapjául szolgáló okok jelentős mértékben megváltoztak.

(6) Az alkotmányjogi panasz kivételével az Alkotmánybírósághoz benyújtott indítvány nem vonható vissza.

54. § (1) Az Alkotmánybíróság előtti eljárás illetékmentes, az indítványozó az alkotmánybírósági eljárás során felmerült költségeit maga viseli.

(2) Az Alkotmánybíróság tanácsa vagy az 55. § (5) bekezdése alapján eljáró egyesbíró eljárási bírsággal sújthatja, és a keletkező többletköltségek megfizetésére kötelezheti azt az indítványozót, aki az indítványozási jogát visszaélészerűen gyakorolja, valamint azt az indítványozót és az eljárásában résztvevő más személyt, akinek szándékos magatartása késlelteti vagy akadályozza az alkotmánybírósági eljárás befejezését.

(3) Az eljárási bírság mértéke húszezer forinttól ötszázezer forintig terjedhet, amelyet az Alkotmánybíróság végzésében meghatározott időpontig köteles a bírságolt személy megfizetni. Az eljárási bírság összegének megállapításánál a kiszabására okot adó cselekmény súlyát és következményeit kell figyelembe venni.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott eljárási bírságban és a költségekben marasztaló döntés a bírságolt személy kérelme alapján vagy hivatalból, különös méltánylást érdemlő okból az

Alkotmánybíróságnak az elnök által kijelölt másik tanácsa megváltoztathatja.

20. Az eljárás előkészítése és az indítványok befogadhatóságának előzetes vizsgálata

55. § (1) Az Alkotmánybíróság eljárásának előkészítését e törvényben és az Alkotmánybíróság ügyrendjében meghatározottak szerint a főtitkár végzi.

(2) A főtitkár előzetesen vizsgálja, hogy az indítvány alkalmas-e alkotmánybíróági eljárás megindítására, megfelel-e az indítványra vonatkozó, e törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, valamint fennállnak-e eljárást gátló akadályok.

(3) Ha az indítvány az e törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek nem felel meg, a főtitkár hiánypótlásra hívja fel az indítványozót, aki annak harminc napon belül köteles eleget tenni. Ha az indítványozó a hiánypótlási felhívásnak határidőben nem, vagy ismételten hiányosan tesz eleget, az indítvány érdemi vizsgálatára nem kerül sor.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott eseten kívül az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha

a) az indítványozó az indítvány előterjesztésére a törvényben meghatározott határidőt elmulasztotta, illetve a mulasztást felhívás ellenére sem igazolta,

b) nyilvánvalóan nem jogosult terjesztette elő az indítványt,

c) az indítvány elbírálása nyilvánvalóan nem tartozik Alkotmánybíróság hatáskörébe,

d) a beadvány nem minősül indítványnak, vagy

e) az indítvány nyilvánvalóan alaptalan.

(5) Az Alkotmánybíróságnak az indítvány érdemi vizsgálat nélküli visszautasításáról szóló döntését - a főtitkár javaslatára - az Alkotmánybíróság egyesbíróként eljárva hozza meg.

56. § (1) Az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról.

(2) A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.

(3) A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

(4) A befogadott alkotmányjogi panaszt - érdemi vizsgálatra - az előadó bíró az ügy érdemi elbírálását az Alkotmánybíróság ügyrendje szerint végző állandó tanács elé terjeszti.

21. Általános eljárási szabályok

57. § (1) Az Alkotmánybíróság az indítványok érdemében a rendelkezésre álló iratok alapján, illetve az (1b)-(1c) bekezdés szerinti esetben a jogszabály megalkotója, a törvény kezdeményezője vagy ezek képviselőjének meghallgatása, illetve véleménye megismerése után dönt.

(1a) Az Alkotmánybíróság honlapján közzé kell tenni, ha törvénnyel, kormányrendelettel vagy más, a személyek széles körét érintő jogszabállyal összefüggésben a 23-26. §-ban vagy a 32. §-ban foglalt hatáskörben eljárás indult. Az Alkotmánybíróság a 23-24. §-ban és a 32. §-ban foglalt hatáskörében indult eljárások esetén -, valamint ha a 25-26. § alapján indult eljárásokban az indítványozó hozzájárult - az indítványt közzéteszi, egyéb esetben az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényegét az 52. § (1) bekezdés c)-e) pontját illetően - a személyes adatok törlése mellett - nyilvánosságra hozza.

(1b) Ha a jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője - figyelemmel arra is, hogy az ügy a személyek széles körét érinti-e - az ügygel kapcsolatos álláspontjáról az Alkotmánybíróságot tájékoztatni kívánja, véleményét az (1a) bekezdés szerinti közzétételtől számított 30 napon belül - soron kívüli eljárás esetén 15, illetve az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban 5 napon belül - megküldi az Alkotmánybíróságnak. A jogszabály megalkotója és a törvény kezdeményezője megállapodás alapján közös véleményt is kialakíthat.

(1c) A jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője véleményének megküldésével egyidejűleg kérheti az Alkotmánybíróságtól a 25-27. §-ban foglalt hatáskörben a személyes - a 24. §-ban és a 32. §-ban a nyilvános - meghallgatás lehetőségének biztosítását. A jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője vagy ezek képviselője meghallgatásáról az Alkotmánybíróság teljes ülése dönt; a meghallgatás mellőzéséhez valamennyi tag többségének szavazata szükséges. A jogszabály megalkotója és a törvény kezdeményezője megállapodás alapján közös képviselőt is állíthat a meghallgatásra.

(1d) A jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője (1b) bekezdés szerinti véleményét az Alkotmánybíróság honlapján közzé kell tenni.

(1e) Az (1c) bekezdés szerinti meghallgatásra az indítványozót is meg kell hívni, és lehetőséget kell biztosítani számára, hogy a jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője vagy ezek képviselője meghallgatását követően álláspontját kifejtse.

(1f) A nyilvános ülésen a hallgatóság az Alkotmánybíróság elnöke által megjelölt létszámban, az általa kijelölt helyen foglalhat helyet, és a véleménynyilvánítás bármely formájától tartózkodni köteles. Az ülés rendjének megzavarása esetén az Alkotmánybíróság, illetve a tanács elnöke a hallgatóságot vagy annak egy részét az ülésről kiutasíthatja. Ha minősített adat, személyes adat, üzleti titok vagy törvény által védett más adat védelme érdekében szükséges, a meghallgatás e részét zárt ülésen kell folytatni. Zárt ülés tartását a meghallgatott, az Alkotmánybíróság, illetve a tanács elnöke kérelmezheti, arról a teljes ülés, illetve a tanács tagjainak többségével határoz. A nem zárt ülésen történt meghallgatás jegyzőkönyvét az Alkotmánybíróság honlapján közzé kell tenni.

(2) Az Alkotmánybíróság az (1a)-(1c) bekezdés alkalmazásától függetlenül is elrendelheti az indítványozó vagy harmadik személy személyes meghallgatását vagy nyilatkozattételre hívhatja fel. Az Alkotmánybíróság nyilatkozattételre hívhatja fel, iratok megküldése és vélemény kérése iránt keresheti meg az indítványi kérelemmel érintett szervet, hatóságot, illetve azt a bíróságot, hatóságot, más állami szervet, az Európai Unió intézményét vagy nemzetközi szervet, amelynek megkeresése a kérelem elbírálásához szükséges.

(3) Az Alkotmánybíróság egyedi ügygel összefüggésben iratanyag megküldése céljából megkeresheti az ügyben eljáró bíróságot.

(4) A (2) bekezdés szerint személyes meghallgatásra meghívott személyek kötelesek megjelenni.

(5) A (2) bekezdés szerint nyilatkozattételre felhívott, illetve az iratok megküldése iránt megkeresett szervek, hatóságok és bíróságok együttműködésre kötelesek.

(6) Ha az alapjogi jogsérelem fennállásának eldöntése szakkérdés tisztázását teszi szükségessé, az Alkotmánybíróság kivételesen szakértőt rendel ki az eljárásban. A szakértői bizonyítás részletszabályait az Alkotmánybíróság ügyrendje tartalmazza.

(7) Nyilvános meghallgatást kell tartani a (2) bekezdésben meghatározott meghallgatás elrendelése esetén az indítványozó vagy az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló bírósági eljárásban részt vevő ellenérdekű fél (a továbbiakban: ellenérdekű fél) indítványára az eljáró tanács tanácsvezető bírójának, a teljes ülés eljárása esetén pedig az elnök döntése alapján.

(8) Az indítványozó és az ellenérdekű fél a bizonyítási eljárás során keletkezett iratokba betekinthez.

(9) A (2)-(6) bekezdésben meghatározott bizonyítási eszközök tekintetében és a (8) bekezdés tekintetében a

polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(10) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság eljárásában egyéb bizonyítási mód és eszköz nem alkalmazható.

58. § (1) Ha az előadó alkotmánybíró az indítvány érdemi vizsgálata során azt állapítja meg, hogy az indítvány kiegészítésre szorul, határidő tűzésével hiánypótlásra hívhatja fel az indítványozót. A határidő eredménytelen eltelte esetén az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt az ügyben.

(2) Az előadó alkotmánybíró együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelheti azoknak az előtte folyamatban levő ügyeknek az egyesítését, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

(3) Ha az előadó alkotmánybíró az ügy eldöntése érdekében célszerűnek látja, elrendelheti, hogy egyes vitás kérdések elkülönülve kerüljenek érdemi vizsgálatra, illetve elbírálásra.

59. § Az Alkotmánybíróság - ügyrendjében meghatározottak szerint - kivételesen a nyilvánvalóan okafogyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti.

60. § Az Alkotmánybíróság az eljárását bíróság, hatóság, más állami szerv, az Európai Unió intézménye vagy nemzetközi szerv előtt folyamatban lévő eljárás befejezéséig kivételesen felfüggesztheti, ha az ügy Alkotmánybíróság általi érdemi elbírálása olyan kérdés előzetes eldöntésétől függ, amelyben e szervek előtti eljárás folyamatban van, és a felfüggesztést a jogbiztonság, az indítványozó különösen fontos érdeke, vagy más különösen fontos ok indokolja.

61. § (1) Az Alkotmánybíróság eljárásában kivételesen a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel a bíróságot, ha az

a) az alkotmánybírósági eljárás várható tartamára vagy a várható döntésre tekintettel,

b) súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány elkerülése érdekében, vagy

c) más fontos okból

indokolt, és a bíróság az 53. § (4) bekezdése alapján a döntés végrehajtását nem függesztette fel.

(2) Ha az Alkotmánybíróság a 24. §-ban meghatározott hatáskörében kihirdetett, de hatályba nem lépett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés vizsgálata során az alaptörvény-ellenesség fennállását valószínűsíti, kivételesen felfüggesztheti az indítványban megjelölt jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépését, ha súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány elkerülése, az

Alaptörvény vagy a jogbiztonság védelme érdekében azonnali intézkedésre van szükség.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott felfüggesztés az Alkotmánybíróság érdemi döntésének meghozataláig tart. Ha az Alkotmánybíróság a jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést nem semmisíti meg, határozatában megállapítja a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépésének napját. A hatálybalépés napját úgy kell megállapítani, hogy a jogszabályban a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépésére meghatározott időponthoz hozzá kell adni azt az időtartamot, amely a jogszabály kihirdetése és az Alkotmánybíróság érdemi döntése között eltelt.

(4) A felfüggesztő határozat száznolcvan nap elteltével hatályát veszti, ha az Alkotmánybíróság nem dönt az intézkedés meghosszabbításáról. Az Alkotmánybíróság a felfüggesztésről szóló döntésében megállapítja a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépésének időpontját arra az esetre, ha a felfüggesztő döntés hatályát vesztené. A hatálybalépés napját úgy kell megállapítani, hogy a jogszabályban a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépésére meghatározott időponthoz hozzá kell adni azt az időtartamot, amely a jogszabály kihirdetése és a felfüggesztő döntés hatályvesztése között eltelt.

62. § (1) Az alkotmányjogi panasz elbírálásában nem vehet részt az Alkotmánybíróság azon tagja, aki az indítványozónak vagy jogi képviselőjének a hozzátartozója, vagy az eljárás tárgyát képező bírósági eljárásban félként vagy egyéb módon, a bírói döntés meghozatalában bíróként részt vett.

(2) Az indítvány elbírálásában nem vehet részt az Alkotmánybíróság azon tagja, akitől az ügy tárgyával összefüggő személyes és közvetlen érintettsége folytán az ügyben pártatlan, tárgyilagos, elfogulatlan döntés nem várható.

(3) Az Alkotmánybíróság tagja haladéktalanul bejelenti az elnöknek, ha vele szemben kizárási ok áll fenn.

(4) Az alkotmányjogi panasz eljárás során az indítványozó az indítvány befogadását követően az Alkotmánybíróság határozatának meghozataláig indokolt és alátámasztott, írásbeli beadványban kezdeményezheti az eljáró bírói tanács tagjának kizárását, ha tőle elfogulatlan döntés nem várható.

(5) Az indítványozó által benyújtott kizárási iránnyal kifogást nyilatkozattételre be kell mutatni az Alkotmánybíróság kifogással érintett tagjának. A kizáráshoz való hozzájárulása esetén az Alkotmánybíróság tagja az ügy elintézésében nem vehet részt. Ellenkező esetben a kizárási tárgyában az

Alkotmánybíróság másik tanácsa vagy a teljes ülés dönt. A kizárási tárgyában meghozott végzést közölni kell az indítványozóval és az Alkotmánybíróság érintett tagjával.

22. Az Alkotmánybíróság döntései

63. § (1) Az Alkotmánybíróság az ügy érdemében, valamint a 61. § (2) bekezdésében meghatározott ideiglenes intézkedés tárgyában határozattal, az eljárás során felmerült minden más kérdésben végzéssel dönt.

(2) Az Alkotmánybíróság döntését - az 56. § (3) bekezdésében szabályozott rövidített indokolással ellátott végzés kivételével - részletesen indokolni köteles.

64. § Az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja

a) hatáskörének hiányát,

b) az indítványozó jogosultságának hiányát,

c) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételt hiányosan történő benyújtását,

d) az indítvány törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmát,

e) a 25-27. §-ban foglalt eljárások kivételével a vizsgált jogszabály hatályvesztését, valamint

f) a 24. § (3) bekezdésében vagy a 31. §-ban foglaltak fennállását.

65. § (1) Az Alkotmánybíróság érdemi határozatával elbírálja az indítványt, és dönt az eljárása során szükségszerűen felmerülő egyéb kérdésekben.

(2) Az Alkotmánybíróság a 33. § (1) bekezdése szerinti határozatában az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országgyűlést új határozat meghozatalára hívja fel.

66. § (1) Az Alkotmánybíróság döntését kézbesítés útján közli az indítványozóval, az alkotmányjogi panaszt továbbító bírósággal és azzal az érintettel, akinek a részére a közlést szükségesnek tartja.

(2) Ha az Alkotmánybíróság tagja a szavazás során kisebbségben maradt, és az Alkotmánybíróság döntésével nem ért egyet, különvéleményét - annak írásbeli indoklásával együtt - jogosult a döntéshez csatolni.

(3) Az Alkotmánybíróságnak a döntés érdemével egyetértő tagja a többségétől eltérő indokait párhuzamos indokolás formájában jogosult a döntéshez csatolni.

(4) Az Alkotmánybíróság elrendelheti határozatának nyilvános kihirdetését.

23. Egyéb rendelkezések

67. § Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő eljárásokban a polgári perrendtartásról szóló törvény anyanyelv használatára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

68. § A 23-24. § és a 32-33. § szerinti eljárásban az Alkotmánybíróság a részére megküldött indítványokat elektronikus formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozásmentesen nyilvánosságra hozza. A 25-27. § szerinti eljárásban az Alkotmánybíróság az indítványokat az indítványozó hozzájárulása esetén nyilvánosságra hozza.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

69. § (1) Ez a törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(3) - (4) (Hatályon kívül helyezve.)

(5) E törvény nem érinti az Alkotmánybíróság e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő tagjának megbízatását azzal, hogy a megbízatásra az 5. §-ban és a 10-16. §-ban foglaltakat alkalmazni kell. Az Alkotmánybíróság e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő tagja vagy e törvény hatálybalépését megelőzően hivatalban volt tagja, akit az Országgyűlés kilenc évre választott meg és nem választották újra, e törvény hatálybalépését követően egyszer újraválasztható.

(6) E törvény nem érinti az Alkotmánybíróság e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő elnökének megbízatását azzal, hogy megbízatására a 18-20. §-t alkalmazni kell. Az Alkotmánybíróság e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő elnöke e törvény hatálybalépését követően az Alkotmánybíróság elnökévé egyszer újraválasztható.

(7) E törvény nem érinti az Alkotmánybíróságnak az e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő elnökhelyettesének megbízatását azzal, hogy megbízatására a 21. § (3) bekezdését alkalmazni kell.

(8) E törvény nem érinti az Alkotmánybíróságnak az e törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő főtitkárának, valamint az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott köztisztviselők megbízatását.

(9) Az e törvényben foglaltak nem érintik a hatálybalépését megelőzően hivatalba betöltött volt elnökek a korábbi jogszabályok alapján megállapított juttatásait azzal, hogy az e törvény hatálybalépését megelőzően hivatalba betöltött volt

elnök a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény 25. § (1) bekezdése és 22. § (1) bekezdése szerinti juttatásokra akkor jogosult, ha e törvény hatálybalépéséig az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és a juttatást kérelmezte.

70. § (1) Az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság ügyrendje állapítja meg.

(2) Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló törvény és az Ügyrend egységes értelmezése, valamint az Alkotmánybíróság egységes joggyakorlatának kialakítása érdekében iránymutató jellegű teljes ülési állásfoglalást ad ki. A teljes ülési állásfoglalást a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

71. § (1) E törvény hatálybalépésével minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő.

(2) E törvény hatálybalépésével megszűnik az eljárás az Alkotmánybíróság előtt a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett eljárás tekintetében, ha az indítványt nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztette elő.

(3) Az (1)-(2) bekezdés alapján megszűnt eljárás indítványozója az el nem bírált indítványban meghatározott jogszabállyal összefüggő, és az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványt e törvény 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvényellenességet valósít meg.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott indítványokra a 30. § (1)-(2) és (4) bekezdésének rendelkezését nem kell alkalmazni, egyebekben az indítványra e törvény rendelkezései az irányadók.

(5) 2012. június 30-át követően a (3) bekezdésben meghatározott indítvány benyújtásának nincs helye.

(6) A (3) bekezdésben meghatározott indítványban az azonosításra alkalmas adatok feltüntetésével hivatkozni kell a korábban benyújtott, megszűnt eljárás alapjául szolgáló indítványra.

72. § (1) A 71. §-ban foglalt rendelkezéstől eltérően az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja

alapján a bírósághoz kell áttenni az e törvény hatálybalépését megelőzően a fővárosi és megyei kormányhivatal, illetve jogelődje által előterjesztett olyan indítványt, amely jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló eljárásban önkormányzati rendelet vizsgálatára irányult, és az indítvány tartalmában önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközését állítja.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti indítvány kizárólag az önkormányzati rendelet alkotmányellenességét állítja, és a rendelet más jogszabályba ütközésére egyidejűleg nem hivatkozik, az Alkotmánybíróság előtt a 71. § szerint kell eljárni.

73. § (1) Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71-72. §-ban nem szabályozott további ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását e törvény rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll.

(2) Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján a bírósághoz kell áttenni az e törvény hatálybalépését megelőzően bíró által előterjesztett

olyan indítványt, amely előtte folyamatban lévő ügy elbírálása során alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének vizsgálatára irányuló eljárásban önkormányzati rendelet vizsgálatára irányult, és az indítvány tartalmában önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközését állítja.

74. § A 26-27. §-ban meghatározott alkotmányjogi panasz eljárás e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárások tekintetében is kezdeményezhető.

74/A. § A 15. § (1) bekezdésének, valamint a 16. § (6) bekezdésének az egyes törvényeknek az Alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCVII. törvénnyel megállapított szövegét az Alkotmánybíróság az egyes törvényeknek az Alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCVII. törvény hatálybalépésekor megbízatásukat töltő tagjai tekintetében is alkalmazni kell.

75. § Ahol e törvény közjogi szervezetszabályozó eszközt említ, azon az állami irányítás egyéb jogi eszközét, ahol törvényt említ, azon a törvényerejű rendeletet is érteni kell.

13. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény a módosításokkal egységes szerkezetben

(2017. szeptember 15. napján hatályos szöveg.)

Az Országgyűlés az alapvető jogok hatékony, egységes szemléletű és legteljesebb védelmének megteremtése érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 30. cikk (5) bekezdése alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek feladat- és hatásköre

1. § (1) Az alapvető jogok biztosa - az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatásköre mellett - az e törvényben meghatározott feladat- és hatásköröket gyakorol.

(2) Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során - különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával - megkülönböztetett figyelmet fordít

a) a gyermekek jogainak,

b) az Alaptörvény P) cikkében meghatározott értékeknek (a továbbiakban: a jövő nemzedékek érdekei),

c) az Alaptörvény XXIX. cikkében meghatározott jogoknak (a továbbiakban: a Magyarországon élő nemzetiségek jogai), valamint

d) a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok jogainak a védelmére.

(3) Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során - különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával - megkülönböztetett figyelmet fordít a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény végrehajtásának segítésére, védelmére és ellenőrzésére.

2. § (1) Az alapvető jogok biztosa áttekinti és elemzi az alapvető jogok magyarországi helyzetét, és az alapvető jogokkal összefüggő, Magyarországon történt jogsértésekről statisztikai kimutatást készít. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését ellenőrző közigazgatási szerv, a Nemzeti Adatvédelmi

és Információszabadság Hatóság, a Független Rendészeti Panasztestület, valamint az oktatási jogok biztosa az alapvető jogok biztosának megkeresése alapján a statisztikai kimutatáshoz személyes adatokat nem tartalmazó összesített adatokat szolgáltat.

(2) Az alapvető jogok biztosa véleményezi a feladat- és hatáskörét érintő jogszabályok tervezetét, a hosszú távú fejlesztési, területrendezési és a jövő nemzedékek életminőségét egyébként közvetlenül érintő terveket és koncepciókat, valamint javaslatot tehet az alapvető jogokat érintő jogszabályok módosítására, megalkotására, illetve nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére.

(3) Az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, az Alaptörvény értelmezését, valamint a kihirdetéstől számított harminc napon belül az Alaptörvény és az Alaptörvény módosítása megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények megtartásának vizsgálatát.

(4) Az alapvető jogok biztosa közreműködik a feladat- és hatáskörét érintő nemzetközi szerződések alapján készülő nemzeti jelentések előkészítésében, figyelemmel kíséri és értékeli e szerződések magyar joghatóság alá tartozó érvényesülését.

(5) Az alapvető jogok biztosa elősegíti az emberi jogok érvényesülését és védelmét. Ennek során társadalmi tudatformáló, felvilágosító tevékenységet végez és együttműködik azon szervezetekkel és nemzeti intézményekkel, amelyek célja az alapvető jogok védelmének előmozdítása.

(6) Az alapvető jogok biztosa ellátja a 2011. évi CXLI. törvénnyel kihirdetett, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyve 3. cikke szerinti nemzeti megelőző mechanizmus feladatait.

3. § (1) Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese figyelemmel kíséri a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülését, és

a) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatairól,

b) felhívja az alapvető jogok biztosa, az érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a természetes személyek nagyobb csoportját -

különösen a jövő nemzedékeket - érintő jogsértés veszélyére,

c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,

d) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,

e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon.

f) figyelemmel kíséri a fenntartható fejlődés Országgyűlés által elfogadott stratégiájának megvalósulását,

g) javaslatot tehet a jövő nemzedékek jogait érintő jogszabályok megalkotására, módosítására, valamint

h) nemzetközi tevékenységével elősegíti a jövő nemzedékek érdekeivel kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását.

(2) Az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese figyelemmel kíséri a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülését, és

a) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatairól,

b) felhívja az alapvető jogok biztosa, érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a nemzetiségeket érintő jogsértés veszélyére,

c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,

d) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,

e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon.

f) véleményezi a Kormány társadalmi felzárkózásról szóló stratégiáját és figyelemmel kíséri a Magyarországon élő nemzetiségeket érintő célkitűzéseinek megvalósulását,

g) javaslatot tehet a Magyarországon élő nemzetiségek jogait érintő jogszabályok megalkotására, módosítására, valamint

h) nemzetközi tevékenységével elősegíti a Magyarországon élő nemzetiségek érdekeivel kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását.

(3) Ha az alapvető jogok biztosának a helyettese az (1) bekezdés a) pontjában vagy a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében tesz javaslatot arra, hogy az alapvető jogok biztosa hivatalból járjon el vagy forduljon az Alkotmánybírósághoz, az alapvető jogok biztosa köteles ennek megfelelően eljárni, vagy az elutasítás

indokairól éves beszámolójában az Országgyűlést tájékoztatni.

(4) Tevékenysége során az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese "a jövő nemzedékek szószólója" címet, az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese "a nemzetiségi jogok védelmezője" címet viselheti.

II. FEJEZET

AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK ÉS HELYETTESEINEK MEGBÍZATÁSA

2. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek megválasztása

4. § (1) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a javaslatára választja meg az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesét, valamint az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesét.

(2) Az alapvető jogok biztosának helyettese felett - a megbíztatás létrejöttének és megszüntetésének kivételével - a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

5. § (1) Alapvető jogok biztosának és helyettesének minden olyan jogász végzettségű, az országgyűlési képviselők választásán választható magyar állampolgár megválasztható, aki az e szakaszban előírt követelményeknek megfelel.

(2) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosát azok közül a kiemelkedő tudású elméleti vagy legalább tízévi szakmai gyakorlattal rendelkező jogászok közül választja meg, akik harmincötödik életévüket betöltötték, és az alapvető jogokat érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(3) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesét azok közül a harmincötödik életévüket betöltött jogászok közül választja meg, akik kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, és a jövő nemzedékek érdekeit érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(4) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesét azok közül a harmincötödik életévüket betöltött jogászok közül választja meg, akik kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, és a Magyarországon élő nemzetiségek jogait érintő

eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(5) Nem lehet az alapvető jogok biztosa vagy helyettese az, aki a választásra irányuló javaslat megtételének időpontját megelőző négy évben országgyűlési képviselő, nemzetiségi szószóló, európai parlamenti képviselő, köztársasági elnök, a Kormány tagja, államtitkár, önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester, nemzetiségi önkormányzat tagja, jegyző, a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagja, a rendvédelmi szervek és rendvédelmi feladatot ellátó szervek hivatásos állományú tagja, párt tisztségviselője vagy alkalmazottja volt.

6. § (1) A köztársasági elnök az alapvető jogok biztosának a személyére az alapvető jogok biztosa megbízási idejének a lejártát megelőző kilencven napon belül, de legkésőbb a megbízási idő lejártát megelőző negyvenötödik napon tesz javaslatot.

(2) Ha az alapvető jogok biztosának a megbízatása a 16. § (1) bekezdés b)-g) pontjában meghatározott okból szűnt meg, a köztársasági elnök a megbízatás megszűnésétől számított harminc napon belül tesz javaslatot az alapvető jogok biztosának a személyére.

(3) Ha a javasolt személyt az Országgyűlés nem választja meg, a köztársasági elnök legkésőbb harminc napon belül új javaslatot tesz.

(4) Az alapvető jogok biztosának javasolt személyt az Országgyűlés - az alapvető jogok biztosa feladatkörét érintően -hatáskörrel rendelkező bizottsága meghallgatja.

(5) Az alapvető jogok biztosa egyszer újraválasztható.

7. § (1) Az alapvető jogok biztosa a helyettesének a személyére a helyettes megbízási idejének a lejártát megelőző kilencven napon belül, de legkésőbb a megbízási idő lejártát megelőző negyvenötödik napon tesz javaslatot.

(2) Ha az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása a 17. § (1) bekezdés b)-g) pontjában meghatározott okból szűnt meg, az alapvető jogok biztosa a megbízatás megszűnésétől számított harminc napon belül tesz javaslatot az alapvető jogok biztosa helyettesének a személyére.

(2a) Ha az alapvető jogok biztosa és helyettese megbízatása egyidejűleg szűnik meg, a helyettes személyére az újonnan megválasztott alapvető jogok biztosa a megválasztását követő harminc napon belül tesz javaslatot.

(3) Ha az alapvető jogok biztosa helyettesének javasolt személyt az Országgyűlés nem választja meg,

az alapvető jogok biztosa legkésőbb harminc napon belül új javaslatot tesz.

(4) Az alapvető jogok biztosa a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének személyére vonatkozó javaslatának megtétele előtt kikéri az országos nemzetiségi önkormányzatok véleményét.

(5) Az alapvető jogok biztosa helyettesének javasolt személyt az Országgyűlésnek a helyettes feladatkörét érintően hatáskörrel rendelkező bizottsága meghallgatja.

(6) Az alapvető jogok biztosának helyettese egyszer újraválasztható.

3. Összeférhetetlenség

8. § (1) Az alapvető jogok biztosának és helyettesének a megbízatása összeegyeztethetetlen minden más állami, önkormányzati, társadalmi és politikai tisztséggel vagy megbízatással.

(2) Az alapvető jogok biztosa és helyettese más keresőtevékenységet nem folytathat, és egyéb tevékenységéért - a tudományos, oktatói, művészeti, szerzői jogi védelem alá eső, lektori, szerkesztői tevékenységet és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt kivéve - díjazást nem fogadhat el.

(3) Az alapvető jogok biztosa és helyettese nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, valamint gazdasági társaság személyes közreműködésre kötelezett tagja.

4. Vagyonynyilatkozat

9. § (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese a megválasztását követő harminc napon belül, majd ezt követően minden évben január 31-ig, valamint a megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül az országgyűlési képviselők vagyonynyilatkozatával azonos tartalmú vagyonynyilatkozatot tesz.

(2) Az alapvető jogok biztosa és helyettese a vagyonynyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő házastárs vagy élettársának, gyermekeinek (a továbbiakban együtt: családtag) az alapvető jogok biztosa és helyettese vagyonynyilatkozatával azonos tartalmú vagyonynyilatkozatát.

(3) A vagyonynyilatkozat-tétel elmulasztása esetén - a vagyonynyilatkozat benyújtásáig - az alapvető jogok biztosa és helyettese megbízatását nem gyakorolhatja, javadalmazásban nem részesül.

(4) A családtag vagyonynyilatkozata kivételével a vagyonynyilatkozat nyilvános, oldalhű másolatát - a családtag személyes adatai kivételével - az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának (a továbbiakban: Hivatal)

főtitkára a Hivatal honlapján haladéktalanul közzéteszi. A vagyonyilatkozat a honlapról az alapvető jogok biztosa, illetve helyettese megbízatásának megszűnését követő egy év elteltével távolítható el.

(5) A vagyonyilatkozatokat a Hivatal főtitkára kezeli.

(6) A családtag vagyonyilatkozatába csak az Országgyűlés összeférhetlenségi ügyekkel foglalkozó bizottságának (a továbbiakban: összeférhetlenségi bizottság) tagjai tekinthetnek be az alapvető jogok biztosa vagy helyettese vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárás során.

(7) Az alapvető jogok biztosa vagy helyettese vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárást az összeférhetlenségi bizottság elnökénél bárki kezdeményezheti a vagyonyilatkozat konkrét tartalmára vonatkozó olyan tényállítással, amely pontosan megjelöli a vagyonyilatkozat kifogásolt részét és tartalmát. Ha a kezdeményezés nem felel meg az e bekezdésben foglalt követelményeknek, nyilvánvalóan alaptalan, vagy az ismételten benyújtott kezdeményezés új tényállítást vagy adatot nem tartalmaz, az összeférhetlenségi bizottság elnöke az eljárás lefolytatása nélkül elutasítja a kezdeményezést. A vagyonyilatkozatban foglaltak valóságtartalmát az összeférhetlenségi bizottság ellenőrzi.

(8) A vagyonyilatkozással kapcsolatos eljárás során az összeférhetlenségi bizottság felhívására az alapvető jogok biztosa, illetve helyettese köteles a saját, illetve családtagja vagyonyilatkozatában feltüntetett vagyoni, jövedelmi és érdekeltségi viszonyokat igazoló adatokat haladéktalanul, írásban bejelenteni. Az igazoló adatokba csak az összeférhetlenségi bizottság tagjai tekinthetnek be. Az ellenőrzés eredményéről az összeférhetlenségi bizottság elnöke tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, aki az összeférhetlenségi bizottság által megállapított tényekről a soron következő ülésen tájékoztatja az Országgyűlést.

(9) Az alapvető jogok biztosa és helyettese által benyújtott igazoló adatokat a vagyonyilatkozással kapcsolatos eljárás lezárulását követő harmincadik napon törölni kell. A Hivatal főtitkára a volt alapvető jogok biztosa és helyettese, valamint családtagja vagyonyilatkozatát az alapvető jogok biztosa, illetve helyettese megbízatásának megszűnését követő egy évig őrzi.

5. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek jogállása és javadalmazása

10. § (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese az elődje megbízatásának megszűnésekor, vagy ha elődje

megbízatásának megszűnését követően választották meg, a megválasztásával lép hivatalba.

(2) Az alapvető jogok biztosa és helyettese a megválasztását követően az Országgyűlés előtt esküt tesz.

11. § Az alapvető jogok biztosa eljárása során független, csak a törvénynek van alárendelve, tevékenységével összefüggésben nem utasítható.

12. § (1) Az alapvető jogok biztosa miniszteri illetményre és juttatásokra jogosult azzal, hogy a vezetői illetménypótlék mértéke a miniszteri vezetői illetménypótlék másfélszerese.

(2) Az alapvető jogok biztosának helyettese államtitkári illetményre és juttatásokra jogosult.

(3) Az alapvető jogok biztosát és helyettesét naptári évenként negyven munkanap szabadság illeti meg.

13. § (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottak minősül.

(2) Az alapvető jogok biztosa és helyettese megbízatásának időtartama közigazgatási szervnél közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

6. Mentelmi jog

14. § (1) Az alapvető jogok biztosát és helyettesét az országgyűlési képviselővel azonos mentelmi jog illeti meg.

(2) A mentelmi joggal kapcsolatos eljárásra az országgyűlési képviselők mentelmi jogával kapcsolatos eljárási szabályokat kell alkalmazni.

7. Az alapvető jogok biztosának helyettesítése

15. § Ha az alapvető jogok biztosa akadályoztatva van, vagy e tisztség nincs betöltve, az alapvető jogok biztosának jogkörét az általa kijelölt, ennek hiányában a korban idősebb helyettese gyakorolja.

8. Az alapvető jogok biztosa és helyettesei megbízatásának megszűnése

16. § (1) Az alapvető jogok biztosának a megbízatása megszűnik

a) a megbízatási időtartam leteltével,

b) a halálával,

c) a lemondásával,

d) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn,

e) az összeférhetlenség kimondásával,

f) a felmentésével vagy

g) a tisztségtől való megfosztással.

(2) Az alapvető jogok biztosa megbízatásának a megszűnését az (1) bekezdés b) és c) pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés d)-g) pontja esetében a megbízatás megszűnéséről az Országgyűlés határoz.

(3) A lemondást írásban kell közölni az Országgyűlés elnökével. Az alapvető jogok biztosának a megbízatása a lemondásában megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlésének a napján szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(4) Ha az alapvető jogok biztosa az összeférhetetlenséget a megválasztásától számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, az Országgyűlés bármely országgyűlési képviselő írásbeli indítványára - az összeférhetetlenségi bizottság véleményének a kikérése után - az indítvány kézhezvételétől számított harminc napon belül dönt az összeférhetetlenség kimondásának a kérdésében. Ha az összeférhetetlenségi eljárás ideje alatt az alapvető jogok biztosa a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot megszünteti, az összeférhetetlenség megállapítását mellőzni kell.

(5) Felmentéssel szűnhet meg az alapvető jogok biztosának a megbízatása, ha az alapvető jogok biztosa neki fel nem róható okból kilencven napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő kötelezettségeinek. A felmentést bármely országgyűlési képviselő indítványozhatja. Felmentés esetén az alapvető jogok biztosa háromhavi külön illetményre jogosult.

(6) Tisztségtől való megfosztással szűnhet meg az alapvető jogok biztosának a megbízatása, ha az alapvető jogok biztosa neki felróható okból kilencven napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő kötelezettségeinek, vagy nyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagy nyilatkozatban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl. A tisztségtől való megfosztást az arra alapot adó okok vizsgálatát követően az összeférhetetlenségi bizottság indítványozhatja.

17. § (1) Az alapvető jogok biztosa helyettesének megbízatása megszűnik

a) a megbízatási időtartam leteltével,

b) a halálával,

c) a lemondásával,

d) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn,

e) az összeférhetetlenség kimondásával,

f) a felmentésével vagy

g) a tisztségtől való megfosztással.

(2) Az alapvető jogok biztosának a helyettese megbízatásának a megszűnését az (1) bekezdés b) és c) pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés d)-g) pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az Országgyűlés határoz.

(3) Az alapvető jogok biztosának helyettese a lemondást - az alapvető jogok biztosa útján - írásban közli az Országgyűlés elnökével. Az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása a lemondásában megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlésének napján szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(4) Ha az alapvető jogok biztosának helyettese az összeférhetetlenséget a megválasztásától számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, az Országgyűlés bármely országgyűlési képviselő írásbeli indítványára - az alapvető jogok biztosa, valamint az összeférhetetlenségi bizottság véleményének kikérése után - az indítvány kézhezvételétől számított harminc napon belül dönt az összeférhetetlenség kimondásának a kérdésében. Ha az összeférhetetlenségi eljárás ideje alatt az alapvető jogok biztosának helyettese a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot megszünteti, az összeférhetetlenség megállapítását mellőzni kell.

(5) Felmentéssel szűnhet meg az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása, ha neki fel nem róható okból kilencven napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő feladatainak. A felmentést az alapvető jogok biztosa, valamint bármely országgyűlési képviselő indítványozhatja. Felmentés esetén az alapvető jogok biztosának helyettese háromhavi külön illetményre jogosult.

(6) Tisztségtől való megfosztással szűnhet meg az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása, ha az alapvető jogok biztosának helyettese neki felróható okból kilencven napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, vagy nyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagy nyilatkozatban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl. A tisztségtől való megfosztást az arra alapot adó okok vizsgálatát követően az alapvető jogok biztosa vagy az összeférhetetlenségi bizottság indítványozhatja.

III. FEJEZET

AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK ELJÁRÁSA ÉS INTÉZKEDÉSEI

9. Az alapvető jogok biztosának eljárása

18. § (1) Az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint

- a) közigazgatási szerv,
- b) helyi önkormányzat,
- c) nemzetiségi önkormányzat,
- d) kötelező tagság alapján működő köztestület,
- e) a Magyar Honvédség,
- f) rendvédelmi szerv,
- g) közigazgatási jogkörben eljáró egyéb szerve jogkörében,
- h) nyomozó hatóság vagy az ügyészség nyomozást végző szerve,
- i) közjegyző,
- j) törvényszéki végrehajtó,
- k) önálló bírósági végrehajtó vagy
- l) közszolgáltatást végző szerv

(a továbbiakban együtt: hatóság) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket - ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát - már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Közszolgáltatást végző szerv - függetlenül attól, hogy milyen szervezeti formában működik -

- a) az állami vagy önkormányzati feladatot ellátó, illetve e feladat ellátásában közreműködő szerv,
- b) a közüzemi szolgáltató,
- c) az egyetemes szolgáltató,
- d) az állami vagy európai uniós támogatás nyújtásában vagy közvetítésében közreműködő szervezet,
- e) a jogszabályban közszolgáltatásként megjelölt tevékenységet végző szervezet, valamint
- f) a jogszabályban előírt, kötelezően igénybeveendő szolgáltatást nyújtó szervezet.

A közszolgáltatást végző szerv kizárólag e tevékenységével összefüggésben vizsgálható.

(3) Az alapvető jogok biztosa nem vizsgálhatja

- a) - a 2. § (3) bekezdésében foglaltakat ide nem értve
- az Országgyűlés,

b) a köztársasági elnök,

c) az Alkotmánybíróság,

d) az Állami Számvevőszék,

e) a bíróság, valamint

f) az ügyészség nyomozást végző szerve kivételével az ügyészség tevékenységét.

(4) Az alapvető jogok biztosa a hatóságok tevékenysége során felmerült, az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság megszüntetése érdekében hivatalból eljárást folytathat. A hivatalból indított eljárás természetes személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érintő visszásság kivizsgálására vagy egy alapvető jog érvényesülésének átfogó vizsgálatára irányulhat.

(5) Ha az ügyben jogerős közigazgatási határozat született, az alapvető jogok biztosához ennek közlésétől számított egy éven belül lehet beadvánnyal fordulni.

(6) Az alapvető jogok biztosának a vizsgálati lehetősége az 1989. október 23-át követően indult eljárásokra terjed ki.

(7) Az alapvető jogok biztosa nem járhat el olyan ügyben, amelyben a határozat felülvizsgálata iránt bírósági eljárás indult, vagy amelyben jogerős bírósági határozat született.

(8) A beadványt benyújtó személy kilétét az alapvető jogok biztosa csak akkor fedheti fel, ha ennek hiányában a vizsgálat nem lenne lefolytatható. Ha a beadványt benyújtó személy kéri, kilétét az alapvető jogok biztosa nem fedheti fel. Az alapvető jogok biztosához fordulása miatt senkit sem érhet hátrány.

19. § Az alapvető jogok biztosának eljárása ingyenes, a vizsgálat költségeit a Hivatal előlegezi és viseli.

20. § (1) Az alapvető jogok biztosa a hozzá benyújtott beadvány alapján - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel - vizsgálatot folytat, és az e törvényben meghatározott intézkedést alkalmazza.

(2) Az alapvető jogok biztosa a beadványt elutasítja, ha

- a) az nem felel meg a 18. § (1) bekezdésében, (3) bekezdésében vagy (5)-(7) bekezdésében meghatározott feltételeknek,
- b) az nyilvánvalóan alaptalan,
- c) az ismételten előterjesztett, és érdemben új tényt, adatot nem tartalmaz, vagy

d) a beadvány előterjesztője kérte, hogy kilétét ne fedjék fel, és anélkül a vizsgálat nem folytatható le.

(3) Az alapvető jogok biztosa a beadványt elutasíthatja, ha

- a) azt névtelenül nyújtották be, vagy

b) megítélése szerint a beadványban szereplő visszaállítás csekély jelentőségű.

(4) A beadvány elutasítását minden esetben indokolni kell. Az alapvető jogok biztosa a beadvány elutasításáról a beadványtevőt értesíti.

(5) Az alapvető jogok biztosa a hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó beadványt - a beadványtevő egyidejű értesítése mellett - az arra hatáskörrel rendelkező szervhez átteszi, ha a rendelkezésére álló adatok alapján a hatáskörrel rendelkező szerv kiléte megállapítható. Ha az alapvető jogok biztosa hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó beadvány alapján az alapvető jogok biztosa azt állapítja meg, hogy az ügyben bírósági eljárás kezdeményezésének van helye, erről a beadványtevőt értesíti.

10. Az alapvető jogok biztosának vizsgálata

21. § (1) Az alapvető jogok biztosa vizsgálata során

a) a vizsgált hatóságtól az általa lefolytatott eljárással, illetve az eljárás elmulasztásával kapcsolatban adatokat és felvilágosítást kérhet, valamint a keletkezett iratokról másolat készítését kérheti,

b) vizsgálat lefolytatására kérheti fel a vizsgált hatóság vezetőjét, felügyeleti szervének vezetőjét, vagy az annak lefolytatására a jogszabály által egyébként feljogosított szerv vezetőjét,

c) közmeghallgatáson részt vehet, valamint

d) helyszíni ellenőrzést folytathat.

(2) Az alapvető jogok biztosának az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott megkeresésének az alapvető jogok biztosa által megállapított határidőn belül eleget kell tenni. A határidő nem lehet rövidebb tizenöt napnál.

22. § (1) A helyszíni ellenőrzés során az alapvető jogok biztosa vagy a felhatalmazása alapján a vizsgálatot végző munkatársa

a) - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a vizsgált hatóság helyiségeibe beléphet,

b) a vizsgált ügygel összefüggésbe hozható összes iratba betekinthez, azokról másolatot, kivonatot készíthet, és

c) a vizsgált hatóság bármely munkatársát meghallgathatja.

(2) Az alapvető jogok biztosának vagy a felhatalmazása alapján a vizsgálatot végző munkatársának a helyszíni ellenőrzés során a Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szervei, valamint bünyügyi főigazgatósága és annak a NAV nyomozóhatósági feladatokat ellátó területi szervei

működésére szolgáló területekre történő belépésének, tartózkodásnak és kilépésének rendjét a honvédelemért felelős miniszter, a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal irányító miniszter határozza meg.

(3) A vizsgált hatóság helyiségébe való belépést szabályozó jogszabály a helyszíni ellenőrzést érdemben nem akadályozhatja.

(4) A vizsgált hatóság munkatársa a meghallgatás során a válaszadást megtagadhatja, ha

a) az a személy, akit az alapvető jogok biztosa vizsgálatának az alapját képező beadvány érint, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozója, vagy

b) a válaszadás során magát vagy a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az azzal kapcsolatos kérdésben.

23. § (1) Az alapvető jogok biztosa a Magyar Honvédséget érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) a Magyarország védelmét szolgáló, honvédelmi szempontból kiemelkedő fontosságú találmányra, gyártmányra, védelmi beruházásra, valamint a védelmi képesség fejlesztésére vonatkozó olyan iratba, amelyből azok lényege megismerhető,

b) a Magyar Honvédség hadrendje hadrendi kivonatát seregtetszintig bezárólag tartalmazó, valamint a hadászati anyagi készletek megalakítására, fenntartására és széttelepítésére vonatkozó összesített adatokat tartalmazó iratba,

c) a Magyar Honvédség különleges jogrend időszakában történő alkalmazására vonatkozó terveket tartalmazó iratba,

d) az állami és a katonai felsővezetés védett vezetési rendszerére vonatkozó iratba,

e) a Magyar Honvédség harckészültségi, riasztási és értékesítési rendszerével kapcsolatos iratba, a mozgósítási készségről, a hadrafoghatóság szintjéről szóló összesített iratba, valamint a katonai területek, a velük azonos vagy magasabb szintű katonai szervezetek összesített harckészültségi terveibe és az ehhez kapcsolódó, az egész szervezetre vonatkozó iratba,

f) a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium és a Magyar Honvédség híradása megszervezésének összesített tervébe, a rendszeresített vagy alkalmazott különleges információvédelmi eszközök kulcs- és egyéb dokumentációiba,

g) a Magyar Honvédség részletezett költségvetési, számítási, fejlesztési anyagába,

h) nemzetközi együttműködési megállapodásba és tervbe, valamint a haditechnikai eszközök azon adataiba, amit a nemzetközi együttműködésben részt vevő felek kölcsönösen "Szigorúan titkos!" minősítési szintű adatnak minősítettek, valamint

i) a hadászati felderítés eszközeire, azok működésére vonatkozó iratba, valamint a Magyar Honvédség felderítés elleni védelmére vonatkozó összesített adatokat tartalmazó iratba.

(2) Az alapvető jogok biztosa a nemzetbiztonsági szolgálatokat érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) a nemzetbiztonsági szolgálatokkal együttműködő magánszemélyek azonosítására szolgáló nyilvántartásba,

b) a nemzetbiztonsági szolgálatok által titkos információgyűjtésre használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő iratba,

c) a rejtjeltevékenységgel és kódolással kapcsolatos iratba,

d) a nemzetbiztonsági szolgálatok objektumaival és állományával kapcsolatos biztonsági dokumentumokba,

e) a biztonsági okmányvédelemmel és technológiai ellenőrzéssel kapcsolatos iratba,

f) olyan iratba, amelynek megismerése az információforrás azonosítását lehetővé tenné, valamint

g) olyan iratba, amelynek megismerése a nemzetbiztonsági szolgálatok külföldi partnerszolgálatokirányában vállalt kötelezettségeit sértené.

(3) Az alapvető jogok biztosa a rendőrséget érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) más országok rendőri szervével, nemzetközi szervezettel kötött nemzetközi együttműködési megállapodásba és tervbe, a nemzetközi együttműködés során hozott együttes intézkedésbe és az együttműködés során keletkezett, a rendőrség valamely szerve rendelkezésére bocsátott adatokba, információkba, amennyiben a szerződő felek azok minősített adatként történő védelmét kérik,

b) a nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó azon minősített megállapodásokba, amelyek a nemzetközi szervezett bűnözés (ideértve a kábítószer-kereskedelmet, a pénzmosást és a terrorcselekményeket) felderítésére és a cselekmények megelőzésére vonatkozó konkrét kötelezettségvállalást tartalmaznak,

c) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a rendőrséggel történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból

származó vagy arra vonatkozó minden, a (2) bekezdésben meghatározott adatot tartalmazó iratba,

d) a rendőrség által védett objektumok, valamint a rendőrség által védett személyek őrzés-védelmi terveibe, a védelmi berendezésekre, őrsegekre, őrhelyekre vonatkozó dokumentációkba, leírásokba,

e) a rendőrséggel titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri,

f) a rendőrség által titkos információgyűjtésre használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő dokumentumba,

g) a rendőrség rejtjeles híradásával kapcsolatos iratba, valamint a kormányzati célú frekvencia nyilvántartásával kapcsolatos összesített adatokat tartalmazó iratba,

h) a tanú személyi adataiba, ha azok zárt kezelését a büntetőeljárásról szóló törvény alapján elrendelték, valamint

i) a Magyar Honvédséggel, a nemzetbiztonsági szolgálatokkal kötött együttműködési megállapodásba, amelyet a felek "Szigorúan titkos!" minősítési szintű adatnak minősítettek.

(4) Az alapvető jogok biztosa a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szerveit és bünyügyi főigazgatóságát érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) más országok vámszerveivel, nemzetközi szervezettel kötött nemzetközi együttműködési megállapodásba és tervbe, a nemzetközi együttműködés során hozott együttes intézkedésbe és az együttműködés során keletkezett, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szerve rendelkezésére bocsátott adatokba, információkba, amennyiben a szerződő felek azok minősített adatként történő védelmét kérik,

b) a nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó azon minősített megállapodásokba, amelyek a nemzetközi szervezett bűnözés (ideértve a kábítószer-kereskedelmet, a pénzmosást és a terrorcselekményeket) felderítésére és a cselekmények megelőzésére vonatkozó konkrét kötelezettségvállalást tartalmaznak,

c) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szervével történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó vagy arra vonatkozó minden, a (2) bekezdésben meghatározott adatot tartalmazó iratba,

d) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által védett objektumok és személyek őrzés-védelmi terveibe, a

védelmi berendezésekre, őrségekre, őrhelyekre vonatkozó dokumentációkba, leírásokba,

e) a rejtjeles híradással kapcsolatos iratba, valamint a kormányzati célú frekvencia nyilvántartásával kapcsolatos összesített adatot tartalmazó iratba,

f) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szervével titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve, ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri,

g) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szerve által titkos információgyűjtésre használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő iratba,

h) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szerve által végzett felderítés eszközeire, működésére vonatkozó összesített adatokat tartalmazó iratba, valamint

i) az adóügyi jelzések védelmével kapcsolatban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve által alkalmazott módszerek adataiba, valamint a nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára, az ellenőrzési tervek, a megfigyelésekre és a körözések elrendelésére, illetve a katonai ügyekre vonatkozó adatokat tartalmazó iratba.

(5) Az alapvető jogok biztosa az ügyészség nyomozást végző szervét érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) a tanú személyi adataiba, ha azok zárt kezelését a büntetőeljárásról szóló törvény alapján elrendelték,

b) az ügyészség nyomozást végző szervének titkos információgyűjtése során keletkezett iratba,

c) az ügyészség nyomozást végző szervének a titkos információgyűjtést végző szervekkel történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó vagy arra vonatkozó minden, a (2)-(4) bekezdésben a titkos információgyűjtést végző szervekkel kapcsolatban meghatározott iratba,

d) a rendőrséggel titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve, ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri.

(6) Az alapvető jogok biztosa a Nemzeti Biztonsági Felügyeletnek a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott feladatait érintő vizsgálata során nem tekinthet be a rejtjeltevékenység szakirányításával és hatósági engedélyezésével, felügyeletével kapcsolatos iratba.

(7) Ha az alapvető jogok biztosa az ügy teljes körű feltárása érdekében az (1)-(6) bekezdésben meghatározott iratok megvizsgálását is szükségesnek

tartja, a feladatkörrel rendelkező minisztertől kérheti azok megvizsgálását. A feladatkörrel rendelkező miniszter köteles az alapvető jogok biztosa által megkívánt vizsgálatot elvégezni vagy elvégeztetni, és a vizsgálat eredményéről az alapvető jogok biztosát az általa megállapított határidőn belül tájékoztatni. A határidő nem lehet rövidebb harminc napnál.

24. § (1) Ha alappal tehető fel, hogy az alapvető jogok biztosa intézkedésének késedelme esetén természetes személyek nagyobb csoportjának alapvető jogai súlyosan sérülnének, az alapvető jogok biztosának a felhatalmazása alapján vizsgálatot végző munkatársa a jogsérelem veszélyét a vizsgált hatóság vezetőjének jelezheti, egyidejűleg az alapvető jogok biztosának az intézkedését kezdeményezi. A jelzést az ügyiraton rögzíteni kell.

(2) Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során olyan körülményt észlel, amelyből a kényszerintézkedés elrendelésének jogszerűtlenségére lehet következtetni, erről a legfőbb ügyész útján haladéktalanul értesíti az illetékes ügyészt. Ha a kényszerintézkedést az ügyészség rendelte el, az alapvető jogok biztosa a bíróságot is értesíti.

25. § (1) Az alapvető jogok biztosa vizsgálatainak lefolytatása, illetve a vizsgálat megtervezése érdekében a vizsgált hatóság, a vizsgált hatóság vezetője, a vizsgált hatóság felügyeleti szervének vezetője, a kért vizsgálat lefolytatására jogszabály által egyébként feljogosított szerv vezetője, valamint a vizsgált hatóság munkatársa a 21. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben az alapvető jogok biztosával együttműködik.

(2) Ha a vizsgált hatóság az együttműködéssel kapcsolatos kötelezettségét megalapozott indok nélkül nem vagy késedelmesen teljesíti, az alapvető jogok biztosa e tényt jelentésében rögzíti, és azt az éves beszámolójában külön kiemeli.

26. § (1) Az alapvető jogok biztosa vizsgálatainak lefolytatása érdekében az e törvény szerint hatóságnak nem minősülő szervezet vagy személy, valamint a vizsgálattal nem érintett hatóság közreműködésre köteles.

(2) Az alapvető jogok biztosa az általa vizsgált ügyben a közreműködésre köteles szervezettől vagy személytől, illetve a szervezet munkatársától írásbeli magyarázatot, nyilatkozatot, felvilágosítást vagy véleményt kérhet.

(3) Ha a közreműködésre kötelezett szervezet vagy személy a közreműködéssel kapcsolatos kötelezettségét megalapozott indok nélkül nem vagy késedelmesen teljesíti, az alapvető jogok biztosa e tényt jelentésében rögzíti, és azt az éves beszámolójában külön kiemeli.

27. § (1) Az alapvető jogok biztosa eljárása során az annak lefolytatásához szükséges mértékben kezelheti mindazokat a személyes adatokat, valamint törvény által védett titoknak és hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatokat, amelyek a vizsgálattal összefüggnek, illetve amelyek kezelése a vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében szükséges.

(2) Az alapvető jogok biztosa vizsgálata során a vizsgálat lefolytatásához szükséges minősített adatokat megismerheti, arról kivonatot és másolatot készíthet, és a minősített adatot birtokában tarthatja.

(3) Az alapvető jogok biztosának a vizsgálata során beszerzett iratok és tárgyi bizonyítási eszközök nem nyilvánosak.

28. § (1) Az alapvető jogok biztosa az általa lefolytatott vizsgálatról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket.

(2) Az alapvető jogok biztosának a jelentése nyilvános. A nyilvánosságra hozott jelentés nem tartalmazhat személyes adatot, minősített adatot, a törvény által védett titkot és hivatás gyakorlásához kötött titkot.

(3) Az alapvető jogok biztosának a titkosszolgálati eszközök és módszerek alkalmazására jogosult szervek e tevékenységével kapcsolatos vizsgálatáról készült jelentése nem tartalmazhat olyan adatot, amelyből a szerv adott ügyben folytatott titkos információgyűjtő tevékenységére lehetne következtetni.

(4) Az alapvető jogok biztosának a beadványt elutasító döntésével, valamint a jelentésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

29. § Az alapvető jogok biztosa a lefolytatott vizsgálat eredményéről, illetve esetleges intézkedéséről a beadványtevőt értesíti.

30. § Az alapvető jogok biztosa az általa lefolytatott vizsgálatok szakmai szabályait és módszereit normatív utasításban határozza meg.

11. Az alapvető jogok biztosának intézkedései

31. § (1) Ha az alapvető jogok biztosa a lefolytatott vizsgálat alapján arra a megállapításra jut, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság fennáll, annak orvoslására - a vizsgált hatóság egyidejű tájékoztatása mellett - ajánlást tehet a vizsgált hatóság felügyeleti szervének. A felügyeleti szerv az ajánlás tekintetében kialakított érdemi állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről az ajánlás kézhezvételétől számított harminc napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

(2) Ha a felügyeleti szerv az ajánlásban foglaltakkal nem értett egyet, az erre vonatkozó közlés

kézhezvételétől számított tizenöt napon belül az alapvető jogok biztosa tájékoztatja a felügyeleti szervet az ajánlás fenntartásáról, módosításáról vagy visszavonásáról.

(3) Ha az alapvető jogok biztosa az ajánlást módosítja, azt a megteendő intézkedések szempontjából új ajánlásnak kell tekinteni.

(4) Ha a vizsgált hatóságnak nincs felügyeleti szerve, az alapvető jogok biztosa a vizsgált hatóság számára tesz ajánlást.

32. § (1) Ha a rendelkezésre álló adatok szerint az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságot a vizsgált hatóság saját hatáskörben meg tudja szüntetni, az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti a vizsgált hatóság vezetőjénél a visszásság orvoslását. Az ilyen kezdeményezés rövid úton - távbeszélőn, szóban vagy elektronikus levélben - is történhet, ez esetben a kezdeményezés időpontját, módját és lényegét az ügyiraton kell rögzíteni.

(2) A vizsgált hatóság a kezdeményezés tekintetében kialakított érdemi állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről a kezdeményezés kézhezvételétől számított harminc napon belül, környezetet károsító tevékenység esetén haladéktalanul tájékoztatja az alapvető jogok biztosát.

(3) Ha a vizsgált hatóság a kezdeményezéssel nem ért egyet, - a 31. § (4) bekezdésében meghatározott hatóság kivételével - a kezdeményezés kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles azt véleményével ellátva felügyeleti szervéhez felterjeszteni. A felügyeleti szerv a felterjesztés kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről az alapvető jogok biztosát értesíteni.

(4) A felügyeleti szerv, illetve az alapvető jogok biztosa további eljárására a 31. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak megfelelően irányadóak azzal, hogy az alapvető jogok biztosa arról értesíti a felügyeleti szervet, hogy a kezdeményezést változatlan vagy módosított formában ajánlásként tartja-e fenn.

33. § (1) Az alapvető jogok biztosa a feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása érdekében a legfőbb ügyész útján kezdeményezheti az ügyész fellépését. Az ügyész a fellépés kezdeményezésével kapcsolatos álláspontjáról, esetleges intézkedéséről hatvan napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

(2) Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során alapvető joggal összefüggő visszásságot nem állapít meg, de jogszabálysértésre utaló körülményt észlel, a beadványt a legfőbb ügyész útján megküldheti az illetékes ügyésznek.

(3) Az alapvető jogok biztosa a környezet állapotával összefüggő közigazgatási döntés bírósági

felülvizsgálata során a perben beavatkozóként részt vehet.

34. § Az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározottak szerint az Alkotmánybírósághoz fordulhat.

34/A. § (1) Ha az alapvető jogok biztosa a vizsgálata során észleli, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságot önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése okozza, kezdeményezheti a Kúriánál az önkormányzati rendelet más jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát.

(2) Az (1) bekezdés szerinti indítvány tartalmazza

a) a Kúria által vizsgálandó önkormányzati rendeletet,

b) az önkormányzati rendelet jogszabálysértőnek talált rendelkezésének megjelölését,

c) azon jogszabályi rendelkezés megjelölését, amelyet az önkormányzati rendelet sért,

d) annak okát, hogy az alapvető jogok biztosa az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek.

35. § (1) Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúját észleli, büntetőeljárást kezdeményez az annak megindítására jogosult szervnél. Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során szabálysértés vagy fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúját észleli, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárást kezdeményez a szabálysértési, illetve a fegyelmi eljárás lefolytatására jogosult szervnél.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szerv az eljárás megindításával kapcsolatos álláspontjáról - törvény eltérő rendelkezése hiányában - harminc napon belül, az eljárás eredményéről pedig az annak befejezését követő harminc napon belül tájékoztatja az alapvető jogok biztosát.

36. § Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során a személyes adatok védelméhez, illetve a közérdekű vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való joggal összefüggő visszásságot észlel, bejelentéssel fordul a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz.

37. § Ha az alapvető jogok biztosa álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében javasolhatja a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását,

hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését. A megkeresett szerv állásfoglalásáról, illetve esetleges intézkedéséről hatvan napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

38. § (1) Ha a vizsgált hatóság vagy felügyeleti szerve az érdemi állásfoglalás kialakítását, és az annak megfelelő intézkedés megtételét elmulasztja, vagy az alapvető jogok biztosa az állásfoglalással, a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az ügyet az éves beszámoló keretében az Országgyűlés elé terjeszti, és - a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel - kérheti, hogy az ügyet az Országgyűlés vizsgálja ki. Ha megállapítása szerint a visszásság kirívóan súlyos, illetve a természetes személyek nagyobb csoportját érinti, indítványozhatja, hogy az Országgyűlés az adott kérdés megtárgyalását már az éves beszámolót megelőzően tűzze napirendre. A napirendre tűzés kérdésében az Országgyűlés dönt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben, ha az alapvető jogok biztosa a 34. §-ban meghatározott intézkedést tette, illetve a 37. §-ban meghatározott esetben az Országgyűlést kereste meg, az alapvető jogok biztosa az intézkedését, illetve a megkeresett szerv intézkedését vagy annak elmulasztását az éves beszámolóban jelzi.

(3) Az (1) bekezdés szerinti esetben, ha a visszásság feltárása minősített adatot érintene, az ügyet az alapvető jogok biztosa éves beszámolójával egyidejűleg, vagy - ha a visszásság kirívóan súlyos, illetve a természetes személyek nagyobb csoportját érinti - az éves beszámolót megelőzően, a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott minősítési szintű jelentésben az Országgyűlés hatáskörrel rendelkező bizottsága elé terjeszti. A napirendre tűzés kérdéséről a bizottság zárt ülésen dönt.

11/A. Közérdekű bejelentések vizsgálata

38/A. § Az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek a 18. § (1) bekezdés a)-k) pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

38/B. § (1) Az alapvető jogok biztosa gondoskodik a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti, a közérdekű bejelentések megtételére és nyilvántartására szolgáló elektronikus rendszer (a továbbiakban: elektronikus rendszer) üzemeltetéséről.

(2) A 18. § (1) bekezdés a)-k) pontja szerinti hatóságok az alapvető jogok biztosának a feladatai ellátásához szükséges körben adatot szolgáltatnak az

elektronikus rendszeren keresztül tett közérdekű bejelentésekkel és azok kivizsgálásával kapcsolatban.

38/C. § A közérdekű bejelentő az általa vélelmezett visszaállás orvoslása érdekében beadvánnyal fordulhat az alapvető jogok biztosához, ha

a) a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti eljárásra jogosult szerv (a továbbiakban: eljárásra jogosult szerv) a közérdekű bejelentést megalapozatlannak nyilvánítja,

b) a közérdekű bejelentő a vizsgálat eredményével nem ért egyet,

c) a közérdekű bejelentő álláspontja szerint az eljárásra jogosult szerv a közérdekű bejelentést nem vizsgálta ki teljeskörűen.

38/D. § A Hivatal a közérdekű bejelentések közvetlen vizsgálatával kapcsolatos feladatokat ellátó munkatársai nemzetbiztonsági ellenőrzés hatálya alá tartozó munkakörben és személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezve látják el e feladataikat.

11/B. Nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárásának vizsgálata

38/E. § (1) Az alapvető jogok biztosa a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben meghatározottak szerint vizsgálja a nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárása elrendelését és lefolytatását az alapvető jogokkal összefüggő visszaállás megállapítása érdekében.

(2) Az alapvető jogok biztosának e címben rögzített eljárására a 23. § (2) bekezdésében rögzített korlátozások nem terjednek ki, ha az irat megismerése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében elengedhetetlenül szükséges.

(3) A Hivatal nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárásával összefüggő feladatokat ellátó munkatársai nemzetbiztonsági ellenőrzés hatálya alá tartozó munkakörben és személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezve látják el e feladataikat.

12. Kivételes vizsgálat

39. § (1) Ha a beadvány alapján feltehető, hogy - a 18. § (3) bekezdésben megjelölt szervek kivételével - a hatóságnak nem minősülő szervezet tevékenysége vagy mulasztása természetes személyek nagyobb csoportjának alapvető jogait súlyosan sérti, az alapvető jogok biztosa kivételesen eljárhat (a továbbiakban: kivételes vizsgálat).

(2) A kivételes vizsgálatra a 18. § (5)-(8) bekezdését, a 19. §-t, a 20. §-t, a 27. § (1) és (3) bekezdését, a 28-30. §-t és a 34-37. §-t kell alkalmazni.

(3) A kivételes vizsgálat lefolytatása érdekében a hatóságnak nem minősülő szervezet együttműködésre köteles.

(4) Az alapvető jogok biztosa a hatóságnak nem minősülő szervezettől - a kivételes vizsgálat lefolytatása céljából - írásbeli magyarázatot, nyilatkozatot, felvilágosítást vagy véleményt kérhet. Környezetet károsító tevékenység esetén az alapvető jogok biztosa helyszíni ellenőrzést folytathat.

(5) Az alapvető jogok biztosa a kivételes vizsgálat eredménye alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság eljárását kezdeményezheti. A hatóság a kezdeményezés alapján az eljárást haladéktalanul megindítja.

III/A. FEJEZET

AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK ELJÁRÁSA ÉS INTÉZKEDÉSEI A NEMZETI MEGELŐZŐ MECHANIZMUS KERETÉBEN

39/A. § Ha az alapvető jogok biztosa a 2011. évi CXLI. törvénnyel kihirdetett, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyve (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) 3. cikke szerinti nemzeti megelőző mechanizmus (a továbbiakban: nemzeti megelőző mechanizmus) feladatainak teljesítése körében jár el, eljárására a III. fejezet rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

39/B. § (1) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítése érdekében az alapvető jogok biztosa a Jegyzőkönyv 4. cikke szerinti fogvatartási helyen (a továbbiakban: fogvatartási hely) szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot - a 18. § (1)-(7) bekezdésére tekintet nélkül - beadvány és felmerült visszaállás hiányában is rendszeresen vizsgálja.

(2) Az alapvető jogok biztosa a 21. § (1) bekezdésében foglaltak mellett a vizsgálata során adatokat, felvilágosítást és iratmásolatokat kérhet a vizsgált hatóságtól a fogvatartási helyek számáról és földrajzi helyéről, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számáról, a velük való bánásmódról és fogva tartásuk körülményeiről.

(3) A helyszíni ellenőrzés során az alapvető jogok biztosa

a) a fogvatartási helyekre és a vizsgált hatóság egyéb helyiségeibe korlátozás nélkül beléphet,

b) a fogvatartási helyek számára és földrajzi helyére, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számára, a velük való bánásmódra és fogva tartásuk körülményeire

vonatkozó összes iratba korlátozás nélkül betekinthes, azokról kivonatot és másolatot készíthet,

c) a vizsgált hatóság munkatársát és a szabadságától megfosztott személyt is beleértve bármely ott tartózkodó személyt meghallgathat.

(4) A (3) bekezdés c) és d) pontja szerinti meghallgatáson az alapvető jogok biztosán és a meghallgatott személyen kívül más csak akkor vehet részt, ha a részvételéhez az alapvető jogok biztosa hozzájárult.

39/C. § A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítéséről az alapvető jogok biztosa évente átfogó jelentést készít, amelyet a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

39/D. § (1) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítése körében az alapvető jogok biztosa személyesen és a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére általa felhatalmazott munkatársai útján is eljárhat. A 21., 22. és a 26. §, valamint a 27. § (1) bekezdése és a 39/B. § szerinti jogosultságok az alapvető jogok biztosának a felhatalmazása alapján eljáró munkatársait is megilletik, illetve a 25. § szerinti együttműködési kötelezettség velük szemben is fennáll.

(2) Az alapvető jogok biztosának a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársa e feladatok teljesítése körében - ha megfelelő szintű személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezik - a minősített adatot a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott felhasználói engedély nélkül is megismerheti.

(3) Az alapvető jogok biztosának a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére - az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala köztisztviselői közül, állandó jelleggel - legalább tizenegy munkatársát fel kell hatalmaznia. A felhatalmazott köztisztviselő munkatársak a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot érintő szakterületen kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szakértők lehetnek. A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésében való közreműködésre az alapvető jogok biztosa a köztisztviselő munkatársak mellett eseti vagy állandó jelleggel más szakértőket is felhatalmazhat.

(4) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott köztisztviselő munkatársak között kell lennie legalább egy, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes biztos által javasolt személynek, és legalább két-két jogász, orvos, illetve pszichológus végzettségű személynek. A felhatalmazott munkatársak között az

egyik nem képviselőinek a száma legfeljebb eggyel haladhatja meg a másik nem képviselőinek számát.

39/E. § Az alapvető jogok biztosára részére és a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére általa felhatalmazott munkatársa részére történő információközlés miatt senkit sem érhet hátrány.

IV. FEJEZET

AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK ÉVES BESZÁMOLÓJA

40. § (1) Az alapvető jogok biztosa az éves beszámolót a tárgyévét követő év március 31-ig terjeszti az Országgyűlés elé.

(2) Az alapvető jogok biztosa az éves beszámolóban

a) tájékoztat az alapjogvédelmi tevékenységéről, külön fejezetekben bemutatva az 1. § (2) és (3) bekezdésében, a 2. § (6) bekezdésében meghatározottak szerinti, valamint a közérdekű bejelentések vizsgálatával kapcsolatos tevékenységét is,

b) tájékoztat az általa tett kezdeményezések, ajánlások fogadtatásáról és eredményéről, valamint

c) az alapvető jogokkal kapcsolatos jogsértésekről készült statisztikai kimutatás alapján értékeli az alapvető jogok helyzetét.

(3) Az Országgyűlés a beszámolót benyújtásának évében megtárgyalja.

(4) Az alapvető jogok biztosának a beszámolóját az országgyűlési határozathozatalt követően a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

V. FEJEZET

AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK HIVATALA

41. § (1) Az alapvető jogok biztosának a feladatával kapcsolatos ügyvitel és előkészítés teendőit a Hivatal látja el.

(2) A Hivatal az alapvető jogok biztosára irányítja, és a főtitkár vezeti.

(3) A Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát az alapvető jogok biztosára normatív utasításban állapítja meg.

(4) A Hivatal a központi költségvetés szerkezetében önálló fejezet, a fejezetet irányító szerv vezetőjének jogosítványait a főtitkár gyakorolja.

(5) Az alapvető jogok biztosára a kiadmányozási jogot a Szervezeti és Működési Szabályzatban a helyettesekre, intézkedést nem tartalmazó irat esetén a főtitkárra vagy a Hivatal vezetői megbízással rendelkező köztisztviselőjére átruházhatja.

42. § (1) A főtitkár felett a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(2) A főtitkár államtitkári illetményre és juttatásokra jogosult, naptári évenként negyven munkanap szabadság illeti meg.

(3) A Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselőt az alapvető jogok biztosa, a **(4)** bekezdésben meghatározott köztisztviselő esetében az alapvető jogok biztosának helyettese nevezi ki és menti fel, a munkáltatói jogokat egyebekben felette a főtitkár gyakorolja. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala törekszik a nők, az etnikai, kisebbségi és hátrányos helyzetű csoportok megjelenítésére a Hivatal személyi állományában.

(4) A Szervezeti és Működési Szabályzatban meg kell határozni azon köztisztviselők létszámkeretét, akik az alapvető jogok biztosa helyettesének irányítása alá tartoznak.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

13. Felhatalmazó rendelkezések

43. § (1) Felhatalmazást kap a honvédelemért felelős miniszter, hogy az alapvető jogok biztosának a Magyar Honvédség és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg.

(2) Felhatalmazást kap a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter, hogy az alapvető jogok biztosának a rendvédelmi szerv működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg.

(3) Felhatalmazást kap a Nemzeti Adó- és Vámhivatal irányító miniszter, hogy az alapvető jogok biztosának a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szervei, valamint bünyügyi főigazgatósága és annak alsó-és középfokú szervei működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg.

14. Hatályba léptető rendelkezés

44. § Ez a törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

15. Átmeneti rendelkezések

45. § (1) Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosának és a jövő nemzedékek országgyűlési biztosának jogutódja az alapvető jogok biztosa.

(2) E törvény nem érinti a hatálybalépésekor hivatalban lévő állampolgári jogok országgyűlési biztosának megbízatását azzal, hogy

a) tisztségének elnevezése alapvető jogok biztosa,

b) megbízatására a 8. §-ban, a 9. §-ban, a 11-16. §-ban foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell, és

c) megbízatásának megszűnése után alapvető jogok biztosának egyszer választható meg.

(3) A hivatalban lévő nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa e törvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese; a hivatalban lévő jövő nemzedékek országgyűlési biztosa e törvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese; megbízatásukra e törvénynek az alapvető jogok biztosának helyettesére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy

a) megbízatásuk megszűnésére a 17. § (1) bekezdés b)-g) pontja alapján vagy az alapvető jogok biztosa megbízatásának megszűnésével kerülhet sor, és

b) megbízatásuk megszűnése után az alapvető jogok biztosa helyettesének egyszer választhatók meg.

(4) A Hivatal az Országgyűlési Biztos Hivatalának jogutódja.

(5) E törvény hatálybalépésétől az Országgyűlési Biztos Hivatala vezetője tisztségének elnevezése főtitkár.

(6) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 14. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazása szempontjából az Országgyűlési Biztos Hivatala jogutódjának a Hivatalt kell tekinteni.

45/A. § E törvénynek az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXI. törvénnyel megállapított 34/A. §-át a 2013. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

45/B. § Ha az alapvető jogok biztosa az elektronikus ügyintézés az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 108. § (2) bekezdése szerint 2018. január 1-jét megelőzően nem vállalta, 2017. december 31-ig az elektronikus kapcsolattartás tekintetében e törvény 2016. december 31-én hatályos 39. § (2) bekezdését és 27. § (4) bekezdését kell alkalmazni.

16. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

46. § A 2. § (3) bekezdése az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés g) pontja alapján sarkalatosnak minősül.

17. Módosító rendelkezések

47. § - 48. § (Közlését mellőzzük.)

18. Hatályon kívül helyező rendelkezések

49. § - 50. § (Közlését mellőzzük.)

CIVIL SZERVEZETEK JOGI ÉRTESÍTŐJE (Civil Közlöny)

Megjelenik egy évben háromszor

Hagyományos közlöny-formátum nyomdára, nyomtatásra előkészített .pdf fájlban.

Szerkeszti: dr. Bíró Endre

Kiadó: Jogismeret Alapítvány közhasznú szervezet

1031 Budapest, Kazal u. 20. Tel./Fax: (1) 367 0839 Email: info@jogismeret.hu

Felelős kiadó: dr. Virág-Karsai Orsolya

Előfizetési díj 2017. évben ÁFA-val együtt: 4.200 Ft

ISSN 1785-7449